

50 Χρόνια Μουσικής

Το έργο του Λώρη Μαργαρίτη το έκριναν εξαιρετα ο κ. Σ. Μιχαηλίδης, διευθυντρος κ. Σ. Δημητριάδης.— Οι ης του ωδείου και ο δικηγό- μαθητεύσαντες, οί όποίοι έλαβον διπλώματα

Ο ΛΩΡΗΣ Μαργαρίτης άπνοσκόλησε τόν μουσικόν κόσμον τής Θεσσαλονίκης, τούς θαυμασάς του και τούς φίλους του τελευταίως επί ευκαιρία του καλλιτεχνικού μνημοσούου. Τόν έχαρακτήρισαν ώραιότατα ο διευθυντής του ωδείου κ. Σ. Μιχαηλίδης και ο έφορος κ. Σωτ. Δημητριάδης, δικηγόρος.

Επεν ο κ. Μιχαηλίδης μεταξύ άλλων.

Η μορφή του Λώρη Μαργαρίτη είχε μία ακνωβολία πολύ πλατύτερη από τόν όρίζοντα τής Θεσσαλονίκης και η παρουσία του γίνεται αισθητή σε κύκλο πολύ ευρύτερο από τόν άμεσον περιβάλλον του. Η διεθνής προβολή του Μαργαρίτη άποτελούσε μία κατάκτησι που δέν μπορούσε να άγνησθή. Μπορεί να μην ύπηρχεν ή άμεσος μουσική έπαφή. Υπήρχεν όμως η γνωριμία με τά έργα, ύπηρχεν ή γοργότερη φήμη τής παρουσίας του καλλιτέχνη, άσπιδώς ολόγυρα.

Με τά μιάσια τής ψυχής παρακαλώθει κανείς τά έπιτεύγματα ενός καλλιτέχνη σάν εθνικής έπιτυχίας και όλοποιεί με τήν φαντασίαν του τήν μορφή ανάλογη με τή δύναμη και τήν αξία τής προσφοράς του.

Τό έργοσάσιο λοιπόν και ή προσφορά ενός καλλιτέχνη, όπως ο Μαργαρίτης γίνεται κτήμα κοινό όλων, και στο αίσθημα εθνικής ύπερηφάνειας συμμετέχουν και εκείνοι που δέν τόν εγνωρίσαν.

ΜΠΗΚΕ ΣΑΝ ΞΑΦΝΙΚΟ ΜΕΤΕΩΡΟ

Ο ΛΩΡΗΣ ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ μπήκε σάν ξαφνικό μετέωρο. Πρώτη φορά στον έλληνικό μουσικό όρίζοντα τήν άρχήν του αιώνα μας έμφανίζεται ήνα μικρό παιδάκι, έπί τών χρονών έλικαιζόντας πάνω και συνθέτοντας κατά τέτοιο τρόπο που να προκαλή θαυμασμό και ρίγη έκρηκτικότητας. Ο μικρός Μόσχαρ, όπως χαρακτηρίστηκε ο νεκρός Λώρης χαριετίσθηκε δίκαια σάν ένα άειρετικό φαινόμενο. Τό κπαιδί θαύμα συνέληψε τις σπουδές του και άρχισε τήν σταδιοδρομία του για να εξέλκισθ ή σε μία διεθνή μουσική προσιπλικότητα με τριπλή ύπόσταση: του συνθέτου, του έκτελεστού του παιδαγωγού.

Και ύπό τήν τριπλή αυτή μορφή έγινε δεκτός στη διεθνή μουσική οικογένεια με εξαιρετικές τιμές. Έργα του έκτελούντο σε πλείστα μουσικά κέντρα και ο ίδιος προσκαλείτο είτε ως έκτελεστής, είτε ως παιδαγωγός, είτε ως μέλος σε κρατικές έπιτροπές διεθνών μουσικών διαγωνισμών.

Τό δημιουργικό έργο του είναι πλούσιο σε ευγένεια και λεπτότητα. Ένα άρωμα καθαρά έλληνικό, βγαίνει συχνά από τά περισσότερα έργα

του, ευαίσθησά; άβρότητα και μία καλλιέργειαν του χρόματος με λεπτεπίλετες πρωτοσικασίες άποτελούν τά χαρακτηριστικά του ύφους του Μαργαρίτη.

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΣΤΗΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Ο ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ ύπήρξεν ένας λαμπρός παιδαγωγός και ή συμβολή του σ' αυτόν τόν τομέα ύπήρξε για τήν Θεσσαλονικην ειδικά, τεραστίως σημασία, σε μία εποχή που έδώ στην Θεσσαλονίκη ή μουσική ζωή βρισκόταν σε έμβριώδη κατάσταση, τεραστίως σημασία είχε τó έργο που με άποστολική αξίωση με τίστη και ύπομονή έκπληρούσαν μερικοί μετρωτέρωτες. Εύκολο είναι να συνεχίσει ένα έργο σε εξέλκισθ, δύσκολο όμως να τό δημιουργήσης άπ' τήν αρχή και να τό οδηγήσης με προσοχή με σύνθεση με άκαμπτη θέληση μέσα από άπειρες δυσκολίες προς τήν τελειοποίηση.

Η συμβολή του Μαργαρίτη, που ήταν ένας από τούς πρωτεργάτας αυτούς τόν μεγάλη. Εμόρφωσε μία ολοκληρωτή γενεά από σήμερα ειδικό καθηγητή είτε ως έκτελεστή ή ως φιλόμουσο ακόμη άποτελούν μία έκλεκτή οικογένεια στην πόλη μας.

ΗΤΟ ΣΕΜΝΟΣ ΚΑΙ ΕΥΠΡΕΠΗΣ

Ο κ. ΣΩΤΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ έπίσης, άνέλυεν τόν χαρακτήρα του Λώρη Μαργαρίτη και είτε μεταξύ άλλων:

«Η σεμνότητα και ή ευπρέπεια που διέκρινε όλη τήν δημοσία ζωή του ήταν απαρράμιλη. Άν και τά προσόντα του, τόν παρείχον πολλούς λόγους καυχώσεως, αυτός έμενε μετριοφρον και άνεπιλεπτος. Η άρετή δέ εις τήν όποίαν έπίστευεν άληθινά, τόν ώπλισε με τήν γαλήνια απαρράζια, με τήν όποία άντιμετώπιζε αξιόπρεπα όλες τής άντιεξόδητες τής ζωής του και αυτόν άκόμη τόν άδικο κατατρεγμό στα χρόνια τής κατοχής.»

Πρός τούς μουσικούς και τούς άλλους καλλιτέχνας τούς ζωγράφους, τούς γυμνάτες, ή έκπαιχτες του Λώρη Μαργαρίτη ήταν ελληκινής και συνθεδόνταν από άγάπη γεμάτη ανθρωπιά. Τό θεωρούσε σάν ύποχρέωση σάν καθήκον να βοηθ ή τον κάθε καλλιτέχνη. Άδιστακτα έθετε στην διάθεσί του τό σπίτι του, όπου φιλοξενώσεν επί ήμέρας με μεγάλη προθυμία και καλούσε τούς τούσους Θεσσαλονικεις φίλους του και με πολύ ένθουσιασμό και έγκαρβιότητα έφερε σε έπαφή και έπικοινωνιαν τόν καλλιτέχνη με τό κοινόν τής Θεσσαλονίκης, ώστε και ή έκθέσεις τών ζωγράφων να είναι άποδοτικές αλλά τά ρεσιτάλ τών μουσικών να έχουν πικρό άκραστικό.

ΟΙ ΔΙΔΑΧΜΑΤΟΥΧΟΙ ΤΟΥ ΛΩΡΗ ΜΑΡΓΑΡΙΤΗ

Ο ΛΩΡΗΣ ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ που έμενε στην Θεσσαλονίκη έως τό 1940, μία ολόκληρη είκοσάπεινταετία έμόρφωσε πλείστους μαθητάς και μαθητριάς, έδωσε δέ διπλώματα εις τας Πολίτου Δ, Οκονόμου Αικ., Παπαστασπούλου Άλ., Έλιακείμ Μ, Γεωργίου Έύαν, Χαρήτ Μ, Τσιτσουάσά Μ, Νακιός Ν., Κράσο Κοέν, Σανιδά Α, Έρβέρα Μ, Κουτρούμα Α., Καλακιδου Κ, Άσασελ Μ, Σουρβανιδου Α, Έξαρχοπούλου Μ., Στελόγλου Ϊ, Παπάζογλου Έλ, Ματθαίου Ξ, Νεχάμα Ν, Έπίσης πυχλόν πάνω εις τας Φορμάτην Α, Νικολαΐου Σ, Άλαλοφ Α, Στεργίου Άγ., Λεβή Άλ, Γκατιένο Μαρ., Άνδρουλακάκη Άλ., Βοήρβουλη Έλ.,

Ο Λώρης Μαργαρίτης είχε τό άτύχημα να άρρωσάτη από ύπερκόπωση εις τήν Γερμανίαν και περιοφέ τας γυμνασιακάς του σπουδάς εκπαιδούς εις τά μαθησιακά τής μουσικής. Η άναγκαστική διακοπή τών μαθημάτων ύπήρξεν πλήγμα διά τόν Λώρη όστι έσπεριέτο ανώτερας μορφώσεως άναρπαιχτού δια τήν σταδιοδρομίαν ενός μουσικού.

Έάν ο Λώρης έσυνείχιζε τις σπουδές του θα διέπρεπε πολύ περισσότερον.

ΤΟΝ ΕΙΡΩΝΕΥΟΝΤΟ ΟΙ ΑΝΤΙΠΑΛΟΙ ΤΟΥ

ΣΤΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΤΆΡΤΗΣΗ τών ειρωνεύοντο μερικοί «αντίπαλοι» του.

Περισσότερον όμως δηκτικός ήτο ο Αϊμ. Ριάδης, ο όποιος γράφον κριτικήν δι' ένα ρεσιτάλ του Λώρη ύπεργύμμιον εις τις εις τόν Λώρη κτετήσαν βαρύτιμοι στέφανοι.

Ο καίμενος ο Λώρης δέν τό άντελήφθη. Ένόμιζε ότι του έγραφε πώς προσεφέρθησαν άνδοδέσμοι και στέφανοι.

Τήν ήμέραν που έδωροσείσθη ή κριτική, έσπευσε να άχριστήσθη τόν Ριάδη. Άλλά όταν μετά παρέλευσιν μιας έβδομάδος τού έξήγησαν τήν «παλινδρομικήν» του Ριάδη, τότε εξεμάνη κατ' αυτού.

Ο Λώρης Μαργαρίτης τό 1940 έγκατεστάθη εις τας Άθήνας, τοποθετησθ εις τό ύπουργείο παιδείας, εις τό τμήμα γραμμάτων και τεχνών. Εις τήν θέσει αυτήν ειργάσθη με πάθος δια τό ωδείον τής Θεσσαλονίκης και ευεργέτησε κατά τας δυσκόλους στιγμάς τής κατοχής και τού συμμοριστολέμου πολλούς καλλιτέχνας, άτυχήσαντας ή πάσχοντας.

Ο Μαργαρίτης, ως έν συνέχεια θα άναφερόμε, άνέδειξε λαμπρούς μαθητάς, ό όποιοι συνέχισαν με μεγαλύτερον ένθουσιασμόν τό έργο του διδασκάλου του.

Η τετάρτη συναυλία της Σ.Ο.Β.Ε.

Την Δευτέρα, 3 Δεκεμβρίου, η Σ. Ο.Β.Ε. εμφανίστηκε στην τέταρτη συναυλία συνδρομητών με διευθυντή τον Σόλωνα Μιχαηλίδη, σολίστ την πιανίστα Άλκη Βατικιώτου και πρόγραμμα το συμφωνικό προλόυντιο «Άγια Βαρβάρα» του Μ. Βάρβογλη, το «Κονσέρτο για πιάνο αρ. 4, σε σόλ μείζ.» του Μπετόβεν, την «Σερενάτα για έγχορδα, Έργ. 48» του Τσαϊκόφσκυ και την «Τρίτη συμφωνία σε λά ελ.» (Σκωτική) του Μέντελσον.

Η σολίστ άκούστηκε ευχάριστα. Έπαιξε καθαρά, απλά, τεχνικά και με κατανόηση τον κοντσέρτο του Μπετόβεν. Η έρμηνεία της, χωρίς να έχει ιδιαίτερο προσωπικό ύφος, ήταν συγκρατημένη και ευγενικιά. Μόνο ο ήχος της ήταν περισσότερο άπαλός απ' ό,τι θάθελε το έργο του Μπετόβεν. Καλύτερα αποδόθηκε το πρώτο μέρος (ή καντέντσα ήταν λίγο σκληρή), ενώ το δεύτερο ήταν κάπως φοβισμένα παιγμένο, και το τρίτο κάπως ταραγμένο. Ευχάριστα άκούστηκε και ο «Κρητικός χορός» υποθέτω, γιατί δεν ξαίρω τίος ήταν) που η σολίστ έπαιξε εκτός προγράμματος.

Η «Άγια Βαρβάρα» άκούστηκε καλύτερα από ό,τι όταν την είχε παλιότερα παίξει η όρχηστρα. Παρ' όλο που ο Βάρβογλης λέγεται πως έχει επηρεασθεί από την γαλλική σχολή, το προλόυντιό του τούτο θυμίζει άορίστα βαγκνερική επίδοξη. Ακούγεται πάντως ευχάριστα, μ' όλο, που δεν παρουσιάζει τίποτε ιδιαίτερο. Η παρουσία της σερενάτας του Τσαϊκόφσκυ στο πρόγραμμα (που πρέπει να κριθεί ως θεμιτή παραχώρηση στην καιριασθσία του κρινοῦ) δεν δικαιώθηκε, γιατί άκούστηκε ταραγμένα και χωρίς συνοχή της όρχηστρας. Η συμφωνία του Μέντελσον είναι σχοινοτενής και άνιαρή. Αν λογαριάσουμε λοιπόν τούτο το μειονέκτημά της, πρέπει να παραδεχτούμε πως παίχτηκε όσο ήταν δυνατό καλύτερα.

Το έτυπο πρόγραμμα εξακολουθεί να παρουσιάζεται άνοργάνωτο και άκαλαίσθητο. Η φωτογραφία της σολίστ μόνο (γιατί άραγε τόσο επιμονή σε μίαν άποψη; δεν είναι υποτιμητικό για την νοημοσύνη μας να δεχόμαστε μιά σωστή υπόδειξη ενός άλλου!) εξακολουθεί νάναι το σχήμα μεγαλύτερο απ' ό,τι θάπρεπε και συνοδεύεται από ένα βιογραφικό σημείωμα σ' όλο το πλάτος της σελίδας. Η τρίτη σελίδα, όπου το πρόγραμμα της συναυλίας, άραιοτυπωμένη (για την εύκλεια του τυπογράφου!) και χωρίς ταφήνεια στις ένότητες. Καί, τέλος, καμμία άναφορά σε πρώτην εκτέλεση (τη σερενάτα).

Η κριτική μου για την τρίτη συναυλία (Έλληνικός Βορράς 29-11-62) δημιούργησε φυσικά κάποιες αντι-

δράσεις, όπως πιστεύω κι' η σημερινή. Έπειδή όμως η συμβολή μου στην ίδρυση της ΣΟΒΕ, καθώς και η με άγάπη και στοργή παρακολούθηση των πρώτων θεμάτων και της όρχηστρας και του διευθυντού της μου δίνουν το δικαίωμα να έχω για την πορεία και την δραστηριότητά της κάποιοι λόγο (έγω νομίζω πολλόν λόγο), είμαι υποχρεωμένος να εκθέσω τις άπόψεις μου ξανά. Έξακολουθώ να νομίζω πως ο Μιχαηλίδης έχει όλες τις προϋποθέσεις του λαμπρού μαέστρου (πράγμα που τόνισα κι' όλες στην πρώτη κριτική μου, στην Νέα Άλήθεια της 8-6-1959), και πως η παρουσία του είναι μιά σημαντική βοήθεια για τα πρώτα θέματα της όρχηστρας. Παράλληλα όμως διαπιστώνω πως με την μεγάλη προσπάθεια έχει αρχίσει να κουράζεται. Κι' αν ακόμα παραβλέψω πως άσχολεϊται ως και με την άλληλογραφία της ΣΟΒΕ, πενήντα συναυλίας σε τρία χρόνια και άλλες έννιά συναυλίες από τόν Σεπτέμβριο ως τόν Δεκέμβριο έφείτος είναι πράγμα που φυσιολογικά σπάζει την άντοχή, χωρίς να λογαριάσω και το βάρος των κυρίων του καθηκόντων στο Ώδειο. Κι' έξω απ' αυτά, το γεγονός ότι είναι υποχρεωμένος ν' άποφασίση μόνος του για όλα τα ζητήματα των συναυλιών του στερεί την βοήθεια που θα έδινε δημιουργικά ένα συλλογικό όργανο δια της διοικητικής διεύθυνση της ΣΟΒΕ.

Άκριβώς γι' αυτά επιμένω (ήταν και η αρχική μου άποψη άλλωστε) πως η όρχηστρα πρέπει ν' άποτελγη άυτόδυναμο όργανισμό. Το θέμα προβάλλει όξυτερο τώρα που πρέπει να δημιουργηθεί και η Χορωδία. Γιατί τί θα γίνει; Θα επωμισθεί το Ώδειο κι' όλες τις εϋθύνες και τα βάρη της; Από την ΣΟΒΕ πέρασε μιά πλειάδα νεωτέρων μαέστρων. Κι' αν ακόμα υπολογίσουμε πως ο Ίεχοχος Χαλικιόπουλος δεν ενδιαφέρεται, άφου «έπιασε» στο έξωτερικό, ο Άθανασιάδης και ο Κούτσης και ο Θυμής παρουσιάστηκαν με πολλές έλλiδες. Άψογοι βέβαια δεν ήταν, όμως δεν ήταν χειρότεροι από κάποιους «φτασμένους» που άκούσαμε. Άς προκηρυχθεί λοιπόν διαγωνισμός, κι' άς προσληφθεί δεύτερος μαέστρος της ΣΟΒΕ (που προβλέπεται κι' από τόν νόμο) ο καλύτερος, έστω και για ένα άρισμένο χρονικό διάστημα δοκιμαστικά. Θα δοθεί μιά νέα πάλι πνοή στην ΣΟΒΕ, που είναι άπυραϊκτη. Καί, επί τέλους, πρέπει να δώσουμε ευκαιρία στους νέους να δοκιμαστούν, να εργασθούν, να αναδειχθούν όσοι απ' αυτούς είναι ίκανοί. Κι' αυτήν την ευκαιρία να την δώσουμε άντικειμενικά στους καλύτερους, έξω από συναισθήματα και προσδέσεις. Γιατί άλλως, ούτε προκοπή θα έχουμε, ούτε παράδοση θα δημιουργήσουμε.

MIX. ΤΣΙΤΣΙΚΑΗΣ

Αί έντυπώσεις του κ. Ροστρόποβιτς από την 'Ελλάδα.

'Αφίκετο χθές εκ Θεσσαλονίκης ο Ρώσος βιολοντσελλίστας κ. Μιστισλάβ Ροστρόποβιτς, ο οποίος θα δώσει απόψε ώραν 10 ρεσιτάλ εις τόν επί τής οδοῦ 'Ακαδημίας κινηματογράφον «Σινέ 'Οπερά». Θα έρμηνεύση έργα Μπράμς, Μπάχ, Μπρίττεν, Προκόφιεφ και Ιδικάς του συνθέσεις. Μετά τήν άφιξίν του, έδωσε συνέντευξιν Τύπου εις τήν οικίαν του καθηγητού κ. Χρ. Ευελπίδη. Κατ' αυτήν ειπεν ότι αι έντυπώσεις του από την 'Ελλάδα είναι άρισται, ότι είναι γοητευμένος από τήν Θεσσαλονίκην και τά μέλη τής Συμφωνικής 'Ορχήστρας

'Ο μέγας Σοβιετικός βιολοντσελλίστας Μιστισλάβ Ροστρόποβιτς, ο οποίος έμφανίζεται απόψε, ώραν 10ην, εις τό άθηναϊκόν κοινόν, από τής σκηνης του «Σινέ 'Οπερά».

Β. 'Ελλάδος, μετά τών όποιων έπαιξε προχθές και ακόμη ότι τό κοινόν τής Θεσσαλονίκης του έδωσε τήν έντύπωσιν φιλομούσων μεγάλης αναπτύξεως, 'Απαντών εις σχετικήν έρώτησιν, ανέφερεν ότι, κατά τήν γνώμη του, ένα από τά μεγαλύτερα μουσικά γεγονότα του προσεχούς έτους θα είναι τό Φεστιβάλ του "Όλμπορ, εις τό όποιον θα έμφανισθούν ο Μπρίττεν, ο Μενουχίν και ο ίδιος. 'Ο κ. Ροστρόποβιτς έχει σύζυγον τήν τραγουδίστριαν του Μπολσόϊ Γκαλίνα Βισίσκαγια και δίδει περί τά 130 ρεσιτάλ κατ' έτος εις τήν πατρίδα του. Διδάσκει εις τά 'Οδεία Μόσχας και Λένινγκραντ. 'Ομιλών διά τήν ανάπτυξιν τής μουσικής εις τήν χώραν του, ειπεν ότι ενώ επί Στάλιν οί καλλιτέχνηαι δέν ειχον έλευθερίαν εις τήν έργασίαν των, σήμερα δύνανται να συνθέσουσιν η να συγγράψουσιν κατά τάς προτιμήσεις των.

Ἐντυπώσεις ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα Ρώσου μουσικοῦ

Μεγαλώνομε μὲ τὴν ἰδέα τῆς Ἑλλάδος καὶ εἶναι γιὰ μᾶς ὅλους τοὺς Σοβιετικούς μεγάλη τιμὴ νὰ ἐπισκεφθοῦμε καὶ νὰ ἰδοῦμε τὴν χώρα σας».

Ἄκουσάν ἦσαν τὰ πρῶτα λόγια πού εἶπε πρὸς τοὺς δημοσιογράφους ὁ διάσημος Ρώσος βιολοντσελίστας Μισισλάβ Ροστρόποβιτς στὸ σπίτι τοῦ καθηγητοῦ κ. Χρ. Εὐελπίδη, ἀμέσως μετὰ τὴν ἀφίξι του στὴν Ἀθήνα ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκη. Ὁ διάσημος ξένος καλλιτέχνης, συνοδεύεται ἀπὸ τὸν συμπατριώτη του πιανίστα Ἀλέξανδρο Ντεντιούσκιν.

Μόνος του προθυμοποιήθηκε νὰ δώσῃ τὶς πρῶτες ἐντυπώσεις του.

«Ἡ πρώτη μου ἐπαφὴ μὲ Ἑλλήνας ἔγινε στὰ σύνορα. Ἦσαν οἱ ἀστυνομικοὶ καὶ οἱ τελωνειακοὶ ὑπάλληλοι. Ἴσως εἶναι οἱ μόνοι ἀπὸ τοὺς συναδέλφους τῶν ἄλλων χωρῶν πού μοῦ φέρθηκαν τόσο πολιτισμένα καὶ τόσο εὐγενικά».

Ἀπὸ τὴν συμπρωτεύουσα ὁ Ροστρόποβιτς ἔμεινε καταγοητευμένος. Στὸ διάστημα τῶν δύο ἡμερῶν πού ἔμεινε ἐκεῖ εἶχε τὴν εὐκαιρία νὰ θαυμάσῃ τὰ βυζαντινὰ μνημεῖα τῆς πόλεως, νὰ κάνῃ περίπατο στὴν παραλιακὴ λεωφόρο τοῦ Λευκοῦ Πύργου καὶ νὰ δοκιμάσῃ ὠραῖα βραστά ραδικία, νόστιμη ταραμοσαλάτα καὶ ἐξαιρετικούς μπακλαβάδες!

Μὲ τὸν μαέστρο τῆς ὀρχήστρας κ. Μιχαηλίδη, εἶπεν ὁ Ρώσος βιολοντσελίστας, ὅτι καὶ μὲ τὰ μέλη τῆς ἡμεῖνα πολὺ εὐχαριστημένος. Εἶναι ὅλοι τοὺς θαυμάσιοι μουσικοὶ. Ἡ ἐπαφὴ μου μαζί τους ἦταν ἀπόλυτη. Νομίζω ὅτι ἡ ὀρχήστρα αὐτὴ ἔχει ἐξαιρετικὲς προοπτικὲς! Θὰ ἤθελα ἀκόμη νὰ τονίσω, συνέχισε ὁ Ρώσος βιολοντσελλίστας, ὅτι τόσον μεταξὺ τῶν μουσικῶν τῆς ὀρχήστρας ὅσον καὶ ἀνάμεσα στοὺς μαθητὰς τῶν Ὠδείων, γιὰ τοὺς ὁποίους ἔπαιξα τὸ ἀπόγευμα τῆς Κυριακῆς στὴν Θεσσαλονίκη ὑπῆρχε μιὰ ἀτμόσφαιρα φιλίας καὶ συμπαθείας».

Ὁ Ροστρόποβιτς, πού εἶναι παντρεμένος μὲ μιὰ τραγουδίστρια τοῦ θεάτρου «Μπολσόϊ», τὴν Γκαλίνα Βισίβσκαγια, μίλησε γιὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς μουσικῆς στὴν χώρα του. Σήμερα, εἶπε, στὴν Ρωσία οἱ συνθέται ἐργάζονται ἐλεύθερα, χωρὶς νὰ παίρνουν κατευθύνσεις ἀπὸ τὴν ἡγεσία τοῦ τόπου. Ἐπὶ ἐποχῆς Στάλιν, ὅμως, συνέχισε, τὰ πράγματα δὲν ἦταν ἔτσι. Ὁ κάθε καλλιτέχνης θὰ ἔπρεπε νὰ συνθέτῃ σύμφωνα μὲ τὰ γούστα τοῦ Στάλιν. Καὶ ἐπειδὴ, ὡς γνωστόν, οἱ προτιμήσεις του ἦσαν κακὲς, ὅλα τὰ ἔργα θυγῆκαν χωρὶς ἀξιώσεις.

Ὁ Ρώσος καλλιτέχνης, ὁ ὁποῖος δίδει κάθε χρόνο στὴν πατρίδα του περὶ τὰ 130 ρεσιτάλ καὶ διδάσκει στὰ Ὠδεῖα Μόσχας καὶ Λένινγκραντ θεωρεῖται σήμερα ἓνας ἀπὸ τοὺς πρῶτους πλούσιους καλλιτέχνους τῆς Ρωσίας. Διαθέτει δύο αὐτοκίνητα καὶ ἓνα ὠραιότατο διαμέρισμα στὴν Μόσχα.

ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ Η ΠΡΟΣΕΧΗΣ ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΤΗΣ ΣΟΒΕ

Με μεγάλο ενδιαφέρον αναμένεται η έκτακτη συναυλία που θα δώσει τη Δευτέρα η Συμφωνική Όρχηστρα Βορείου Έλλάδος και στην οποία θα έμφανισθῆ, ως σολίστ, ο διεθνούς φήμης Ρώσος βιολοντσελίστας Ροστρόποβιτς. Το πρόγραμμα της συναυλίας περιλαμβάνει τὰ κοντσέρτα του Σαίν — Σάνς και του Ντβόρζακ καθώς και τὴν 29η συμφωνία του Μότσαρτ. Τὴν ὀρχήστρα θὰ διευθύνῃ ὁ κ. Σόλων Μιχαηλίδης.

Ἡ ἕκτακτη συναυλία τῆς Σ.Ο.Β.Ε.

Διευθυντής: Σ. Μιχαηλίδης — Σολίστ: Μ. Ροστρόποβιτς

Ἡ παρουσία ἑνὸς τσελλίστα ἐκπληκτικῆς κλάσεως στὴν τελευταία συναυλία τῆς ΣΟΒΕ εἶναι μιὰ πανηγυρική ἀπόδειξη αὐτοῦ πῶς τὸς φορὲς ἔχω γράψει καί, πού φυσικά, ἀποτελεῖ κοινὸν τόπο στερημένο ἀπὸ πρωτοτυπία: πῶς χρειάζεται συνεχῆ καὶ ὑπεράνθρωπη προσπάθεια καὶ μελέτη καὶ κόπος, μαζί με εὐσυνειδησία ὡς τὸ ἔπακρο, γιὰ νὰ δώσῃ κανεὶς ὅλον τὸν ἑαυτό του στὴ δημιουργία ἐκεῖνου πού ἔχει τάξει σκοπὸ τῆς ζωῆς του, εἴτε καλλιτεχνική εἶναι αὐτή, εἴτε πνευματική, εἴτε ὀποιαδήποτε ἄλλη. Χωρὶς τὴν ἔντονη προσπάθεια δὲν εἶναι δυνατό νὰ γίνῃ τίποτε σοβαρὸ, κι' ἡ ἀπόδοση παραμένει στὰ ὅρια τῆς ἀπρόσφορης ἀπόπειρας, πού φυσικά δὲν ξεγελά τὸ κοινὸ.

Ὁ Μτσίσλαβ Ροστρόποβιτς, στὰ τριάντα πέντε του μόλις χρόνια, εἶναι κι' ὅλας φασμῆνος ψηλά. Μὲ μιὰν ἀφάνταστη τεχνική, μὲ δυναμικά φόρτε, μὲ ἀέρινο πιανίσσιμο, μὲ διαβολικὰς τρίλλιες, μὲ ἐκπληκτικὰ περσόνια, μὲ ἔντονατα «θιμπράτο», ἐπέτυχε νὰ μὴν κἀνῃ ἐπίδειξη δεξιότητάς, νὰ μὴν τὴν μεταβάλῃ σὲ σκοπὸ, ἀλλὰ νὰ τὴν χρησιμοποιῇ ὅπου νὰ ἀσφαλῆς ὑπόβαθρο ἀπ' ὅπου νὰ ξεκινᾷ γιὰ νὰ κἀνῃ μουσική, γιὰ νὰ τραγουδᾷ. Γιατὶ ὅλη ἡ ἔρμηνεία τοῦ Ροστρόποβιτς στὴν προθεσμιὴ συναυλία τῆς Σ.Ο.Β.Ε. (17 Δεκεμβρίου, στὸ θέατρο τῆς Ε.Μ.Σ.) χαρακτηρίζονταν βασικά ἀπὸ τὴν τάση νὰ τραγουδηθῇ ὡς καὶ ἡ παραμικρότερη φράση σὲ κάθε ἔργο. Τοῦτο φάνηκε ὄχι μόνον στὰ ἔργα τοῦ προγράμματος (κοντσέρτο γιὰ τσελλο ἄρ. 1, σὲ λα ἔλ., ἔργον 33) τοῦ Σαιν Σάνς, «κοντσέρτο γιὰ τσελλο σὲ σί ἔλ., ἔργ. 104» τοῦ Ντβόρζακ), ἀλλὰ καὶ στὰ μικρὰ ἔργα πού ἔπαιξε ἐκτός προγράμματος, μὲ ἕναν ἐξίσου ἐκπληκτικὸν συνῶδὸ στὸ πιάνο «Υστερα ἀπὸ ἕνα ὄνειρο» τοῦ Φωρέ, «Χορὸς τῶν ζωθίων» τοῦ Πόππερ, «Ἀλλεμάντ» τοῦ Μπάχ — γιὰ τσελλο σόλο — καὶ Μίνστρελς» τοῦ Ντεμπουσσύ).

Ὁ,τιδήποτε κι' ἂν ἔπαιξε ὁ Ροστρόποβιτς ἦταν ἄψογο ἀπὸ τὴν ἀποψη τῆς ἀπόδοσως. Εἰσδύοντα ὡς τῆς παραμικρότερες λεπτομέρειες τῶν ἔργων (καὶ μάλιστα ὄχι μόνον στὸ μέτρος τοῦ σόλο) ἔδωκε ἀνάγλυφα τῆς ἰδιόμορφης ὀμορφίης τοῦ καθενός, μ' ἕνα τρόπο πού ἦταν πάντοτε πειστικός, ἂν καὶ βέβαια ἦταν πάντοτε ἐπίσης προσωπικός του. Θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ παρατηρήσῃ τ.χ. πῶς στὸ ἔργο τοῦ Φωρέ τὸ τραγούδι θέπρεπε νὰναι πιὸ συγκρατημένο (ὁ γαλλικὸς λογικὸς ρομαντισμὸς δὲν θέλει ζέσπασμα ἐξωτερικόν), πῶς στὸ ἔργο τοῦ Μπάχ τὸ ὕψος θέπρεπε νὰναι λιγότερο ἐλεύθερο· ἀκόμα στὸ πρῶτο μέρος τοῦ κοντσέρτου τοῦ Ντβόρζακ δὲν ἔχει τὸν ὠρμὴν ἀπλότῃ τῆς ἔρμηνείας τοῦ Κριζά, ἂν καὶ ἡ σλαβικὴ ψυχροσύνη τοῦ σολίστ θέπρεπε νὰναι πιὸ κοντὰ σ' αὐτὸ τὸ ἔργο, πού ἂν καὶ ἐμπνευσμένο καὶ γραμμένο στὴν Ἀμερική, εἶναι ὡς τὰ ἔσχατα σημεῖα τοῦ σλαβικοῦ, παρὰ τῆς κάποιες, ὀλίγελα ἐξωτερικῆς, ἀμερικανικῆς ἐπιδράσεως. Ὅμως ἐπὶ τέλους, αὐτὰ εἶναι ζητήματα αἰσθητικῆς ὅπου ὁ βασικὸς παράγων εἶναι πάντοτε ὀποκειμενικός, καὶ δὲν μπορεῖ κανεὶς ποτὲ νὰ βεβαιώσῃ πῶς ἡ ἔρμηνεία εἶναι καλύτερη ἀπὸ τὴν ἄλλη· τὸ μόνον βέβαιον εἶναι πῶς οἱ ἔρμηνεῖες διαφέρουν ἢ μιὰ ἀπὸ τὴν ἄλλη.

Ἄν στὸ κοντσέρτο τοῦ Σαιν — Σάνς (ἔργο περισσότερο ἐξωτερικόν) καὶ στὰ μικρὰ κομμάτια τοῦ Πόππερ καὶ τοῦ Ντεμπουσσύ ἡ ἐντύπωση ἦταν ζωηρότερη καὶ γιὰ τὴν δεξιότητικὴ ἀπόδοση, στὸ κοντσέρτο τοῦ Ντβόρζακ ἡ ἐπιτυχία ἀφοροῦσε ἀποκλειστικὰ τὴν ἔρμηνεία, πού στάθηκε συνεχῶς ἡ βασικὴ ἐπιδίωξη τοῦ Ροστρόποβιτς.

Ἡ παρουσία τοῦ μεγάλου σολίστ εἶχε ἄμεσην ἐπίπτωση στὴν ἀπόδοση τῶν μουσικῶν τῆς ὀρχήστρας. Ὅλοι τοὺς βρέθηκαν σὲ σημεῖο πολὺ ψηλῶς, πῶς πρέπει νὰ σημειώσω τὴν ἰσορροπία τοῦ διαλόγου ἀνάμεσα στὸν σολίστ καὶ στὸ πρῶτο βιολί (Στ. Παπαναστασίου) τοῦ τρίτου μέρου τοῦ κοντσέρτου τοῦ Ντβόρζακ, τὴν καθαρὸτατὴ ἀπόδοση ἀπὸ τὸ πρῶτο κόρνο (Θ. Ζαρίμπα) τοῦ δευτέρου θέματος, στὴ σχετικὴ μείζονα (ρέ), στὸ πρῶτο μέρος τοῦ ἴδιου ἔργου καὶ τῆς ὠραιότατης ἐναλλαγῆς τοῦ σόλο μὲ τὸ φλάουτο (Ι. Εὐαγγέλου), ὄμποε (Δ. Παπουτση) καὶ κλαρινέτο (Β. Χριστοδούλου) καὶ στὰ τρία μέρη τοῦ ἔργου. Ὅλοι τοὺς προβάλλανε αὐτὴ τὴν φορὰ μὲ ἀξιώσεις. Ὅτι ἡ ἀνάταξη αὐτὴ ὀφείλονταν στὸν σολίστ ἀποδεικνύεται — ἐξ ἀντιθέτου — ἀπὸ τὴν πενιχρὴ ἐκτέλεση τῆς συμφωνίας τοῦ Μότσαρτ, πού ἦταν μᾶλλον περιττὴ στὸ πρόγραμμα.

Ἡ συνοδεία τοῦ Μιχαηλίδη ἦταν ἀνεπαρκής. Ὅχι μόνον δὲν μπόρεσε νὰ βοηθῆσῃ τὸν σολίστ, παρὰ ἀντίθετα τὸν βάραινε, καμμιά φορὰ μάλιστα σὲ σημεῖο πού τὸν ἀνάγκασε νὰ παίρνῃ τὴν πρωτοβουλία ὀποκαταστάσεώς του. Εἴτε γιὰτὶ, ὅπως ἐπανειλημμένα ἔχω γράψει, ὁ Μιχαηλίδης ἔχει κουραστῆ πολὺ, εἴτε γιὰτὶ οἱ δυνατότητές του (πὺ τῆς χαιρέτισα μὲ τὸσον ἐνθουσιασμὸ ὅταν ἄρχισαν οἱ συναυλίες τῆς Σ.Ο.Β.Ε., πιστεύοντας πῶς εἶχα ὀποχρέωση νὰ τὸν βοηθῶμ στὸ ξεκίνημα του ὡς βοηθῶμ) εἶναι περιορισμένες, τὸ ἀναμφισβήτητο γεγονὸς εἶναι πῶς παρουσιάζει μιὰν ἔντονη κάμψη στὴν ἀπόδοση. Ὁ Ροστρόποβιτς ἤθελε μάλιστα (νέο βασικόν) μὲ διονυσιακὴ ἰδιοσυγκρασία, πού νὰ μπορῇ νὰ τὸν παρακολουθῆσῃ, στὰ πετάγματα του, στῆς ἀθαιρεσίες του, στὸν ρυθμὸ καὶ στὸ ὕψος, πού ἀκριβῶς ἔδιναν τὸν προσωπικὸ τόνον στὴν ἔρμηνεία, ἀλλὰ ὁ βασικὰ «λογικὸς» Μιχαηλίδης δὲν ἦταν κατάλληλος γι' αὐτὸ τὸ ἔργο. Κι' εἶναι χαρακτηριστικὴ ἡ διαφορά μὲ τὸν πιανίστα-συνῶδον, πού παρακολουθοῦσε τὸν σολίστ μέχρι καὶ στὴν πιὸ ἀπίθανη λεπτομέρεια, χωρὶς ποτὲ νὰ στέκεται ἐμπόδιον, ἀλλὰ

ἀντίθετα βοηθώντας πάντοτε στὴν ἔρμηνεία τῆς ἔρμηνείας τοῦ κύριου ἔρμηνευτῆ.

Ὁ Γκρέκο, πού κατὶ καταλάβαινε ἀπὸ ζωγραφικὴ, εἶχε τὴν ἔρμηνεία τῶν λεπτομερειῶν, πού καὶ στοὺς πιὸ μεγάλους σὲ μέγεθος πίνακες τοῦ δὲν παρέλειπε νὰ ζωγραφίξῃ ὡς καὶ μικρογραφίες στὰ ὀμοφόρια τῶν ἐπισκόπων. Γιατὶ πῆστε, κι' αὐτὸ δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ τὸ ἀμφισβητήσῃ, πῶς ἡ τελειότητα στὸ καλλιτεχνικόν, ἢ καὶ τὸ ὀποιοδήποτε ἄλλο ἔργο, δὲν πρέπει νὰ περιορίζεται στῆς γενικῆς γραμμῆς, ἀλλὰ νὰ ἐπεκτείνεται ὡς καὶ τὴν ἔσχατη λεπτομέρεια. Αὐτὸ τὸ θυμῆθηκα καθὼς ξανάβλεπα τὸ ἔντυπον πρόγραμμα τῆς συναυλίας, πού λὲς καὶ ἀπὸ σκοποῦ παρουσιάζεται ὅσο χειρότερον εἶναι δυνατό ἐπὶ τέλους κι' οἱ ὀργανωτικῆς λεπτομέρειες σὲ μιὰ ὀργανωτικὴν ἐκδήλωση δίνουν τὴν σφραγίδα, ἢ τὴν πρώτην ἐντύπωση, γιὰ τὴν ἐπιμέλεια τοῦ συνόλου.

Φυσικά στὸ πρόγραμμα ὀπῆρχε μόνον μιὰ φωτογραφία (τοῦ σολίστ) σὲ μεγάλο σχῆμα (ὅσο τὸ δυνατό πιὸ ἀκαλαίσθητον) πλαταισιωμένη ἀπὸ ἕνα ἀκατέλεστον διατεταγμένον βιογραφικὸν σημεῖωμα. Φυσικά ἡ ἀναγραφὴ τοῦ προγράμματος ἐξακολουθεῖ νὰ πρῆσταν ἰσχυρὸν λόγον σέ... ἀσκηση ἀραιῆς τάξεως, φυσικὰ δὲν σημειώνονται οἱ πρῶτες ἐκτελέσεις (σημειῶνται σκεπτικῶς ἢ ὀργάνωση ἑνὸς μικροῦ ἀρχείου θέταν κάποιον βοήθεια σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα, ἀλλὰ καὶ σὲ μερικὰ ἄλλα), φυσικὰ γράφουμε «ἐλάσσονα» καὶ «ἐλάσσονα» (ποῖ ἀπ' τὰ δύο εἶναι σωστὸ;), φυσικὰ γράφουμε ὀχτώμισι κι' ἀρχίζουμε ἐννέα παρὰ τέταρτον (ποῖος λογαριάζει τοὺς τετάρτους πού ἔρχονται στὴν ὄρα τους!). Φυσικὰ ἐλλάζουμε τὸ πρόγραμμα ὡς τὴν τελευταία στιγμὴ, γιὰ νὰ μὴν ξαίρουν οἱ ἀκροατῆς τί θ' ἀκούσουν (καὶ γιὰ νὰ μὴ μπορῇ κανεὶς νὰ μᾶς παρακολουθῇ καὶ νὰ μᾶς... κλέψῃ τὰ σχέδια), καὶ φυσικώτατα κανεὶς δὲν ξαίρει τί θὰ ὀποστοῦμε στῆς ἐπόμενες συναυλίες (τοῦτο ἀσφαλῶς εἶναι μῆσα σέ... προδιαγεγραμμένον σχέδιον, πού ἔγραφε κι' ὁ «Ἀπολογισμὸς τῆς πρώτης τριετίας»).

Ἄραγε ἡ προσωπικότητα τοῦ σολίστ ἀποτελέσῃ σκληρῆς, συνεχῶς καὶ ὀργανωμένης μελέτης, δὲν θὰ γίνῃ παράδειγμα στοὺς ἰδιοκτῆτες τῆς ΣΟΒΕ γιὰ τὴν βελτίωση τῶν συνθηκῶν σ' ὄλες τῆς ἐκδηλώσεις; Γιατὶ, πῶς μποροῦμε νὰ ἐλπίζουμε θὰ ἐπιτευχθῇ ὀποιαδήποτε βελτίωση στὰ μεγάλον ζητήματα, ὅταν δείχνουμε τὸσην ἀδύνατον σὲ στοιχειῶδη ζητήματα, πού ἐπὶ τέλους μὲ μιὰν ἐλάχιστην προσπάθεια (φυσικὰ μᾶζ ἢ κάποιον καλαισθησία) θὰ βροῦν τὴ σωστὴν θέση, κι' ἔπειτα θὰ κυλοῦν μὲ τὴν ἄχρηστην ἐπίβλεψη; Εἶναι διανοητὸ πῶς μποροῦμε νὰ προσδύσσομε ὅταν ἐξακολουθοῦμε νὰ ἐφαρμόζουμε ὀτι σκεπτήκαμε πρὶν πολὺν καιρὸν, στὸ ξεκίνημα, μὲ τῆς τοτίνες περιορισμένον δυνατότητες, ἂν τὶ νὰ ἔχομε τὸ πάθος νὰ γινόμασθε συνεχῶς καλύτεροι;

ΜΙΧ. Ι. ΤΣΙΤΣΙΚΑΝΗΣ

Όμιλεῖ ὁ Μοτσιαβ Ροστροπόβιτς

ΕΝΘΟΥΣΙΑΣΜΕΝΟΣ ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΑΡΙΣΤΕΣ ΟΙ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕ ΤΟΥΣ ΜΟΥΣΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟ ΚΟΙΝΟ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ. Η ΕΥΕΡΓΕΤΙΚΗ ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΟΥ 20ΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΣΟΒΙΕΤΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ. ΚΑΙ ΛΙΓΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΦΗΡΜΕΝΗ ΤΕΧΝΗ

«Είμαι πολύ ένθουσιασμένος που έρχομαι για πρώτη φορά στην Ελλάδα, την 32η χώρα που επισκέπτομαι», δήλωσε ὁ διάσημος Σοβιετικός βιολοντσέλλιστας Μοτσιαβ Ροστροπόβιτς, μόλις

προικισμένος με πολύ ταλέντο. Με την ευκαιρία σας λέω, ὅτι σήμερα στη Μόσχα παίζεται για πρώτη φορά ἡ 13η συμφωνία του που τὰ χορωδιακά της μέρη είναι γραμμένα πάνω σὲ κείμενο τοῦ ποιητῆ Γιεφτουσένκο.

«Ένωσε εἴμαστε ἐλεύθεροι νὰ πειραματιζόμαστε σὲ ὅτιδήποτε, ἀλλὰ τὸ κοινό μας τὸ ἀγαπάμε πολὺ, ὥστε νὰ μὴ τοῦ δίνουμε ὅτι ἐμεῖς οἱ ἴδιοι δὲν ἀγαπάμε...».
Θ. ΔΙΖΕΛΟΣ

Ὁ διάσημος Σοβιετικός βιολοντσέλλιστας Μοτσιαβ Ροστροπόβιτς, ὁ ὁποῖος θὰ ἐμφανισθεῖ μπροστὰ στὸ ἀθηναϊκὸ κοινὸ σήμερα τὸ βράδυ στὶς 10, ἀπὸ τὴ σκηνὴ τοῦ Σινε-Όπερά, κατὰ τὴ χθεσινὴ του πρὲς κόνφερανς

ΠΡΟΣΩΠΟΛΑΤΡΕΙΑ ΚΑΙ ΑΦΗΡΜΕΝΗ ΤΕΧΝΗ

«Ἔτσι ἡ συζήτησή μας ἐρχεται ὀμαλὰ σὲ γενικότερα προβλήματα. Ὁ Ροστροπόβιτς εἶπε πὺς ἀγαπάει τὴν ποίηση τοῦ Γιεφτουσένκο καὶ πὺς εἶναι ἀντιπροσωπευτικὴ τοῦ σύγχρονου πνεύματος στὴν Ε.Σ.Σ.Δ.

«Ὁ Γιεφτουσένκο, συμπλήρωσε, εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς πῶς προικισμένους σύγχρονους ποιητές».

—Ἡ περίοδος τῆς προσωπολατρίας, κ. Ροστροπόβιτς, εἶχε συνέπειες πάνω στὴν εξέλιξη τῆς σοβιετικῆς μουσικῆς;

—Δυστυχῶς εἶχε! Καὶ μάλιστα συνέπειες πολὺ βλαβερὲς γιὰ τὴν εξέλιξη τῆς μουσικῆς. Ὁ Στάλιν ἤθελε νὰ ἐπιβάλλει τὰ γούστα του στοὺς μουσικοὺς — καὶ εἶναι γνωστὸ πὺς εἶχε πολὺ κακὰ γούστα. Αὐτὸ ἀνέκοψε τὴν ἀνάπτυξη τῆς σοβιετικῆς μουσικῆς κι' ἀντὶ νὰ πηγαίνει μπροστὰ, πῆγαινε πίσω...».

—Τώρα τί συμβαίνει στὴ Σοβιετικὴ Ένωσι;

«Τώρα τὰ πράγματα εἶναι ἀλλοίως. Τώρα οἱ καλλιτέχνες ἐργάζονται μέσα σὲ κλίμα ἐλευθερίας. Οἱ βάσεις πὺς τέθηκαν μετὰ τὸ 20ὸ Συνέδριο νομίζω ὅτι φέρνουν σιγὰ - σιγὰ καὶ θὰ φέρουν μεγάλη ἀντίση στὴν τέχνη. Οἱ νέοι καλλιτέχνες σήμερα ψάχνουν καὶ ἐρευνοῦν, ἀντὶ νὰ ἀντιγράφουν διαταγές, ὅπως στὴν περίοδο τῆς προσωπολατρίας. Προσπαθοῦν νὰ βροῦν νέες ἀρχὲς στηριγμένες βέβαια πάνω στὴν παράδοση κι' ὄχι ξεριζωμένες ἀπ' αὐτὴν, ὅπως στὴ Δύση».

—Ὁ Χρυστσώφ σὲ πρόσφατες δηλώσεις του μίλησε κατὰ τῆς ἀφηρημένης τέχνης. Ἐσὺς, κ. Ροστροπόβιτς, ποῖα εἶναι ἡ γνώμη σας γιὰ τὴν ἀφηρημένη τέχνη καὶ γιὰ τὶς δηλώσεις αὐτῆς τοῦ Χρυστσώφ;

—Τὶς δηλώσεις δὲν τὶς ἔχω ὄψη μου γιατί ἔλειπα ἀπὸ τὴν Σοβιετικὴ Ένωσι, ἀλλὰ τὸ ὅτι θὰ πῶ τὴ γνώμη μου ἀνεξάρτητα ἀπ' αὐτῆς, δείχνει τὸ κλίμα ἐλευθερίας τῆς γνώμης πὺς ἐπικρατεῖ στὴν Ε.Σ.Σ.Δ. Νομίζω, ὅτι ἡ ἀφηρημένη τέχνη ἔχει δικαίωμα νὰ ὑπάρχει. Πέρα ἀπ' αὐτὸ ὅμως, ἡ τέχνη μπορεῖ νὰ εἶναι ἀφηρημένη, ἀλλὰ θὰ πρέπει ὅπωςδήποτε νὰ ἔχει κάποια ἐπαφή μετὰ τὸ ἀνθρώπινο αἶσθημα, νὰ μὴ ξεκοβεῖ ἀπὸ τὸν ἀνθρώπο ὀλωσθιδίου. Ἐγὼ προσωπικὰ ἀγαπᾶω ὅτι δημιουργεῖ ὁ ἀνθρώπος καὶ νομίζω ὅτι τὴν ἀφηρημένη τέχνη σὰν ἀνθρώπινη δημιουργία δὲ μποροῦμε νὰ τὴν καταργήσουμε. Δὲν μ' ἀρέσουν οἱ ἀκρότητες πὺς συμβαίνουν στὶς Δυτικὲς χῶρες, ὅπως π.χ. ὁ πίθηκος πὺς ζωγραφίζει κι' οἱ πίνακές του πωλοῦνται πανάκριβα...».

—Γιὰ τὴν δωδεκαφωνικὴ μουσικὴ τί πιστεύετε;

—Στὴν πατρίδα μου ὑπάρχουν αὐτὴ τὴ στιγμή ἀρκετοὶ μουσικοὶ πὺς πειραματίζονται στὸ δωδεκάφθογγο, φέρνουν ὅμως στὴ δημοσιότητα ὅταν ἔχουν πετύχει κάτι. Ὁ Στραβίνσκυ, πὺς πειραματίσθηκε σὲ πολλὲς μορφές, γράφει τώρα κι' αὐτὸς δωδεκαφωνικὴ μουσικὴ. Ἐγὼ δὲν τὴν καταλαβαίνω. Ἡ τέχνη μουσικῆς του, ἀλλὰ δὲν φταίει αὐτός, φταίω ἐγώ... Στὴ Δύση γίνεται συχνὰ πολὺς θόρυβος γιὰ πράγματα πὺς δὲν ἔχουν φτάσει ἀκόμα σ' ἕνα αἰσθητικὸ ἀποτέλεσμα, ἀλλὰ βρίσκονται στὸ πειραματικὸ στάδιο. Αὐτὸ εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ρεκλάμας! Ἡ ρεκλάμα τὰ κάνει ὅλα... Ὑπάρχουν π.χ. στὴ Δύση ὀρχήστρες πὺς παίζουν χωρὶς μασέτρο. Αὐτὸ εἶναι καλὸ σὰν ἰδιωτικὴ ὑπόθεση κι' ὄχι σὰν... δημόσια! Στὴ Σοβιετικὴ

Ὁ Σοβιετικὸς πιανίστας Ἀλέξανδρος Ντεντιούκιν, πὺς συνοδεύει τὸν Ροστροπόβιτς

ἦλθε χθὲς τὸ πρωὶ στὴν Ἀθήνα γιὰ νὰ δώσει μαζί με τὸν πιανίστα Ἀλέξανδρο Ντεντιούκιν ἕνα μοναδικὸ ρεσιτάλ σήμερα τὸ βράδυ στὸ «Σινε - Όπερά».

Καὶ συνέχισε:
«Πάντα ὀνειρευόμουνα νὰ ἔλθω στὴ χώρα σας. Ἀπὸ μικρὰ παιδιὰ στὰ σχολεῖα, στὴ Σοβιετικὴ Ένωσι, μεγαλώνουμε μετὰ τὴν ἰδέα τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ καὶ θέλουμε ὅλοι νὰ γνωρίσουμε ἀπὸ κοντὰ τὴν πατρίδα σας».

ΠΟΛΥ ΚΑΛΕΣ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΕΣ ΜΟΥΣΙΚΟΥΣ

—Ποιὲς οἱ πρώτες ἐντυπώσεις σας ἀπὸ τὴν Ελλάδα;

—Πολὺ καλές. Στὴ Θεσσαλονικὴ χθὲς ἔπαιξα μετὰ τὴν Κρατικὴ Ὀρχήστρα Βορείου Ἑλλάδος. Μοῦ ἄρεσε πολὺ ἡ ὀρχήστρα τῆς Θεσσαλονικῆς καὶ ἡ πρώτη μου αὐτὴ ἐπαφή μετὰ τοὺς Ἕλληνες μουσικοὺς μοῦ ἄφησε πάρα πολὺ καλὲς ἐντυπώσεις. Εἶχαμε ψυχικὴ ἐπαφή ἀπὸ τὴν πρώτη κιόλας στιγμή, ἀπὸ τὴν πρώτη κιόλας νότα ὑπῆρχε σιωπηλὴ ἐπαφή, καρδιά μετὰ καρδιά».

—Τὶ ἐντύπωση σας ἄφησε τὸ κοινὸ τῆς Θεσσαλονικῆς;

«Μοῦ ἔκανε ἐντύπωση τὸ μουσικὸ τὸ ἐνστικτό. Τὸ κοινὸ τῆς Θεσσαλονικῆς φαίνεται πολὺ θερμὸ καὶ ἐγκάρδιο. Περιμένω μετὰ ἀνυπομονησία τὴ στιγμή πὺς θὰ δώσω αὔριο τὸ ρεσιτάλ μου στὸ «Σινε - Όπερά» γιὰ νὰ γνωρίσω καὶ τὸ ἀθηναϊκὸ κοινὸ».

Η ΓΝΩΜΗ ΤΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΖΑΛΣ

—Γιὰ τὸν Κάζαλς τί γνώμη ἔχετε, κ. Ροστροπόβιτς;

«Γιὰ τὸν Κάζαλς ἔχω τὴν καλύτερη γνώμη. Τὸν ἔχω ἀκούσει δύο φορές, μιὰ στὸ Παρίσι καὶ μιὰ στὸ Μεσικὸ καὶ μοῦ ἄρεσε πάρα πολὺ».

—Μήπως θὰ ἐμφανισθεῖτε στὸ Φεστιβάλ Ἀθηνῶν;

«Δὲν ἔχω πάρει τέτοια εἰδοποίηση ἀπὸ τὸ Γραφεῖο Συναυλιῶν τῆς Μόσχας, πὺς καθορίζει τὶς ἐμφανίσεις μου. Ἐγὼ εἰδοποιεῖται μονάχα γιὰ τὸ Φεστιβάλ τῆς Βιέννης, τὸ Φεστιβάλ τοῦ Ὀλντμπορω καὶ γιὰ τὸν Καναδά. Στὸ Ὀλντμπορω θὰ ἐμφανισθῶ μαζί μετὰ τὸ Μπρίττεν. Ὁ Ἀγγλὸς μουσικὸς μοῦ ἔχει ἀφιερώσει μιὰ σονάτα πὺς ἔγραψε ἐδῶ στὴν Ἀθήνα καὶ πὺς θὰ τὴν παίξω αὔριο γιὰ πρώτη φορά στὸν ὁπὸ τρόπο γράφτηκε».

—Τόπο πότε ἀσχολήσθε μετὰ τὸ βιολοντσέλλο;

«Ἀπὸ τότε πὺς θυμάμαι τὸν ἑαυτὸ μου! Ὁ πατέρας μου ἦταν κι' αὐτὸς βιολοντσέλλιστας καὶ μετὰ θύνη ἀπὸ πολὺ μικρὸ νὰ παίξω αὐτὸ τὸ ὄργανο. Εἶμαι καθηγητὴς σὲ δύο ὀδεῖα, στὴ Μόσχα καὶ στὸ Λένινγκραντ καὶ διδάσκω βιολοντσέλλο πρὲς μῆνες τὸ χρόνο. Παράλληλα δίνω περίπου 100—130 ρεσιτάλ κάθε χρονιά».

—Τί ἄλλο ἀγαπάτε ἐκτὸς ἀπὸ τὸ βιολοντσέλλο;

«Τὴ γυναίκα μου... Ἡ δουλειά μου ὅμως εἶναι τέτοια πὺς δὲ μ' ἀφήνει νὰ βρίσκομαι ὅσο θέλω κοντὰ στὴ γυναίκα μου, πὺς εἶναι — σημειώστε — τραγουδίστρια. Ἐγὼ πολλὲς δουλειὲς καὶ δυστυχῶς δὲ μοῦ μένει ἀρκετὸς καιρὸς γιὰ ἀγάπη...».

—Ποιοὺς συνθέτες ἐκτιμάτε;

«Τὸν Μπετόβεν, Μπάχ, Μπράμς, Προκόπιεφ, Σοστακόβιτς».

—Ποιὸν ἐκτιμάτε περισσότερο ἀπὸ τοὺς σύγχρονους συνθέτες τῆς πατρίδας σας;

«Περισσότερο ἀπ' ὅλους τὸν Σοστακόβιτς. Νομίζω ὅτι εἶναι

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ ΛΩΡΗ ΜΑΡΓΑΡΙΤΗ

Ἐπὶ τῇ συμπληρώσει 10 ἐτῶν ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ ἀειμνήστου Λώρη Μαργαρίτη, τὸ Κρατικὸν Ὦδεῖον Θεσσαλονίκης, τοῦ ὁποίου ὁ τιμώμενος ὑπῆρξεν εὐθὺς μετὰ τὴν ἴδρυσίν του καὶ ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν καθηγητῆς καὶ ὑποδιευθυντῆς, ὠργάνωσεν τὴν 9ην Δεκεμβρίου καλλιτεχνικὸν μνημόσυνον εἰς τὸ Θέατρον τῆς Ἑταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν.

Ἐνώπιον τοῦ πυκνοτάτου καὶ ἐκλεκτοῦ ἀκροατηρίου, τὸ ὁποῖον προσῆλθεν πρὸς τιμὴν τοῦ ἐκλιπόντος καλλιτέχνου, ὠμίλησαν κατ' ἀρχὴν ὁ Διευθυντῆς τοῦ Ὦδεῖου Θεσσαλονίκης καὶ γενικὸς διευθυντῆς τῆς Συμφωνικῆς Ὀρχήστρας Βορείου Ἑλλάδος κ. Σόλων Μιχαηλίδης περὶ τοῦ ἔργου τοῦ τιμωμένου μουσικοῦ, ἐν συνεχείᾳ δὲ ὁ ἔφορος τοῦ Ὦδεῖου κ. Σῶτος Δημητριάδης περὶ τῆς ζωῆς του.

Ἐπηκολούθησε ἐπιτυχῆς ἐκτέλεσις ἔργων τοῦ Λώρη Μαργαρίτη ἀπὸ τὴν πιανίστα Εὐα Ἀναστασιάδου, τὴν ὑψίφωνο Φέμπη Σταματάτου καὶ τὸν καθηγητῆ τοῦ Ὦδεῖου Θεσσαλονίκης καὶ διακεκριμένο πιανίστα Γιώργο Θημῆ, καὶ ἐν συνεχείᾳ ἡ Σ.Ο.Β.Ε. ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Σόλ. Μιχαηλίδη ἔπαιξε τὴν «Ἐπικὴν Συμφωνίαν κατὰ τὸ Ζ' τῆς Ὀδυσσεΐας».

ΜΟΥΣΙΚΗ

Η ΠΡΟΣΕΧΗΣ ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΚΗΣ

Ἡ προσεχῆς συναυλία τῆς Συμφωνικῆς Ὀρχήστρας Βορείου Ἑλλάδος θὰ δοθῆ τὴν Δευτέρα, 14 Ἰανουαρίου, μὲ διευθυντὴ τὸν κ. Ἀντίοχο Εὐαγγελάτο καὶ σολίστ τὸν βιολονίστα Νίκο Δικαῖο, ὁ ὁποῖος θὰ ἐκτελέσῃ τὸ κονσέρτο γιὰ βιολί καὶ ὄρχηστρα τοῦ Χατζατουριάν.

Ο ΡΟΣΤΡΟΠΟΒΙΤΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΟΒΕ

Ἐν τῷ μεταξύ σὲ συνέντευξι πού ἔδωσε στὴν Ἀθήνα ὁ παγκοσμίου φήμης βιολοντσελλίστας Μισλάβ Ροστρόποβιτς, ὁ ὁποῖος ὅπως εἶναι γνωστὸ, συμμετέσχε ὡς σολίστ στὴν συναυλία τῆς ΣΟΒΕ, τῆς περασμένης Δευτέρας, ἐδήλωσε μιλώντας γιὰ τὴν ΣΟΒΕ:

«Εἶναι μιὰ πολὺ καλὴ ὄρχηστρα. Ἐκεῖνο πού μοῦ ἔκανε ἐντύπωση ἦταν ἡ ἐπαφὴ πού ἀπέκτησα μὲ τὸν μάεστρο Σόλωνα Μιχαηλίδη καὶ τοὺς μουσικοὺς μὲ τὶς πρῶτες νότες. Παρ' ὅλο πού γλωσσικῶς δὲν μπορούσαμε νὰ συνεννοηθοῦμε μιλήσαμε μὲ τὴν καρδιά μας καὶ μὲ τὴν τέχνη μας. Ἡ ἐπαφὴ μου μαζί τους ἦταν ἀπολυτὴ. Νομίζω ὅτι ἡ ὄρχηστρα αὐτὴ ἔχει ἐξαιρετικὲς προοπτικὲς».

Ὁ Ροστρόποβιτς, ἐξ ἄλλου, ἐξέφρασε στὸν κ. Μιχαηλίδη τὴν ἐπιθυμία του νὰ ἐμφανισθοῦν μαζί τὸ καλοκαίρι στὸ Λονδίνο.

Ο ΡΟΣΤΡΟΠΟΒΙΤΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΟΙΝΟ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΝ Σ.Ο.Β.Ε.

Ο διακεκριμένος Ρώσος βιολοντσελίστας Ροστρόποβιτς, πού τήν Δευτέραν συνέπραξε με τήν Σ.Ο.Β.Ε. ως σολίστ αφήνοντας θαυμάσιες έντυπώσεις, σε δηλώσεις του προς τούς καλλιτεχνικούς συντάκτες τών αθηναϊκών εφημερίδων εξέφρασθη κολακευτικώτατα γιά τό κοινό τής Θεσσαλονίκης καί τήν ΣΟΒΕ.

Συγκεκριμένα γιά τό κοινό

Μιά σκηνή από τήν κωμωδία «Ψηλά τά χέρια» πού θά παίζεται μέχρι καί αύριο στή «Θυμέλη». Στή φωτογραφία ή Τζένη Ρουσσέα, ή Γαλάτεια Παπαϊωάννου κι' ό Γιώργος Μάξης.

μας εἶπε τά ἑξῆς:

— Διαθέτει ἑξαιρετικῆς ποιότητος κριτήριο καί ἔχει ἀνεπτυγμένο τό μουσικό αἰσθητήριο του.

Ἐξ ἄλλου γιά τήν ΣΟΒΕ καί τόν διευθυντή της κ. Σόλωνα Μιχαηλίδη ἐδήλωσε:

«Μέ τόν μαέστρο τῆς ὀρχήστρας κ. Μιχαηλίδη, ἀλλά καί μέ τά μέλη της ἔμεινα πολύ εὐχαριστημένος. Εἶναι ὅλοι τους θαυμάσιοι μουσικοί. Ἡ ἐπαφή του μαζί τους ἦταν ἀπόλυτη. Νομίζω ὅτι ἡ ὀρχήστρα αὐτή ἔχει ἑξαιρετικές προοπτικές! Θά ἤθελα ἀκόμη νά τονίσω, συνέχισε ὁ Ρώσος βιολοντσελίστας, ὅτι τόσον μεταξύ τῶν μουσικῶν τῆς ὀρχήστρας, ὅσον καί ἀνάμεσα στούς μαθητάς τῶν Ὁδείων, γιά τούς ὁποίους ἐπαιξα τό ἀπόγευμα τῆς Κυριακῆς, ὑπῆρχε μιά ἀτμόσφαιρα φιλίας καί συμπαθείας».

Ο Στάλιν έπηρέασε δυσμενώς (κατὰ τὸν Ροστροπόβιτς) τὴν μουσικὴ στὴν Σοβ. "Ενωσίμ

ΜΥΣΤΙΚΟΤΗΣ ΚΑΛΥΠΤΕΙ ΤΙΣ ΑΝΑΖΗΤΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΣΥΓΧΡΟ- ΝΩΝ ΡΩΣΩΝ ΣΥΝΘΕΤΩΝ

Καὶ ὀλίγα περὶ τοῦ κ. Κροῦστσεφ

Ὁ μεγαλύτερος σύγχρονος βιρτουόζος τοῦ βιολοντσέλλου ἀπέδειχθη χθὲς δεινὸς βιρτουόζος τοῦ λόγου. Στὴν πρὸς - κόνφερανς ποῦ ἔδωσε πρὸς τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ Τύπου, ἀμέσως μετὰ τὴν χθεσινὴ ἀφίξή του στὴν Ἀθήνα, ὁ Μαιτισλάβ Ροστροπόβιτς ἐμίλησε μὲ εὐστοφία γιὰ τὸν Στάλιν, τὴν προσωπολατρεία, τὸν Κροῦστσεφ, τὴν ἀφηρημένη τέχνη, τὴν ἠλεκτρονικὴ μουσικὴ, τοὺς καλλιτέχνες τῆς Δύσεως καὶ τίς σημερινὲς καλλιτεχνικὲς τάσεις ποῦ σημειοῦνται στὴν πατρίδα του. Πῆδησε δὲ ἀπὸ τὸ ἕνα θέμα στὸ ἄλλο, μὲ ὅση ἀνεση χειρίζεται τὸ δοξάρι ποῦ τὸν κατέστησε διάσημο.

— «Στὴν πατρίδα μου σήμερα οἱ καλλιτέχνες δὲν δέχονται πια διαταγὲς ἀπὸ τὸ καθεστῶς ὅπως συνέβαινε τὴν ἐποχὴ τοῦ Στάλιν καὶ τῆς «προσωπολατρείας», λέει ὁ Ροστροπόβιτς. «Τότε, τὸ καθεστῶς ἐπέβαλλε τὸ γούστο του στὴν καλλιτεχνικὴ ζωὴ. Καὶ ἐδῶ ποῦ τὰ λέμε, τὸ γούστο καὶ τοῦ Στάλιν καὶ τῶν κρατούντων δὲν ἦταν ἀπὸ τὰ καλύτερα.

Ὁ Ροστροπόβιτς εἶναι ἕνας τέλειος ἐρμηνευτὴς κλασσικῆς καὶ σύγχρονης μουσικῆς, ἀλλὰ γι' αὐτὸν ἡ λέξη «σύγχρονος», στὸν κλάδο του, σταματᾷ στὸν Σοστάκοβιτς καὶ στὸν Μπρίττεν. Γι' αὐτὸν ἡ ἠλεκτρονικὴ μουσικὴ ἀποτελεῖ πείραμα ποῦ σὰν τὰ ρωσικὰ πειράματα γιὰ τὴν κατάρκτηση τοῦ διαστήματος πρέπει νὰ μὲνουν ἐν ὄγκῳ» μέχρις ὅτου ἀποδώσουν.

— «Αὐτὴ εἶναι ἡ διαφορὰ μας μὲ τοὺς καλλιτέχνες τῆς Δύσεως» λέει. «Ἐκεῖ γίνεται πολὺς θόρυβος καὶ διακήρυξις γιὰ κάθε βῆμα ποῦ κάνει ὁ καλλιτέχνης ἀναζητώντας τὴν μουσικὴ

τοῦ μέλλοντος.

Ἡ κουβέντα στράφηκε πάνω σὲ ἄλλους κλάδους τῆς τέχνης. Ὁ Ροστροπόβιτς ποῦ ταξιδεύει συνεχῶς καὶ λείπει βδομάδες ἀπὸ τὴν Ρωσία δὲν εἶχε διαβάσει τίς γνωστὲς δηλώσεις τοῦ Κροῦστσεφ περὶ ἀφηρημένης τέχνης. Τίς ἔμαθε χθὲς ἀπὸ Ἑλληνες δημοσιογράφους καὶ ἡ ἀντίδρασή του ἦταν :

— «Ὁ Νικήτα Κροῦστσεφ λέει πὼς ἀπορρίπτει τὴν ἀφηρημένη τέχνη ;» (Ὁ Ροστροπόβιτς χαμογέλα μὲ συγκατάβαση καὶ ἐπιεικεία).

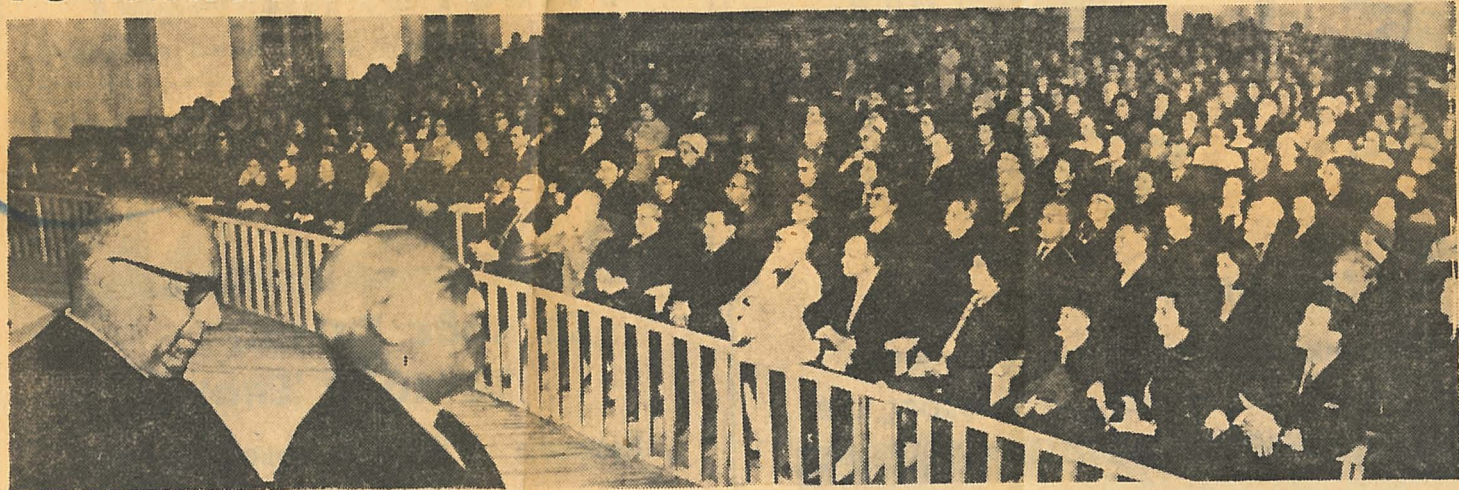
— «Ὅχι, δὲν συμφωνῶ», προσθέτει. «Ἡ ἀφηρημένη τέχνη ἔχει δικαίωμα νὰ ὑπάρχει. Πρέπει ὁμως νὰ βρῆ κάποια ἐπαφὴ μὲ τὸν ἄνθρωπο».

Ὁ σοβιετικὸς καλλιτέχνης θὰ ἐμφανιστῆ ἀπόψε σὲ ἕνα ρεσιτάλ, στὸ «Σινὲ Ὀπερά». Ἀστειρευτοὶ οἱ ἔπαινοί του γιὰ τὴν Θεσπικὴ ὅπου ἔμεινε δύο μέρες καὶ ἐφανίστηκε μὲ τὴν Συμφωνικὴ ὀρχήστρα Βορείου Ἑλλάδος. «Σὲ κάθε πόλη ὅπου ἐπαίξε ὡς ὄρα, ἔκανα, κάθε φορὰ, τὴν ἴδια πάντα σκέψη : Πότε ἀραγε θὰ ἀξιώθῳ νὰ παίξω στὴν χώρα ποῦ δημιούργησε ἕναν Παρθενῶνα ;».

Ρῶσος βιολοντσελλίστας
στὴν Ἀθήνα

Ὁ παγκοσμίου φήμης Ρῶσος βιολοντσελλίστας Μιστισλὰ β Ροστροπόβιτς, πρὸ τῆς μοναδικῆς ἐμφανίσεώς του εἰς τὰς Ἀθήνας, μέσω τοῦ καλλιτεχνικοῦ γραφείου τῆς κ. Πίας Χατζηνίκου, τὴν προσεχῆ Τετάρτην, θὰ συμποάξῃ ὡς σολίστ τὴν προσεχῆ Δευτέραν μὲ τὴν συμφωνικὴν ὀρχήστρα Βορείου Ἑλλάδος εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ μαέστρου καὶ γεν. διευθυντοῦ τῆς Σ.Ο.Β.Ε. Σόλωνος Μιχαηλίδου. Ὁ Ροστροπόβιτς θὰ ἐμνηνεύσῃ τὰ κοντσέρτα γιὰ βιολοντσέλλο τοῦ Ντβόρζακ καὶ τοῦ Στὰιν—Σάνς. Εἰς τὰς Ἀθήνας ὁ Ροστροπόβιτς θὰ δώσῃ τὸ ρεσιτάλ του τὴν Τετάρτην καὶ ὥραν 10μ.μ. εἰς τὴν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀκαδημίας 57, παραπλεύρως τῆς Λυρικῆς Σκηνῆς, αἴθουσαν τοῦ «Σινέ — Ὁπερά», εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ ὁποίου διατίθενται εἰσιτήρια διὰ τὴν συναυλίαν.

ΤΟ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ ΤΟΥ Λ. ΜΑΡΓΑΡΙΤΗ

Οι παραστάτες εις τὸ μνημόσυνον τοῦ Μαργαρίτη. Κάτω ἀριστερά, οἱ ὁμιληταὶ κ.κ. Μιχαηλίδης καὶ Δημητριάδης.

Ἐνώπιον πυκνοτάτου καὶ ἐκλεκτοῦ ἀκροατηρίου ἔλαβε χώραν εἰς τὸ θέατρον τῆς Ἑταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν, τὸ ὑπὸ τοῦ κρατικοῦ ᾠδείου Θεσσαλονίκης ὁργανωθέν καλλιτεχνικὸν μνημόσυνον τοῦ ἐκ τῶν ἰδρυτῶν του καὶ καθηγητοῦ αὐτοῦ, Λῶρη Μαργαρίτη, ἐπὶ τῇ συμπληρώσει δέκα ἐτῶν ἀπὸ τοῦ θανάτου του. Ὁμίλησαν ὁ διευθυντὴς τοῦ ᾠδείου κ. Σ. Μιχαηλίδης περὶ τοῦ ἔργου καὶ ὁ ἐφορος τοῦ ᾠδείου κ. Σ. Δημητριάδης περὶ τῆς ζωῆς τοῦ Μαργαρίτη. Ἀκολούθως,

ἡ δ. Εὐα Ἀναστασιάδου ἐπαιξεν εἰς τὸ πιάνο ἕξ ἔργα τοῦ ἀειμνήστου καλλιτέχνου, ἡ δ. Φ. Σταματάτου, ἐτραγουῦδισε τέσσαρα τραγούδια του, συνοδευθεῖσα εἰς τὸ πιάνο ὑπὸ τοῦ κ. Θυμῆ, ὁ ὁποῖος ἐν συνεχείᾳ ἐξετέλεσε μία σονατίνα καὶ τὸ ἔργον «Στίχοι γιὰ πιάνο» τοῦ Μαργαρίτη. Τέλος, ἡ συμφωνικὴ ὀρχήστρα βορείου Ἑλλάδος ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Μιχαηλίδη, ἐπαιξε τὴν «Ἐπικὴν συμφωνίαν κατὰ τὸ Ζ' τῆς Ὀδυσσεΐας», τοῦ Μαργαρίτη.

ΤΟ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ του Λώρη Μαργαρίτη

ΟΙ ΦΙΛΟΜΟΤΣΟΙ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, ΟΙ ΤΙΜΗΣΑΝΤΕΣ ΤΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ ΤΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΗ, ΑΡΙΣΤΕΡΑ, Ο κ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ ΟΜΙΛΩΝ.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΙΘΟΥΣΑΝ τής Έταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, έλαβε χώραν τό υπό του κρατικού ώδειου Θεσσαλονίκης οργανωθέν καλλιτεχνικόν μνημόσυον του Λώρη Μαργαρίτη, επί τη συμπληρώσει δέκα ετών από του θανάτου του. Ως γνωστόν, ό άείμηστος Μαργαρίτης ύπήρξεν έκ των ιδρυτών του ώδειου και διετέλεσεν επί σειράν ετών καθηγητής αυτού. Κατά τό χθεσινόν μνημόσυον του, ώμίλησαν περί του έργου του ό διευθώντης του ώδειου κ. Μιχουλιδής

και περί τής ζωής του ό έφορος του ιδρύματος κ. Δημητριάδης. Έπηκολούθησεν εκτέλεσις μουσικού προγράμματος και έργο του Μαργαρίτη. Η δ. Εδω Αναστασιάδου έπαιξεν εις τό πιάνο τά έξής από τό τέχος «Νεότης» για πιάνο: α) Τρίπτυχο: Γλυκοχάρμα Ίντερμέτζο —βράδυ. β) Γράμμα από τό Μόναχο. γ) Σκέρτσο. δ) Σκίτσο. ε) Τρία μικρά Ίτερμέτζο. ς) Χούρλισμα.

Έν συνεχεία, ή κ. Φ. Σταματάκου έτραγοώδισε τά τραγοόδια του άείμη-

στου «Στράτα, στράτα πήγαν», «Ό Μπιστικός», «Η λαφίνα» και «Μακεδονικό σονέττο». Εις τό πιάνο συνώδευσεν ό κ. Γ. Θυμής, ό όποιος άκόλουθως έπαιξε την συμφωνία έργον 5 και τους «Στίχους για πιάνο».

Τό πρόγραμμα εκλείσεν ή συμφωνική ορχήστρα βορείου Έλλάδος, ό όποια εξετέλεσε την άστική συμφωνία κατά τό Ζ' τής «Οδυσσεΐας».

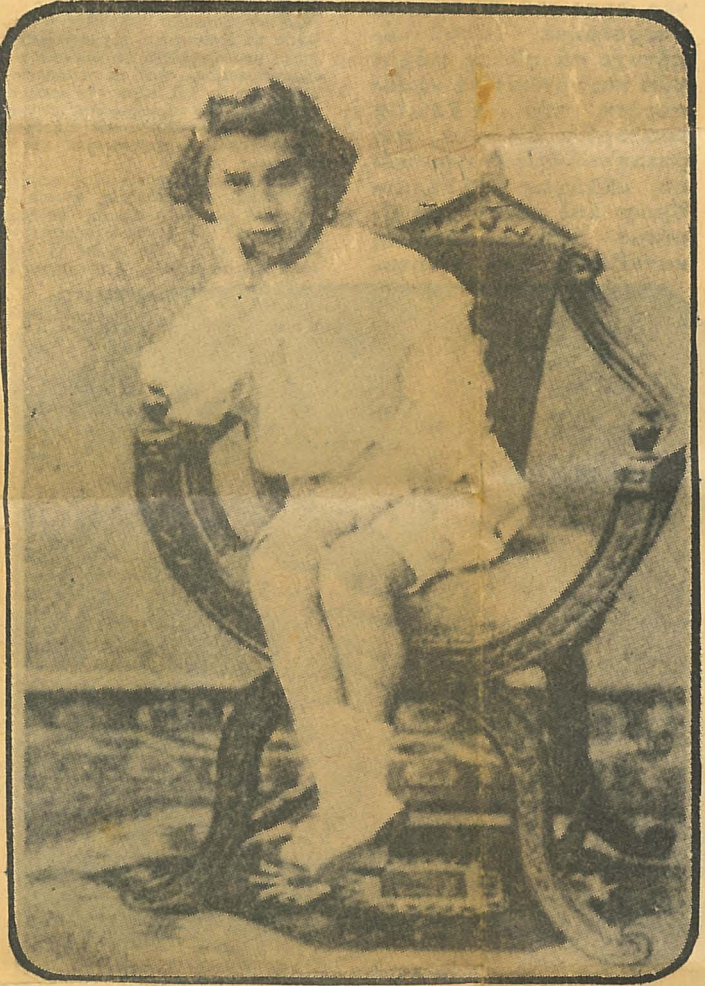
Όι παραστάτες κατεχειροκρότησαν τώσον τους όμιλητάς, όσον και τους καλλιτέγνας.

Του Λώρη Μαργαρίτη

ΩΡΓΑΝΩΘΗ ΥΠΟ ΤΟΥ ΩΔΕΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ὁ Λώρης Μαργαρίτης εἰς ἡλικίαν ἑπτὰ ἐτῶν, ὅτε τὸ πρῶτον ἐνεφανίσθη διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἔργα ἐμπνεύσεώς του καὶ κατενεθούσασε καὶ κατεσυνεκίνησε τὸ ἐκλεκτὸν κοινὸν πού τὸν ἀπεθέωσε, διὰ τὴν ἀρχίσθη ἀπὸ τότε ὡς «παιδί θαῦμα» τὴν λαμπρὰν σταδιοδρομίαν.

Ὁ Λώρης Μαργαρίτης εἰς ἡλικίαν ὀκτῶ ἐτῶν.

Ε ΠΙ τὴ 10ῃ ἐπετείῳ τοῦ θανάτου τοῦ καθηγητοῦ τοῦ ὠδείου Θεσσαλονίκης Λώρη Μαργαρίτη, τὸ ὠδεῖον Θεσσαλονίκης ὀργανώνει μνημόσυνον εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ θεάτρου τῶν Μακεδονικῶν Σπουδῶν τὴν 8.30 μ.μ.

Διὰ τὸ ἔργον τοῦ Λώρη Μαργαρίτη καὶ τὴν συμβολὴν του θά ὁμιλήσῃ ὁ διευθυντὴς τοῦ ὠδείου Θεσσαλονίκης κ. Σόλων Μιχαηλίδης καὶ διὰ τὴν ζωὴν του καὶ τὴν προσωπικότητά του ὁ δικηγόρος καὶ ἐπὶ σειράν ἐτῶν σύμβουλος τοῦ ὠδείου Θεσσαλονίκης κ. Σ. Δημητριάδης.

Ὁ Λώρης Μαργαρίτης πού ἀρχισε τὴν ζωὴν του ἀπὸ παιδί ἑπτὰ χρονῶν ὡς «παιδί θαῦμα» ὑπῆρξε μίαν ἐξαιρετικὴν φυσιογνωμίαν πού τιμᾶται σήμερον ὄχι ἀπλῶς διότι καθ' ὅλην τὴν ζωὴν του ἐτίμησε τὴν πατρίδα του, ἀλλὰ διὰ τὴν συμβολὴν του εἰς τὴν μουσικὴν πρόδον τῆς Θεσσαλονίκης. Ὁ Λώρη Μαργαρίτης ὑπῆρξε ἐκ τῶν

ἰδρυτῶν τοῦ ὠδείου Θεσσαλονίκης καὶ ἀνέδειξε λαμπροὺς μαθητὰς διαπρέψαντας ὡς καλλιτέχναις.

Τὸ σημερινὸν μνημόσυνον εἶναι ταυτοχρόνως καὶ μίαν ἐκδήλωσιν συμπαθείας καὶ ἐκτιμήσεως πρὸς τὴν σύζυγον τοῦ ἐκλιπόντος κ. Ἰνταν, τὴν ὁποίαν θεωρεῖ τέκνον τῆς ἡ Θεσσαλονίκη διότι ἐδῶ ἐξῆσε καὶ ἀνεδείχθη μίαν ἐκ τῶν ἀρίστων καθηγητῶν τοῦ ὠδείου.

Διὰ τὸν Λώρη Μαργαρίτην ἔχουν γράψει ὁ Τόμας Μάν, ὁ Μαρ. Βάρβογλης, ὁ Ἄλ. Καζαντζής, ὁ Μ. Δούντας, ὁ Ν. Λούβαρης, ὁ Χάινς Σάιντερ, ὁ Ν. Θεοβαρόπουλος, ὁ Χ. Ζαλοκώστας, ὁ Αἰμ. Ριαδης, ὁ Δ. Χαμουδούπουλος, ἡ Κα Σπανοῦδη, Α. Λαλαούνη κ.λ.π. κ.λ.π.

Ἐπίσης ἔχουν ἐξάρει τὰς ἐμφανίσεις τοῦ εἰς τὸ ἐξωτερικόν οἱ διεθνούς φήμης μουσικοκριτικοὶ Μπάουερ Ράινάλτερ, Πίσκ, Κρότς, Βέτχου Σέεμαν, Ράττερ κλπ.

Ο ΔΙΑΣΗΜΟΣ ΣΟΒΙΕΤΙΚΟΣ
ΒΙΟΛΟΝΤΣΕΛΛΙΣΤΑΣ

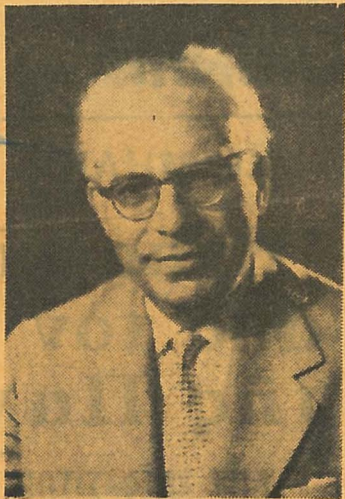
ΦΘΑΝΕΙ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ Ο ΡΟΣΤΡΟΠΟΒΙΤΣ

Σήμερα φθάνει στη Θεσσαλονίκη ο διάσημος Σοβιετικός βιολοντσελλίστας Μστισλάβ Ροστρόπόβιτς. Ο παγκοσμίου φήμης καλ

Ο Μστισλάβ Ροστρόπόβιτς

λιτέχνης θα συμπράξει ως σολίστ την Δευτέρα με την Συμφωνική Όρχηστρα Βορείου Ελλάδος, υπό τη διεύθυνση του Σόλωνος Μιχαηλίδη. Ο Ροστρόπόβιτς θα ερμηνεύσει τὰ κοντσέρτα για βιολοντσέλλο του Ντβόρζακ και του Σαίν - Σάνς. Έξ ἄλλου τὸ καλλιτεχνικὸ γραφεῖο «Πία» θα παρουσιάσει τὸν διάσημο καλλιτέχνη σὲ μιὰ συναυλία τὴν Τετάρτη στὴν Ἀθήνα. Τὸ ρεσιτάλ τοῦ Ροστρόπόβιτς θὰ δοθεῖ στὴν αἴθουσα τοῦ «Σινὲ - Ὀπερά», στὶς 10 μ.μ. Τὸ πρόγραμμα περιλαμβάνει ἔργα Μπάχ, Μπράμς, Προκόφιεφ, Μπρίττεν καὶ μιὰ σύνθεση δική του. Εἰσιτήρια διατίθενται στὸ ταμεῖο τοῦ «Σινὲ - Ὀπερά».

Ο κ Σόλων Μιχαηλίδης, ό όποίος έ-
πέστρεψε από τό έξωτερικόν και ά-
ναχωρεί πάλιν εις Άρέτζιο τής Ίτα-
λίας.

Από την προχθεσινή πανηγυρική συναυλία της Συμφωνικής Ὀρχήστρας Βορείου Ἑλλάδος καὶ τῆς χορωδίας Β. Ε. πού δόθηκε με κάθε ἐπισημότητα στό θέατρο τῆς Ἐταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν ὑπό τὴν διεύθυνσι τοῦ κ. Σόλωνος Μιχαηλῶδη

ΜΟΥ ΤΟ ΔΙΗΓΗΘΗΚΑΝ
καὶ τὸ ἐπαναλαμβάνω:

Ἄνωτερος δημόσιος λειτουργὸς ἐκλήθη στὴν παράστασι τῆς «Σίβυλλας» καὶ στὴν συναυλία τῆς Συμφωνικῆς.

Ἀπὸ τῆ «Σίβυλλα» ἀπογοητεύθηκε (καὶ δὲν ἦταν ὁ μόνος).

Ἀπὸ τῆ Συμφωνικῆ ἱκανοποιήθηκε (ὅπως ἦταν φυσικό).

Στὴν ἐσπερίδα, λοιπόν, τοῦ ὑπουργοῦ Βορείου Ἑλλάδος στὸ Κυβερνεῖο, αἰσθάνθηκε (πολὺ δικαιολογημένα τὴν ὑποχρέωσι νὰ συγχαρῆ τὸν διευθυντὴ τῆς Ὀρχήστρας. Τὸν ψάχνει μέσα στὸ πλῆθος τῶν καλεσμένων, τὸν ἐντοπίζει, τὸν πλησιάζει, τοῦ ἀρπάζει μὲ θερμότητα τὸ χέρι καὶ τοῦ λέει μὲ ἔμφασι:

— Θερμότατα συγχαρητήρια κύριε Μιχαηλίδη. Ἡ συναυλία ἦταν ὑπέροχη! Μᾶς ἀποζημιώσατε γιὰ τὸ προχθεσινὸ αἴσχος τῆς «Σίβυλλας».

Παρατήρησε, ὅμως, πῶς τὸ κομπλιμέντο του, ἀντὶ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν... διευθυντὴ τῆς ὀρχήστρας, τουναντίον τὸν πάγωσε.

— Καὶ τότε πάγωσε κι' ὁ ἴδιος μὲ τὴ σειρά του. Διότι κάποιος τοῦ ψιθύρισε στ' αὐτί:

— Μὰ αὐτὸς ποὺ συγχαίρεις εἶναι ὁ... σκηνοθέτης τῆς Σίβυλλας, δηλαδή ὁ κ. Καραντινός!

‘Από τὴν δευτέρη ἑκτακτὴ συναυλία τῆς Συμφωνικῆς Ὀρχήστρας Βορείου Ἑλλάδος πού δόθηκε μὲ διευθυντὴ τὸν κ. Σ. Μιχαηλίδη καὶ σολίστ τὸν πιανίστα Τῶνη Γεωργίου τὸ βράδυ τῆς περασμένης Δευτέρας στὸ «Βασιλικό»

ΕΠΕΣΤΡΕΨΕ

Ο Κ. Σ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ

Τὴν πρωΐα τῆς Κυριακῆς ἐπέστρεψε ἀπὸ τὴν Εὐρώπη, ὅπου εἶχε μεταβῆ πρό μηνός περὶπου, ὁ διευθυντῆς τῆς Συμφωνικῆς Ὁρχήστρας Ἑορείου Ἑλλάδος καὶ τοῦ Κρατικοῦ Ὁδείου Θεσσαλονίκης κ. Σόλων Μιχαηλίδης, ὁ ὁποῖος κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ διηύθυνε μέ ἐπιτυχία μία συναυλία τῆς Συμφωνικῆς Ὁρχήστρας τοῦ Στρατιωτικοῦ, μετέσχε τῆς κριτικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ διεθνoῦς φεστιβάλ χορωδιῶν τῆς Οὐαλίας καὶ παρηκολούθησε τὶς ἐκδηλώσεις τοῦ φεστιβάλ τοῦ Σάλτσμπουργκ.

ΤΗΝ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΑΝΑΧΩΡΕΙ

ΔΙ' ΑΡΕΤΖΙΟ

Ἐξ ἄλλου τὴν Δευτέρα ἀναχωρεῖ καὶ πάλιν ὁ κ. Μιχαηλίδης διὰ τὸ ἐξωτερικόν. Τὴν φορὰ αὐτὴ μεταβαίνει εἰς Ἀρέτζιο τῆς Ἰταλίας ὡς μέλος τῆς κριτικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ διεθνoῦς φεστιβάλ χορωδιῶν, πού ἀρχίζει ἐκεῖ τὴν 22α Αὐγούστου.

ΕΠΙΤΥΧΙΑΝ ΕΣΗΜΓΊΩΣΕ Ο Σ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ ΣΤΟ ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟΝ

Ἐγνώσθη ὅτι ὁ διευθυντής τοῦ ᾠδείου Θεσσαλονίκης καὶ τῆς Συμφωνικῆς Ὀρχήστρας Β. Ἑλλάδος κ. Σόλων Μιχαηλίδης ἐσημείωσε μεγάλην ἐπιτυχία στό Στρασβοῦργον ὅπου διήθυνε τὴν Συμφωνικὴν Ὀρχήστρα τῆς πόλεως τὴν Δευτέραν. Πληροφορούμεθα ὅτι στόν κ. Μιχαηλίδην ἔγινε πρότασις νά διευθύνῃ τὴν ἰδίαν ὀρχήστρα καί σέ μιά συναυλία τῆς προσεχοῦς περιόδου.

Από την προχθεσινή πανηγυρική συναυλία της Συμφωνικής 'Ορχήστρας Βορείου 'Ελλάδος και της χορωδίας Β. Ε. που δόθηκε με κάθε επίσημότητα στο θέατρο της 'Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών υπό την διεύθυνσι του κ. Σόλωνος Μιχαηλίδη

Η «ΖΩΗ ΕΝ ΤΑΦΩ» ΤΟΥ Σ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗ ΣΕ ΠΡΩΤΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΡΑΤΙΚΗ

Τήν ἐρχόμενη Δευτέρα τὸ βράδυ στίς 8.30' στὸ Θέατρο «Κοτοπούλη» θὰ δοθεῖ ἡ δεύτερη συναυλία τῆς Κρατικῆς Ὀρχήστρας Ἀθηνῶν μεσολίστ τὸν Ζ. Ὀλέβσκυ καὶ διευθυντὴ τὸν Ἀνδρέα Παρίδη. Τὸ πρόγραμμα περιλαμβάνει: Βέμπερ «Φράϋσουτς» (εἰσαγωγή), Μπετόβεν «Συμφωνία ἀριθ. 4», Σ. Μιχαηλίδη «Ἡ Ζωὴ ἐν τάφῳ» συμφωνικό ποίημα (σὲ πρώτη ἐκτέλεση) καὶ Τσαϊκόφσκυ «Κοντσέρτο γιὰ βιολί καὶ ὀρχήστρα».

Ἡ νέα περίοδος συναυλιῶν τῆς Σ.Ο.Β.Ε.

ΤΟΥ κ. ΜΙΧ. Ι. ΤΣΙΤΣΙΚΑΝΗ

Όταν, τὸν περασμένο Ἰούλιο, ὁ μόνιμος διευθυντὴς τῆς Σ.Ο.Β.Ε. καὶ διευθυντὴς τοῦ Ὁδείου Θεσσαλονίκης Σόλων Μιχαηλίδης ἔκαμε σὲ δημόσια συγκέντρωση τὸν ἀπολογισμό τῶν τριῶν πρώτων χρόνων τῆς, μέσα ἀπὸ τὸ ψυχρὸ, ἀλλὰ καὶ ἀδιάψευστο νόημα τῶν ἀριθμῶν προέκυψε πῶς ἡ ὀρχήστρα μας ἔχει κατακτήσει τὸ πολυάριθμο κοινὸ τῆς, πῶς ἡ πορεία τῆς εἶναι σταθερὰ ἀνοδική, πῶς ἔχει ἐπιτύχει στὸν προορισμὸ τῆς. Τώρα, μὲ τὴν συναυλία τῆς προσεχοῦς Δευτέρας, ἀρχίζει ὁ τέταρτος χρόνος τῆς, πού, ἂν κρίνουμε ἀπὸ τὰ ὀνόματα διευθυντῶν ὀρχήστρας καὶ σολίστ πού θὰ λάβουν μέρος, προμηνύει δραστηριότητα ἐντονώτερη καὶ ποιότητα ψηλότερη.

Ἡ περίοδος πού ἀρχίζει τὴν ἐρχομένη Δευτέρα θὰ εἶναι ἀποφασιστικὴ γιὰ τὴ μουσικὴ ζωὴ τῆς Θεσσαλονίκης, γιὰτὶ ἡ Σ.Ο.Β.Ε. θὰ ἔχη στὸ πλευρὸ τῆς καὶ τὴν «Χορωδία Βορείου Ἑλλάδος». Βέβαια ἡ χορωδία σχηματίστηκε εἰδικὰ γιὰ τὶς γιορτὲς τῶν Πενηνταχρόνων τῆς Θεσσαλονίκης, θὰ πρέπει ὅμως νὰ διατηρηθῇ ἀπὸ ἐδῶ καὶ πέρα ὡς μόνιμος θεσμὸς, γιὰτὶ μᾶς εἶναι πολυλαπλᾶ ἀπαραίτητη. Ἡ μακριὰ χορωδιακὴ παράδοση τῆς Θεσσαλονίκης, ἀλλὰ καὶ ὁ ὡς τώρα δοκιμὸς τῆς Χ.Β.Ε., προέξοφλοῦν ὅτι καὶ τὸ νέο μουσικὸ συγκρότημα θὰ ἐπιτύχη. Ἔτσι θὰ μπορέσῃ ἡ Σ.Ο.Β.Ε. νὰ ἐμφανίσῃ μεγάλα ἔργα πού ἀπαιτοῦν σύμπραξη χορωδίας, θὰ σχηματισθῇ ὁ πυρήνας τῆς Ὀπερας τῆς Θεσσαλονίκης (πού ἡ δημιουργία τῆς ἐπιβάλλεται τώρα περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά), καὶ θὰ ὑπάρξῃ τὸ μόνιμο ὑπόβαθρο γιὰ τὴ δημιουργία τῶν μελλοντικῶν σολίστ τῆς Ὀπερας καὶ τοῦ τραγουδιοῦ γενικώτερα. Θάβαι ντροπὴ νὰ μὴ μπορέσουμε νὰ διατηρήσουμε ἕναν θεσμὸ, πού ἐπὶ τέλους δὲν ἀπαιτεῖ καὶ μεγάλες δαπάνες, ἐνῶ δίνει τὴ μεγάλη ὠφέλεια τῆς μόνιμης παραγωγῆς τραγουδιῶν, πού τώρα οἱ περισσότεροὶ τοὺς μαραίνονται μέσα σὲ ἀμφιβολίες γιὰ τὸν ἑαυτὸ τους, ἐπειδὴ δὲν ἔχουν κανένα τρόπο νὰ ἐμφανιστοῦν δημόσια καὶ νὰ ἀξιολογηθοῦν.

Ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὰ παραπάνω, ὁ χρόνος πού ἀρχίζει θ' ἀποτελέσῃ ἀποφασιστικὸ σταθμὸ στὴ μουσικὴ μας κίνηση. Γι' αὐτὸ βρίσκω πῶς εἶναι εὐκαιρία νὰ ἐκθέσω μερικὲς ἀπόψεις μου γιὰ τὴν ἀναδιάρθρωσιν τῆς δραστηριότητος τῆς Σ.Ο.Β.Ε., ἂν καὶ ἴσως νὰ τις ἔχουν κι' ἄλλοι σκεφθῇ κι' οἱ ὑπεύθυνοὶ τῆς.

Ὡς τώρα ἡ Σ.Ο.Β.Ε. μοίραζε τὰ ἐντυπα προγράμματα τῆς λίγο πρὶν ἀπ' ὅτις συναυλίες. Ἔτσι ὅμως οἱ ἀκροατὲς τῆς μόλις εἶχαν λίγα λεπτά καιρὸ γιὰ νὰ διαβάσουν τὶς πραγματικὰ ὠφέλιμες ἀναλύσεις τῶν ἔργων. Νομίζω πῶς ἡ τακτικὴ πρέπει ν' ἀλλάξη, καὶ τὰ προγράμματα νὰ δίνονταν μαζὺ μὲ τὸ εἰσιτήριο, δηλ. ἀρκετὰ νωρίτερα, ὥστε οἱ ἀκροατὲς νάβαι προετοιμασμένοι. Ἀκόμα νομίζω πῶς πρέπει νὰ προαναγγέλλωνται στὴν ἀρχὴ κάθε μερικώτερης περιόδου οἱ διευθυντὲς ὀρχήστρας καὶ οἱ σολίστ κάθε συναυλίας, καθὼς

καὶ τὰ προγράμματα. Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο θὰ φαίνεται καθαρὰ καὶ ὁ συστηματικὸς προγραμματισμὸς τῆς Σ.Ο.Β.Ε.

Ἐνα δεύτερο θέμα εἶναι ἀκριβῶς ὁ προγραμματισμὸς τῆς Σ.Ο.Β.Ε. Νομίζω πῶς εἶναι ἀπαραίτητη πιά (ἀλλὰ καὶ δυνατὴ) ἡ παρουσίαση νεώτερων συνθετῶν, ἔχι μόνου τοῦ τέλους τοῦ περασμένου αἵωνα, ἀλλὰ καὶ ἐντελῶς σύγχρονων, ὥστε τὸ κοινὸ νὰ προσεγγίσῃ τὶς σύγχρονες τάσεις. Παράλληλα ὅμως εἶναι ἐπίσης ἀπαραίτητη ἡ καθιέρωση εἰδικῶν συναυλιῶν γιὰ νέους ἢ γιὰ ἐκείνους πού ἡ ἀσχολία τους δὲν τοὺς ἔχουν ἐπιτρέψει τὴ στενώτερη ἐπαφὴ μὲ τὴ σοβαρὴ μουσικὴ. Γιατὶ πρέπει ν' ἀρχίσουμε νὰ δημιουργοῦμε παράδοσιν ἀκροατηρίου.

Ἡ ἴδρυση τῆς χορωδίας δημιουργεῖ τὶς εὐνοϊκὲς προϋποθέσεις πού ἀνέφερα παραπάνω, καὶ πού πρέπει νὰ τις ἀξιοποιήσουμε ὅσο μπορούμε καλύτερα. Ἔτσι, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν παρουσίαση μεγάλων ἔργων ἀπὸ τὴν Σ.Ο.Β.Ε. μὲ τὴν χορωδία, ἐπιβάλλεται ἡ παρουσίαση μελοδραματικῆς μουσικῆς, σὲ ἰδιαίτερες ἴσως συναυλίες. Γιατὶ, ὅσα καὶ νὰ λένε μερικοὶ ἡμιμαθεῖς σνόμπ, ἡ μελοδραματικὴ μουσικὴ δὲν εἶναι καθόλου κατώτερη ἀπὸ τὰ ἄλλα εἶδη τῆς σοβαρῆς μουσικῆς, κι' ἐπὶ πλέον εἶναι πιὸ κοντὰ στὴ μεσογειακὴ μας ψυχοσύνθεση.

Ἐνα ἀκόμα θέμα εἶναι ἡ μεγαλύτερη προβολὴ τῶν νέων. Φυσικὰ, ἀπὸ τὸν πρώτο χρόνο τῆς Σ.Ο.Β.Ε. καθιέρωσε τὴν ἐμφάνισιν νέων καλλιτεχνῶν στὴν τελευταία συναυλία κάθε χρόνου, νομίζω ὅμως πῶς πρέπει νὰ πυκνωθοῦν οἱ τέτοιοι ἐμφανίσεις. Γιατὶ δυστυχῶς στὴν Ἀθῆνα ἡ ἀτμόσφαιρα εἶναι ἀποπνικτικὴ γιὰ τοὺς νέους, μιά καὶ ἔχουν ἐπικρατήσῃ οἱ κλίκες τῶν παλιῶν, πού δείχνουν ἀφόρητο μισονεισμό, ἀσφαλῶς γιὰτὶ φοβοῦνται πῶς οἱ ἱκανοὶ νεώτεροι θ' ἀποκαλύψουν τὴν ἀνεπάρκεια τῶν παλιῶν. Ἔτσι μόνου καταφύγιον τῶν νέων μουσικῶν στὴν Ἑλλάδα ἀποτελεῖ ἡ Σ.Ο.Β.Ε. Χαρακτηριστικὸ τῆς νοοτροπίας τῶν Ἀθηναίων κανεὶς μουσικὸς ἀπὸ τὴ Θεσσαλονικὴ δὲν προσκλήθηκε νὰ παίξῃ μὲ τὴν «Κρατικὴ Ὀρχήστρα Ἀθηνῶν». Καὶ νομίζω πῶς ἐπὶ τέλους εἶναι καὶ θέμα αὐτοσεβασμοῦ νὰ ἀποκλεισθοῦν ἀπὸ κάθε ἐκδήλωσιν τῆς Σ.Ο.Β.Ε. ἐκείνοι πού κατώρθωσαν ν' ἀναρριχηθοῦν στὰ μουσικὰ ἱδρύματα τοῦ κέντρου καὶ διευθετοῦν ἀθθαίρετα τὶς μουσικὲς ἐκδηλώσεις στὴν Ἀθῆνα, παραγνωρίζοντας τὴν ὑπαρξιν μουσικῶν στὴν ὀλόπιη Ἑλλάδα. Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο θ' ἀναγκαστοῦν νὰ κατανοήσουν τὴν ἀναγκαιότητα τῶν ἴσων προϋποθέσεων, ἢ θὰ ναυαγήσουν μέσα στὸ πείσμα τους, πού δὲν θὰ τοὺς σώσῃ ἀπὸ τὴν ἀποκάλυψιν τῆς μετριότητάς τους.

Μὲ τὶς παρατηρήσεις αὐτὲς δὲν τελειώνουν φυσικὰ τὰ θέματα τῆς μουσικῆς μας ζωῆς. Ὅμως καὶ μόνον αὐτὲς ἂν ὑλοποιηθοῦν ἔχουν γιὰ ἀποφασιστικὰ ἔγγραφα. καὶ τότε θὰ μπορούμε νὰ προχωρήσουμε σ' ἄλλα.

ΜΙΧ. Ι. ΤΣΙΤΣΙΚΑΝΗΣ

ΘΕΑΤΡΟ Ε.Μ.Σ.

Η ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΗ ΣΥΝΑΥΛΙΑ
ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑΕΤΗΡΙΔΟΣ

ΣΟΒΕ — ΧΟΡΩΔΙΑ Β. Ε.

Τὸ βράδυ τῆς Κυριακῆς, 28 Ὀκτωβρίου, στὸ νέο θέατρο τῆς «Ἐταιρίας Μακεδονικῶν Σπουδῶν» δόθηκε ἡ πανηγυρική συναυλία τῶν Πεντηκοντάρων (πὺ ἐπαναλήφθη στὶς 29 καὶ 31 Ὀκτωβρίου). Ἡ «Συμφωνική Ὀρχήστρα Βορείου Ἑλλάδος» καὶ ἡ «Μικτὴ Χορωδία Βορείου Ἑλλάδος» (διευθυντὴς Τάσος Παππᾶς), μὲ σολίστ τὴν σοπράνο Φ. Μπαμπούρη, τὸν τενόρο Θ. Κουτρούδη καὶ τὸν βαρύτονο Π. Ζαρμᾶ, ὑπὸ τὴν διεύθυνση τοῦ Σ. Μιχαηλίδου, παρουσίασαν ἕνα πρόγραμμα μὲ ἔργα γιὰ ὄρχηστρα καὶ χορωδία Ἑλλήνων μόνον συνθετῶν.

Τὸ πρόγραμμα ἀρχισε μὲ τρία ἀποσπάσματα ἀπὸ τὸ δράτοριο «Ἅγιος Δημήτριος» τοῦ Νίκου Ἀστρεϊνίδου (σὲ στίχους Γ. Θέμελη) δηλ. τὸ προλόγιο καὶ τὸν πρόλογο: «Ἔως πότε Κύριε» (γιὰ χορωδία), τὴν δευτέρη ἀρία τοῦ Δημητρίου: «Ἡ ψυχὴ μου εἶναι περίλυπη» (σόλο βαρυτόνου), καὶ τὸν Ἐπίλογο: «Τοῦ μαρτυρίου ἤρθε ἡ ὥρα» (γιὰ σολίστ καὶ χορωδία). Ἀκολούθησε τὸ συμφωνικὸ ποίημα τοῦ Σ. Μιχαηλίδου «Ἐλευθέρια» καὶ ἡ συμφωνικὴ εἰκόνα τοῦ Χρήστου Δέλλου: «Τραγοῦδι στὴν ἐλευθερία» (σὲ στίχους τοῦ συνθέτη), καὶ ἡ συναυλία τελείωσε μὲ τὸ τέταρτο μέρος: «Τὰ νικητήρια» ἀπὸ τὴν «Συμφωνία ἀρ. 1, τῆς λεβεντιάς» τοῦ Μ. Καλομοίρη.

Τὰ ἀποσπάσματα ἀπὸ τὸ δράτοριο τοῦ Ἀστρεϊνίδου, ἂν καὶ δὲν δίδουν πλήρη τὴν ἐντύπωση τοῦ συνόλου, δείχνουν πὺς πρόκειται γιὰ ἔργο γραμμμένο μὲ πηγαία ἐμπνευση ἀπὸ ἕναν συνθέτη πὺς βρισκεται στὴν πρώτη γραμμὴ τῶν Ἑλλήνων συνθετῶν. Μέσα σ' ἕνα κλίμα μεταφυσικῆς θλίψης, πὺς δίνει καὶ τὴν ἐνόητα στὸ ἔργο, ὁ Ἀστρεϊνίδης κινεῖται μὲ ἀνεση γύρω ἀπὸ τοὺς βυζαντινοὺς «τρόπους», συνδυάζοντάς τους μὲ τὶς τῶσεις τῆς ἐντελῆς σύγχρονης μουσικῆς, χωρὶς νὰ ξεφεύγῃ ἀπὸ τὴ σοβαρότητα καὶ νὰ φτάνῃ σὲ ἀκρότητες. Ἡ χρῆση τῆς ὄρχηστρας (πὺς θυμίζει τὰ ἡχοχρώματα τῆς ρωσικῆς σχολῆς), τῆς χορωδίας καὶ τῶν σολίστ στηρίζεται στὴν ἀπόλυτη γνῶση τῶν δυνατοτήτων τους. Ὁ Πρόλογος, ἔπειτα ἀπὸ μιά στιγμὴ ἀνταρσίας, κλίνει πρὸς τὴν ἐγκαρτέρηση καὶ τελειώνει μὲ μίαν ὁμολογία πίστεως. Ἡ ἀρία εἶναι ποτισμένη μὲ ἀπέραντη μελαγχολία. Καὶ ὁ Ἐπίλογος, πὺς ἀρχίζει μ' ἕνα πένθιμο ἐμβατήριον, συμπυκνώνει τὸ ἔργο μὲ τὸ τροπάριον «Μέγαν εὐρατο» καὶ τελειώνει σὲ θρισμῶ.

Γιὰ τὸ ἔργο τοῦ Μιχαηλίδου εἶχα γράψῃ ἀνάλυση καὶ κριτικὴ ὅταν πρωτοπαίχθηκε («Νέα Ἀλήθεια» τῆς 8 Ἰουνίου 1959) καὶ μπορῶ νὰ ἐπαναλάβω πὺς πρόκειται γιὰ ἕνα μικρὸ κομμάτι ἐμπνευσμένο, πὺς ἀκούγεται πάντοτε εὐχάριστα.

Ἡ συμφωνικὴ εἰκόνα τοῦ Δέλλου θὰ ἔχῃ πάντοτε ἐπιτυχίες. Στηριγμένη σὲ ἑλληνικοὺς ρυθμοὺς καὶ θέματα, μὲ μίαν ἀπλοκὴ ἀρμονικὴ ἐπένδυση, μὲ δομὴ ἐπίσης ἀπλή, ἔχει ἕναν χαρακτήρα λεβέντικο. Ἀποδίδει χαρακτηριστικὰ τὴν ψυχροσύνη καὶ τὴν προέλευση τοῦ δημιουργοῦ τῆς, καθὼς καὶ τὴν ἐποχὴν.

Στὸ ἀπόσπασμα ἀπὸ τὴν συμφωνία τοῦ Καλομοίρη φαίνεται ζωντανὴ ἡ προσωπικότητα τοῦ ὄρχηστρου τῆς ἑλληνικῆς μουσικῆς σχολῆς. Στηριγμένο σὲ ἀνάπτυξη τοῦ ὕμνου «Τῆ Ὑπερμάχῳ Στρατηγῷ» (πὺς κάποιες στιγμὲς φαίνεται λίγο «σοφῆ»), τὸ σύνολο ὑποβάλλει μὲ μιά μεγαλοπρέπεια βυζαντινὴ. Ὁ συνδυασμὸς ὄρχηστρας βαγκνερικῶν διαστάσεων καὶ χορωδίας πὺς δίνει ὅλες τῆς δυνατότητες, ὀδηγεῖ σὲ μίαν εἰκόνα ἐπιρικῶν πὺς παρὰ τὴν μεγαλοστομία τῆς (ἢ, ἴσως, ἀκριβῶς γι' αὐτὴν) συγκινεῖ βαθειὰ τὸν ἀκροατὴ.

Χωρὶς ἀμφιβολία ἡ συναυλία ἐσημείωσε ἐπιτυχία. Ἡ ἐμφάνιση περισσότερων ἀπὸ 150 μουσικῶν, πὺς ἀποδώσανε πὺς καλὰ τὰ ἔργα τοῦ προγράμματος, ἦταν μιά ἀπόδειξη γιὰ τὶς ὀλοκληρωμένες δυνατότητες τῆς Θεσσαλονικῆς σ' ὅλους τοὺς τομεις τῆς μουσικῆς ζωῆς (φυσικὰ ὅταν γινεῖ καὶ σωστὴ διάρθρωση τῶν φερῶν).

Ὁ διευθυντὴς ὄρχηστρας Σ. Μιχαηλίδης εἶναι ἄξιος συγχαρητηρῶν γιὰ τὴν διεύθυνση ἕνα τόσο δύσκολο πρόγραμμα καὶ ἕναν τόσο μεγάλον ἀριθμὸν ἐκτελεστῶν τὸ κατάφερε, καλὰ, ὅταν μάλιστα λαγαυιάσαμε πὺς οἱ εὐθύνες μιάς πανηγυρικῆς συναυλίας εἶναι πολὺ μεγαλύτερες. Ἀκόμη καὶ στὴ συναυλία διαφαινόταν κάπως ἡ μεγάλη κούραση γιὰ τὴν προετοιμασία, πὺς ὅμως ἔδωσε καρποὺς. (Θὰ σημειώσω πὺς τὸ τελεὶ «ἀλλέγκρο μαρτσιάλε» στὸν Ἐπίλογο τοῦ δράτοριου ἤθελε κάπως λιγότερο γοργά).

Ὁ διευθυντὴς χορωδίας Τάσος Παππᾶς φαίρνοντας στὰ χέρια του ἕνα ἑτερόκλητο πλῆθος τραγουδιστῶν, πὺς ἀποτελοῦσαν ἕναν ἀμορφο ὄγκο, ἐπέτυχῃ σὲ διάστημα δύο μηνῶν μόνον νὰ σχηματίσῃ μιά πειθαρχημένη χορωδία, ἱκανὴ ν' ἀνταποκριθῇ στὶς ἀπαιτήσεις ὁποιοῦδήποτε ἔργου, ὅπως φάνηκε ἀπὸ τὴν ἀντιμετώπιση τῶν ἰδιομορφῶν τῶν ἔργων τοῦ προγράμματος. Φυσικὰ ὅλοι στὴν χορωδία δουλέψανε μὲ τὴν ψυχὴ τους γιὰ νὰ ἀποδώσῃ τὸ σύνολο, ἀλλὰ τὸ κατόρθωμα εἶναι χωρὶς συζήτηση τοῦ Παππᾶ. Νομίζω πὺς δὲν εἶναι δυνατό νὰ βοηθῇ σχηματισμὸς χορωδίας μόνιμης στὴ Θεσσαλονικὴ χωρὶς τὸν Τάσο Παππᾶ.

Ἀπὸ τοὺς σολίστ ἡ Μπαμπούρη ἔχει μιά πολὺ ὁμορφὴ φωνὴ λυρικῆς σοπράνο καὶ παρὰ τὴν φυσιολογικὴν κωσολὴ τῆς πρώτης ἐπιλογιστῆς κρατήθηκε καλὰ. Τὴν δυσκόλεψε μόνο κάπως ἡ χαμηλὴ θέση τοῦ μέσου τῆς (πὺς εἶναι γραμμμένη γιὰ δραματικὴ σοπράνο). Ὁ Κουτρούδης μὲ καθαρὴ φωνὴ ἐλαφροῦ τενόρου ἦταν ἱκανοποιη-

κὸς στὸ πολὺ μικρὸ μέρος του. Ὁ Ζαρμᾶς, μὲ ἀνετὴ φωνὴ μπαρσαβαριτόνου, ἦταν σὲ ψηλότερο ἐπίπεδο. Παρ' ὅλο πὺς ἡ ψηλὴ θέση τοῦ μέρους του (ἂν λογαριάσουμε μάλιστα πὺς ἦταν λίγο βραχνὸς) τὸν δυσκόλεσε κάπως, τραγοῦδῃσε καλὰ τὴν ἀρία τοῦ Δημητρίου, καὶ ἔδειξε πὺς ἔχει συστηματικὲς σπουδὲς καὶ ἐνασχόληση σὲ σοβαρὸ τραγοῦδι.

Ἡ συναυλία σημεῖωσε, ὅπως ἔγραψα παραπάνω, μεγάλην ἐπιτυχία. ἔχει ὅμως καὶ μερικὰ σημεία πὺς θὰ μπορούσαν νὰ εἶναι καλύτερα τὰ πράγματα.

Πρῶτα—πρῶτα νομίζω πὺς ἡ διάταξη τῶν ἔργων τοῦ προγράμματος δὲν ἦταν σωστὴ. Φυσιολογικὴ σειρά τους θάταν: Καλομοίρης, Δέλλου, Μιχαηλίδου, Ἀστρεϊνίδου. Γιατὶ ὅπως τοποθετήθηκαν τὰ ἔργα, ἡ πρόταξη τοῦ δράτοριου, πὺς εἶναι γραμμμένο σὲ πῶς μοντέρνο ὕφος καὶ μὲ πλουσιώτερα χρώματα ὄρχηστρας καὶ χορωδίας, ἐξασθενεῖ κάπως τὰ ὑπολοιπα ἔργα.

Ἡ ἐπιλογὴ τῶν σολίστ δὲν νομίζω πὺς δικαιώθηκε. Ἡ παρουσία τοῦ Ζαρμᾶ δὲν ἔπεισε πὺς ἦταν ἀπαραίτητη ἡ μετάκλησή του ἀπὸ τὸ Μιλάνο καὶ πὺς δὲν θὰ μπορούσε νὰ χρησιμοποιοθῇ ἕνας συμπολίτης βαρυτόνος καὶ ἡ ὁμορφὴ φωνὴ τῆς Μπαμπούρη δὲν ἦταν ὅτι χρειαζόνταν γιὰ ἕνα μέρος δραματικῆς σοπράνο. Σφάλμα ὁκίμα ἦταν τὸ ὅτι δὲν προετοιμάστηκαν ἀντικατοπιστῆτες. Τὶ θὰ γινόταν ἂν ἀρρώστατε κανεὶς ἀπὸ τοὺς τρεῖς; Θὰ ματαιώνονταν τὸ κομμάτι; Νομίζω πὺς σωστότερη εἶναι ἡ ἀνάθεση κάθε ρόλου σὲ περισσοτέρους, ὅστε καὶ ἡ ἐπιλογὴ νὰ φέρῃ ὅσα προσκλήνιο τοὺς καλύτερους, ἀλλὰ καὶ ν' ἀποφεύγεται ἡ ὑποψία τῆς ἰδιαίτηρης εὐνοίας, πὺς ὅπωςδήποτε δημουργεῖ περιπλοκές.

Τὸ ἔντυπο πρόγραμμα θάπρεπε νάχη φωτογραφίες τῶν συνθετῶν, ὅπου νὰ εἶναι προσαρτημένες οἱ βιογραφίες τους, φωτογραφίες τῶν μαέστρων καὶ τῶν σολίστ, ἐπίσης μὲ σύντομα βιογραφικὰ σημειώματα. Θάπρεπε νάχη ἀναλύσεις μὲ περισσότερες λεπτομέρειες. Καὶ θάπρεπε—τὸ ἔχω γράψῃ τῶσες φορὲς!— νὰ εἶναι στὴ διάθεση τοῦ κοινῶ ἐνωρίτερα, καὶ ὄχι νὰ ριζοράζεται τὴν τελευταία στιγμὴ!

Ἐπειτα ἀπὸ δραστηριότητα τριῶν χρόνων δὲν μπορεῖ νὰ βρισκόμαστε ἀκόμα στοὺς πειραματισμοὺς τῆς ἀρχῆς! Καὶ μιά παρατήρηση: Ἡ τραγοῦδία τοῦ Σοφοκλεῖ ἑλληνικὰ ἔχει τὸν τίτλο «Οἰδίπους τύραννος», καὶ ὄχι «Οἰδίπους βασιλεὺς», ὅστε ἦταν λάθος στὴν ἀνάλυση ὁ δεύτερος, πὺς ἀσφαλῶς εἶναι ἀνομιτάφραση ἀπὸ τὰ γαλλικά!

Η ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΤΗΣ Σ.Ο.Β.Ε

Διευθυντής: Σ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ
Σολίστ: Φ. ΓΚΕΒΕΡΣ

Την Δευτέρα, 5 Νοεμβρίου, στο νέο θέατρο της «Εταιρίας Μακεδονικών Σπουδών» δόθηκε η πρώτη συναυλία συνδρομητών της «Συμφωνικής Ορχήστρας Βορείου Ελλάδος». Με διευθυντή τον Σ. Μιχαηλίδη και σολίστ τον Βέλγο πιανίστα Φρ. Γκέβερς, άκουσαμε την «Απλή συμφωνία» του Μπ. Μπρίττεν, το «Κοντσέρτο για πιάνο αρ. 1, σε ρέ έλ.» του Μπράμς και τη «Σεχραζάτ» του Ρίμσκυ Κόρσακωφ. Εκτός προγράμματος ο σολίστ έπαιξε ένα «Κοράλ» του Γ. Σ. Μπάχ.

Ο σολίστ έπαιξε καθαρά, σωστά και με γνώση του έργου, αλλά η έρμηνεία του ήταν λίγο «ακαδημαϊκή». Ενώ το κοντσέρτο έχει ένα έντονο ρομαντικό ύφος, η εκτέλεσή του έμεινε κάπως άπαθής. Τουτό φάνηκε περισσότερο στο «άντάντζιο», όπου το πιάνο έπρεπε να τραγουδά περισσότερο. Νομίζω πως ο σολίστ έπρεπε να είχε διαλέξει άλλο κοντσέρτο που να του ταιριάζει περισσότερο. Ο μάεστρος έδωσε με πολύ κέφι τη «συμφωνία» του Μπρίττεν και βοήθησε πολύ στο «κοντσέρτο» του Μπράμς την απόδοση του συνόλου. Στην «Σεχραζάτ» ήταν αξιέπαινη η προσπάθεια να αποδοθούν οι άποχρώσεις των θεμάτων καθώς περνούν στα διάφορα όργανα. Η ορχήστρα ξεπέρασε πολλές φορές τον εαυτό της. Ίδιαίτερα στη «Σεχραζάτ» αντιμετώπισε σε πάρα πολλά σημεία τις δυσκολίες με επιτυχία που δεν θα φαντάζονταν ίσως κανείς.

Από τα έργα, το κοντσέρτο του Μπράμς το είχε ξαναπαίξει η Σ.Ο.Β.Ε. (στις 5.3.1962, με μάεστρο τον Σ. Μιχαηλίδη και σολίστ τον Γ. Θυμή). Χωρίς συζήτηση είναι ένα από τα μεγάλα έργα του γερμανικού μουσικού ρομαντισμού, όπου το πιάνο, χωρίς να χάνη τον χαρακτήρα του σολίστ, ενώνεται οργανικά με την ορχήστρα, αποτελώντας μιάν άλλη ορχήστρα με διάφορο χρώμα. Η «συμφωνία» του Μπρίττεν είναι ουσιαστικά σουίτα με ύφος απλό και εχάριστο, που κάπου - κάπου θυμίζει Ιταλική μουσική. (Το «παιχνιδιάρικο πιτσικάτο» είναι ανάμνηση του τρίτου μέρους της τέταρτης συμ-

φωνίας του Τσαϊκόφσκυ). Η «Σεχραζάτ» είναι ένα άριστούργημα ένορχηστρης, όπου ο Ρίμσκυ Κόρσακωφ στηριγμένος με μερικές αληθινά υποβλητικές μελωδίες ανατολίτικου ύφους, κατάρθρωσε με εκπληκτικά ήχοχρώματα να έπαιρξή τα θέματα του άπειρες φορές κι' όμως κάθε φορά να συγκρατή το ενδιαφέρον των ακροατών.

Πορ' όλα αυτά, δεν μπορώ να πω πως η συναυλία ήταν επιτυχημένη. Στην παλιά αίθουσα, όπου η άκουστική (σωστότερα: άκουστότητα) ήταν άθλια, πολλές λεπτομέρειες σκεπαζόνταν μέσα στην σύγχυση του συνόλου. Έδω, στο νέο θέατρο, όπου ακούγονται τα πάντα, η ορχήστρα μένει εκτεθειμένη και στις λεπτομέρειες όλες. Κι' επειδή αυτό θα συμβαίη πια μόνιμα, πρέπει η προετοιμασία και των λεπτομερειών να ναι μεγαλύτερη, γιατί μερικά άτυχήματα σ' αυτές μπορούν να καταστρέψουν την καλή έντύπωση του συνόλου. Μ' αυτή τη βάση, η παρουσίαση της «Σεχραζάτ» πρέπει να κριθί πρόωρη για την Σ.Ο.Β.Ε., αφού σημειώθηκαν αρκετά άτυχήματα όχι μόνο στα διάφορα μικρά «σόλι», αλλά και σε μερικές «άττάκες» του συνόλου, όπου δεν μπήκαν όλοι μαζί.

Στο έντυπο πρόγραμμα πρέπει να δοθί περισσότερη προσοχή. Πρώτα - πρώτα, δεν μπορεί να υπάρχει μόνον η φωτογραφία του σολίστ κι' όχι η φωτογραφία του μάεστρου. Έπειτα, δεν μπορεί να γράφεται το «σάλο βιολί» έλληνο-ιταλικά. Τρίτο, η ανάλυση έπρεπε να γράφη αντί για «Σίνμπαντ», το σωστό ελληνικό όνομα «Σεβάχ θαλασσινός». Και, τέλος, πρέπει να ναι στη διάθεση του κοινού πολύ ένωρίτερα, κι' όχι την ώρα που πηγαίνουμε στη συναυλία.

Η προσέλευση των ακροατών πρέπει να οργανωθί επίσης καλύτερα. Δεν μπορεί να μπαίνουν όλοι από μιά μόνο θύρα και να δημιουργηται χωρίς λόγο συνωστισμός. Και είναι άπόλυτα απαραίδεκτο να επιτρέπεται η είσοδος στην αίθουσα την ώρα που η ορχήστρα παίζει.

ΜΙΧ. Ι. ΤΣΙΤΣΙΚΑΗΣ

Η δεύτερη συναυλία της Σ.Ο.Β.Ε.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Σ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ
ΣΟΛΙΣΤ: ΤΩΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Την περασμένη Δευτέρα, 17 Σεπτεμβρίου, η Σ.Ο.Β.Ε. παρουσιάστηκε στην δεύτερη έκτακτη συναυλία της της έφειτης περιόδου της Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης. Πρέπει να σημειώσω πως η συναυλία δεν είχε καμιά οργανωτική σχέση με την ΔΕΘ, γιατί η καλλιτεχνική επιτροπή της τελευταίας είχε αποδουθή ολόψυχα σε περιπέτεια με τα τραγούδια—και τα παρατάγους—του «Φεστιβάλ Έλαφράς Μουσικής»). Με διευθυντή τον Σόλων Μιχαηλίδη και σολίστ τον πιανίστα Τώνη Γεωργίου, η ορχήστρα έπαιξε την «Μουσική του νερού» του Χαίντελ, το «Δεύτερο κοντσέρτο για πιάνο» του Ραχμάνινοφ, την «Πέμπτη Συμφωνία» του Σιούμπερτ και το «Ιταλικό καπρίτσιο» του Τσαϊκόφσκου.

Ολιβρώτερη έκτελεση οποιουδήποτε κοντσέρτου από οποιονδήποτε σολίστ είναι δύσκολο να φαντασθώ κανείς, σε σύγκριση με το παίξιμο του κοντσέρτου του Ραχμάνινοφ από τον Γεωργίου. Και το πράγμα καταντά θλιβρώτερο, γιατί ο Γεωργίου ξεκίνησε από την πόλη μας πριν αρκετά χρόνια με πολλές ελπίδες για μελλοντική εξέλιξη, πραγματοποιήσε ως ένα σημείο τις ελπίδες αυτές, και πιστεύαμε πως μετά την περιουσία του, στα τελευταία χρόνια, σ' όλον τον κόσμο θα είχε ριμάσει ακόμα περισσότερο. Κι' αντί για τούτο, απέδειξε πως δ,τι ακριβώς του έλειψε προχθές ήταν η αντιμετώπιση με ώριμότητα όχι μόνον ενός μεγάλου έργου, αλλά κι' ενός κοινού που τον αγαπά, ως δικό του.

Παραδέχομαι πως κι' ο πιο μελετημένος και έμπειρος σολίστ μπορεί κάποια στιγμή να παίξει λαθεμένες νότες, ή να ξεχάσει κάποιες άλλες, γι' αυτό και σπάνια μνημονεύω τις τέτοιες μικρές παρεκτροπές. Όμως ο Τώνης Γεωργίου ξεπέρασε κάθε προηγούμενο και στο σύνολο σχεδόν τίποτε δεν θύμιζε το έργο, που είναι καλά γνωστό στο ακροατήριο της ΣΟΒΕ, αφού είναι η τρίτη φορά που παίζεται μέσα σ' ένα χρόνο (έχουν προηγηθεί η Τζίνα Μπαχάουερ κι' η Νώρα Λουκίδου). "Αν μαζέψη κανείς τις λαθεμένες νότες μπορεί να γράψει ένα ολόκληρο άλλο κοντσέρτο, κι' αν υπολογίσει τις ξεχασμένες μπορεί να γράψει κι' ένα τρίτο, αν υποθεθώ ότι απέμεινε τίποτε για να υπάρχει το πρώτο κοντσέρτο, που έγραφε το πρόγραμμα ότι παίζονταν.

Αλλά δεν ήταν μόνον αυτά. Πουθενά σχεδόν δεν ήταν μαζί με την ορχήστρα ο σολίστ. Μόλις κατάφεραν να τον πιάσει η ορχήστρα, ο σο-

λίστ—λές και το είχε βάλει πρόγραμμα—φρόντιζε να ξεφύγει, κι' έτσι ολόκληρο το πρώτο μέρος εξέλιχθη σε κυνηγητό του σολίστ από την ορχήστρα, που μιά τον έπιανε και μιά της ξέφευγε σ' δλη την έκτελεση του (είναι κυριολεξία πιά), ώσπου με ανακούφιση φτάσαμε στις τελευταίες συγχορδίες, που κι' αυτές ακόμα δεν ήταν μαζί. Και, κυντά σ' αυτά, είχαμε και τους αυτοσχεδιασμούς του σολίστ, που νόμιζε πως μ' αυτούς μπορεί ν' αναπληρώσει την αγνοία του και να ξεγελάσει το κοινό, ότι δήθεν ερμηλεύει το κοντσέρτο. Μ' αυτή την εξέλιξη του πρώτου μέρους ήταν φυσικά να χάσει ο σολίστ την ψυχραιμία του και να επακολουθήσουν δεύτερο και τρίτο μέρος που κύλησαν μηχανικά, με λιγότερα ίσως λάθη, αλλά και με περισσότερη διάθεση απαλλαγής από το «πικρόν ποτήριον». Για έρμηνεία δέβαια δεν μπορεί κατά κανένα τρόπο να γίνη λόγος.

Επιβώθηκε πως ο σολίστ δεν μπόρεσε να παίξει, γιατί αδιαθέτησε ξαφνικά. Θα δεχόμουν την δικαιολογία αν ήταν αληθινή, κι' αν δίνονταν με συνέπεια, αν δηλαδή ο σολίστ δέκοπε το παίξιμο, σηκώνονταν σοβαρά—σοβαρά, δήλωνε την αδυναμία του να συνεχίσει και αποσύρονταν αξιοπρεπώς. Θα είχαμε τότε ένα άλλο άτύχημα, που μπορεί να συμβή όπουδήποτε και στον καθέναν. "Όμως η συνέχιση της φάρσας με κινήσεις που δήθεν ενισχύανε την έρμηνεία, με αυτοσχεδιασμούς σε ένους συνήθως τούρας, με υποκλίσεις στο κοινό και χειραφίες με τον μαέστρο και τον εξάρχοντα, πρόδιδαν ολοκληρωτική περιφρόνηση του κοινού.

Ακριβώς αυτή η περιφρόνηση είναι που δεν δικαιολογείται. Το κοινό της Θεσσαλονίκης μαζεύτηκε να χειροκροτήσει έναν δικό του καλλιτέχνη, για τον οποίο πίστευε και πιστεύει πως έχει προσόντα, που πραγματικά έχει. Κι' αντί γι' αυτόν βρέθηκε αντιμετώπιση με κάποιον που έδειξε πως δεν το λογαριάζει, που σκέφθηκε πως και με προχειρότητες μπορεί να περάσει ως καλλιτεχνική φυσιογνωμία στον τόπο αυτό που θεωρείται προέκταση της Άνατολής, όπου όλα επιτρέπονται στους έξυπνους «Ευρωπαίους».

Αν ο Τώνης Γεωργίου ήταν κανένα κακός, ή έστω και μέτριος πιανίστας, όλα αυτά δεν θα γράφονταν και θα τον αγνοούσαμε με τη σιωπή. Όμως ακριβώς επειδή έχει προσόντα και δυνατότητες, νομίζω πως πρέπει να γίνουν αυτές οι παρατηρήσεις, ώστε όταν ξανάρθει να έρθη με σοβαρότητα, να έρθη με ώριμασμένο μέσα του το έργο που θα έρμηνεύσει, και—πρό παντός—να έρθη με σεβασμό προς ένα κοινό που τον αγαπά ως δικό του, αλλά και που δεν ανέχεται να το ξεγελούν ακριβώς οι δικοί του καλλιτέχνες.

Στο θέμα του κοντσέρτου θα καταλογίσω ευθύνες τόσο στον Σ. Μιχαηλίδη, όσο και στην καλλιτεχνική επιτροπή της Σ.Ο.Β.Ε. που άφησαν τον Γεωργίου να το παίξει. Πρώτα—πρώτα έπρεπε να λάβουν όπ' όψη τους πως δεν μπορεί ν' ακούγεται τρεις φορές μέσα σ' ένα χρόνο το ίδιο έργο (θα θυμίσω τις ημερομηνίες: 4 Σεπτεμβρίου 1961, 8 Ιανουαρίου 1962, 17 Σεπτεμβρίου 1962) όταν μάλιστα πρόκειται για έργο που μόνον η Ικάνοτητα του πιανίστα το καθιστά υπολόγησιμο. Κι' έπειτα θάπρεπε να ξαίρουν—τουλάχιστον όσοι ξαίρουν τον Γεωργίου από καλιά—πως το κοντσέρτο τούτο δεν του ταιριάζει, γιατί απαιτεί προσόντα και ύφος διαφορετικά από τα δικά του. Τα ίδια πράγματα πρέπει να προσεχθούν και στις επόμενες συναυλίες, ώστε να μην έχουμε επανάληψη της προχθεσινής τραγωδίας, όπως επίσης πρέπει να γίνη προσεκτικά η έκλογή των καλλιτεχνών που θα παίζουν με την ΣΟΒΕ. Πρέπει να βασιζόμαστε στην αξία τους, κι' όχι στην γεμάτη επιεικεία συμπάθειά μας προς αυτούς, πράγμα που πρέπει να ισχύη επίσης και για τους νέους καλλιτέχνες που θ' ακούσουμε στην πρώτη τους δημοσία εμφάνιση. Γι' αυτό είναι απαραίτητη η προκαταβολική δημοσίευση του προγράμματος όλων των συναυλιών του χρόνου από την αρχή, ώστε να μπορή το κοινό να κρίνη και να διαλέξη.

Ευθύνες έχει ακόμα και το κοινό, που χειροκροτούσε το σολίστ πολύ θερμά, έστω και μόνον από ευγένεια, ενώ θάπρεπε να είχε αρχίσει τις αποδοκιμασίες του, ώστε να δοθώ ένα μάθημα και σ' όσους μελλοντικά επιχειρήσουν δμοια καταρθώματα. Γιατί, σε έσχατη ανάλυση, η επιεικεία θα θεωρηθώ άμαθεια και δεν θα ώφελήση κανέναν, ενώ θα βλάψη το ίδιο το κοινό.

Για να μην εξαιρώ τον εαυτό μου, νομίζω πως ευθύνες έχω και εγώ, γιατί στις τελευταίες κριτικές μου ήμουν επιεικής, αν και επί τέλους έχω και ένα ελαφρυντικό: ότι έκρινα νέους καλλιτέχνες, που γι' αυτούς πρέπει έτσι κι' αλλιώς να χρησιμοποιούμε διαφορετική βαθμολογική κλίμακα.

Αντίθετα με τον σολίστ, ο μαέστρος κι' η ορχήστρα είναι αξιοθρμών συγχαρητηρίων, γιατί έμειναν στην καταστροφή του κοντσέρτου μπόρεσαν να διατηρήσουν την ψυχραιμία τους και προσπάθησαν να σώσουν την κατάσταση. "Αν δεν το κάταφερν δεν ευθύνων κανέναν, γιατί κανείς δεν μπορούσε ν' αντιμετωπίσει καλύτερα τέτοιο ναυάγιο. Με την προσπάθειά τους όμως έδειξαν πως έχουν αποκτήσει πείρα αξιοθαύμαστη.

Εκτός όμως απ' αυτό, και ο μαέστρος και η ορχήστρα, κατόρθωσαν να μη επηρεασθούν από το κοντσέρτο και να δώσουν το άλλο πρόγραμμα με πολλή επιτυχία. Θα σημειώσω κατ' αρχήν την εξαίρετη εμφάνιση των εσάρων κόρνων (Θ. Ζαρίμπας, Δ. Αλεξιάδης, Α. Στεφανίδης, Ν. Δραγομάνοβιτς) που στάθηκαν αποκάλυψη τόσο στή «Μουσική των νερού» και το «Ιταλικό καπρίτσιο», όσο και στο ίδιο το άτυχον κοντσέρτο του Ραχμάνινοφ. Πρέπει όμως να σημειώσω επίσης πως γενικά η συναυλία ήταν καλή, και το πνεύμα του κάθε έργου ανάδειχθη καθαρά, και αν δεν είχαμε την περιπέτεια θα περνούσε ως μιά από τις καλύτερες συναυλίες της ΣΟΒΕ.

ΜΙΧ. Ι. ΤΣΙΤΣΙΚΑΝΗΣ

ΞΕΝΟΙ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΜΑΕΣΤΡΟΙ ΜΕ ΤΗΝ Σ.Ο.Β.Ε.

Έγνώσθη ότι κατά τις συναυλίες τῆς προσεχοῦς περιόδου, τὴν συμφωνικὴν ὀρχήστρα Βορείου Ἑλλάδος θὰ διευθύνουν οἱ ξένοι μαέστροι Φιέλστα (Νορβηγός), Σίγκερ (Ἰσραηλινός), Πιτσινί (Ἰταλός) καὶ Πάουλυλλερ (Γερμανός), καθὼς καὶ οἱ Ἕλληνες Σόλων Μιχαηλίδης, Βασ. Θεοφάνους, Αντ. Ευαγγελᾶτος, Γιώργος Θυμῆς καὶ Κώστας Φλῶρος.

ΚΑΙ ΕΚΛΕΚΤΟΙ ΣΟΛΙΣΤ

Ἐξ ἄλλου, ἐκλεκτοὶ Ἕλληνες καὶ ξένοι καλλιτέχνες θὰ συμπράξουν ὡς σολίστ μετὰ τὴν ΣΟΒΕ. Οἱ καλλιτέχνες αὐτοὶ εἶναι οἱ ἑξῆς :

ΠΙΑΝΟ : ὁ Βέλγος Γκέβερς καὶ ἡ Ἰσμήνη Οἰκονομοπούλου ἡ Ἀλίκη Βατικιώτου ἡ Θούλα Γεωργίου Χιδίρογλου, ἡ κ. Κουτούβαλη καὶ ἡ κ. Κούρτοβι Ἀλαμανῆ.

ΒΙΟΛΙ : ὁ Ἰταλοβρεταννός Ἀλφρέντο Καμπόλι καὶ ἡ Ἰσμήνη Χρυσοχοῦ, Κ. Κωνσταντινίδης, Νίκος Δικαῖος καὶ Ντάνη Δωσίου.

ΤΣΕΛΟ : ὁ διάσημος Ρῶσος Ροστρόποβιτς, ὁ ἐκλεκτός Γάλλος Γκύ Φαλλό καὶ ὁ Παγκοσμίου φήμης Ἕλληνας Ἐλευθέριον Παπασταύρου.

ΤΡΑΓΟΥΔΙ : Οἱ διδες Ἀρντα Μαντικιάν, Βάσω Πίπη καὶ Γ. Δούλη.

ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ ΜΕ ΝΕΟΥΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΕΣ

Ἐγνώσθη ὅτι ἡ ΣΟΒΕ ἔχει προγραμματίσει καὶ γιὰ τὴν προσεχὴ χειμερινήν περίοδο δύο συναυλίες μετὰ σολίστ νέους καλλιτέχνες. Συγκεκριμένως θὰ ἐμφανισθοῦν ἡ Μίνα Ζάννα (πιάνο), ἡ Ἄννα Τσίτσα (πιάνο), ὁ Ἄρης Γαρουφαλῆς (πιάνο) ὁ Δημήτρης Βράσκος (βιολί) ὁ Κώστας Γαϊτάνος (πιάνο) καὶ ἡ Γεωργία Δήμου (τραγούδι).

ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ ΤΗΣ Σ.Ο.Β.Ε. ΓΙΑ ΜΑΘΗΤΑΣ ΚΑΙ ΦΟΙΤΗΤΑΣ

Ἐξ ἄλλου ἡ συμφωνικὴ ὀρχήστρα Βορείου Ἑλλάδος προτίθεται νὰ δώσῃ τρεῖς συναυλίες (ἀνὰ μία τὸν Ἰανουάριο, Φεβρουάριο καὶ Μάρτιο) γιὰ μαθητὰς καὶ φοιτητὰς, τὰ δὲ προγράμματα θὰ καταρτισθοῦν ἀναλόγως.

ΤΙΜΑΙ ΕΙΣ ΚΥΠΡΙΟΝ
ΜΟΥΣΟΥΡΓΟΝ

Μαε παρέχεται ἡ πληροφορία, ὅ-
τι ὁ συμπατριώτης μουσουργὸς καὶ
μαέστρος κ. Σόλων Μιχαηλίδης δι-
ηύθυνε μετὰ μεγάλης ἐπιτυχίας τὴν
Συμφωνικὴν Ὀρχήστραν τῆς Γαλλι-
κῆς Ραδιοτηλεοράσεως εἰς συναυλί-
αν δοθεῖσαν τὴν 4ην Ἰουλίου εἰς
Στρασβοῦργον. Ὁ κ. Μιχαηλίδης
θὰ μεταβῆ εἰς τὸ Φεστιβάλ τῆς
Οὐαλίας, ὅπου προσκαλεῖται κατ'
ἔτος ὡς κριτῆς. Θὰ μέτασχη ἐπίσης
ὡς μέλος τῆς Κριτικῆς Ἐπιτροπῆς
τοῦ Διεθνoῦς Μουσικοῦ Διαγωνι-
σμοῦ εἰς τὸ Ἀρέτζο τῆς Ἰταλίας
ἀπὸ 22 μέχρις 26 Ἰουλίου.

ΓΙΑ ΛΟΓΟΥΣ ΚΑΘΑΡΑ ΤΥΠΙΚΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΕΥΕΙ ΝΑ ΔΙΑΛΥΘΗ Η ΣΟΒΕ

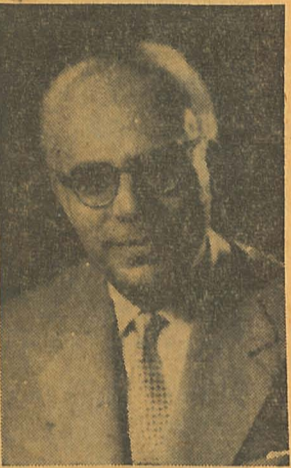
Ένω πέτυχε στο σκοπό της ή ορχήστρα και διαρκώς κερδίζει την έμπιστοσύνη του Κοινού. - Πρέπει η έκκρεμότης να τακτοποιηθῆ σύντομα

ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΤΟΥ κ. Γ. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ

Η Συμφωνική Όρχηστρα Βορείου Ελλάδος σε μία τελευταία εμφάνισή της, στο Βασιλικό Θέατρο

«Η Συμφωνική Όρχηστρα Βορ. Ελλάδος κινδυνεύει να διαλυθῆ». Η είδησις έπεσε σαν βόμβα και ανεστάτωσε τους φιλόμουςους, αλλά και γενικότερα όλους τους Θεσσαλονικείς που έχουν την Συμφωνική τους ορχήστρα σαν μοναδικό «καμάρι» στον καλλιτεχνικό τομέα μιά και τὸ Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος χωλαίνει θανάσιμα. Η είδησις εκ πρώτης όψεως φανόταν μάλλον σαν υπερβολή. Ήταν δυνατόν να διαλυθῆ ἡ Σ.Ο.Β.Ε., που δημιουργήθηκε χάρις στο προσωπικό ενδιαφέρον του πρωθυπουργού κ. Καραμανλή, ἡ ορχήστρα που ἐπὶ τρία δλόκληρα χρόνια δίνει ἕνα συνεχές και τόσο αξιόλογο «παράν» στήν καλλιτεχνική ζωή της Θεσσαλονίκης; Μήπως λόγοι οικονομικοί έφεραν σὲ ἀδιέξοδο τους ἀρμόδιους οἱ ὁποῖοι σκέφτη

Ὁ Διευθυντής της Σ.Ο.Β.Ε. κ. ΣΟΛΩΝ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ

καν τὴν διάλυσή της σαν εύκολο μέσο; Μά' είναι γνωστό ὅτι οἱ εἰσπράξεις τῶν συναυλιῶν της βρίσκονται σὲ ἱκανοποιητικό ἐπίπεδο, ποὺ συνεχῶς ἀνέχεται, χωρὶς νὰ ληφθῆ ἀπ' ὅψιν ἡ γενναϊόδωρη ἐτήσια κρατική ἐπιχορήγησης τῶν 2 ἑκατομμυρίων δραχμῶν. Πέρα δὲ ἀπ' ὅλα αὐτά, υπάρχει, τονίζουμε και πάλι, ἡ μεγάλη ἀγάπη τοῦ κοινού ποὺ μετὰ ἀπὸ προσμονή και ἄνευρα ἐτών νοιώθει ὅτι ἔχει ἀποκτήσει τὴν ορχήστρα του ὅπως, δυστυχῶς, δὲν νοιώθει ὅτι ἔχει τὸ δικό του θέατρο. Μά' τότε τί συμβαίνει; Έρευνήσαμε και μάθαμε ὅτι ἡ αἰτία τῆς ἀπειλούμενης διαλύσεως τῆς ΣΟΒΕ είναι καθαρά ΤΥΠΙΚΗ. Μὲ λίγη καλή θέληση τῶν ἀρμόδιων δηλαδή, τὸ προμῆρ ἀδιέξοδο σὲ ὁποῖο βρίσκεται σήμερα ἡ ΣΟΒΕ θὰ παύσῃ νὰ θρίσταιται και ἡ ορχήστρα θὰ συνεχίσει τὸν ἄραίο δρόμο ποὺ μὲ μόχθο και πολλές φροντίδες τῆς χάραξαν οἱ πρωτεργάτες της και τόσο σταθερὰ αὐτὴ βαδίζει...

ΠΩΣ ΙΔΡΥΘΗΚΕ Η Σ.Ο.Β.Ε.

Πρὶν ἐκθέσῃμε πῶς ἔχει ἀκριβῶς τὸ θέμα, θὰ σημειώσουμε μὲ λίγα λόγια τὸ πῶς ἰδρύθηκε ἡ Σ.Ο.Β.Ε. και τὰ μέχρι τώρα ἐπιτεύγματά της. Ἡ ΣΟΒΕ, λοιπόν, ἰδρύθηκε κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως κ. Καραμανλή. Τὸ Ἰδρυτικό Βασιλικὸ Διάταγμα δημοσιεύτηκε στήν «Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως» τῆς 19ης Φεβρουαρίου 1959. Είναι ἐντεταγμένη σὲ Ὄρειο Θεσσαλονίκης, τοῦ ὁποῖου ὁ Διευθυντής, ὁ κ. Σόλων Μιχαηλίδης, ἐξαιρετος καλλιτέχνης, ἀλλὰ και ἐξαιρετος ἄνθρωπος, διορίστηκε και Διευθυντής τῆς ορχήστρας. Ἡ πρώτη της συναυλία δόθηκε τὴν 1ην Ἰουνίου 1959 σὲ «Βασιλικό». Συνολικὰ ἡ ΣΟΒΕ — ποὺ ἀπαρτίζεται ἀπὸ 70 ἔκτελεστὰς — ἔχει δώσει στήν Θεσσαλονίκη, μέχρι στιγμῆς, 61 συναυλίες ἐκ τῶν ὁποῖων οἱ 48 ἦταν συναυλίες συνδρομητῶν. Ἐχει δώσει ἀκόμη συναυλίες ἡ ΣΟΒΕ στὶς πόλεις Σέρρας, Δράμα, Καβάλα, Κοζάνη, Βέλο και Λάρισα, καθώς και στὰ ἀρχαῖα θέατρα Φιλίππων και Θάσου.

Ἡ κίνησης τῶν συναυλιῶν τῆς Σ.Ο.Β.Ε. στήν Θεσσαλονίκη είναι ἐνδεικτική τοῦ πόσο ἐκτιμῆθηκε τὸ Β.Ε. διέθετε 130 συνδρομητῆς οἱ ὁποῖοι πλήρωναν 270 δρχ. τὸ χρόνο γιὰ τὴν πρώτη θέση και 180 γιὰ τὴν δεύτερη, σήμερα διαθέτει 497 συνδρομητῆς, οἱ ὁποῖοι πλήρῶνουν 360 δρχ. τὸν χρόνο γιὰ τὴν πρώτη θέση και 270 γιὰ τὴν δεύτερη.

Ἡ σὲ Ν.Π.Δ.Δ. δὲν μποροῦν νὰ κατέχουν και δεύτερη θέση στήν Σ.Ο.Β.Ε. και νὰ παίρνουν τοὺς μισθοὺς τῆς δεύτερης αὐτῆς θέσεως. Τὰ μέλη αὐτὰ τῆς Σ.Ο.Β.Ε., ἐξ ἄλλου, δὲν μποροῦν νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν πρώτη τους θέση, λόγω τοῦ ὅτι ἔχουν κερτημένα δικαιώματα ἐκ μακρῆς ὑπηρεσίας, ἀλλὰ και λόγω τοῦ ὅτι ὁ μισθὸς τῆς ορχήστρας δὲν είναι ἐπαρκῆς γιὰ τὴν συντήρησή της. Οὔτε, ὅμως και ἡ ἐξέγερση ἄλλου καλλιτεχνικοῦ προσωπικοῦ είναι δυνατή. Ἐτσι ἡ ἀναγκαστική παραίτηση τῶν μουσικῶν αὐτῶν θὰ ἀδηγήσει μοιραῖα στήν διάλυση τῆς Σ.Ο.Β.Ε.

Η ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΙΣ

Ἡ δυσκολία εἶχε ἀρχίσει ἀπὸ τὸ 1959, ὅταν δημοσιεύτηκε ὁ Νόμος 4021. Οἱ τότε ὕπουργοι Οἰκονομικῶν και Παιδείας μέχρις ὀριστικής διευθετήσεως τοῦ θέματος, ἔδωσαν μιά προσωρινή λύση μετὰ ἀπόφασή τους, βάσει τῆς ὁποίας πληρώνονταν οἱ μουσικοὶ αὐτοί. Τώρα, ὅμως, ὁ πᾶρεδρος τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συμβουλίου, ὁ ὁποῖος κάνει κατὰ νόμο, τὸν προληπτικό ἔλεγχο, ἔκρινε ὅτι δὲν μποροῦσε νὰ συνεχίσει και γιὰ τρίτο ἔτος τὴν θεώρηση τῶν χρηματικῶν ἐνταλμάτων, τὰ ὁποῖα ἐξεδίδαντο ἐπὶ τῆ βάσει τῆς κοινῆς ἀποφάσεως τῶν δύο ὕπουργῶν. Ἐτσι ἀνεστάλη ἡ καταβολὴ τῶν ἀποδοχῶν στοὺς μουσικοὺς αὐτοὺς τῆς Σ.Ο.Β.Ε., οἱ ὁποῖοι ἀπὸ διήμενον δὲν πληρώνονταν.

Παρόμοιο θέμα ὑπῆρχε και γιὰ τὰ μέλη τῆς Κρατικῆς Όρχηστρας Ἀθηνῶν, ἀλλὰ ρυθμίστηκε μετὰ τὸν Νόμο 3050/54 κ' ἔτσι τώρα δὲν ὑπάρχει κανένας περιορισμὸς γιὰ τοὺς μουσικοὺς τῆς. Μποροῦν δηλαδή νὰ ἐργάζονται — και νὰ ἀμειβῶνται — στήν Ἀιρική Σκηνή, νὰ συμμετέχουν στὶς συναλίες ποὺ μεταδίδον-

ται ἀπ' τὸ ραδιόφωνο κλπ. Νὰ λοιπόν, τί θὰ μποροῦσε νὰ ἐφαρμοσθῆ — και ΠΡΕΠΕΙ νὰ ἐφαρμοσθῆ — και στήν Θεσσαλονίκη. Νὰ ψηφισθῆ ἕνας παρεμφερῆς Νόμος σύμφωνα μετὰ τὸν ὁποῖον τὰ μέλη τῆς Συμφωνικῆς Όρχηστρας Βορείου Ελλάδος νὰ μποροῦν νὰ ἀμειβῶνται γιὰ τὶς ὑπηρεσίες τους σ' αὐτὴν ἂν ἀκόμη κατέχουν και ἄλλη θέση. Τὸ πράγμα είναι μάλλον ἀπλό, δεδομένου ὅτι οικονομικό ἐμπόδιο δὲν ὑπάρχει, ἀφοῦ οἱ ἀποδοχῆς τῶν μουσικῶν περιλαμβάνονται κάθε χρόνο στὸν προ-

ϋπολογισμὸ τῆς Σ.Ο.Β.Ε. Φαίνεται, ὅμως, ὅτι και σ' αὐτὸ τὸ θέμα, τὸ τόσο ἀπλό, πρέπει νὰ δώσῃ λύση προσωπικῶς ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως κ. Καραμανλῆς. Καὶ εἴμαστε βέβαιοι ὅτι ὁ Μακεδῶν Πρωθυπουργός, δὲν θὰ ἀρῆσει νὰ θέσει τέρμα σ' αὐτὴν τὴν ἀπαράδεκτη κατάσταση ποὺ δημιουργήθηκε στήν νεοἱδρυθεῖσα — χάρις σὲ δικὸ του ἀμέριστο ἐνδιαφέρον — και ἐπιτυχόσα ἀπολύτως σὲ ἔργο της και τὸν προορισμὸ τῆς Κρατικῆς μας Όρχηστρας.

κριτική

ΔΕΚΑΤΗ ΕΚΤΗ ΣΥΝΑΥΛΙΑ Σ.Ο.Β.Ε

Μαεστρος :

ΣΟΛΩΝ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ

Σολίστ :

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΟΛΥΖΩΪΔΗΣ

Ανάλαφρη, γεμάτη χάρη και απλότητα, ρομαντική διάθεση, σε κλασικά όμως πλαίσια θαυμάσια, είναι η συμφωνία αρ. 5 σε σι ύφ. μείζ. του Σούμπερτ που άκούσαμε σαν πρώτο έργο στην δεκάτη έκτη συναυλία της ΣΟΒΕ. Κι' άλλοτε σημειώσαμε πως στον Σούμπερτ η μουσική κυλάει σαν ένα αυτοσχέδιο μουσικό ρυάκι, είναι ένα συνεχές τραγούδι, μία μελωδία. Κι' εκεί έγκειται ο ρομαντισμός του. Η φόρμου της σονάτας είναι πολύ κλασική. Δίδει όμως μία νέα πνοή έσωτερική. Χαρακτηριστική είναι η άνεση με την οποίαν μεταπηδά από την μία κλίμακα στην άλλη.

Ετοι χαρούμενη και με λυρική διάθεση υπήρξε η έρμηνεία του άλλεγκρο που μας έδωσε ο κ. Μιχαηλίδης, με αρκετή άνεση στα έγχορδα. Τό 'Αντάντε κόν μότο που έπηκολούθησε δόθηκε με αρκετή άνεση καιτοι θάπρεπε να δοθῆ στα έγχορδα περισσότερη έκφραστική πλαστικότητα. Ρυθμικό και ίσορροπημένο τό Μενουέττο, με Μοζάρτειο στυλ εκτελέστηκε με φινέτσα και όμοιογένεια σ' όλες τις ομάδες οργάνων. Τό 'Αλλέγκρο Βιβάτσε με τό όποϊον κλίνει η συμφωνία παίχθηκε με συγχρονισμό και τεχνική άνεση.

Τό κυριώτερο έργο της βραδυάς, ήταν αναμφισβήτητα η 'Ισπανική συμφωνία του Λαλό με σολίστα τον συμπολίτη Χρήστο ΠολυζωΪδη. Τό έργο αυτό είναι τό σπουδαιότερο του συνθέτη και στέκει στην πρώτην θέση του ρεπερτορίου των βιολιστών.

Γραμμένο με πολύ χρώμα ισπανικό, έχει πολλές και ώραιες μελωδίες, άφθονες τεχνικές δυσκολίες παίχθηκε με εξαιρετική άνεση από τον σολίστ. Σ' όλο τό έργο ο ήχος του ήταν λαμπερός και εξαιρετικά ζεστός. Όλη η κλίμακά του, δηλαδή χαμηλές, μεσαίες και ύψηλές νότες, είχαν την ίδια ήχητική πλαστικότητα και όμοιογένεια. Χρώμα καθαρά ισπανικό μας έδωσε ο σολίστ ό όποϊος αντιμετώπισε όλες τις δυσκολίες με πολύ άνεση και ήρεμία. Έκείνο όμως που ενέχει την μεγαλυτέρα σημασία είναι ότι συγκινοῦσε, δημιουργοῦσε άτμόσφαιρα και την μετέδιδε στο άκρο ατήριο. Τό παίξιμό του προσέλκυε τον άκροατή.

Η όρχήστρα συνώδευε πολύ πιστά παρά τις δυσκολίες που παρουσιάζει τό έργο, διατηρώντας μία ίσορροπία ανάμεσα στον σολίστα και τό σύνολο των οργάνων.

Τό δεύτερο μέρος του προγράμματος άρχισε με πιστές έρμηνείες δύο πρελουδιών από τό «Δαχτυλίδη της Μάνας», του ΚαλομοΪρη. Πλούσια ένορχήστρωση χαρακτηρίζει τά έργα αυτά τά όποϊα η όρχήστρα έρμήνευσε με αρκετή δεξιότητα.

Ένα από τά πιό δημοφιλή έργα είναι και η σουΐτα μπαλλέτου «Καρυθραύστες» του Τσαϊκόφσκυ. Πλουσιωτάτη η ένορχήστρωση του έργου, έχει πολύ φινέτσα και φαντασία. Τά όκτώ μέρη που την αποτελοῦν παίχθηκαν από την όρχήστρα (υπό την διεύθυνσιν του κ. Μιχαηλίδη) με πολύ πιστότητα, τεχνική άνεση έκφραστικότητα και σωστό ύφος.

ΚΡΙΤΙΚΗ

Δεκάτη όγδόη Συναυλία Σ.Ο.Β.Ε.

ΜΑΕΣΤΡΟΣ

Σ. Μιχαηλίδης

ΣΟΛΙΣΤ

Έριφ. Γαϊτάνου

Έβελ. Κουτάντου

Τζενη Σημηριώτου

Η τελευταία εμφάνισις τής συμφωνικῆς ὀρχήστρας ἔκλεισε μιά σειρά πολύ ἐπιτυχῶν ἐκδηλώσεων κατά τίς ὁποῖες σημαντική καί φανερή ὑπῆρξε ἡ ἀνάπτυξή τής καί γενικά ἡ τελειοποίησις τής. Περισσότερη ὠριμότητα τεχνική, μεγαλύτερη ἀνεση στήν δημιουργία φράσεων καί περισσότερη ἔκφρασι.

Σάν ἐπιστέγασμα, μπορούμε νά ποῦμε, ὅλων αὐτῶν τῶν τελειοποιήσεων ὑπῆρξε ἡ ἔρμηνεία τής εἰσαγωγῆς «Έγκομντ» τοῦ Μπετόβεν. Ἡρωική στή σύλληψή τής συνάμα καί τρυφερή θυμίζει λίγο τήν πέμπτη τοῦ συνθέτη. Μέ πολύ παλμό ὁ κ. Μιχαηλίδης διηύθυνε τήν ὀρχήστρα. Πλούσιες οἱ συγχορδίες τῶν ἐγχόρδων μέ συγχρονισμό δοσμένες, ἀπαλά τά ξύλινα καί γενικά ὅλη ἡ ὀρχήστρα διακρινόταν γιά τήν δύναμη καί τήν πιστότητα τής ἔρμηνείας.

Τό Κρατικόν Ὦδεῖον Θεσ)νίκης, πολύ δικαίως καθιέρωσε νά ἐμφανίζωνται στήν τελευταία συναυλία, νέοι σολίστ, ἀπόφοιτοι τοῦ Ὦδεῖου. Στήν συναυλία αὐτή ἀκούσαμε τήν Ε. Γαϊτάνου καί Τζ. Σημηριώτου πιάνο καί τήν Ε. Κουτάτου τραγοῦδι.

Ἡ Γαϊτάνου ἔρμήνευσε τό τρίτο κοντσέρτο Μπετόβεν σέ Ντό ἐλάσ. καί ἡ Σημηριώτου τό δεύτερο κοντσέρτο τοῦ Σαίν — Σάνς. Τρεῖς ἄριες ἀπό γνωστές ὄπερες ἔρμήνευσε ἡ Κουτάτου.

Οἱ ἐκτελέσεις πού μᾶς ἔδωσαν οἱ σολίστ μπορούν νά θεωρηθοῦν σάν μιά καλή προσπάθεια, μιά καλή ἀρχή, σάν πρώτη ἐπίσημη ἐμφάνισις μπροστά στό κοινό. Σιγά — σιγά μέ τήν πείρα τής τέχνης πού θ' ἀποκτήσουν καί τήν ἐξοικείωση μέ τό κοινό, θά βροῦν περισσότερη ἡρεμία καί θ' ἀποδόσουν καλύτερα καί ἰόφυσικά. Κι' αὐτό εἶναι ἀπαραίτητο γιά (δυστυχῶς) ἀκούοντας τίς σολίστ, κυρίως τά πιάνο, σοῦ διδόταν ἡ ἐντύπωσις ὅτι παίζουν «γιά νά τελειώνη τό πρόγραμμα» καί ὄχι γιά νά κάμουν μουσική ἀνάλογη βέβαια μέ τίς δυνατότητες καί τά προσόντα πού διαθέτουν.

κριτική

ΔΕΚΑΤΗ ΤΡΙΤΗ ΣΥΝΑΥΛΙΑ Σ. Ο. Β. Ε.

Μαέστρος:

Σ. Μιχαηλίδης

Μέ τόν Μπάχ τό χορικό βρίσκει τήν μεγαλύτερα του ανάπτυξι, τεχνική καί έκφραστική, κατά τόν 18ον αἰῶνα. Ἀπό ἀπλή θρησκευτική μελωδία ἀναπτύσσεται σέ μιά μορφή γραφήματος ξεχωριστή, ὅπου τό χορικό μέ τίς διάφορες ἐπεξεργασίες πού ὑφίσταται ἀποκτᾶ μιά ξέχωρη ἐσωτερικότητα καί δημιουργεῖ ἔτσι μιά ἀτμόσφαιρα εὐλαβείας καί ταπεινοσύνης.

Μ' ἓνα γνωστό καί ποικιλμένο χορικό ἄρχισε ἡ ὀρχήστρα τό πρόγραμμα τῆς στήν 13 συναυλία. Τό ἔργο αὐτό μεταγραμμένο ἀπό τόν ἴδιο τόν Ι. Σ. Μπάχ, γιά ἐκκλησιαστικό ὄργανο, ἔχει διασκευασθῆ περίτεχνα ἀπό τόν διάσημο μαέστρο Εὐγένειο Ὁρμουτι γιά ὀρχήστρα ἐγχόρδων. Ὁ κ. Μιχαηλίδης μᾶς ἔδωσε μιά πολύ σωστή ἐρμηνεία. Μέ ἡρεμία καί πολύ ἄνεσι καί μέ κάποια εὐλάβεια, θάλεγε κανεῖς, μετέδωσε στήν ὀρχήστρα ἐκφραστικότητα καί διατήρησε τήν ἀπαιτούμενη ἰσορροπία στίς ομάδες ἐγχόρδων.

*

Σάν ἀντίθεσι στήν γαλήνη τῶν αἰσθημάτων, στήν ἐσωτερικότητα, στήν ἡρεμία, ἔρχεται ἡ πέμπτη συμφωνία τοῦ Μπετόβεν. Θυελλώδης, ὀρμητική πάλι τῶν αἰσθημάτων τοῦ συνθέτου, ἀλλά καί τοῦ ἀνθρώπου ἐν γένει. Μία πάλη, ἓνας ἀγῶνας, ἀλλά καί μιά λαμπρή νίκη στό τέλος. Ὁ κ. Μιχαηλίδης μᾶς προσέφερε μιά ἀπό τίς καλύτερές του ἐρμηνείες. Ἡ ὀρχήστρα, μέ τίς δυνατότητες πού διαθέτει, μᾶς ἔδωσε ἓνα Ἀλλέγκρο καί μπρίο πολύ γεμᾶτο, ρυθμικό καί πιστικό. Ἀκολουθεῖ τό δεύτερο μέρος μέ τό πρῶτο θέμα στίς βιόλες καί τά Τσέλλα πού ἀποδόθηκε μέ ὁμοιογένεια στίς δύο αὐτές ομάδες ὅπως ἐπίσης ἐκφραστική ἦταν καί ἡ ἐρμηνεία ὅλου τοῦ Ἀντάντε, καίτοι ἡ ποικιλμένη παραλλαγή τοῦ πρώτου θέματος, ὅταν αὐτό περνάει στά κόντρα - Μπάσσα, σέ τρίηχα, στά ὁποῖα ὅλη ἡ ὀρχήστρα συμμετέχει μέ ἓνα λαμπερό φόρτε, τά τρίηχα αὐτά δόθηκαν κάπως θολά καί ὄχι ὅσο ἔπρεπε ἔντονα.

Ρυθμικώτατο τό Σκέρτσο (Ἀλλέγκρο) σ' ὅλη τήν ὀρχήστρα καί στό Τρίο τά τσέλλα καί τά Κόντρα - Μπάσσα δῶσαν μέ πολύ ἐσωτερικότητα τό φουγκᾶτο. Λαμπερό δέ τό φινάλε Ἀλλέγκρο, ἐρμηνεύτηκε ἀπό ὅλη τήν ὀρχήστρα μέ πίστη, κυρίως στά σαράντα τελευταῖα μέτρα, ὅπου κυριαρχεῖ καί φωτίζει μέ τήν λάμψη τῆς ἡ ντό μεῖζον.

*

Τό δεύτερο μέρος τοῦ προγράμματος ἄρχισε μέ τήν εἰσαγωγή πάνω σέ τρία Ἑλληνικά θέματα τοῦ κ. Βακαλοπούλου. Δυστυχῶς τά ἔργα του (κυρίως φωνητικά) δέν ἀκούγονται ταχτικά καίτοι εἶναι γραμμένα μέ πολύ σοφία. Κύριο χαρακτηριστικό τῶν ἔργων του, ἡ πυκνή χρῆσι τῆς ἀντίστηξης, τῆς φούγκας καί τοῦ φουγκᾶτου. Καί τό μικρότερό του ἔργο ἔχει πλούσια χρῆσι τοῦ «κόντρα πούντου». Δέν ζητάει πλούσια ἡχητικά ἐφέ, ἀλλά ἐσωτερικότητα. Γι' αὐτό, ἀπό αὐτῆς τῆς ἀπόψεως μόνον ἡ ἐνορχήστρωση τῆς εἰσαγωγῆς ἴσως ἦταν λίγο πτωχή. Ἡ ὀρχήστρα ὅμως μᾶς ἔδωσε μιά πολύ καλή ἐρμηνεία.

*

Σύγχρονη μᾶ συγκρατημένη ἡ συμφωνική σοῖτα γιά ἔγχορδα τοῦ Τζέϊκόμπσον. Πλούσιος ρυθμός καί χρῶμα στά ἔγχορδα. Ἡ ἐρμηνεία τῆς ὀρχήστρας στό σύνολον καλή, ἀλλά ὑστέρησαν στόν ἦγο κάπως τά πρῶτα καί δεύτερα βιολιά.

Τό πρόγραμμα ἐκλείσει μέ μιά λαμπερή καί δεξιοτεχνική ἐρμηνεία τῆς ὀρχήστρας στό «Μαγικό Μαντζί» τῶν Ροσσίνι - Ρεσπίγκι. Ἐδῶ φάνηκαν οἱ τεχνικές ἐπιτεύξεις τῆς ὀρχήστρας καί ἄρεσε πολύ ἡ ἐκφραστικότητα τοῦ πρώτου κλαρίνου.

Α.—

ΔΕΝ ΔΙΗΘΕΤΗΘΗΣ ΑΚΟΜΗ ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΗΣ Σ.Ο.Β.Ε.

“Όπως πληροφορούμεθα εξακολουθεί νά μένη άλυτον τό πρόβλημα τής πληρωμής τών μελών τής Συμφωνικής Όρχήστρας Βορείου Έλλάδος πού κατέχουν και άλλη θέσι σε οργανισμούς τής πόλεως.

Πρόκειται για 13 μουσικούς οι οποίοι εκτός τής θέσεώς των στην ΣΟΒΕ, είναι υπάλληλοι του Δήμου ή ανήκουν στην μπάντα του Γ. Σ. Σ. και οι οποίοι δέν έλαβαν τους μισθούς των για τόν Ιανουάριον και τόν Φεβρουάριον. “Ας σημειωθῆ ότι εάν δέν διευθετηθῆ τό θέμα δέν θά καταστῆ δυνατή ή καταβολή τών μισθών αυτών αλλά ούτε και τών μισθών τών επομένων μηνών.

Παρατηρείται ότι πρό έτών τό ίδιο θέμα είχε δημιουργηθῆ και για αρκετούς μουσικούς τής Συμφωνικής Όρχήστρας Αθηνών, έλήθη δέ μέ τήν ψήφισιν του Νόμου 3050) 54 πού θά πρέπει τώρα νά ισχύση και για τά μέλη τής ΣΟΒΕ.

Τό όλον ζήτημα είναι αρκετά σοβαρό διότι εάν δέν εύρεθῆ λύσις (πράγμα μάλλον άπίθανον) ή Συμφωνική Όρχήστρα Βορείου Έλλάδος, δημιουργημά τής Κυβερνήσεως του κ. Καραμανλή, κινδυνεύει μέ διάλυσιν. Είναι βέβαιον ότι εάν οι 13 μουσικοί αποφασίσουν νά παραιτηθούν από τίς θέσεις των δέν

θά καταστῆ δυνατόν νά εύρεθούν αντικαταστάται των όχι μόνον στη Θεσσαλονίκη, αλλά ούτε στην πρωτεύουσα. “Υπενθυμίζεται ότι κατά τό παρελθόν όταν ο τότε διευθυντής του ΕΙΡ Σπυρομήλιος θέλησε νά δημιουργήση χωριστή συμφωνική όρχήστρα για τό ραδιόφωνο, απέτυχε διότι δέν υπήρχαν διαθέσιμοι μουσικοί.

“Επαναλαμβάνουμε ότι κατά πᾶσα πιθανότητα θά εύρεθῆ ή λύσις του ζητήματος δεδομένου ότι πρόκειται για καθαρώς τυπικό κάλυμα. “Αλλωστε ο ύπουργός Βορείου Έλλάδος κ. Μανέντης επέδειξε θερμόν ένδιαφέρον διά τήν διευθέτησιν του ζητήματος. Περιττόν, συνεπώς, είναι νά αναφέρη κανείς ότι ή ΣΟΒΕ ή οποία επί τριετίαν έχει αναπτύξει μίαν δραστηριότητα άξιόπαινη και έχει σημειώσει άλλεπάλληλες επιτυχίες (πράγμα πού έχει βρῆ πλήρη ανταπόκρισιν στό κοινό μας) πρέπει νά διαφυλαχθῆ.

ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗ ΘΑ ΜΕΤΑΔΩΣΗ ΤΟ Ε.Ι.Ρ.

Τήν Τετάρτη 15 Μαρτίου, ώρα 10 μ.μ. θά μεταδοθῆ από ραδιοσταθμούς τής χώρας ήχογραφημένη συναυλία τής συμφωνικής του ΕΙΡ υπό τήν διεύθυνσιν του κ. Σολ. Μιχαηλίδη. Τό πρόγραμμα τής συ-

ναυλίας περιλαμβάνει τήν σουίτα “Ο πιστός βοσκός» του Χαίντελ, στην τραγική συμφωνία του Σοϋμπερτ και τά «Κυπριακά έλευθέρια» του Μιχαηλίδη.

ΕΚΘΕΣΙΣ ΧΑΛΚΟΓΡΑΦΙΩΝ ΓΑΛΛΩΝ ΕΜΠΡΕΣΙΟΝΙΣΤΩΝ

Μέ ιδιαίτερον ένδιαφέρον αναμένεται ή έκθεσις τής Έθνικής Πανακοθήκης πού θά παρουσιάση στην πόλιν μας σε συνεργασία μέ τήν ΤΕΧΝΗ, μία σειρά χαλκογραφιών Γάλλων έμπρεσιονιστών του 19ου αιώνος. Η έκθεσις αυτή θά εγκαινιασθῆ τήν 4ην Απριλίου.

κριτική

Δωδεκάτη Συναυλία τῆς ΣΟΒΕ

Σ, ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ

Α. ΝΑΚΗΣ

Στό πρόγραμμα τῆς 12ης Συναυλίας τῆς συμφωνικῆς ὀρχήστρας πού ἀκούσαμε τήν περασμένη Δευτέρα κυριαρχοῦσαν ἔργα κλασσικῶν συνθετῶν. Μότσαρτ, Χάυντ, Μπετόβεν ἢ τριάδα τῆς κλασσικῆς μουσικῆς μέ τήν ξεκάθαρη ἄρμονία, τόν τετράγωνο μά ἀνάλαφρο ρυθμό, τήν λαμπερή μελωδία καί γενικά μέ τήν μουσική πού μιλάει στίς καρδιές ὄλων. Καί ὑπό τήν διεύθυνσι τοῦ κ. Μιχαηλίδη κατῶρθωσε νά «ὀμιλήσῃ» ἡ ὀρχήστρα στά δύο ὀρχηστρικά ἔργα πού ἐρμήνευσε.

Ζωντανή μέ πολύ σιγουριά καί μπῆριο ἐξετέλεσε τήν εἰσαγωγή στούς γάμους τοῦ Φίγκαρο τοῦ Μότσαρτ. Μέ ἄνεσι καί λαμπερή τεχνική τά ἔγχορδα μᾶς ἔδωσαν μιά Μοζάρτιο ἐρμηνεία. Στήν θέσι τους τά πνευστά καί γενικά ὑπῆρχε μιά ἰσορροπία τίς διάφορες ὁμάδες ὀργάνων.

Ἀκολουθοῦν τρεῖς ἄριες, δοσμένε ἀπό τόν σολίστα Α. Νάκη, ἀπό τρίμνημειώδη ἔργα: Τήν Δημιουργία τοῦ Χάυντ, τόν Μαγεμένο Αὐλό, τοῦ Μότσαρτ καί τόν Λόεγκριν τοῦ Βάγκνερ. Ἔργα ἐξαιρετικά δύσκολα στί ἀπόδοσί τους. Ἡ θρησκευτική ὄντασι τοῦ Χάυντ ἔρχεται σέ σύγκροσι μέ τήν χάρη, τήν λαμπερότητα τήν ἀπαλότητα ἑνός Μότσαρτ. Τελείως διαφορετική ἡ αἰσθητική τοῦ Βάγκνερ μέ τό λυρικό του δράμα. Ποίησι (τοῦ ἰδίου), Μουσική, Σκηνθεσία, ὅλα μαζύ μᾶς δίνουν κάτι «καθαρά ἀνθρώπινο». Δανεῖζεται λοκούς μύθους γιά νά πλησιάσῃ τόν ἀνθρώπο, νά τόν ἀναλύσῃ. Καί ἡ ὀρχήστρα δέν συνοδεύει ἀπλῶς τό ποίημα, σχολιάζει τό ἴδιο τό δράμα στήν χόρο στήν ἀρχαία τραγωδία. Γαυτό καί ἡ ὀρχήστρα ἔχει νά ἀντιμετωπίσῃ πολλά προβλήματα (καί ἐρμηνεία πού ἔδωσε ἡ ὀρχήστρα μᾶς ἦταν πολύ ἱκανοποιητική). Ὅλες οἱ τίς τίς δυσκολίες (τῶν τριῶν ἔργων) ὕφους, τεχνικῆς, χρώματος δνομίζουμε ὅτι τίς ξεπέρασε ὁ κ. Νάκης παρά τήν σοβαρή μελέτη, πού εἶναι ὀλοφάνερο, ὅτι ἔκανε. Εὐθύ ἐξ ἀρχῆς ἡ φωνή του φάνηκε κουρασμένη, δύσκοιμπτη. Εἶχε βέβαια πολ καλή ἄρθρωσι (κάτι πού σπάνια ἀκούγεται), ὑστέρησε ὅμως στήν μουσικότητα καί προπαντός στό ὕφος τοῦ κάθε συνθέτη.

«Ἡρωϊκή» ἡ τρίτη συμφωνία καί μέ ὕφεσι μείζ., ὀλλά καί ἐπανοιστικὴ στήν σύλληψή της. Τερόστι (γιά τήν ἐποχή) εἰς μήκος, πρωτυπη γιά τό ἰδεολογικό της περιεχόμενο. Ἡ ρυθμική τραχύτης (συγκπές, παύσεις, ἀπότομοι τονισμοί) ποτελοῦσε ἐπανάστασι γιά τήν ἐπιχή. Μά καί τί μεγαλεῖο, τί λάμψη, τί σοφία σ' ὄλο τό ἔργο! Κι' ἐπλέον στήν κλασσική σύνθεση τῆς ὀρχήστρας προστίθεται ἕνα τρίτο κόνο.

Ἡ ὀρχήστρα μέ μαέστρο τόν Μιχαηλίδη μᾶς ἔδωσε πολλά ἀπό περιεχόμενο τῆς Ἡρωϊκῆς. Σωστό στό ὕφος ἡ ἐρμηνεία. Ἄνετη τεχνικὴ ρωμαλεότης στά πνευστά ἦταν τά κριώτερα χαρακτηριστικά τῆς ἐρμηνείας. Πάντως νομίζουμε πῶς τά τύπανα θᾶπρεπε νά συμμετέχουν περισσότερο στό ἔργο καί ὄχι νά δίδω ἢ νά τονίζου ἀπλῶς τόν ρυθμό. Τύμπανο στόν Μπετόβεν ὀποτεῖ παλμό ἐσωτερικό, ἕνα ξέσπασμα ψυχῆς. Γιαυτό καί πρέπει νά βρίσκεται στήν ἴδια σειρᾶ μέ τά ὀλλα ὀργανα.

Α.—

Η «ΔΙΔΩ ΚΑΙ ΑΙΝΕΙΑΣ»

ΑΝΑΒΑΛΛΕΤΑΙ

ΓΙΑ ΤΟΝ ΝΟΕΜΒΡΙΟΝ

Πληροφορούμεθα ότι η έκτέλεσις τῆς ὄπερας τοῦ Πέρσελ «Διδῶ καὶ Αἰνείας» ἀπὸ τὴν χορωδία τοῦ Ὁδείου καὶ τὴν Συμφωνικὴ Ὀρχήστρα Βορείου Ἑλλάδος ἀναβάλλεται μᾶλλον διὰ τὸν Νοέμβριον ἐνῶ εἶχε προγραμματισθῆ διὰ τὸν Ἰούνιον. Ἡ ἀναβολὴ αὐτὴ ἐκρίθη ἐπιβεβλημένη λόγῳ τοῦ καύσωνος καὶ τοῦ γεγονότος ὅτι οἱ μαθηταὶ τοῦ Ὁδείου εἶναι ἀπασχολημένοι κατὰ τὸν τρέχοντα μῆνα μὲ τὰς ἐξετάσεις τῶν. Ἐπιπλέον, ἡ διασκευὴ τοῦ ἐσωτερικοῦ χώρου τοῦ «Βασιλικοῦ» δὲν ἐπιτρέπει τὴν ἐκεῖ πραγματοποιοίσην οἰασθῆναι ἐκδηλώσεως ἐνώπιον κοινῶν.

Αὐτονόητον εἶναι ὅτι ἡ παρουσίασις τῆς ὄπερας «Διδῶ καὶ Αἰνείας», αἱ δοκιμαίαι τῆς ὁποίας ἔχουν φθάσει εἰς τὸ τελικὸν τῶν στάδιον, δὲν θὰ συνεκέντρωνε τὸ κοινὸν τὸ ὁποῖον κανονικῶς θὰ ἐνδιεφέρετο. Δι' ὅλους τοὺς ἀνωτέρω λόγους θεωρεῖται προτιμώτερον νὰ δοθῆ ἡ ἐνδιαφέρουσα αὐτὴ συναυλία κατὰ τὸν Νοέμβριον.

ΔΥΟ ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ

ΤΗΣ Σ.Ο.Β.Ε.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΥΚΑΔΑ

Ἐγνώσθη ὅτι ἡ Στρατιωτικὴ Ὀρχήστρα Βορείου Ἑλλάδος προσεκλήθη εἰς τὴν Λευκάδα ἀπὸ τὴν Ὀργανωτικὴν Ἐπιτροπὴν τῶν Ἑορτῶν Λόγου καὶ Τέχνης διὰ νὰ δώσῃ δύο συναυλίας. Ἡ διεύθυνσις τῆς ΣΟΒΕ ἀπεδέχθη τὴν πρόσκλησιν καὶ θὰ δώσῃ τὰς συναυλίας αὐτάς ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Σόλ. Μιχαηλίδου τὴν 15ην καὶ 16ην Αὐγούστου.

Ο Κ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ

ΜΕ ΤΗΝ ΣΥΜΦΩΝΙΚΗΝ

ΤΟΥ ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟΥ

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ὁδείου Θεσσαλονίκης καὶ τῆς ΣΟΒΕ κ. Σόλων Μιχαηλίδης θὰ διευθύνῃ τὴν 3ην καὶ 4ην Ἰουλίου τὴν Συμφωνικὴν Ὀρχήστραν τοῦ Σταθμοῦ Ραδιοφώνου καὶ Τηλεοράσεως τοῦ Στρασβούργου εἰς ἓνα πρόγραμμα διάρκειας μίας ὥρας, τὸ ὁποῖον περιλαμβάνει τὴν Συμφωνία ἄρ. 104 τοῦ Χάυντν, δύο ἑλληνικὰς συμφωνικὰς εἰκόνας τοῦ Μιχαηλίδου καὶ παραλλαγὴ καὶ φούγκα πάνω σ' ἓνα ἑλληνικὸ θέμα τοῦ Εὐαγγελάτου.

ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΣ

ΕΙΣ ΔΙΕΘΝΕΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ

ΧΟΡΩΔΙΩΝ

Ἐξ ἄλλου περὶ τὰ μέσα Ἰουλίου (10—16 τοῦ μηνός) ὁ κ. Σόλων Μιχαηλίδης θὰ μεταβῆ εἰς Λαγκόλεν τῆς Οὐαλλίας ὅπου θὰ μετὰσχῃ τῆς κριτικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ ἐκεῖ ὁργανωμένου Διεθνoῦς Διαγωνισμοῦ Χορωδιῶν.

Ἀξίζει νὰ σημειωθῆ ὅτι εἰς

τὸν διαγωνισμὸν αὐτόν, ὁ ὁποῖος καθιερώθη ἀπὸ τοῦ 1948 μετέχουν κατ' ἔτος περίπου 200 χορωδίες ἀπὸ 35 — 40 χωρῶν ὅλου τοῦ κόσμου (ἡ Ἑλλάς ἀπουσιάζει πάντοτε). Κάθε χορωδία ἐρμηνεύει δύο ἔργα τοῦ διεθνoῦς ρεπερτορίου καὶ ἓνα ἔργον συνθέτου τῆς χώρας τῆς. Ὑπολογίζεται ὅτι πλέον τῶν 150.000 ἀκροαταὶ παρακολουθοῦν τὶς διάφορες συναυλίες τοῦ διαγωνισμοῦ αὐτοῦ.

ΕΠΙΣΗΣ ΚΡΙΤΗΣ

ΕΙΣ ΑΛΛΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ

ΧΟΡΩΔΙΩΝ

Ὁ κ. Σόλων Μιχαηλίδης ἐκλήθη ἐφέτος νὰ μετὰσχῃ καὶ τῆς κριτικῆς ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ Διεθνoῦς Διαγωνισμοῦ Χορωδιῶν, ὁ ὁποῖος θὰ πραγματοποιηθῆ εἰς Ἀρέτζο τῆς Ἰταλίας κατὰ τὸ διάστημα 22—26 Αὐγούστου.

Η ΧΘΕΣΙΝΗ

ΣΥΝΑΥΛΙΑ

ΤΗΣ Σ.Ο.Β.Ε.

Χθὲς τὴν ἑσπέραν ἐδόθη εἰς τὸ «Βασιλικόν» ἡ τελευταία τακτικὴ συναυλία τῆς ἐφετεινῆς περιόδου τῆς ΣΟΒΕ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Μιχαηλίδου καὶ μὲ σολίστ τὴν Ε. Γαϊτάνου (πιάνο), τὴν Τζ. Σημπριώτου (πιάνο) καὶ τὴν Εὐαγ. Κουτάντου (τραγούδι). Τὸ πρόγραμμα περιελάμβανε ἔργα Μπετόβεν, Σαίν Σάνς, Μότσαρτ κ.ά.

ΑΓΝΩΣΤΟΝ

ΕΑΝ ΘΑ ἘΛΘΗ

Ο ΚΕΜΠΦ

Σχετικῶς μὲ παλαιότερας πληροφορίας μας κατὰ τὰς ὁποίας ἤτο πιθανόν νὰ ἔλθῃ στὴ Θεσσαλονικὴ διὰ μίαν ἢ δύο ἐμφανίσεις ὁ διεθνoῦς φήμης Γερμανὸς πιανίστας Βίλχελμ Κέμπφ, ἀναφέρομεν ὅτι τὰς σχετικὰς συνεννοήσεις διεξήγε τὸ Καλλιτεχνικὸν Γραφεῖον Ἀθηνῶν, τὸ ὁποῖον εἶχε προτείνει εἰς τὴν διεύθυνσιν τῆς Σ.Ο.Β.Ε. τὴν ὁργάνωσιν ἐκτάκτου συναυλίας μὲ σολίστ τὸν Κέμπφ.

Άπό τήν συναυλίαν τῆς Δευτέρας. Ὁ μαέστρος κ. Μιχαηλίδης, ὁ βιολονίστας Χρῆστος Πολυζωΐδης
καί μέλη τῆς Σ.Ο.Β.Ε. ἐρμηνεύουν τήν Ἰσπανικὴν Συμφωνίαν τοῦ Λαλό

ΘΑ ΔΙΕΥΘΕΤΗΘΗ

ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΗΣ Σ.Ο.Β.Ε

Πληροφορούμεθα ὅτι θά διευθετηθῆ τελικῶς τό θέμα τῆς μισθοδοσίας τῶν μουσικῶν τῆς Συμφωνικῆς Ὀρχήστρας Βορείου Ἑλλάδος, οἱ ὁποῖοι κατέχουν καί δευτέρα θέσιν. Ἄς σημειωθῆ ὅτι παρόμοιον θέμα εἶχε δημιουργηθῆ καί γιά πολλούς μουσικούς τῆς Συμφωνικῆς Ὀρχήστρας Ἀθηνῶν, οἱ ὁποῖοι ἐργάζονταν στήν Ἐθνική Λυρική Σκηνή καί στόν Ραδιοφωνικόν Σταθμόν, ἐλύθη δέ τό θέμα μέ τήν ψήφισιν τοῦ νόμου 3050) 1954.

Σχετικά μέ τό θέμα τῆς ΣΟΒΕ ἀσχολοῦνται ἤδη οἱ ἀρμόδιες ὑπηρεσίες, πιστεύεται δέ ὅτι τελικῶς θά εὔρεθῆ τρόπος ὥστε νά παρακαμφθῆ ἡ δυσκολία. Ὁ ὑπουργός Βορείου Ἑλλάδος κ. Μανέντης, ἐνημερωθεῖς ἐπί τοῦ θέματος ἐπί τοῦ ὁποῖου συνεζήτησε καί μέ τόν διευθυντή τοῦ Ὁδείου καί τῆς ΣΟΒΕ κ. Σολ. Μιχαηλίδην, ἔδειξε θερμόν ἐνδιαφέρον δια τήν ρύθμισιν τοῦ ζητήματος.

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

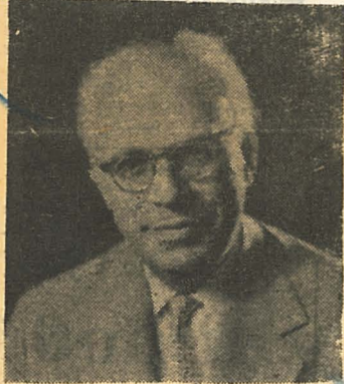
ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΧΟΥΣ

ΣΥΝΑΥΛΙΑΣ ΤΗΣ Σ.Ο.Β.Ε.

Ἐγνώσθη ὅτι τό πρόγραμμα τῆς προσεχοῦς συναυλίας τῆς ΣΟΒΕ περιλαμβάνει ἔργα Χαῦντν, Μότσαρτ, Βάγκνερ καί Σοῦμπερτ. Συγκεκριμένως ὁ τενόρος κ. Ἀ. Νάκης θά τραγουδήσῃ ἄριες πό τήν «Δημιουργία» τοῦ Χαῦντν τόν «Μαγεμένο αὐλό» τοῦ Μότσαρτ καί τόν «Λόεγκριν» τοῦ Βάγκνερ.

Ἐξ ἄλλου ἡ συμφωνική ὀρχήστρα θά ἐρμηνεύσῃ τήν 7η συμφωνία τοῦ Σοῦμπερτ καί τήν εἰσαγωγή στόν «Ντόν Ζουάν» τοῦ Μότσαρτ. Τήν ΣΟΒΕ θά διευθύνῃ ὁ Γερμανός μαέστρος Ἀλεξάντερ Παουλμύλλερ.

Ἡ συναυλία θά δοθῆ τήν Δευτέρα 19 Μαρτίου.

Ο κ. Σόλων Μιχαηλίδης πού θά
διευθύνη τήν προσεχῆ συναυλία
τῆς Σ.Ο.Β.Ε.

"Ένα στιγμιότυπο από την προχθεσινή 16η εφ'ετηινή συναυλία της Συμφωνικής 'Ορχήστρας Βορείου 'Ελλάδος που δόθηκε με εξαιρετική επιτυχία στο Βασιλικό Θέατρο. Διακρίνονται ο διευθυντής της Σ.Ο.Β.Ε. κ. Μιχαηλίδης και ο σολίστ, Θεσσαλονικεύς βιολιστής, κ. Πολυζωίδης

ΕΝΔΕΚΑΤΗ ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΤΗΣ ΣΟΒΕ

Έτονίσαμε και σέ προηγούμενο σημείωμά μας ότι είναι ιδιαίτερα αξιόπαινη ή προσπάθεια του μονίμου διευθυντού της ΣΟΒΕ κ. Μιχαηλίδη, να παρουσιάσῃ συχνότερα έργα σέ πρώτη εκτέλεση, όχι μόνον συγχρόνων συνθετών αλλά και κλασσικών. Όφειλουμε δέ να πούμε ότι ή ενέργεια αυτή δέν μένει άπλώς μιά προσπάθεια. Σιγά - σιγά καρποφορεί, όχι μέ τήν ίδια επιτυχία πάντοτε, αλλά σταθερά.

Έτσι, στό πρόγραμμά που άκούσαμε, και τά τέσσερα έργα ήταν δοσμένα σέ πρώτη εκτέλεση και άπτελείτο από δύο κλασσικορομαντικά έργα και δύο σύγχρονα. Και μπορούμε να πούμε πώς στό δεύτερο μέρος του προγράμματος ή όρχήστρα άνταποκρίθηκε μέ πιά επιτυχία παρά τίς δυσκολίες που αυτό περιείχε.

Ό Χάυντν στά τριάντα χρόνια της ύπηρεσίας του κοντά στόν πρίγκιπα Έστερχάζυ, έγραψε πάρα πολλά καλά έργα. Από τήν συμφωνία αριθ. 6, που άκούσαμε έως τό περίφημο όρατόριο Δημιουργία καιτοι ό Χάυντν θεωρείται ό πατέρας τής κλασσικής συμφωνίας, έν τούτοις στήν συμφωνία σέ ρέ μείζονα που άκούσαμε, βρίσκουμε ακόμα άχνάρια από τό κοντσέρτο γκρόσσο, δηλαδή ένα μικρό κοντσέρτινο από διολί και βιολοντσέλλο. Η όνομασία δέ του έργου «Τό πρωί» καιτοι έχει περιγραφικό χαρακτήρα, στηρίζεται όμως σέ άγνά μουσικά δεδομένα και εκφράζει ψυχικά συναισθήματα και όχι περιγραφικές διαθέσεις.

Η έρμηνεία όμως του έργου δέν ήτο πολύ επιτυχής παρά τάς προβλέψεις μας. Έκτός του δευτέρου μέρους Άντάντε, που δόθηκε πολύ μουσικά, στά υπόλοιπα μέρη υπήρχε κάποια δυσκοιμψία, θά λέγαμε και έλλειψις άρκετής μουσικότητας.

Κολοσσικό τό πρώτο κοντσέρτο για πιάνο του Μπράμς. Άληθινά συμ

φωνικό έργο όπου όρχήστρα και πιάνο είναι στενά δεμένα, και όπου ή όρχήστρα έχει να άντιμετωπίσει τίς ίδιες μουσικές και τεχνικές δυσκολίες. Ό Γιώργος Θυμής, στάθηκε πολύ πειστικός στήν έρμηνεία του. Ρυθμικότητας ό χρόνος του, γερμανικό δοσμένος, πλούσιος ό ήχος του, τραγουδισμένος μέ τήν σωστή ρομαντικότητα του Μπράμς. Οί συγχорδίες του πλούσιες σέ ήχο και σέ ένταση (οί νότες ξεχωρίζουν μία - μία). Και τό τελευταίο μέρος τί δύσκολο μέ τήν λαμπερότητά του!

Όλο στακκάτο τών δοκτύλων. Οί κλίμακες και τά δεξιοτεχνικά σημεία τρέπει να παιχθούν πολύ λαμπερά και σπυρντά συνάμα και ρυθμικά μέ ένα στακκάτο που πραγματικά κουράζει. Άπό τήν όρχήστρα δέν πρέπει να έχουμε πολλές απαιτήσεις για τήν όχι πολύ καλή συμμετοχή της στό κοντσέρτο. Ό Μπράμς είναι δύσκολος και απαιτεί πολύ πεπειραμένη όρχήστρα και προπαντός πλούσια σέ έγχορδα, κάτι που για τήν ώρα (ας τό έλπίζουμε) δέν τό έχουμε.

Στό δεύτερο μέρος του προγράμματος άκούσαμε τόν «Γελοιοποιό» τής Στραβίνσκυ και τούς «Χορούς τής Γκαλιάντας» του Κόνταυ. Έδω ή όρχήστρα μάς έδωσε πολύ καλές έρμηνείες. Πολλοί μπορεί να μήν ένθουσιάστηκαν από τίς παραφωνίες του Στραβίνσκυ και τά άλματα του στα όργανα όρχηστρικής, όμως, ό κ. Μιχαηλίδης ώθησε τήν όρχήστρα σέ νέους όρίζοντες μέ σταθερό χέρι. Τό ίδιο και στό Κόνταυ. Γενικά, τό φλόουτο, τό τρομπόνο, ή τρομπά και προπαντός τό κλαρίνο, κάναμε πολλά έπιτεύγματα και ήταν έντονες οί άντιθέσεις οί ήχητικές και ρυθμικές όλης τής όρχήστρας στα δύο αυτά έργα.

Η 7η ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΤΗΣ Σ.Ο.Β.Ε.

ΤΟΥ ΤΑΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΟΥ ΜΑΣ κ. Μ. Ι. ΤΣΙΛΣΙΚΛΗ

Τὴν περασμένη Δευτέρα, 8 Ἰανουαρίου, ἡ Σ.Ο.Β.Ε. πρᾶγμα-τοποίησε στὸ Βασιλικὸ Θέατρο τὴν πρώτη συναυλία τοῦ καινούριου χρόνου, ἔβδομη στὴ σειρά τῶν συναυλιῶν τῆς περιόδου 1961-62 γιὰ τὸς συνδρομητῆς τῆς. Μὲ διευθυντὴ ὀρχήστρας τὸν Σ. Μιχαηλῖδη καὶ σολίστ τὴν πιανίστα Νῦρα Λουκίδου ἔρμηνεύτηκαν ἡ «Συμφωνία ἀρ. 28, σὲ ντὸ μείζον, Κ. 200» τοῦ Μότσαρτ, τὸ «Κοντσέρτο γιὰ πιάνο καὶ ὀρχήστρα ἀρ. 2, σὲ ντὸ ἔλασσον, ἔργον 18» τοῦ Ραχμάνινοφ, τὸ συμφωνικὸ ποίημα «Ὁ Διγενὴς δὲν πέθανε» τοῦ Α. Ξένου καὶ τέσσερα μέρη ἀπὸ τὴ σοῦιτα μπαλλέτο «Γκαγιανέ» τοῦ Χατσατουριάν. Ἐκτὸς προγράμματος ἡ σολίστ ἔπαιξε τὸν «Ἀνατολίτικο χορὸ» τοῦ Γκρανάντος.

Τὸ ὅτι ἡ συναυλία ἦταν μιὰ ἀπὸ τίς καλύτερες τῆς Σ.Ο.Β.Ε. ἦταν ἡ γενική κριτική τοῦ ἀκροατοῦ. Κι' ἡ διαπίστωση αὐτὴ ἔχει ἰδιαίτερη σημασία, γιατί ἡ Σ.Ο.Β.Ε. παρουσιάστηκε μὲ τὸν τακτικὸ τῆς διευθυντῆ καὶ μὲ σολίστ συμπλοτίστας μας, ἀποδεικνύοντας ἔτσι ὅτι δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ... ξένες ἐνισχύσεις γιὰ νὰ παρουσιασθῆ μὲ ἐπιτυχία. Εἶναι ἄλλωστε πολὺ χαρακτηριστικὸ τὸ γεγονός ὅτι ἡ αἴθουσα ἦταν ἐντελῶς γεμάτη ἀπὸ ἀκροατῆς, κι' ἡ πυκνὴ αὐτὴ προσέλευση εἶναι ἀπόδειξις πῶς ἡ Σ.Ο.Β.Ε. ἔχει κατακτήσει τὸ ἀκροατήριό της, πού δὲν περιμένει «φίρμες» γιὰ νὰ ἔρθῃ στὴν συναυλία, ἀφοῦ ζαίρει πῶς θ' ἀπολαύσῃ πραγματικὰ συμφωνικὴ μουσικὴ καλὰ παιγμένη καὶ χωρίς καμμιὰ μετάκληση ξένου μαέστρου ἢ σολίστ. Φοβοῦμαι πῶς ἔχομε φτάσει πιά σὲ ἀποτελεσματὸν πού δημιουργεῖ προβλήματα, γιατί ἂν οἱ συνδρομητῆς τῆς Σ.Ο.Β.Ε. αὐξηθοῦν κατὰ 150 ἀκόμα δὲν θὰ ὑπάρχῃ πιά θέσις γιὰ ἄλλους ἀκροατῆς. Ὅμως, ὅμως τὰ εἶναι ἄλλη ἱστορία.

Ἡ συμφωνία τοῦ Μότσαρτ, γραμμένη μαζί μὲ τὸν ἄλλοι στὰ 17 τὸν χρόνια, ἔχει κι' ὅλας τὴ χαρακτηριστικὰ τῆς μεγαλοφυΐας τοῦ δημιουργοῦ τῆς. Ὅπως κι' οἱ ἄλλες τοῦ συμφωνίας, πού μοιάζουν τόσο μεταξὺ τους, κι' ὅμως διατηροῦν ἡ κάθε μιὰ τὴν ἐντόπιτά της, διακρίνεται κι'

αὐτὴ γιὰ τὴν ἀδρότητά της, τὴν τέχνηκα τῆς διάθρωσης (σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα ὁ Μότσαρτ εἶναι χωρίς ἀμφισβήτησις ὁ «κλασσικός») καὶ τὴν ἀπλὴ ὀμορφιά της. Ἰδιαίτερα χαριτωμένο εἶναι τὸ τελικὸ τῆς «πρέστο» πού ὁ Μιχαηλῖδης ἀπέδωσε μὲ πολλὴν ἐπιτυχία.

«Ὁ Διγενὴς δὲν πέθανε» τοῦ Ξένου εἶναι περισσότερο μιὰ φαντασία παρά συμφωνικὸ ποίημα. Τὸ ἔργο ἐμπνέεται ἀπὸ τὸν μακρῶνα ἀγῶνα τοῦ μεσανηλικίου Ἑλληνισμοῦ νὰ μὴ ὑποκύψῃ στοὺς πολυάριθμους ἐχθροὺς πού πιέζουν τὰ σύνορά του, καὶ δὲν ἀναφέρεται σὲ καμμιὰ συγκεκριμένη στιγμή. Ὅπως ὁ Διγενὴς εἶναι τὸ πρόσωπο-σύμβολο τῶν ἀγῶνων αὐτῶν, ἔτσι καὶ τὸ ἔργο τοῦτο προσαθεῖ νὰ ἀποδώσῃ τὸ γενικὸ πνεῦμα τῆς ἀντιστάσεως τοῦ ἔθνους μας καὶ τὴν ἐπιμονὴν προσήλωσίν του στὸ ἰδανικὸ τῆς ἐλευθερίας, προσήλωσις πού τοῦ ἔδωσε τὴ δυνατότητα νὰ ἐπιβίωσῃ παρὰ τίς ἐπανελημμένες ὑποδουλώσεις του. Αὐτὸ τὸ γενικὸ κι' ἀόριστο πνεῦμα ἀποδίδεται χωρίς ἄλλο ἀπὸ τὸ ἔργο τοῦ Ξένου, πού ἀποτελεῖ μιὰ ἀπὸ τίς καλύτερες παρουσιάσεις τῆς ἑλληνικῆς μουσικῆς παραγωγῆς.

Τὸ μπαλλέτο τοῦ Χατσατουριάν «Γκαγιανέ» εἶναι πασίγνωστο. (Πρέπει νὰ σημειώσω πῶς τὸ μπαλλέτο ὡς σύνολο δὲν ἔχει παιχθῆ ποτὲ στὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ μόνον ἀποσπάσματα ἀπὸ τίς σοῦιτες του, πού περιέχουν - ἀπ' ὅσο θυμοῦμαι - 19 διαφορετικὰ κομμάτια). Πάνω σ' ἓνα μῦθο κυριολεκτικὰ γελοῖο, ἂν τὸν κρίνωμε ἀπὸ τὴν σκοπιὰ τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πνεύματος (στὸ θάθος τοῦ ὁ μῦθος δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο ἀπὸ ὑποανάπτυκτὴ προπαγάνδα πού δὲν τιμᾷ καθόλου τὴν ἀνθρώπινη πνευματικότητα), κατάρθρωσε ὁ Χατσατουριάν νὰ σχεδιάσῃ μικρὰ κομμάτια χορευτικῆς μουσικῆς στριγνιμένα σὲ ἀνατολίτικα θέματα (τὰ περισσότερα ἄρμενικά) πού χωρίς ἄλλο γοητεύουν τὸν ἀκροατή. Ἡ ρωσικὴ παράδοση μπαλλέτου εἶναι ὑπόθετο γιὰ τοὺς Ρώσους συνθέτες πού πάντα ἔχουν διάθεσις ν' ἄσχοληθοῦν μ' αὐτὸ τὸ εἶδος τῆς μουσικῆς, ὁ Χατσατουριάν ὅμως πρόσθεσε καὶ τὴν προσωπικότητά του, πού καὶ σ' ἄλλα ἔργα του (πα-

ράδειγμα τὰ κοντσέρτα τοῦ γιὰ βιολί ἢ πάνο) ἀναδεικνύεται μὲ τίς ἴδιες τάσεις: ἔντονο (ἀγριο μπουρὴ νὰ πῆ κανεῖς) ρυθμὸ καὶ καθαρὰ ἀνατολίτικη μελωδία, πού δίνει ἀπὸ φυσικοῦ τῆς διάθεσις φυγῆς ἀπὸ τὴν πραγματικότητα καὶ καταφυγῆς στὴ μοιρολατρεία. Τὰ τέσσερα κομμάτια πού ἀκούσαμε (τοὺς χοροὺς Λετζκιγίκα, Γκοπάκ, καὶ τοῦ σπαθιοῦ, καθώς καὶ τὸ Νανούρισμα) ἔχουν φανερά τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦτα, καὶ πρέπει νὰ καταλογίσουμε στὸ ἐνεργητικὸ τοῦ Μιχαηλῖδη ὅτι ἐπέτυχε νὰ τ' ἀποδώσῃ μὲ πολλὴν ἐπιτυχία.

Ἡ Νῦρα Λουκίδου μὲ τὴν προκθεσινὴ τῆς ἐμφάνισις ἐπεβεβαίωσε πῶς εἶναι πιανίστα ἀπὸ τὴν ὁποία μπορούμε νὰ ἔχομε πολλὰς ἀπαιτήσεις. Γιὰ τὴ ἔρμηνεία τῆς σὸ δεύτερο κοντσέρτο τοῦ Ραχμάνινοφ ἦταν κάτι τὸ ἐξαιρετικὸ. Δὲν ἔχουν περάσει σχεδὸν τρεῖς μῆνες πού ζανακούσαμε τὸ κοντσέρτο μὲ τὴν Τζίνα Μπαχάουερ καὶ πρέπει νὰ σημειώσω πῶς ἡ σύγκρισις εἶναι ὑπέρτις Λουκίδου. (Εἶμαι εὐτυχῆς πού σ' αὐτὴ τὴ διαπίστωση ἔχω σύμφωνη καὶ τὴ γνώμη τῆς μεγάλης Μαργ. Ἀσάσε-Γκέλμαρ). Χωρὶς τίς ἐντυπωσιακῆς κραυγαλέες ἀντιθέσεις τῆς Μπαχάουερ, ἡ Λουκίδου ἔδωσε μιὰ ἔρμηνεία σύμφωνη μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ κοντσέρτου τοῦτο, πού παρουσιάζεται ἄν ἔνα καθυστερημένο δεῖγμα ρομαντισμοῦ τοῦ 19' αἰῶνα στὴν ἐποχὴ μας, ὡσὼς στὴν ἔρμηνεία βαρῆσσε ποὺ κι' ἡ ἄσχημη συνοδεία τοῦ Σ. Μιχαηλῖδη.

Καθὼς γράφω τίς γραμμὲς τοῦτες, ἀσκέτομαι ὅτι κάποτε πρέπει ν' ἀπαλλαγῶμι ἀπὸ τίς «φίρμες» πού ἀποτελοῦν τὴν κακοδαιμονία τῆς καλλιτεχνικῆς μας ζωῆς. Εἶναι πραγματικὰ ἀπογοητευτικὸ τὸ φαινόμενο (στὴν πρωτεύουσα παρουσιάζεται φυσικὰ ἐν τῷ τῷ) νὰ ἔχουν ἐπικρατήσει οἱ μετρίωτες στοὺς θύκους καὶ μὲ μιὰ σιωπηρὴ συνωμοσία μεταξὺ τους νὰ φράζουσι τὸν δρόμο τῆς προόδου στοὺς νεωτέρους, πού παρουσιάζονται πολὺ καλύτεροι ἀπὸ τοὺς «καθιερωμένους». Μπορούμε μ' αὐτὸν τὸν τρόπο νὰ ἐλπίζουμε πῶς θὰ γίνουμε «εὐρωπαϊοὶ» στὴν καλλιτεχνία;

Ἡ 16η συναυλία τῆς Σ.Ο.Β.Ε.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Σ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ
ΣΟΛΙΣΤ Χ. ΠΟΛΥΖΩ·Ι·ΔΗΣ

ΣΤΟ «ΒΑΣΙΛΙΚΟ»

Τὴν Δευτέρα, 14 Μαΐου, στὸ Βασιλικὸ Θέατρο ἡ Σ.Ο.Β.Ε. ἐμφανίστηκε στὴν 16ῃ ἐφετηνῇ συναυλία συνδρομητῶν, μὲ διευθυντὴ τὸν Σόλωνα Μιχαηλίδη, σολίστ τὸν βιολιστὴ Χρῆστο Πολυζωΐδη, καὶ πρόγραμμα τὴν «5ῃ συμφωνία» τοῦ Σιούμπερτ, τὴν «Ἰσπανικὴ συμφωνία» τοῦ Λαλό, τὰ πρελούδια τῆς Πρώτης καὶ Τρίτης πράξεως ἀπὸ τὸ «Δαχτυλίδι τῆς μάνας» τοῦ Καλομοίρη καὶ τὸν «Καρυοθραύστη» τοῦ Τσαϊκόφσκυ.

Παρ' ὅλο πὺ ἀκούω συχνὰ πὺς ἡ κριτικὴ μου εἶναι αὐστηρὴ, μπορῶ νὰ βεβαιώσω πὺς πραγματικὰ αἰσθάνομαι εὐχαρίστηση ὅταν μπορῶ νὰ γράψω ἐπαινετικὰ λόγια γιὰ τοὺς καλλιτέχνες πὺ ἀκούω. Κι' ἂν αὐτὸ δὲ συμβαίνει συχνὰ, νομίζω πὺς τὸ λάθος πρέπει νὰ ἀναζητηθῆ ἄλλοῦ, κι' ὄχι στὴν κριτικὴ μου. Ἀκόμα, μπορῶ νὰ βεβαιώσω πὺς ἂν οἱ ἐπαινετικὲς κριτικὲς μου γράφηκαν γιὰ νέους καλλιτέχνες, τοῦτο δὲν ἦταν συνέπεια κάποιας ἐπιεικειᾶς γι' αὐτοὺς (πὺ ὅπωςδήποτε πρέπει βέβαια νὰ κρίνονται μὲ ἄλλο μέτρο ἀπ' ὅτι οἱ φτασμένοι καλλιτέχνες) ἀλλὰ συνάρτηση τοῦ ἀναμφισβήτητου γεγονότος πὺς οἱ νέοι ἦταν πραγματικὰ καλύτεροι ἀπὸ τοὺς περισσότερους παλιούς. Καί, τέλος (μιά κι' ἀρχισα μὲ γενικότητες) πρέπει ἀκόμα νὰ σημειώσω τὴν ἰδιαίτην χαρὰ μου πὺς τούτη ἡ ἐβδομάδα ἦταν ὄχι μόνο πλουσία σὲ μουσικὴ κίνηση καθ' ἑαυτὴν ἀλλὰ περισσότερο ἦταν ἀποκαλυπτικὴ σὲ νέους καλλιτέχνες. Τὴν Κυριακὴ ἡ Δρίνη, τὴ Δευτέρα ὁ Γιολυζωΐδης, τὴν Τρίτη ἡ Μανωλεδάκη, τὴν Τετάρτη ὁ Παπαναστασίου, ὁ Παππᾶς καὶ τὰ νεώτερα φωντάνια τοῦ Ὁδείου Θεσσαλονίκης, τὴν Παρασκευὴ ἡ Ζάννα κι' ἡ Κουάντου καὶ στὴν ἐρχόμενη συναυλία τῆς Σ.Ο.Β.Ε. ὁ Κούτσης κι' ὁ Χρονόπουλος, (γιὰ νὰ μὴ ἐπεκταθῶ καὶ σ' ἐπόμενες συναυλίες, πὺ προβλέπονται ἐπίσης νέες ἀποκαλύψεις), ὅλα αὐτὰ δείχνουν πὺς ἡ μουσικὴ ζωὴ τοῦ τόπου μας ἔχει πυκνώσει πάρα πολύ, ἀλλὰ ταυτόχρονα δείχνουν πὺς τὸ καλλιτεχνικὸ ἐπίπεδο τῶν νέων μας ἔχει ψηλώσει ἐπίσης πάρα πολύ. Καὶ πιστεύω, δὲ θὰ σταματήσουμε ἐδῶ, γιατί ἡ πρόοδος εἶναι συνεχῆς.

Μουσικὸ ἐπίπεδο τῶν νέων μας ἔχει ψηλώσει ἐπίσης πάρα πολύ. Καί, πιστεύω, δὲ θὰ σταματήσουμε ἐδῶ, γιατί ἡ πρόοδος εἶναι συνεχῆς.

Ἡ ἐμφάνιση τοῦ Πολυζωΐδη στὴν προχθεσινὴ συναυλία τῆς Σ.Ο.Β.Ε. ἦταν πραγματικὰ ἀποκαλυπτικὴ. Ὁ νέος συμπολίτης μας (μαθητὴς ἀλλοτε τοῦ Βασίλη Θεοφάνους, πὺ δίδαξε μίαν ὀλόκληρη γενιά) ἤρθε ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸ μὲ ἀξιόσεις ὄριμου καλλιτέχνη, καὶ ἀπέδειξε πὺς οἱ ἀξιόσεις του ἦταν βάσιμες. Ἐρμήνευσε τὴν «Ἰσπανικὴ συμφωνία» τοῦ Λαλό μὲ τρόπο πὺ δὲν θὰ εἶχε νὰ ζηλέψει πολλὰ πράγματα ἀπὸ τίς ἐκτελέσεις με γάλλων βιολιστῶν. Καθαρὴ τεχνικὴ, καλοσυγκροτημένες φράσεις, ὠραίες καταλήξεις, πολὺ

τραγουῦδημα, καὶ πρὸ παντὸς κατανόηση τοῦ κομματιοῦ. Ἀναντίρρητα ἔδωσε γνήσιον Ἰσπανικὸ χρῶμα (ὅπως τουλάχιστο τὸ φανταζόμεσθε) στὸ λαμπρὸ τοῦτο ἔργο, πὺ ἀποτελεῖ ἀγαπημένον κομμάτι τῶν βιολιστῶν, καὶ σ' αὐτὸ τὸν βοήθησε φυσικὰ κι' ἡ ὀρχήστρα κι' ὁ μαέστρος. Σὲ μιὰ καλύτερη κριτικὴ εἶχα γράψει πὺς ὁ Ἀποστολίδης εἶναι ὁ καλύτερος νέος Ἕλληνας βιολιστὴς. Ὁ ἀνακαλέσω κατὰ τὸ μισό: ὁ Ἀποστολίδης κι' ὁ Πολυζωΐδης εἶναι οἱ καλύτεροι νέοι μας βιολιστῆς. Κι' ὅσο γιὰ τὸ ἔργο πὺ δίδαξε ὁ Πολυζωΐδης, ἦταν κι' αὐτὸ μιὰ ἐπιτυχία. Πρόκειται ἀναμφισβήτητα γιὰ ἔργο λαμπρὸ, πὺ συγκινεῖ ἰδιαίτερα μὲ τοὺς ρυθμούς καὶ τὰ χρώματα τοῦ ἑμᾶς τοῦ Μεσογείου. Κι' ἂν μερικοὶ «δυσκολοὶ» λένε τὰ ἀντίθετα, ἄς σκεφτοῦν ἐπὶ τέλους πὺς κοντεύουν 100 σχεδὸν χρόνια ἀπὸ τότε πὺ πρωτοπαίχθηκε κι' ὅμως ἔξακολουθεῖ συστηματικὰ νὰ δρισκεταὶ στὰ προγράμματα τῶν συναυλιῶν σ' ὅλο τὸν κόσμον. Καὶ τὸ «κλασσικὸ» γίνεται μὲ τὴν ἐπιδοκιμασία τῶν πολλῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν πολλῶν ἐποχῶν.

Ἡ «5ῃ συμφωνία» τοῦ Σιούμπερτ—πρῶτη ἐκτέλεση ἀπὸ τὴν ὀρχήστρα μας—παίχθηκε μὲ πολλὴ ἐπιτυχία. Ἐργο μικρὸ, νεανικὸ, μὲ πολλὰς ζένης ἐπιδράσεις, δείχνει ὡς τόσο τὸ μεγάλο ταλέντο τοῦ συνθέτη τῆς. Ὁ «Καρυοθραύστης» τοῦ Τσαϊκόφσκυ παίχθηκε μὲ πολὺ κέφι ἀπὸ τὴν ὀρχήστρα μας ἐπισημασμένη πρῶτη φορὰ κι' ἀπὸ τὴν νεοαποκτημένη ὄρχηστρα τῆς. Καὶ τὰ «πρελούδια» τοῦ Καλομοίρη ἦταν ἐπιτυχημένα παιγμένα.

Ὁ μεγάλος μας συνθέτης ἀνήκει πιά στὴν ἱστορία. Ἀπὸ δῶ καὶ πέρα λοιπὸν θ' ἀρχίσουμε νὰ τὸν ἐκτιμοῦμε περισσότερο. (Ὅποιος ἀπορεῖ γιατί, δὲν ἔχει παρὰ νὰ ξαναδιαβάσῃ τὸν «Ἐπιτάφιον» τοῦ Θουκυδίδου). Καὶ θὰ καταλαβαίνουμε ὅσῃνα περισσότερο τὶ τοῦ χρωστᾷ ἡ ἑλληνικὴ μουσικὴ. Φτάνει ν' ἀκούσῃ κανεὶς ἔργα ἑλλήνων συνθετῶν στοὺς δίσκους πὺ ἐκδίδει τὸ ὄργανον Παιδείας καὶ θὰ ἰδῇ χωρὶς πολὺν κόπον πὺς δλο οἱ σύγχρονοι Ἕλληνες συνθέτες—μὲ μοναδικὴ ἐξαιρέση τοῦ Ριάδη πὺ ἔχει δικὸ του προσωπικὸ χρῶμα—εἶναι κατ' εὐθειᾶν μουσικοὶ ἀπόγονοι τοῦ Καλομοίρη, ἄλλοι ἐπιηρεασμένοι περισσότερο κι' ἄλλοι λιγότερο, ὅμως ὅλοι ἐπιηρεασμένοι ἀπὸ τὴ δικὴ του μουσικὴ. Τὰ δυὸ «πρελούδια» τοῦ πὺ ἀκούσαμε προχθές, κι' ἄς μὴ μποροῦν νὰ δώσουν πλήρη εἰκόνα, γιατί ἐπὶ τέλους δὲν εἶναι παρὰ εἰσαγωγὴς σὲ δυὸ πράξεις ἀπὸ τὴν ἔπια του, ἔχουν πάρα πολλὰ προτερήματα καὶ παρ' ὅλα ὅσα θὰ εἰπωθοῦν ἴσως ἐναντίον του εἶναι χωρὶς συζητήση ἑλληνικὴ μουσικὴ.

Φυσικὰ στὴ συναυλία ὄπηρε καὶ μαέστρος. Ὅμως ἀντὶ γιὰ κωϊτικὴ—γιὰ νὰ μὴ λέμε ὅλο τὰ ἴδια καὶ τὰ ἴδια—θὰ προσῶ σὲ ἀποκαλυπτήρια: τὸ καλοκαίρι ἐφέτος θὰ διευθύνῃ στὸ Σπρασδοῦρο καὶ στὸ Λονδίνο.

ΜΙΧ. Ι. ΤΣΙΤΣΙΚΛΗΣ

κριτική

Η ΔΕΚΑΤΗ ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΤΗΣ Σ.Ο.Β.Ε.

Μαέστρος Σ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ

Σολίστ Κ. ΔΑΜΑΣΙΩΤΟΥ

Πλούσιο και ποικίλο ήταν τό πρόγραμμα τής 10ης συναυλίας τής συμφωνικής ορχήστρας πού διηύθυνε ο κ. Μιχαηλίδης. Χαρακτηριστική υπήρξε ή έλλειψις μιᾶς ώρισμένης φόρμας στά έργα, και συγκεκριμένα τής συμφωνίας. Πιθανόν και ή μεγάλη ποικιλία τών έργων και τό γεγονός ότι τά περισσότερα έργα ήσαν πρώτης εκτελέσεως νά συνετέλεσαν ώστε τό δέσιμο τής ορχήστρας νά μὴν εἶναι πολύ επιτυχημένο και νά λείπη έτσι ή απαιτούμενη συνοχή.

Σάν πρώτο έργο ακούσαμε τήν ἀποκάλυψη τής Πέμπτης Σφραγίδος τοῦ Γ. Σισιλιάνου. Ἡ εἰσαγωγή αὐτή γράφτηκε στά 1951. Στηρίζεται σ' ἓνα κύριο θέμα πού ο συνθέτης ἀναπτύσσει χρησιμοποιώντας πλούσια ἑνορχήστρωσι. Ἡ ἀπόδοσι τής ορχήστρας ἦταν ἰκαιοποιητική και μέ τήν πιστή ἑρμηνεία πού ἔδωσε ο κ. Μιχαηλίδης ἀπεφεύγετο ή κάποια μονοτονία τοῦ έργου.

Στήν συνέχεια ακούσαμε τήν Προσευχή τοῦ Ταπεινοῦ τοῦ κ. Μιχαηλίδη, πού σάν έργο νομίζουμε υπήρξε καλύτερο ως πρὸς τήν ἐπεξεργασία τοῦ ὕλικου, τό χτίσιμο δηλαδή και προπαιτός εἶχε περισσότερη ὁμαλότητα και περιέκλειε περίσσεια εὐλάβεια και ἀγάπη. Στό έργο αὐτό συμμετείχε ως σολίστ ή Κίτσα Δομασιώτου. Ἡ ἴδια ἐπίσης ἑρμήνευσε τά τέσσαρα τραγούδια. Ἐνός Ὀδοιπόρου τοῦ Μάλερ. Τόν κύκλο τών τεσσάρων τραγουδιῶν θά τόν θεωρούσαμε σάν ἓνα κομμάτι τής ζωῆς τοῦ συνθέτη και τούς στίχους πού τούς ἔγραψε ο ἴδιος. Ἐχουν πολύπλοκο γράψιμο, κάπως μπερδεμένη ἑνορχήστρωσι, μεγαλόπνοη ὅμως και ἐπιβλητική. Τό θέμα τών τραγουδιῶν αὐτῶν τό βρίσκουμε και στήν πρώτη του συμφωνία πού ἔγραψε στά 1888.

Μποροῦμε νά πούμε πώς ή ορχήστρα μας, δυσκολεύτηκε λίγο στήν ἑρμηνεία και ἔλλειπε ή απαιτούμενη ἰσορροπία, ή ἀνεσις και τό ὕφος. Ἡ σολίστ Κίτσα Δομασιώτου, δέν σιτάθηκε πολύ τυχερή νομίζουμε. Οἱ χαμηλές φωνές τής υπήρξαν κάπως κενές, δέν εἶχαν πληρότητα ἤχου, οἱ δέ ὕψηλές ἦσαν κάπως σκληρές, τούς ἔλλειπε δηλαδή ή εὐκαιμψία. Ὑπήρξαν ὅμως στιγμές στίς ὁποῖες ή σολίστ υπήρξε πολύ καλή, ὅπως στήν Προσευχή τοῦ Ταπεινοῦ και σέ ὀρισμένα σημεία τών τραγουδιῶν τοῦ Μάλερ.

Στό δεύτερο μέρος τοῦ προγράμματος, ακούσαμε τίς παραλλαγές πάνω σ' ἓνα θέμα τοῦ Χαύντν, γραμμένες ἀπό τόν Μπράμς. Τό έργο αὐτό τό ακούσαμε ξανά ἀπό τήν ορχήστρα μας και νομίζουμε πώς θά μπορούσε νά ἦταν καλύτερο στήν δεύτερη ἐκτέλεσι. Συγκεκριμένα τό θέμα ἦταν κατά ἔγχορδα ὑστέρησαν σέ ὀρισμένες πώς τραβηγμένο στό ὕφος. Ἐπίσης παραλλαγές. Ὑπήρχαν ὅμως ἄλλες ὅπως ή 5η και 6η πού ἦσαν πολύ καλές.

Τό πρόγραμμα ἐκλείσει μέ τρεῖς χορούς τοῦ ντέ Φάλλα ἀπό τό Φρίκωχο Καπέλλο. Ἐδῶ ή ορχήστρα ἦταν πολύ καλή. Σωστή στό ὕφος, ζωντανή στήν ἑρμηνεία και τόν ρυθμό και γενικά επιτυχημένο τό ὅλο δέσιμό τής. Ἰδιαίτερα επιτυχημένος ο χορός τοῦ Μυλωνᾶ.

κριτική

Η ΕΒΔΟΜΗ ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΤΗΣ Σ.Ο.Β.Ε.

Μαέστρος :

Σόλων Μιχαηλίδης

Σολίστ :

Νόρα Λουκίδου

Στά πλαίσια τῶν χειμερινῶν ἐκδηλώσεων τῆς Σ.Ο.Β.Ε. ἀκούσαμε τὴν περασμένη Δευτέρα τὴν 7η συναυλία τῆς συμφωνικῆς ὀρχήστρας με μαέστρο τὸν κ. Σ. Μιχαηλίδη καὶ σολίστ τὴν Δίδα Νόρα Λουκίδου.

Ἐκεῖνο πού, εὐχαρίστως, παρατηροῦμε εὐθύς ἐξ ἀρχῆς, εἶναι ὅτι τὸ πρόγραμμα τῶν συναυλιῶν τῆς συμφωνικῆς συνεχῶς ἀνανεοῦται με ἔργα μετακλασσικῶν καὶ συγχρόνων συνθετῶν. (Κατσατουριάν στὴν παρούσα συναυλία, Φράνκ, Ντέ Φάλλα κ. λ.π. στὴν ἐπομένη). Αὐτὸ σημαίνει ὅτι χάρις στὶς προσπάθειες τῶν ἰθυνόντων καὶ ἰθυνόντων ἡ ὀρχήστρα μας ἀποκτᾶ δυνάμεις γιὰ νὰ πετάξῃ καὶ σὲ ἄλλες περιοχές τῆς μουσικῆς, καὶ νὰ ξεφύγῃ ὅσο τὸ δυνατόν ἀπὸ τὸ κλασσικὸ ρεπερτόριο.

Γενικά ὁ κ. Μιχαηλίδης μᾶς παρουσίασε ἓνα διαλεχτὸ πρόγραμμα με ἔργα δύσκολα τεχνικά καὶ ἐκφραστικά, μᾶς ἔδωσε δὲ πολὺ καλὲς ἑρμηνεῖες ἀνάλογες βέβαια με τὶς δυνατότητες τῆς ὀρχήστρας. Σὰν πρῶτο ἔργο καὶ σὲ πρώτη ἐκτέλεσι, ἀκούσαμε τὴν συμφωνία ἀρ. 28 Κ 200 σὲ Ντό Μείζ. τοῦ Μότσαρτ. Νεανικὸ ἔργο (γραμμμένο σὲ ἡλικία 17 ἐτῶν) ὠριμο ὅμως καὶ με πολὺ περιεχόμενο. Ἡ πρώτη κίνησι Ἄλλέγκρο σπιριτόζο δόθηκε ρυθμικά, συγκρατημένα, με ἰσορροπία στὶς διάφορες ὁμάδες ὀργάνων καὶ σχετικὴ ἐκφρασι. Τὸ Ἄντάντε πού ἀκολουθεῖ παίθηκε πολὺ μουσικά, ἀπαλά, με ἐσωτερικότητα, με Μοζάρτιο χάρι καὶ φινέτσα, νομίζουμε δὲ ὅτι ἦταν τὸ καλύτερο τῆς συμφωνίας. Ἡ τρίτη κίνησι Μενουέττο, στηριγμένη στὰ γνωστά καλούπια τῆς φόρμας, δόθηκε πολὺ χαριτωμένα. Τὸ τελικὸ ὅμως Πρέστο καίτοι εἶχε πολλὰ καλὰ πράγματα, σὲ ἀρκετὰ σημεῖα τὰ ἔγχορδα ἔδιδαν κάτι τὸ φλοῦ καὶ δειλό ὥστε σὰν ἀποτέλεσμα ὁ ἦχος των νὰ μὴ βγαίνει καθαρὸς καὶ λαμπερός.

Τὸ δεύτερο κοντσέρτο σὲ Ντό ἐλάσ. τοῦ Ραχμάνινοφ (γραμμμένο στὰ 1901) εἶναι ἀπὸ τὰ πιὸ γνωστά καὶ πιὸ ἀγαπητὰ κοντσέρτα τοῦ πιανιστικοῦ ρεπερτορίου. Παρ' ὅλη τὴν εὐκολοτραγουδιστὴ μελωδία, κρύβει πολλὲς τεχνικὲς δυσκολίες, ἰδίως στὸ ἀριστερό χέρι, με τούς συνεχεῖς ἀρπισμούς. Ἡ σολίστ Νόρα Λουκίδου κατῶρθωσε καὶ ξεπέρασε πολλὲς δυσκολίες καὶ τὸ ἔφερε σὲ πολὺ καλὸ σημεῖο. Εἶχε παίξιμο πολὺ καθαρὸ καὶ ἄνετο. Νομίζουμε ὅμως, ὅτι ὑστέρησε σὲ ὠρισμένα μέρη. Κατ' ἀρχὴν ὁ ρυθμὸς τῆς δευτέρας καὶ τρίτης κινήσεως σὲ πολλὰ σημεῖα ἦταν λίγο τραβηγμένος, με ἀποτέλεσμα νὰ χάνεται τὸ δέσιμο στὶς διάφορες ρυθμικὲς μεταστάσεις ὅπως στὰ σημεῖα πού τὸ δεξί χέρι τραγουδοῦσε με μικρὴ ὑπόκρουση τῆς ὀρχήστρας. Ἐπειτα ἔλλειπε ἡ ἀπαιτουμένη ἔντασις ὥστε σὲ πολλὰ φόρτε τῆς ὀρχήστρας (τὰ δὲ χάλκινα παίζουν πολὺ δυνατὰ, χωρὶς νὰ συνοδεύουν) τὸ πιάνο νὰ σκεπάζεται. Ἐκεῖνο ὅμως πού χρειάζεται περισσότερο εἶναι ἡ ἀτμόσφαιρα πού μᾶς δημιουργεῖ ὁ συνθέτης με τὸ ἔργο του στὶς διάφορες μελωδικὲς καὶ ψυχολογικὲς μεταστάσεις χωρὶς ἀσφαλῶς νὰ ἐννοοῦμε τὴν ὑπερβολή. Νομίζουμε πὼς ἑρμηνεῖα σὲ στύλ κλασσικοῦ κοντσέρτου δὲν εἶναι ἐπιτυχημένη.

Στὸ δεύτερο μέρος τοῦ προγράμματος ἀκούσαμε τὸ συμφωνικὸ ποίημα τοῦ Ἀλέκου Ξένου «Ὁ Διγενὴς δὲν πέθανε» πού γράφηκε στὰ 1946. Τὸ ἔργο αὐτὸ ἀπλό μὲν, ἀλλὰ πλούσιο σὲ ἐνορχήστρωσι καὶ ἀρμονικά εὐρύματα δόθηκε ἀπὸ τὴν ὀρχήστρα με ἀρκετὴ ἄνεσι.

Ἡ ὀρχήστρα ἐκλείσει τὸ πρόγραμμα τῆς με τὴν Σουῖτα Μπαλλέτου τοῦ Κατσατουριάν «Γκαγιανέ». Ἐδῶ ὁ κ. Μιχαηλίδης ἔκανε πολὺ καλὴ ἔργασια. Οἱ συνδυασμοὶ ὀργάνων, οἱ ρυθμοί, ἡ ἐκφρασις (κυρίως στὸ νανούρισμα), δόθηκαν ἀπὸ τὴν ὀρχήστρα με πολὺ ἄνεσι. Μιὰ μικρὴ ἐπιφύλαξις ὅμως στὸ «χορὸ τοῦ σπαθιοῦ». Ἐρμηνεῖα ὀλιγώτερο «κλασσικὴ» καὶ περισσότερο νευρώδης, νομίζουμε πὼς θὰ ἦταν πλησιέστερη στὸ ὕφος τοῦ ἔργου.

Η ΕΒΔΟΜΗ ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΚΗΣ (Σ.Ο.Β.Ε.)

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Σ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ, ΣΟΛΙΣΤ Ν. ΛΟΥΚΙΔΟΥ

Όταν σκεφθῆ κανείς πῶς ἄρχισε ἡ εὐρύτερη προβολὴ τοῦ μουσικοῦ προτύπου τῆς Θεσσαλονίκης μετὰ τὴν Συμφωνικὴ Ὀρχήστρα Βορείου Βορείου Ἑλλάδος νιώθει ἀληθινὴ περηφάνεια γιὰ τὴν πρόοδο καὶ τὴν ἀνοδική της πορεία. Σὲ τόσο λίγο χρόνο ἀπέβληθηκε στὸ φιλότεχνον κοινὸ ὥστε σήμερον νὰ ἔχη πεντακόσιους συνδρομητῆς καὶ νὰ γεμίζει τὸ Βασιλικὸ Θέατρο σὲ κάθε συναυλία, ἐν ὧ τῶν Ἀθηνῶν ἡ Συμφωνικὴ ἔχει μόλις ἑκατὸν πενήντα συνδρομητῆς. Αὐτὸ τὸ αἶσθημα τῆς ὑπερηφάνειας τῶν Θεσσαλονικίων γιὰ τὴν Συμφωνικὴ τοὺς τὸ νιώθει ὁ ἀκροατῆς σὲ κάθε συναυλία. Περισσότερον δὲ ὅταν συμβαίνει νὰ διευθύνῃ τὴν Ὀρχήστρα ὁ διευθυντῆς τοῦ Ὁδείου καὶ ἐκλεκτὸς συνθέτης κ. Σόλων Μιχαηλίδης καὶ νὰ εἶναι σολίστ Θεσσαλονικεὺς καλλιτέχνης, ὅπως ἔγινε μετὰ τὴν πρόσφατη συναυλία ποὺ ἦταν μιὰ ἀπ' τῆς πιὸ καλῆς. Τὸ πρόγραμμα ἄρχισε μετὰ τὴν Συμφωνία ἀριθμ. 28 τοῦ Μότσαρτ ποὺ τὴν ἔγραψε σὲ ἡλικία 17 χρόνων κ' ὅμως ἔχει τέλεια τεχνικὴ κ' ἔλα τὰ προσόντα μιᾶς συμφωνίας κλασσικῆς μορφῆς, ποὺ εἶναι διαποτισμένη ἀπὸ ἕνα αἶσθημα γαλήνης καὶ εὐτυχίας.

Τὸ δεύτερον ἔργο ἦταν τὸ Κοντσέρτο ἀριθμ. 2, γιὰ πιάνο καὶ ὄρχηστρα τοῦ Ραχμανίνοφ, γραμμένο γύρω στὸ 1901, καὶ θεωρεῖται ἕνα ἀπ' τὰ πιὸ ἀγαπητὰ κοντσέρτα τοῦ πιανιστικοῦ ρεπερτορίου, ἀλλὰ καὶ τὸ πιὸ ἀντιπροσωπευτικὸ τοῦ συνθέτη, ποὺ θεωρεῖται ὡς νεορομαντικός. Τὸ ἔργο ἀποτελεῖται ἀπὸ τρία μέρη μετὰ χαρακτηριστικὸ στοιχεῖο μιὰν ρομαντι-

κὴ διάθεση ποὺ δίνει στὸ πιάνο τὴν εὐκαιρία γιὰ δεξιοτεχνικὲς ἐπιτεύξεις καὶ χρωματικὲς ὑπογραμμίσεις ρυθμικῶν καὶ μελλοντικῶν μεταπτώσεων ποὺ προσφέρουν ἀληθινὴ αἰσθηματικὴ συγκίνηση. Τόσο ἡ Ὀρχήστρα ὅσο καὶ ἡ ἐκλεκτὴ σολίστ Νόρα Λουκίδου στὸ ἔργο αὐτὸ ἐφτάσας σὲ κορυφαῖες στιγμὲς ἐπιτεύξεως καὶ σκόρπισαν ρίγη συγκινήσεων στὸ πολυπληθέστατον ἀκροατήριον ποὺ τὴν ἀπεθώωσε τὴν καλλιτέχνηδα κυριολεκτικὰ καὶ ἐξήτησε νὰ παίξῃ κ' ἐκτὸς προγράμματος ἔργο, τὸ ὁποῖο καὶ πέτυχε μετὰ τὰ χειροκροτήματά του καὶ τὴν ἐπιμονή του. Ἡ μαγεία ποὺ ἀσκήϊ ἡ παρουσία τῆς Νόρας Λουκίδου ἔγκειται στὴν ἀπαλότητα, στὴν αὐτοποκείθηση καὶ στὴ σταθερὴ τῆς γραμμὴ, τὴν χωρὶς θεατρικισμοὺς καὶ μετὰ ἐκδηλῆ σοβαρότητα ἐρμηνείας τῆς. Τὰ τρία μέρη δόθηκαν μετὰ ἀπόλυτη ἄνεση κ' ἀπ' τὴν Ὀρχήστρα κ' ἀπ' τὴν καλλιτέχνηδα τοῦ πιάνου.

Σὲ συνέχεια ἐρμηνεύθηκε τὸ Συμφωνικὸ ποίημα τοῦ Ἑλληνα συνθέτη Ἀλέκου Ξένου, ποὺ παραμένει πιστὸς στὴν ἐθνικὴ σχολὴ καὶ στὴν παράδοση «Ὁ Διγενὴς δὲν πέθανε». Ὁ κ. Μιχαηλίδης μετὰ τὴν Ὀρχήστρα ἔδωσε τὴν καλύτερη ἐρμηνεία στὸ ἔργο ποὺ ἐκφράζει τὴν πάλη καὶ τοὺς ἀγῶνες τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας.

Τὸ πρόγραμμα ἔκλεισε μετὰ τὴ σουίτα τοῦ μπαλλέτου «Γκαγιανέ» τοῦ Κατσατουριάν. Ἡ σουίτα αὐτὴ εἶχε 4 μέρη πολὺ χαρακτηριστικὰ, ἕνα χορὸ τῶν Λέτζγκυς ποὺ ζοῦν στὰ Περσικὰ σύνορα, ἕνα μελωδικὸ ναυοῦρικομα, τὸν ρωσικὸ χορὸ Γκοπάκ καὶ τὸ χορὸ τοῦ σπαθιοῦ. Ἡ ὄρχηστρα ἐδῶ δημιουργήσθη μιὰν φοκλοριστικὴ ἀτμόσφαιρα ὑπέροχη. Γενικῶς ἡ ἐβδόμη συναυλία τῆς Συμφωνικῆς μπορεῖ νὰ χαρακτηρισθῆ σὰν μιὰ ἀπ' τῆς καλύτερες μουσικῆς ἐκδηλώσεις τῆς τελευταίας περιόδου. Κάτι ποὺ σημαδεύει μιὰν ἀνοδικὴ πορεία σταθερὴ στὸν μουσικὸν τομέα τῆς Βορείου Ἑλλάδος.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΧΡΥΣΟΣ

Η ΕΝΔΕΚΑΤΗ ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΚΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ: ΣΟΛΩΝ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ
ΣΟΛΙΣΤ: ΓΙΩΡΓΟΣ ΘΕΜΕΛΗΣ

Ο μεγάλος ποιητής Πάβ Βαλκερό σημειώνει σ' ένα διάλογο του έργου του «Ευπαλίνο» μεταξύ των άλλων και τὰ ἐξῆς γιὰ τὴν Μουσική: «Ἐνα ὄραϊο κορμί μᾶς ἀναγκάζει μοναχό του νὰ τὸ κοιτάξωμε καὶ μᾶς προσφέρει μιὰ στιγμή θαυμαστή: εἶναι μιὰ λεπτομέρεια τῆς φύσης, πού ὁ καλλιτέχνης τὴν ἐσταμάτησε μὲ ἕνα θαῦμα... Ἄλλὰ ἡ Μουσική καὶ ἡ Ἀρχιτεκτονική μᾶς κάνουν νὰ σκεφτοῦμε ἄλλως διόλου ἄλλα πράγματα ἀπ' αὐτὲς τὶς ἴδιες. Βρίσκονται στὴ μέση τοῦ κόσμου τοῦτου σὰ μνημεῖα ἑνὸς κόσμου ἄλλου· ἡ καλύτερα σὰν τὰ σκόρπια ἐδῶ κι' ἐκεῖ παραδείγματα μᾶς κατασκευῆς καὶ μᾶς διάρκειας πού δὲν ἀνήκουν στὰ πραγματικὰ ὄντα, ἀλλὰ στὶς μορφὲς καὶ στοὺς νόμους. Φαίνονται προωρισμένα νὰ μᾶς θυμίζουν ἄμεσα, ἡ μὴ τὸ σχηματισμὸ τοῦ κόσμου, ἡ ἄλλη τὴν τάξη καὶ τὴ σταθερότητά του· ἐμπνέουν τὶς κατασκευὲς τοῦ πνεύματος καὶ τὴν ἐλευθερία του, πού ἀναζητεῖ αὐτὴ τὴν τάξη καὶ τὴν ξαναπλάθει μὲ χίλιους τρόπους· παραμελοῦν ἐπομένως τὰ ἰδιαίτερα φαινόμενα πού ἀπασχολοῦν συνήθως τὸ μυαλό καὶ τὸν κόσμο: Φύτα, ζῶα καὶ ἄνθρώπους».

Ἔτσι ἡ μουσική μὲ τὰ δημιουργήματά της ἀνήκει στὶς μορφὲς καὶ τοὺς νόμους τῆς καθαρῆς διαρκείας, εἶναι κάτι σὰν μνημεῖο ἑνὸς κόσμου ἄλλου. Τέχνη ὑποκειμενική ἡ μουσική παίρνει τὴν ὁμορφιά της ἀπ' τὸν δημιουργὸ συνθέτη καὶ τὸν ἐκτελεστή πού σχεδὸν τὸ ξαναπλάθει τὸ ἔργο, δίνει κι' αὐτὸς κάτι ἀπ' τὸ δικό του «ἐγώ» καὶ τὸν ψυχικό του παλμό.

Ἡ ἐνδεκάτη συναυλία τῆς Συμφωνικῆς Ὀρχήστρας Βορείου Ἑλλάδος ἦταν ἀληθινὰ μιὰ καλλιτεχνική κατάκτηση, μὲ τὸ πλούσιο πρόγραμμα καὶ τὰ πρωτοερμηνευόμενα στὴ Θεσσαλονικὴ ἔργα.

Τὸ πρόγραμμα ἄρχισε μὲ τὴν «Συμφωνία ἀρ. 6» τοῦ Χάϊνδν (Τὸ πρῶ), πού σὸ βᾶθος εἶναι μιὰ ποιητικὴ καὶ μουσικὴ εἰκόνα ἑνὸς γλυκοχαράματος, πού δημιουργεῖ, μὲ τὴν συμμετοχὴ ὅλης τῆς ὀρχήστρας καὶ τὴ μελωδικὴ του γραμμὴ μιὰ συμφωνικὴ αἰσθησιμὴ πρῶτον ἐμπνέματος, πού δίνουν ἰδιαίτερη χάρι τὸ σόλο βιολί (Στ. Παπαναστασίου) καὶ σόλο Βιολοντσέλλο (Ε. Καζαμπάκας).

Εἶναι γνωστὸ πὼς καθένας ἀφομεῖώνει ἀτομικὰ τὶς συγκινήσεις πού τοῦ προσφέρει ἕνα μουσικὸ πρόγραμμα. Ἐπομένως καὶ ἡ ὁποια τοποθέτηση γιὰ τὸν ἐρμηνευτὴ εἶναι σχετικὴ. Ὡστόσο κάποτε τὸ κοινὸ μὲ τὴ συμμετοχὴ του στὰ χειροκροτήματα καὶ τὶς διαφορὲς ἐκδηλώσεις σημαδεύει τὴν μαγεία, τὴν γοητεία πού ἐνοῶσε ἀπ' τὸ ἔργο καὶ τὸν ἐκτελεστή. Καὶ πρέπει νὰ εἶναι ὑπερήφανος ὁ ἐκλεκτὸς καλλιτέχνης τοῦ πιάνου καὶ συνθέτης κ. Γιῶργος Θυμῆς, πού συμμετέχοντας ὡς σολίστ στὸ «Κοντσέρτο ἀρ. 1 σὲ ρε ἑλάσσονα, ἔργο 15, γιὰ πιάνο καὶ ὀρχήστρα» τοῦ Μπράμς (1833—1897) κατέκτησε τὸ φιλότεχνο κοινό. Ἡ πα-

ρουσία του ἦταν στὸ ἔργο καθαρὴ. Ἔδωσε μὲ τὴν τεχνικὴ του πληρότητα καὶ τὴν δεξιότητά του ὀλόκληρο τὸν ἑαυτό του. Τὶ νὰ πρωτοῦπογραμμίσῃ κανεῖς! Καὶ μόνο πού τόλμησε νὰ παίξῃ στὸ γιγαντιαῖο αὐτὸ κοντσέρτο, πού εἶναι κι' ἕνα ἀριστουργηματικὸ συμφωνικὸ ἔργο γιὰ πιάνο καὶ ὀρχήστρα, ἀποτελεῖ ἀληθινὸ ἠρωϊσμό. Χωρὶς παρτιτούρα, μὲ ὅλες τὶς ἐκφραστικὲς δυνατότητες γιὰ τὴν ἑρμηνεία ἔργων μουσικῆς ποιότητας, ὁ κ. Θυμῆς δημιούργησε τὴν ἀτμόσφαιρα ἑνὸς βαθύτατου αἰσθηματὸς πόνου, πού εἶναι ἐμπλουτισμένον τὸ ὕψηλῆς ἐμπνεύσεως αὐτὸ ἔργο τοῦ Μπράμς, καὶ πού ἡ ὀρχήστρα, μὲ τὴν φωτισμένη καὶ ἐξαιρετὴ διεύθυνση τοῦ διαπρεποῦς μαέστρου κ. Σολ. Μιχαηλίδη, ἀπεκάλυπτε τοὺς πῶ ἀπόκρυφους πόνους καὶ τὴ θλίψη τοῦ συνθέτη μὲ μιὰ ἀκατανίκητη γοητεία, μὲ ἀποτέλεσμα μίαν αἰσθητικὴ δόνηση, στὴν πρώτη καὶ δευτέρῃ, κίνηση.

Τὸ τελευταῖο μέρος, μὲ τὴ χαρακτηριστικὴ ἀνάλαφρη ἀτμόσφαιρά του, πού ἦταν σὰν φυγὴ ἀπ' τὴ συγκλονιστικὴ τραγωδία πού ἐνέπνευσε τὸν Μπράμς τὸ ἔργο αὐτὸ (εἶναι ἡ ἐποχὴ πού ὁ φίλος του Σούμαν, ὀλίγοντα πρῶτος, μεταφέρθηκε σὲ μιὰ κλινικὴ κοντὰ στὴ Μπὸν) μᾶς ὡδήγησε σὲ μίαν δασυχαρᾶ μὲ τὴν ἰδιόρρυθμη καὶ μελωδικὴ του ὁμορφία, πού τόσο ὑποβλητικὰ ἐρμήνευσε ὁ κ. Θυμῆς καὶ ἡ ὀρχήστρα. Χεῖμαρρος χειροκροτημάτων ἐκλείσει τὴ μουσικὴ αὐτὴ μὲ σταγωγία πού ἀνάγκασε τὸν κ. Θυμῆ νὰ παίξῃ ἐκτὸς προγράμματος ἕνα ἔργο τοῦ Μπράμς καὶ ἕνα ἄλλο τοῦ Μπετόβεν ἱκανοποιώντας τὸ φιλότεχνο κοινὸ πού τοῦ ἐδειξε ἕναν ἐξαισιό θαυμασμὸ κι' ἀγάπη.

Ὁ πιανίστας κ. Γιῶργος Θυμῆς εἶναι μιὰ μουσικὴ δόξα, μιὰ ἀληθινὴ παρουσία ἀνάμεσα στοὺς νεώτερούς μας μουσικούς.

Στὸ δεῦτερο μέρος τοῦ προγράμματος ἡ Ὀρχήστρα ἐρμήνευσε — σὲ πρώτη ἐκτέλεση — τὴ Σουίτα τοῦ σύγχρονου Ρώσου συνθέτη Ἰγκὸρ Στραβίνσκυ — «Ὁ Γελωτοποιὸς, σουίτα σὲ θέματα τοῦ Περγκολέζι» γιὰ νὰ κλείσῃ τὸ πρόγραμμα μὲ τοὺς «χοροὺς τῆς Γκαλάντας» τοῦ Οὐγγαρέζου συνθέτη Ζόλταν Κόνταῦ πού ἀποτελοῦν μιὰ σουίτα διαφόρων χορῶν, μὲ κύριο χαρακτηριστικὸ τὸ δημοτικὸ καὶ ἔθνικον χρῶμα μὲ πλούσιες καὶ συναρπαστικὲς μελωδίες καὶ ρυθμούς, πού ἔδωσε τὴν εὐκαιρία στὸν μαέστρο καὶ στὴν Ὀρχήστρα νὰ προκαλέσουν τὴν εὐλογη ἐντύπωση ὅτι ἡ ΣΟΒΕ πρόσθεσε στὸ ἐνεργητικὸ της ἀκόμα μίαν καλλιτεχνικὴν ἐπίτευξιν ἀνάλογη μὲ τὸ ὕψος της.

Τὸν διευθυντὴ τῆς Ὀρχήστρας κ. Σ. Μιχαηλίδη καὶ τὸν σολίστ κ. Γ. Θυμῆν συνεχάρησαν ὁ ὑπουργὸς Βορ. Ἑλλάδος κ. Μανέντης, ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας κ. Σολομωνίδης καὶ ὁ Γεν. Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργείου Βορ. Ἑλλάδος κ. Χολέβας, πού ἐλάμπρυναν μὲ τὴν παρουσία τους τὴν ἐνδεκάτη συναυλία τῆς ΣΟΒΕ.

ΤΑΚΗΣ Π. ΓΚΟΣΙΟΠΟΥΛΟΣ

Ἡ ὀγδόη συναυλία τῆς Σ.Ο.Β.Ε.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ ΣΟΛΩΝ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ

ΣΟΛΙΣΤ: ΡΑΦΦΙ ΠΕΤΡΟΣΣΙΑΝ

Δέν ξεύρω μὲ ποῖο πρίσμα θὰ δῆ ὁ ἱστορικός τῆς καλλιτεχνικῆς, καὶ εἰδικά τῆς Μουσικῆς Παιδείας τὴν συμβολὴν τῆς Συμφωνικῆς Ὀρχήστρας Βορείου Ἑλλάδος, στὴν ἐν γένει ἀνοδική πορεία τοῦ πολιτισμοῦ μας, ὅμως δὲν θὰ μπορέσῃ ν' ἀγνοήσῃ, τὸ μεγάλο ρόλο τῆς στὴ σύγχρονη ἐποχὴ, γιὰ μιὰ αἰσθητικὴ καλλιέργεια σοβαρὴ, ποῦ ἀποτελεῖ καὶ τὴν ἔκφραση τῆς γνήσιας ἐσωτερικῆς ζωῆς καὶ ἀνάγκης.

Τὰ κατάλοιπα τοῦ παρελθόντος ἔχουν πιά συντριβῆ κι' ἔχει διαμορφωθῆ στὴ Θεσσαλονικὴ μιὰ νέα φιλότεχνη καὶ πνευματικὴ κοινωνία ποῦ ξεύρει νὰ χειροκροτῇ κάθε καλλιτεχνικὴ καὶ πνευματικὴ ἐκδήλωση μὲ ἀξιώσεις. Αὐτὸς ὁ νέος κόσμος ποῦ παρακολουθεῖ κάθε ἐκδήλωση κάνει καὶ τίς τοποθετήσεις του. Γιὰ τὴν Συμφωνικὴ Ὀρχήστρα τὸ κοινὸ ἔδειξε ἀληθινὴ στργὴ, γιὰτὶ καὶ ἡ ΣΟΒΕ στάθηκε ἀντάξια τῶν προσδοκιῶν καὶ ἡ κάθε τῆς συναυλία σημαδεύει καὶ μιὰν ἀνοδο στὴν ποιότητα καὶ στὶς ἀναζητήσεις μεγάλων σολίστ καὶ μαέστρων.

Ἡ ὀγδόη συναυλία μένει μιὰ ἀπ' τὶς σημαντικώτερες ἐκδηλώσεις τῆς ΣΟΒΕ. Τὸ βασιλικὸ θέατρο μὲ τὴ νέα του μορφή, γεμάτο ἀπὸ φιλόμουςους, δονήθηκε ἀπὸ τὰ χειροκροτήματα μὲ τὸ πρῶτο ἔργο ποῦ ἐρμήνευσε ἡ Ὀρχήστρα, τὴν «Εἰσαγωγή» ἀπ' τὴν ὕπερα «ὁ Κύριος Μπρουσκίνο» τοῦ Ροσίνι, ποῦ εἶχε μιὰ χαριτωμένη μελωδικὴ γραμμὴ καὶ μιὰ νεανικὴ λάμψη, διαποτισμένη ἀπὸ μουσικὰ εἰρήματα.

Ἀκολούθησε ἡ «Συμφωνία σὲ Ρε ἐλάσσονα» τοῦ Σεζάρ Φράνκ (1822-1890) ποῦ θεωρεῖται ὡς ἓνας ἀπ' τοὺς ἀρχηγούς τῆς νεώτερης σχολῆς, ἂν καὶ Βέλγος, ὅμως ἔζησε καὶ δημιούργησε στὸ Παρίσι. Ἡ Συμφωνία αὐτὴ εἶναι μοναδικὴ καὶ εἶναι ἔργο ὕψλης ἐμπνεύσεως, γεμάτο βαθύτατο θρησκευτικὸ αἶσθημα κι' ἓνα φῶς πνευματικὸ τὸ καταυγάζει ἐσωτερικά. Ἡ τεχνικὴ του δομὴ ἀκολουθεῖ τὴν «κυκλική» φόρμα.

Τὸ ἔργο κυρίως στηρίζεται σὲ τὴ δική του ὁμορφιά, καὶ στὴν τελευταία κίνηση ὅλα τὰ θέματα

ὀδηγοῦν σ' ἓνα θριαμβευτικὸ ἐπιπέλασμα, τὴ συμβολικὴ νίκη τῆς Πίστews. Ἡ ὀρχήστρα στὴ Συμφωνία αὐτὴ στάθηκε ψηλά, ἔδωσε πτυχῆς μυστικισμοῦ καὶ δημιούργησε καὶ ἀτμόσφαιρα εὐρύτερου μεταφυσικοῦ χώρου.

Τὸ πρόγραμμα ἔκλεισε μὲ τὸ «κοντσέρτο γιὰ πιάνο καὶ ὀρχήστρα» τοῦ Ἀράμ Κατσατουριάν, ποῦ ὅλα του τὰ ἔργα ἔχουν τὴ σφραγίδα τῆς ἀρμενικῆς του καταγωγῆς. Ἐνα χρῶμα ἔθνικιστικὸ κυριαρχεῖ στὸ ἔργο τοῦ συνθέτη. Κι' αὐτὸ εἶναι τὸ μυστικὸ τῆς μαγείας ποῦ ἀσκεῖ στὸ κοινόν. Μιλᾷει ἡ ψυχὴ τοῦ συνθέτη τὴ γλῶσσα τῆς πατρίδος του. Μὲ τὸν δημοτικὸ τραγοῦδι δημιουργεῖ τὴν ἀτμόσφαιρα καὶ τὸ κλίμα τῶν συνθέσεών του. Τὸ κοντσέρτο γιὰ πιάνο καὶ ὀρχήστρα εἶναι σ' αὐτὲς τίς γραμμῆς ὕφασμένο. Οἱ ἀρμονικοὶ του συνδυασμοὶ καὶ οἱ ρυθμοὶ του ἔχουν τὸ βασικὸ γνῶρισμα τῆς ἀνατολίτικης μουσικῆς ποῦ ἐκφράζει τὸ φυλετικὸ δυναμισμό τοῦ συνθέτη. Ὁ διάλογος ὀρχήστρας καὶ πιάνου, εἰδικά στὸ δεύτερο μέρος, ἀπέδωσε θαυμάσια τὸ λεπτὸ ἀνατολικὸ χρῶμα καὶ τὸ λυρικό αἶσθημα τοῦ ἔργου ἀπονεύριμαστὴν ἀντίθεση ἡ ἑκείνη μεσα στὸ δραματικὸ πρῶτο μέρος καὶ στὸ χειμαρρῶδες, συναρπαστικὸ καὶ ρυθμικὸ καὶ ρυθμικὸ τρίτο μέρος. Τονίσθηκαν τὰ μελωδικὰ στοιχεῖα, κι' οἱ ποικίλες ἀποχρώσεις δημοτικῶν ἀρμενικῶν ρυθμῶν, ἔτσι ποῦ δημιουργήθηκε ἡ ἐντύπωση ὅτι στὸ πρόγραμμα τὸ ὀραϊότερο ἔργο ἦταν τὸ κοντσέρτο τοῦ Κατσατουριάν. Ὅσο γιὰ τὸν σολίστ πρέπει νὰ τονισθῆ ὅτι στάθηκε ὁ καλύτερος ἐρμηνευτὴς τοῦ συμπαρτιτέτου συνθέτη. Ἐνας καλλιτέχνης κλάσεως μὲ πολλὰ προσόντα καὶ βαθύτατη μουσικὴ συγκρότηση. Ὁ κ. Πετροσσιάν κατακτᾷ, συγκινεῖ, μὲ τὴν τεχνικὴ του πληρότητα καὶ τὴν μαγεία τῶν πλήκτρων. Τὸ κοινὸ γοητευμένο τὸν χειροκρότησε, τὸν μπιζάρισε καὶ κείνος ἐρμήνευσε διὸ ἄλλα ἔργα ἐκτός προγράμματος. Τόσο ὁ μαέστρος ὅσο καὶ ὁ σολίστ κράτησαν τὸ πρόγραμμα σὲ μιὰ καταπληκτικὰ, ψηλὴ θέση. Δίκαια καταχειροκροτήθηκαν.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΧΡΥΣΟΣ

Η ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΤΗΣ Σ.Ο.Β.Ε.

Από την συναυλία της Συμφωνικής Ορχήστρας Βορείου Ελλάδος της περασμένης Δευτέρας.

Λόγω των ταχυτάτων κινήσεων του καίεστρου ή λήψης των φωτογραφιών αυτών είναι εξαιρετικώς δύσκολοι, γιατί δεν έχρησιμοποιήθη κατά την λήψην των φλάς, και τούτο διά να αποφεύγεται η ενόχλησις του μάρ-

στρου και των μελών της ορχήστρας αλλά και του κοινού, όπως συμβαίνει συνήθως εις τὰς ἐκάστοτε διδομένας συναυλίαις, ἀλλὰ ἐλήφθησαν μὲ τὸ ὑπάρχον εις τὴν σκηνὴν φῶς.

Ἰδιαίτερος ἐνδιαφέρουσα εἶναι αἱ ἐκφραστικαὶ κινήσεις τοῦ μάρστρου κ. Σόλωνος Μιχαηλίδου, ὡς τὰς συνέλαβε ὁ φακὸς τοῦ φωτο-

πορτερ κ. Σωκράτη Ἰορδανίδη. Αἱ φωτογραφίαι ἐλήφθησαν μὲ μίαν εἰδικὴν τεχνικὴν ἣ ὁποία ἐφαρμόζεται εἰς τὰς συναυλίαις τῶν μεγάλων μουσικῶν κέντρων τῆς Εὐρώπης, εἰς τὰ ὁποία ἀπαγορεύεται ἀστηρῶς ἡ λήψις φωτογραφιῶν μὲ χρησιμοποίησιν φλάς κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συναυλίας.

**ΜΑΕΣΤΡΟΙ ΚΑΙ ΣΟΛΙΣΤ
ΠΟΥ ΘΑ ΕΜΦΑΝΙΣΘΟΥΝ
ΜΕ ΤΗΝ Σ.Ο.Β.Ε.**

Με διάσημους ξένους μαέστρους και σολίστ θά δοθούν πολλές από τις συναυλίες που θά δώση κατά τό προσεχές τρίμηνον ή Συμφωνική Όρχήστρα Βορείου Ελλάδος. Έξ άλλου, ιδιαίτερα θά πρέπει νά υπογραμμισθῆ ή συμμετοχή νέων καλλιτεχνών από τήν Θεσσαλονίκη. Λεπτομερέστερα τό πρόγραμμα συναυλιών του προσεχοῦς τριμήνου ἔχει ὡς ἑξῆς: 2 Ἀπριλίου—Μαέστρος ὁ κ. Σόλων Μιχαηλίδης, σολίστ ὁ τσελίστας Λούις Γκάρθια Ρέναρτ.

16 Ἀπριλίου — Μαέστρος ὁ κ. Βασίλειος Θεοφάνους, σολίστ ὁ κορνίστας Ρεϋμόν Ντεσάν.

7 Μαΐου — Μαέστρος ὁ κ. Σ. Μπρούκ.

14 Μαΐου — Μαέστρος ὁ κ. Σόλων Μιχαηλίδης, σολίστ ὁ συμπολίτης βιολονίστας Χρῆστας Πολυζωίδης.

28 Μαΐου — Μαέστρος ὁ κ. Δ. Κούτσης, σολίστ ὁ τσελίστας Γιάννης Χρονόπουλος.

4 Ἰουνίου — Μαέστρος ὁ κ. Σό-

λων Μιχαηλίδης, σολίστ ἡ Ε. Γαϊτάνου (πιάνο), ἡ Τζ. Σημηριώτου (πιάνο), ἡ Ε. Κουτάντου (τραγουδι).

Ὁ Ἄργος τοῦ Τύπου
τῆς Ἀνατολῆς

L'ARGUS DE LA PRESSE D'ORIENT

Rue Sophocleous

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 7

ΤΗΛ. 436-518 - ΑΘΗΝΑΙ

ΑΜΕΥΤΗΡΙΑ
ΤΑΧΥΜΕΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΑ
& ΚΥΡΙΑΚΑΣ ΠΡΟΙ

(178)

Κα
Λόγισσα Μυχαηλίδου.

Κρατίου Ὠδίου Θεσπρωτίας

Роскош

Θεσσαλονίκη

ΕΝΤΥΠΑ
IMPRIMÉS

Βοστανική

1962

« Η ΣΟΒΕ ΥΠΟΨΕΧΕΤΑΙ ΟΤΙ ΘΑ ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΤΟ ΈΡΓΟ ΤΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΊΔΙΑ ΦΛΌΓΑ » ΕΔΗΛΩΣΕ Ο Κ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ

«ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ ΛΑ-Ι-ΚΕΣ ΚΑΙ ΝΕΩΝ». — «ΔΙΑΣΗΜΟΙ ΞΕΝΟΙ ΜΑΕΣΤΡΟΙ ΚΑΙ ΣΟΛΙΣΤ». — «ΒΑΘΕΙΑ ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Κ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΝ». — «ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ ΠΡΟΣ ΟΞΟΥΣ ΕΒΟΗΘΗΣΑΝ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΚΗΣ»

Δημοσιούμεν σήμερα τὸ β' μέρος τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ ἔργου τῆς Συμφωνικῆς Ὀρχήστρας Β. Ἑλλάδος, κατὰ τὴν πρώην τριετίαν τῆς λειτουργίας της, εἰς τὸν ὅποιον προέβη προχθές ὁ διευθυντὴς τῆς καὶ διευθυντὴς τοῦ Ὁδείου Θεσσαλονικῆς, ὁ Σὼλων Μιχαηλίδης. Τὸ δεύτερον μέρος τῆς ὁμιλίας τοῦ κ. Μιχαηλίδου ἔχει ὡς ἑξῆς:

Ἡ δράσις τῆς Σ.Ο.Β.Ε. θὰ συνεχισθῆ μὲ σταθερὰ ἀνιούσα πορεία καὶ σὲ ὀλοένα εὐρύτερους ὄριζοντας. Μία ἀπὸ τῆς βασικῆς σκέψεως μας εἶναι ἡ ὀργάνωσις συναυλιῶν γιὰ τοὺς νέους καὶ τοὺς σπουδαστάς τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τῶν Σχολῶν Μέσης, κυρίως Ἐκπαιδευτικῶς μὲ κατάλληλα προγράμματα. Ἐτεῖ θὰ δημιουργηθῆ νέο φιλόνουσο Κοινὸν, πρᾶγμα ποῦ σὲ τελευταία ἀνάληψη σημαίνει μουσικὴ πρόδοσι καὶ ἔνδοσι τῆς πολιτιστικῆς μας στάθμης. Ἡ ὀργάνωσις, ἔτισης λαϊκῶν συναυλιῶν ἀπασχολεῖ τὴ σκέψιν μας. Πιστεύομε ἀκόμη, ὅτι δὲν εἶναι μακριὰ ὁ καιρὸς ποῦ ἡ Σ.Ο.Β.Ε. θὰ πυνκώσει τῆς συναλλεῖας τῆς, ὥστε νὰ ἔχωμε κάθε ἐβδομάδα ἓνα συμφωρικὸ κοντσέρτο. Ἰσως αὐτὸ νὰ γίη καταρωτὸ βαθμίαια ἀπὸ τὴν μετεπροσεχῆ περίοδο.

Σχετικὰ μὲ τὰ προγράμματα τῆς ἡ Σ.Ο.Β.Ε. θὰ συνεχίση μὲσα στὰ πλαίσια τῆς μέχρι σήμερα δραστηριότητάς της, φέροντας σ' ἐπιφάν τὸ κοινὸ μὲ τὰ πῶ ἀξιόλογα ἔργα τῶν παλαιότερων καὶ νεωτέρων διδασκάλων καὶ προβάλλοντας μὲ σατορήγ τὴν ἑλληνικὴν δημοιορηγία. Εἶναι σταθερὰ ἔτισης ἡ ἀπόφασις νὰ γνωρίζη τὸ κοινὸ σιγά - σιγά τοὺς πῶ γνωστούς ἐθνώως καλλι-

τεχνέας. Ἡ φιλοδοξία τοῦ Ὁδείου Θεσσαλονικῆς καὶ τῆς Σ.Ο.Β.Ε. εἶναι ἡ Θεσσαλονικὴ ν' ἀποβῆ ἡ σημαντικὸ μουσικὸ κέντρο. Πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτὰ θὰ τείνουν ὅλεσ οἱ προσπάθειαι μας.

Ἦδη γιὰ τὴν προσεχῆ περίοδο, καὶ μαζί μὲ διάφορους Ἑλληνέσ καλλιτέχνεσ, ἔχουν προσκληθῆ νὰ συμμετάσχουν ἄρκετοι καλλιτέχνεσ περιηπῆς, ὅπως οἱ μαέστροι Σίγκερ ἀπὸ τὸ Ἰσραήλ, Πιτσινί ἀπὸ τὴν Ἰταλία, ὁ Φιέλσα ἀπὸ τὸ Ὁσλο, ὁ Μπραβίτσκι τῆς Συμφωνικῆς τοῦ Λένινγκραντ καὶ ὁ Μάλκολμ Σάρτζεντ ἀπὸ τὸ Λονδίνο.

Ἀπὸ τοὺς σολιστ θὰ ἀναφέρω τοὺς πιανίστεσ Τσερκάσκυ καὶ Γκέβερσ, τοὺς μεγάλους βιολιατίσ Μίσα Ἐλμαν καὶ Καριπόλι, τοὺς διασημοὺς βιολωνιτέλαιοσ Ροστρόποβιτς, Γκὼ Φαλλό, Μαϊνάρντι καὶ τὸ δικὸ μας Πακασταύρου.

Ὁ κύκλος αὐτοσ, ὅσο ἡ ὀρχήστρα μας θὰ προσεβῆ καὶ θὰ τελειοποιεῖται, ὀλοένα θὰ εὐρύνεται.

Ἡ Σ.Ο.Β.Ε. θὰ συνεχίση τὸ ἔργο της, ποῦ εἶναι ἡ ἐξέλιξι καὶ πρόδοσι ἡ δικὴ της καὶ τοῦ κοινού μαζί. Ὅταν σκεφθώμε μὲσα ἀπὸ πόσει δυσκολίεσ, ἐμπόδια καὶ ἀγωνίεσ ἀκόμη πέρασε ἡ ὀρχήστρα στὰ πρώτα της αὐτὰ χρόνια καὶ κατώρθωσε νὰ ἐπιτύχη, μποροῦμε νὰ εἰμαστε αισιόδοξοι γιὰ τὸ μέλλον.

Στὴν ἐπιτηρήσιν ὅμως τῶν ἐμποδίων βρήκε θερημ καὶ σατορηγικὴ συμπαράστασι, ὅπου ἀπευθύνομαι. Ἡ Σ.Ο.Β.Ε. αισθάνεται ὅτι χωρὶς τὴ γενικὴ αὐτὴ βοήθεια δὲ θὰ μποροῦσε νὰ ἐπιτελέσῃ τὸ ἔργο της. Χρωστέται χάριτεσ σὲ τόσοσ πολλούσ ποῦ ἡ ἀπαρίρησή τους καὶ μόνη θὰ ἦταν ἀδύνατη.

Ὁσφρεῖ ὅμως ὑπέρτατον καθήκον

νὰ ἐκφράσῃ τὴ βαθεῖα τῆς ἐγνωμοσύνη πρὸς τὸν Πρόεδρο τῆς Κυβερνήσεωσ κ. Κωνσταντίνου Καραμανλή, ποῦ τὴν Ἰδρύσε καὶ τῆς παρήσε τὰ μὲσα νὰ ἴζησι.

Νὰ ἐκφράσῃ ἀπειρεσ εὐχαριστίεσ πρὸς τοὺσ πρῶην ὀπουργούσ Παιδείωσ κ.κ. Γεροκωστόπουλον καὶ Βογιασιζῆν καὶ τὸν νῦν ὀπουργὸν κ. Κασιμάτην καὶ τὴν Διεύθυνσιν Καλλιτῆχνων, στὴν πολῆμτην βοήθεια τῶν ὀποιων ὀφείλομε τόσα πολλὰ.

Στὸν τῆωσ ὀπουργὸ Βορείου Ἑλλάδοσ κ. Ἀβγοστον Θεολογίτην καὶ τὸν τῆωσ γενικὸν γραμματέα τοῦ ὀπουργοῦ Βορείου Ἑλλάδοσ κ. Γ. Παπαγεωργίου γιὰ τὸ ἀληθινὸ πατρικὸν ἔνδιαφέρον καὶ τὴν ἀκαμήτην μερίμνη τοὺσ γιὰ κάθε θέμα τῆς ὀρχήστρας.

Στὸν νῦν ὀπουργὸ Βορείου Ἑλλάδοσ κ. Διονύσιον Μανῆτην καὶ τὸν γενικὸν γραμματέα κ. Ἰωάννη Χολέτσην γιὰ τὴν ἐγκάρδια συμπαράστασι καὶ τὴν σατορήγ ποῦ ἔχουν περιβάλει τὴν ὀρχήστρα.

Στὸν Τύπο, ἰδιαίτερα, τῆς Θεσσαλονικῆς, θὰ θέλαμε νὰ ἐκφράσομε τὴν ἐγνωμοσύνην μας γιὰ τὴν ἀνιδιαιτέλη, θερημ καὶ εὐκρινῆ ἐνίσχυσιν τοῦ ἔργου τῆς Σ.Ο.Β.Ε.

Ἀπειρεσ εὐχαριστίεσ ὀφείλομε στὴ Διεθνή Ἐκθεσὴ Θεσσαλονικῆσ ποῦ στὰ πρώτα βήματα τῆς ὀρχήστρας πρόβημα παρεχώρησε ἰδιαίτερα αἰθουσα γιὰ τῆς δοκιμῆς της. Δὲν θὰ ἐχάσομε ποτὲ ὅτι ὁ ἀγασμοσ καὶ ἡ τελετὴ τῆς ἐνάρξεωσ τῆς λειτουργίας τῆς Σ.Ο.Β.Ε. ἔγινε στὴν αἰθουσα αὐτῆς τῆς Ἐκθεσεωσ.

Στὴν Ἐταιρεία Μακεδονικῶν Σπουδῶν γιὰ τὴν ἐνεργικὴ καὶ ἀνιδιαιτέλη παραχώρησι τῆς αἰθουσεσ γιὰ τῆς δοκιμῆς τῆς ὀρχήστρας καὶ ὅλο τὸ χεῖμῶνα καὶ στὴ Διεύθυνσιν

τοῦ Βασιλικῦ Θεάτρον γιὰ ἀπειρεσ διευκολύνσεσ, ποῦ κάνει πάντα γιὰ τὴν ὀρχήστρα.

Τὰ ἐπιτεύγματα τῆς ὀρχήστρας ὀφείλοται ὅμως κατὰ κύριο λόγο σὲ ἐσωτερικοὺσ λόγουσ. Ἡ ἐπιτυχὴ σταδιοδρομία τῆς Σ.Ο.Β.Ε. ἔγινε κατορθωτὴ χάρι στὴ στενή, ἀνέφελη καὶ ἐγκάρδια συνεργασία τῶν μελῶν τῆς Καλλιτεχνικῆς Ἐπιτροπῆσ, τοῦ συμβουλοῦ τοῦ Ὁδείου καὶ τῆς οικονομικῆς ἐπιτροπῆσ. Ἐπίσης χάρισ στὴν ὑποειρηματικὴ ἀφοσίωσι καὶ τὴν αὐτοθυσία τοῦ διορηκτικῦ προσωπικοῦ, ποῦ ἀνεπαρκῆ σὲ ἀριθμὸ γιὰ τῆς ἀνάγκησ καὶ μόνου τοῦ Ἰδρύματοσ, κατώρθωσε τὸ βαθμὶα νὰ ἐπαρκῆ σὲ τριπλάσιον ὄγκο ἔργασιοσ.

Καὶ φυσικὰ καὶ πῶν ἀπ' ὅλα στὸ ἔθλο, στὸν ἔνθουσιασμὸ, στὴν πίστι καὶ τὴν πειθαρχία τῶν μελῶν τῆς ὀρχήστρας ποῦ κατώρθωσαν μὲ τὴν ἔργασια καὶ τὸν μόχθο τοὺσ νὰ ἀνεβάσομε τὸ ἐπίπεδο τῆς Σ.Ο.Β.Ε. σ' ἓνα σημεῖο, ποῦ δημιουργεῖ δικαιολογημένῃ ὑπερήφανια γιὰ τὸ παρόν καὶ σταθερέσ ἐλπίδεσ γιὰ τὸ μέλλον.

Πρὸς τὸ κοινὸ, τῶρα, τῆς Θεσσαλονικῆσ, ποῦ ἔχει περιβάλει τὴν ὀρχήστρα μὲ τόση ἀγάπη καὶ σατορήγ, ποῦ ἀνταποκρίθηκε μὲ τόσο ὀδολο ἔνθουσιασμὸ καὶ σταθερὴ πίστι στὸ ἔργο της, ποῦ τὴν ἔκανε δικὸ τῆς παιδεί, ἡ Σ.Ο.Β.Ε. αισθάνεται πραγματικὴ ἐγνωμοσύνη καὶ ὀσάχηται ὅτι θὰ συνεχίσῃ τὸ ἔργο της μὲ τὴν ἴδια ἀκοίητην φλόγα καὶ τὴν ἴδια συναίσθησιν εὐθύνησ ὥστε μὲ τὴν συνεχῆ τῆς ἔνδοσι καὶ τὴν ζωντανὴν παρουσία της γιὰ ἑλπίτην στὴν Θεσσαλονικὴ καὶ σ' ὅλη τὴν χώρα θὰ τολμοῦσα νὰ ποῦ αἰσθημάτων χαράσ καὶ περιήφανιασ.

κριτική

ΟΓΔΟΗ ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΤΗΣ Σ.Ο.Β.Ε.

Μαέστρος
ΣΟΛΩΝ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ
Σολίστ
ΡΑΦΙ ΠΕΤΡΟΣΙΑΝ

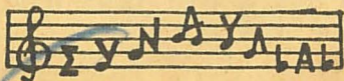
Μέ ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρακολουθήσαμε τήν ὀγδόη συναυλία τῆς ΣΟΒΕ πού δόθηκε τήν περασμένη Δευτέρα. Πολύς κόσμος παρευρέθη κι αὐτό ἀποτελεῖ ἔνδειξι γιά τήν αὐξησι τοῦ φιλόμουσου κοινοῦ τῆς πόλεώς μας. Συγκεκριμένως στήν τελευταία συναυλία ἐξηντλήθησαν ὅλα τά εἰσιτήρια. Τήν ὀρχήστρα διηύθυνε ὁ κ. Σ. Μιχαηλίδης καί ἀκούσαμε σέ πρώτη ἐκτέλεσι τήν εἰσαγωγή τοῦ Ροσσίνι «Ὁ κύριος Λιπρουσκίνο». Ὁ Ροσσίνι ἔγραψε πολλές ὕπερες καί πολλές ἀπ' αὐτές σέ νεαρά ἡλικία. Πιό γνωστός ὅμως ἔγινε ἀπό τίς εἰσαγωγές του πού ὠρισμένες εἶναι θαυμάσιες. Ἡ εἰσαγωγή πού ἀκούσαμε καίτοι δέν εἶναι ἀπό τίς ὠραιότερες, ἔχει πνεῦμα σπινθηροβόλο, χάρι, ἀπαιτεῖ ὅμως εὐστροφία ὀρχήστρας. ὁ κ. Μιχαηλίδης διηύθυνε μέ ἀνεσι καί ἡ ἀπόδοσι ἀρκετά καλή, καίτοι τά κόντρα μπάσσα μερικές φορές ἦταν ἀδύνατα.

✱

Τό ἐπόμενο ἔργο πού ἀκούσαμε ἦταν ἡ συμφωνία σέ ρέ ἐλάσσονα τοῦ Φράνκ. Μοναδική τοῦ συνθέτη, κατέχει ὅμως ἐξέχουσα θέση ἀνάμεσα στά μικρό σέ ποσότητα ἀλλά πλούσιο σά περιεχόμενο ἔργο του. Παρουσιάζει ξεχωριστές δυσκολίες καί ἀπαιτεῖται πεπειραμένη ὀρχήστρα γιά τήν ἔρμηνεῖα της. Παρ' ὅλα αὐτά ὅμως ἡ ὀρχήστρα ἔδωσε μιά πολύ καλή ἐκτέλεσι. Δέν ἦταν βέβαια τέλεια, οὔτε καί πρέπει σάν κοινόν νά ἔχουμε αὐτήν τήν ἀπαίτησι γνωρίζοντας τίς δυνάμεις τῆς ὀρχήστρας μας. Κάτι ἀδυναμίες στά ἔγχορδα ὡς πρός τήν ποιότητα κι ἔντασι ἤχου στίς ὑψηλές περιοχές, ὠρισμένες μικροανωμαλίες στά πνευστά δέν θά πρέπει νά μᾶς παρασύρουν καί νά βλάψουν τήν ὅλη ἔρμηνεῖα. Ἐκεῖνο πού ἐνέχει ἰδιαίτερη σημασία εἶναι ὅτι ἡ συμφωνία ἀπεδόθη στό σωστό της ὕφος.

✱

Τό πρόγραμμα ἔκλεισε μέ τό κοντσέρτο γιά πιάνο καί ὀρχήστρα τοῦ Κατσατουριάν μέ σολίστ τόν Ρ. Πετροσιάν. Τό ἔργο αὐτό μαζί μέ τό κοντσέρτο γιά βιολί, κάνουν τόν Κατσατουριάν διεθνώς γνωστό. Σέ ὅλες τίς συνθέσεις του ἐπικρατεῖ τό ἐθνικιστικό πνεῦμα πού ἐκδηλώνεται μέ τά ἀρμενικά δημοτικά τραγούδια ἢ μέ ρίζες τῶν τραγουδιῶν αὐτῶν. Ὁ Πετροσιάν ὑπῆρξε πολύ καλός στήν ἔρμηνεῖα του. Σωστός στό ὕφος, μέ θαυμάσια δεξιοτεχνικά προσόντα, ζεστός στόν ἤχο, κατέπληξε τό κοινό. Ἀπέδωσε μέ πολύ ἀνεσι καί τά πιό δύσκολα σημεῖα. Μέ τά ἐκτός προγράμματος δέ πού ἔπαιξε μᾶς δείχνει ὅτι μπορεῖ νά ἀποδόσῃ ἐξ ἴσου καλά καί τά προκλασσικά καί ρωμαντικά ἔργα. Ἡ ὀρχήστρα μέ τήν καθοδήγησι τοῦ κ. Μιχαηλίδη, συνόδευσε μέ πολύ ἀνεσι καί πιστικότητα τό πραγματικά δύσκολο κοντσέρτο.

Τῆς συμφωνικῆς

Ἡ δεκάτη συναυλία τῆς Σ.Ο.Β.Ε. θὰ δοθῆ εἰς τὸ «Βασιλικὸν Θέατρον» αὐριον 8.30' μ.μ. ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Σόλωνος Μιχαηλίδου καὶ με' σολιστὴν τὴν διεθνοῦς φήμης Ἑλληνίδα καλλιτέχνηδα, πρωταγωνίστριαν τῆς ὄπερας τῆς Βιέννης κ. Κίτσαν Δαμασιώτου, ἡ ὁποία θὰ ἐρμηνεύσῃ τὰ περίφημα «τραγούδια ἐνὸς ὁδοιπόρου» τοῦ Μάλερ. Τὸ πρόγραμμα περιλαμβάνει, ἐπίσης, τὰς «παραλλαγὰς σ' ἓνα θέμα τοῦ Χάϋδν» τοῦ Μπράμς, τοὺς «Τρεῖς χοροὺς» ἀπὸ τὸ μπαλέτο «Τὸ τρίκοχο καπέλλο» τοῦ Ντέ Φάλια καὶ τὴν «Ἀποκάλυψη τῆς πέμπτης σφραγίδας» τοῦ Γ. Σισιλιάνου. Ὅλα τὰ ἔργα τοῦ προγράμματος, πλὴν τῶν «Παραλλαγῶν» τοῦ Μπράμς, ἐκτελοῦνται διὰ πρώτην φοράν ἐν Θεσσαλονίκῃ. Εἰσιτήρια πωλοῦνται εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ Θεάτρου.

Τὸ μουσικὸν συγκρότημα τῆς βορ. Ἑλλάδος

Ἡ ΣΥΜΦΩΝΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΑ ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΤΗΝ ΠΡΟΒΟΛΗΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ

Θὰ ἐκτελέσῃ καὶ τὴν ἐνάτην τοῦ Μπετόβεν
ἐὰν μονιμοποιηθῇ ἡ ἰδρυσομένη χορωδία

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ Κ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗ

Εἰς τὸ κρατικὸν ὠδεῖον Θεσσαλονίκης, ὁ διευθυντὴς αὐτοῦ καὶ διευθυντὴς τῆς συμφωνικῆς ὀρχήστρας βορείου Ἑλλάδος κ. Σόλων Μιχαηλίδης, προέβη ἐνώπιον ἐπιστῆμων καὶ δημοσιογράφων, εἰς ἀπολογισμὸν τοῦ ἔργου τῆς ΣΟΒΕ κατὰ τὴν πρώτην τριετίαν ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς της.

Ὁ διαπρεπὴς μαέστρος, συνθέτης καὶ μουσικολόγος, ἐν ἀρχῇ ἐξήρε καὶ ἐχαρακτήρισεν ὡς ἱστορικὴν τὴν ἴδρυσιν τῆς ΣΟΒΕ καὶ ἐτόνισεν ὅτι ἀποτελεῖ τιμὴν διὰ τὸ ὠδεῖον ἢ εἰς αὐτὸ ἀνάθεσις τῆς δημιουργίας τῆς συμφωνικῆς ὀρχήστρας. Ἀκολούθως εἶπεν ὅτι τὸ ρεπερτόριον τῆς ΣΟΒΕ ἐπελέγη ἀρχικῶς ἀπὸ τὴν παραγωγὴν τῶν κλασσικῶν μουσικοσυνθετῶν, προοδευτικῶς δὲ ἤρχισαν νὰ παίζωνται καὶ ἔργα νεωτέρων, ὡς καὶ προκλασσικῶν, ὀλιγώτερον γνωστῶν εἰς τὸ κοινόν. Ἐπίσης ἐπαίχθησαν 80 συμφωνικὰ ἔργα εἰς πρώτην ἐκτέλεσιν ἐν Θεσσαλονίκῃ. Διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ, ὡς ἐτόνισεν ὁ κ. Μιχαηλίδης, ἡ ΣΟΒΕ ἐξεπλήρωσεν ἕνα τῶν βασικῶν σκοπῶν, ἦτοι τὴν προσφορὰν καλῶν μουσικῶν ἀκροαμάτων εἰς τὸ κοινόν. Δεύτερος σκοπὸς τῆς συμφωνικῆς ὀρχήστρας, ἐπιτελεσθεὶς μὲ ἐπιτυχίαν, ἦτο ἡ προβολὴ τῆς ἑλληνικῆς δημιουργίας. Μέχρι τοῦδε ἐξτελεσθήσαν 32 ἔργα Ἑλλήνων συνθετῶν, τὸ 76% τῶν μαέστρων καὶ σολίστ οἱ ὅποιοι ἐνεφανίσθησαν μὲ τὴν ΣΟΒΕ, ἦσαν Ἑλληνας. Ὁ κ. Μιχαηλίδης ἐτόνισεν ὅτι ἡ προσπάθεια αὐτῆς τῆς προ-

βολῆς Ἑλλήνων καλλιτεχνῶν θὰ συνεχισθῇ μὲ ἀξανακόμην ρυθμῶν. Περαιτέρω ἀνέφερον ὅτι ἡ ἐξέλιξις καὶ ἡ διωσιμότης τῆς ὀρχήστρας ὀφείλεται εἰς τὸ κοινόν ποῦ τὴν ἠγάπησεν, εἰς τοὺς συνδρομητὰς της οἱ ὅποιοι σήμερον ἀνέρχονται εἰς 460 καὶ εἰς τὴν ἐργατικότητα τῶν διοικητικῶν καὶ καλλιτεχνικῶν μελῶν της. Εἰς τὴν Θεσσαλονικὴν ἡ ΣΟΒΕ ἔδωκεν 67 συναυλίας, πολλὰς δὲ ἄλλας εἰς πόλεις τῆς βορείου Ἑλλάδος. Τὸν Αὐγούστον θὰ λάβῃ μέρος εἰς τὸ «Φεστιβάλ λόγου καὶ τέχνης» τῆς Λευκάδος, θὰ συνεχίσῃ δὲ τὴν δράσιν της διίδουσα συναυλίας μόνον διὰ νέους, πρὸς ἄνοδον τῆς ἐκπολιτιστικῆς μας στάθμης. Τέλος, ὁ κ. Μιχαηλίδης ἐτόνισεν ὅτι ἡ ἄρσις πολλῶν ἐμποδίων τὰ ὅποια ἔπληρον κατὰ τὸ παρελθόν εἰς τὸν δρόμον τῆς ΣΟΒΕ ἐπιτρέπει πᾶσαν αἰσιοδόξον πρόβλεψιν διὰ τὸ μέλλον αὐτῆς.

Ἀπαντῶν εἰς ἐρώτησιν ἐνὸς τῶν παρισταμένων ὁ κ. Μιχαηλίδης εἶπεν ὅτι ὄνειρον τῆς ΣΟΒΕ εἶναι νὰ ἐκτελέσῃ τὴν 9ην συμφωνίαν τοῦ Μπετόβεν, ἐθεβαίωσε δὲ ὅτι τοῦτο θὰ πραγματοποιηθῇ τὸν Μάιον τοῦ 1963 ἐὰν μονιμοποιηθῇ ἡ χορωδία ἡ ὅποια θὰ συγκροτηθῇ διὰ νὰ μετᾶσχῃ τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς πεντηκονταετηρίδος ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Θεσσαλονίκης.

Τὸν ἀπολογισμὸν παρηκολούθησαν ὁ γενικὸς γραμματεὺς τοῦ ὑπουργείου βορείου Ἑλλάδος κ. Χολέβας, ὁ δήμαρχος κ. Παπαηλιάκης ὁ βουλευτὴς κ. Παπαγεωργίου, ὁ γραμματεὺς τῆς Ἐταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν κ. Λέτσας, πολλοὶ καθηγηταὶ τοῦ ὠδεῖου, ἀπόφοιτοι καὶ μαθηταὶ αὐτοῦ κ.π.ἄ.

Τεραστία ή συμβολή του

ΤΟ ΩΔΕΙΟΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ Η ΓΟΝΙΜΟΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ

Τα αποτελεσματα τών εφειεινών εξειάσεων

Είναι γνωστόν, πόσο μεγάλη είναι ή προσφορά του 'Ωδείου Θεσσαλονίκης και πόσον έχει αύξηθη τό κύρος του κατά τά τελευταία έτη, μετά την ανάθεσιν τής διευθύνσεώς του στον κ. Σόλ. Μιχαηλίδη. Κάθε χρόνο νέοι καλλιτέχνες, νέα ταλέντα, νέα στελέχη τής τέχνης άποφοιτούν και εντάσσονται στον καλλιτεχνικόν κόσμον τής Βορείου Ελλάδος.

Οι έφετεινές εξετάσεις δείχνουν τό μέγεθος τής προσφοράς αυτής. Από τήν Σχολή Συνθέσεως και 'Ανωτέρων Θεωρητικών (του Διευθυντού κ. Μιχαηλίδη) έλαβον τό πτυχίον 'Αρμονίας με βαθμόν «άριστα» 5 σπουδασταί (Γεώργ. Παρωτίδης, Σπ. Βοσκίδης, 'Αθαν. Μούχος, Σ. Χαραλαμπίδης και Γ. Σμυρλή), με βαθμόν «λίαν καλώς» 7 σπουδασταί (Σπ. Βλαχάκης, Αίκ. Πυρπική, 'Ιωάν. Φωτάκης, Νικ. Δανιηλίδης, Βασ. Δημάδη, Βασ. Γκίτσας και Εύάγ. Κελτσερίδου) και με βαθμόν «καλώς» άλλοι 2 σπουδασταί (Ρ. Μ. Τσώλη, 'Αρ. Γιακουμής). Επίσης τό πτυχίον ώδικής με βαθμόν «άριστα» έλαβεν ο κ. Σ. Χαραλαμπίδης.

ΔΙΑ ΠΝΕΥΣΤΑ

'Εξ άλλου, από τήν τάξιν του κ. 'Εμ. Αικατερίνη έλαβαν τό Πτυχίον 'Ανωτέρων Πνευστών 'Οργάνων με «άριστα» μέν οι Σπ. Βλαχάκης και Νικ. Δανιηλίδης, ενώ με βαθμόν «λίαν καλώς» οι 'Αρ. Καλιακούδας, Σ. Χαραλαμπίδης, Φ. Μαυροειδής, 'Αλ. 'Αδαμόπουλος, 'Αντ. Νικολαΐδης, 'Αν. Στεφανίδης και 'Αγ. Πολίτης.

ΣΧΟΛΗ ΠΙΑΝΟΥ

'Από τήν έδρα του κ. Α. Κουτού έλαβαν δίπλωμα πιάνου ή Αικατερίνη Βαμβακά (άριστα κατά πλειοψηφίαν), πτυχία διδασκαλίας ή Σηρπούχη Μπαρσαμιάν (άριστα κατά πλειοψηφίαν) και Νιόδη Κατσίκη (λίαν καλώς κατά πλειοψηφίαν).

Επίσης πτυχίον διδασκαλίας πιάνου με βαθμόν «καλώς» παμψηφεί έλαβε ή Χρυσάνθη Πείου, μαθήτρια τής καθηγήτριας κ. Θ. Γεωργίου - Χιδίρογλου.

Διπλώματα πιάνου με «άριστα» και διακρίσεις Α' και Β' βραβείου άντιστοίχως έλαβαν ή Νίκη Στέφου (τής στοίχως έλαβαν ή Νίκη Στέφου) και ή Ασπασία Μυστακίδου (του καθηγητού κ. Γιώργου Θυμή).

ΣΧΟΛΗ ΜΟΝΩΔΙΑΣ

Διπλώματα μονωδίας με βαθμόν μέν «άριστα» έλαβαν ή 'Αλεξάνδρα Κουΐδου και Περικλής Ταλαντόπουλος, με βαθμόν δε «λίαν καλώς» ή 'Αναστασία Αύλωνίτου. Η πρώτη είναι μαθήτρια τής καθηγήτριας κ. Μ. Μακρή, ενώ οι δύο άλλοι μαθηταί τής καθηγήτριας κ. Φωνής 'Αϊδαλή - Σαπουντζή.

ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΔΙΠΛΩΜΑΤΑ

Παμψηφεί άριστοίχοι έκρίθησαν ο Δημήτριος Ξενάριος (του διδασκάλου κ. Α. Καμηλιέρου), ο όποιος έλαβε

δίπλωμα βαθυχόρδου και ο Θεόδωρος Ζαρίμπας (του διδασκάλου κ. 'Εμ. Αικατερίνη), ο όποιος έλαβε δίπλωμα κόρνου.

Τέλος ο Νικ. Μπατζίλης (του καθηγητού κ. Ι. Κοπανά) έλαβε δίπλωμα δραματικής με τον βαθμόν «άριστα» κατά πλειοψηφίαν.

ΕΚ ΤΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Εις τήν σχετικήν ανακοίνωσιν του 'Ωδείου αναφέρεται ότι κατά τας άπολυτηρίας εξετάσεις του Ιανουαρίου 1962 έλαβαν πτυχίον 'Ανοκας με τον βαθμόν άριστα κατά πλειοψηφίαν ή Εύαγ. Μέλφου, πτυχίον άντιστίξεως με τόν βαθμόν άριστα παμψηφεί ο Γιώργος Θυμής και δίπλωμα δραματικής με τόν βαθμόν άριστα παμψηφεί και τήν διακρίσιν του Α' βραβείου ή 'Ελεονώρα Δηλαβέρη.

Ο ΡΟΣΤΡΟΠΟΒΙΤΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΟΥΣΙΚΗ

ΚΑΙ ΤΟΝ ΣΤΑΛΙΝ...

‘Η χθεσινή «πρὲς-κόνφερενς» τοῦ διασήμευ βιολοντσελίστο

—Μεγαλώνουμε στὴ χώρα μας, μὲ τὴ σκέψη στὴν Ἑλλάδα, πλημμυρισμένοι ἀπὸ τὸ μεγαλεῖο καὶ τὸν πολιτισμὸ τῆς. Στὰ γυμνάσια καὶ στὰ πανεπιστήμια τῆς πατρίδας μου, διδάσκονται ἡ ἱστορία σας κι’ οἱ ἀρχαῖοι κλασικοὶ συγγραφεῖς σας.

Αὐτὰ ἦταν τὰ πρῶτα λόγια ποῦ εἶπε στὴ χθεσινὴ συνάντησή του μὲ τοὺς δημοσιογράφους, ὁ διάσημος Ρῶσος βιολοντσελίστας Μοτισλάβ Ροστροπόβιτς.

—Ποιὰ ἦταν ἡ πρώτη ἐντύπωσή σας στὴν Ἑλλάδα;

—Ἡ πρώτη ἐπαφή μου, μπαίνοντας στὴ χώρα σας, ἦταν μὲ τὴν ἀστυνομία τῶν συνόρων. Οἱ Ἕλληνες ἀστυνομικοὶ καὶ τελωνειακοὶ, μοῦ φέρθηκαν ἐξαιρετικὰ εὐγενικὰ. Στὴ Θεσσαλονικὴ βέβαια, ὅπου ἔφτασα τὸ Σάββατο, ἔμεινα ἐνθουσιασμένος ἀπὸ τὴν ἐγκάρδια ἀτμόσφαιρα, ποῦ δημιουργήθηκε ἀμέσως μὲ τοὺς συναδέλφους τῆς ὀρχήστρας Βορείου Ἑλλάδος καὶ μὲ τὸν διευθυντὴ τῆς Σόλωνα Μιχαηλίδη.

—Ποιὰ εἶναι ἡ γνώμη σας γιὰ τὴν ὀρχήστρα τῆς Θεσσαλονικῆς καὶ γιὰ τοὺς Ἕλληνες ἐκτελεστές.

—Ἀπὸ τὴν πρώτη πρόβα εἶχαμε μιὰ τέτοια ἐπαφή, χωρὶς λόγια, ἐπαφή καρδιάς μὲ καρδιά, ποῦ ἔφτασε στὸ κατακόρυφόν της στὴ συναυλία. Ἀπ’ αὐτὸ καὶ ἀπὸ τὴν ἐκτέλεση τῶν ἔργων, κατάλαβα ἀμέσως ὅτι ἡ ὀρχήστρα Θεσσαλονικῆς, ἔχει μεγάλες καὶ πολλὲς προοπτικὲς. Αὐτοὶ ποῦ τὴν ἀπαρτίζουν, ἀγαποῦν τὴ μουσικὴ, γεγονός ποῦ ἀποτελεῖ τὸν σπουδαιότερο παράγοντα γιὰ ἕναν μουσικό.

—Γιὰ τὴν ἐδῶ ἐμφάνισή σας, τί ἔχετε νὰ πῆτε;

—Ἀνυπομονῶ νὰ γνωρίσω τὴν εὐαισθησία καὶ τὸ μουσικὸ ἐνστικτο τοῦ Ἀθηναϊκοῦ κοινοῦ καὶ νὰ ἐκτελέσω τὴν σονάτου τοῦ Μπρίττεν στὴ πόλη ποῦ γεννήθηκε. Γιατὶ ὅπως θὰ γνωρίζετε, ἡ σονάτα αὐτὴ γράφτηκε ἐδῶ καὶ μοῦ ἀφιερώθηκε. Μὲ τὴν εὐκαιρία ἀναφέρω, ὅτι κατὰ τὸ ταξίδι μου, ἔλαβα τὸ πρῶτο μέρος μιᾶς νέας συνθέσεως τοῦ Μπρίττεν —σονάτα— ποῦ θὰ ἐκτελέσω στὸ Φεστιβάλ τοῦ Ὀλυμπουργο, στὶς ἀρχὲς Ἰουνίου.

—Ποιὰ εἶναι ἡ γνώμη σας γιὰ τὸν Καζάλς;

—Δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐκφρασω αὐτὸ ποῦ ἀκριβῶς αἰσθάνομαι καὶ ποῦ πιστεύω γι’ αὐτὸν τὸν μεγάλο καλλιτέχνη.

—Εἶναι ἀλήθεια ὅτι θὰ ξανάρθετε στὴν Ἑλλάδα γιὰ νὰ δώσετε συναυλία στὰ πλαίσια τοῦ Φεστιβάλ Ἀθηνῶν;

—Δὲν γνωρίζω τίποτα ἀπολύτως. Ὅλες οἱ συναυλίαι καὶ γενικὰ οἱ ἐμφανίσεις τῶν Σοβιετικῶν καλλιτεχνῶν, κανονίζονται ἀπὸ τὸ Κρατικὸ Καλλιτεχνικὸ Γραφεῖο. Ἐκεῖνο ποῦ ξέρω εἶναι ὅτι θὰ ἐμφανισθῶ στὸ Φεστιβάλ τῆς Βιέννης, στὸ Σάλτσμπουργκ καὶ τὸ Φθινόπωρο, θὰ κάνω μιὰ μεγάλη τουρνὲ στὴν Ἀμερικὴ καὶ τὸν Καναδᾶ.

—Ξέρουμε ὅτι ἡ γυναῖκα σας εἶναι καλλιτέχνης. Ἡ τέχνη τῆς εἶναι σχετικὴ μὲ τὴ δική σας;

—Ἡ Γκαλίνα Βισινέφσκαγια, εἶναι κλασικὴ τραγουδίστρια καὶ μέλος τοῦ Μπολσόϊ.

—Ποιοὶ εἶναι κατὰ τὴ γνώμη σας οἱ καλύτεροὶ σύγχρονοι Ρῶσοι συνθέτες;

—Ὁ Σοστρακόβιτς —σήμερα μάλιστα ἐκτελεῖται στὴ Μόσχα γιὰ πρώτη φορὰ ἡ «13η συμφωνία» του, γιὰ ὀρχήστρα, χορωδία καὶ σόλο μπάσο, ὁ Προκόφιεφ καὶ ὁ Καμπάλεφκι.

—Ποιοὶ συνθέτες ἔγραψαν ἐξαιρετικὰ καλὴ μουσικὴ γιὰ βιολοντσέλο;

—Ὁ Μπάχ, ὁ Μπετόβεν, ὁ Μπράμς, ὁ Προκόφιεφ κ.ἀ. Ὁ τελευταῖος μάλιστα ἔγραψε πρόσφατα μιὰ «Συμφωνία» γιὰ βιολοντσέλο καὶ ὀρχήστρα τὴν ὁποία καὶ μοῦ ἀφιέρωσε.

—Πόσες συναυλίαι δίνετε τὸ χρόνο;

—Ἐκατὸ μὲ ἑκατὸ τριάντα. Μένω στὴν πατρίδα μου μόνο τρεῖς μῆνες, ποῦ τοὺς ἀφιερώνω σὲ διδασκαλία ταλαντούχων, στὶς μουσικὲς Ἀκαδημίες τῆς Μόσχας καὶ τοῦ Λένινγκραντ.

—Τί γνώμη ἔχετε γιὰ τὴν ἀφηρημένη τέχνη. Συμφωνεῖτε μὲ ὅσα εἶπε ὁ κ. Κρούστσεφ;

—Κατ’ ἀρχὴν δὲν ξέρω τί ἐδήλωσε ὁ Νικήτα Κρούστσεφ. Νομίζω, ὅμως, ὅτι ἡ ἀφηρημένη τέχνη, ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς ὑπάρξεως. Νὰ εἶναι ἀφηρημένη μὲν, ἀλλὰ νὰ ἔχη ἐπαφή μὲ τὰ συναισθήματα τοῦ ἀνθρώπου. Δὲν καταλαβαίνω πῶς ἐνθουσιάζονται μερικοὶ μὲ τὸ ζωγραφικὸ πῖνακα ποῦ ἔκανε ἡ οὐρὰ ἐνὸς πιθήκου.

—Τί ἐπίδραση εἶχε ἡ περίοδος τοῦ Σταλινιστικοῦ καθεστώτος στὴ μουσικὴ τῆς χώρας σας;

—Εἶναι πολὺ θλιβερὸ αὐτὸ ποῦ θὰ πῶ. Κακὴ. Ὁ Στάλιν ἐπέβαλε παντοῦ τὸ γούστο του, ποῦ δὲν ἦταν καθόλου καλὸ. Ἐτσι πηγαίναμε πίσω. Στὴ Ρωσία σήμερα ἐπικρατεῖ μιὰ διαφορετικὴ ἀτμόσφαιρα.

—Δηλαδή;

—Τὸ καλύτερο παράδειγμα εἶναι οἱ δηλώσεις τοῦ Κρούστσεφ γύρω ἀπὸ τὴν τέχνη. Ἐλευθερία γνώμης. Ἡ τέχνη γενικὰ στὴ Ρωσία θὰ ἔχη μεγάλη ἀνάταση. Εἶναι ἡ περίοδος ὅπου νέοι καλλιτέχνες ψάχνουν καὶ δὲν ἀντιγράφουν. Ψάχνουν νὰ βροῦν νέες μορφὲς στὴν τέχνη, στηριγμένες στὴν παράδοση, ὅμως. Δὲν γίνεται στὴ Ρωσία, ὅπως στὶς Δυτικὲς χώρες, ὅπου ρεκλαμάρουν τὰ ἔργα, θορυβοδῶς καὶ τὸ ἀποτέλεσμα, μένει μόνον ἕνα «πείραμα». Ἐμᾶς μᾶς ἐνδιαφέρει τὸ γνήσιο καλλιτεχνικὸ ἀποτέλεσμα.

—Γιὰ τὸ Στραβίνσκυ τί ἔχετε νὰ πῆτε;

—Εἶναι μεγάλος συνθέτης καὶ ἔζησε μεγάλη ζωὴ. Ἀλλάξε ὅμως καὶ τὰ συστήματα, ὅπως ἀκριβῶς κι’ ὁ Πικασσό.

—Τί κάνει τὸ κράτος σας γιὰ τοὺς μουσικούς;

—Τὰ πάντα. Μέριμνα, βοήθεια ἡγεμονικὲς ἀμοιβὲς καὶ ἰδιαίτερα ὅταν δίνονται συναυλίαι στὴν ἐπαρχία καὶ στὶς ξένες χώρες. Στὴ Μόσχα ὑπάρχουν 12 συμφωνικὲς ὀρχήστρες. Οἱ Ρῶσοι ἀγαποῦν τὴν κλασικὴ μουσικὴ καὶ τὸ κράτος ἐνισχύει αὐτὴ τὴν προσπάθεια.

'Ελευθερία έπικρατεί στη Ρωσία

**ΕΠΙ ΣΤΑΛΙΝ Η ΤΕΧΝΗ ΗΤΑΝ
ΣΕ ΧΑΜΗΛΟΤΕΡΟ ΕΠΙΠΕΔΟ**

'Ενθουσιάστηκε από τούς μπακλαβάδες !

Παρ' όλο πού τό 1951 ό Στάλιν έτίμησε μέ παράσημό του τόν διάσημο βιολοντσέλλιστα Μιστισλάβ Ροστρόποβιτς, ό διαπρεπής καλλιτέχνης κάθε άλλο παρά έτίμησε μέ τά λόγια του τόν αποθανόντα δικτάτορα στην χθεσινή του Πρές Κόνφερανς.

— 'Ο θάνατος του Στάλιν, είπε, υπήρξε και τό τέλος της προσωπολατρίας, και τό τέλος της προσωπολατρίας, υπήρξε ή άρχή της ανατάσεως της τέχνης στην Σοβιετική 'Ενωσί.

— Δηλαδή, επί Στάλιν ή τέχνη στη Ρωσία βρισκόταν σε χαμηλότερο επίπεδο από ό,τι βρίσκεται τώρα ;

— Ασφαλώς. 'Ο Στάλιν επέβαλε τό προσωπικό του γούστο σε όλες τις καλλιτεχνικές εκδηλώσεις, και επειδή τό γούστο του δεν ήταν και τόσο καλό, οι καλλιτεχνικές εκδηλώσεις δεν ήταν και αυτές καλές. Τώρα οι νέοι καλλιτέχνες αρχίζουν νά ψάχνουν, και κανείς δεν τούς εμποδίζει. Τά πράγματα είναι έντελώς διαφορετικά. 'Επικρατεί άλλη άτμόσφαιρα.

— Συμφωνείτε μέ τόν Νικήτα Χρουστώφ πού λέει ότι ή άφηρημένη τέχνη δεν είναι τέχνη και είναι άσχετη πρós τόν λαό ;

— Νομίζω, ότι ή άφηρημένη τέχνη πρέπει νά υπάρχει άν και πιστεύω, ότι άλλα από τά έργα είναι καλά και άλλα άσχημα. Βλέπετε ό Χρουστώφ είπε τή γνώμη του και έγώ λέω τήν δική μου. 'Υπάρχει τώρα έλευθερία.

'Ο Μιστισλάβ Ροστρόποβιτς είναι σήμερα 35 χρονών, και θεωρείται τό πρώτο βιολοντσέλλο του κόσμου. Οι Ρώσοι μετά τήν επίθεσι πού εξαπέλυσαν μέ τόν 'Οίστραχ και τόν Ρίχτερ γιά νά κατοκτήσουν τό πρώτο βιολι και τό πρώτο πιάνο του κόσμου, έστειλαν τώρα τόν 35ετή Ροστρόποβιτς, γιά νά αφαιρέση από τόν Πάμπλο Καζάλς τά πρώτεια, και φαίνεται ότι τό κατάφεραν.

— Ποιά είναι ή γνώμη σας γιά τόν Καζάλς ;

— 'Η γνώμη μου είναι, ότι πρόκειται γιά θαυμάσιο καλλιτέχνη.

— Πώς σας φάνηκε ή όρχήστρα της Θεσσαλονίκης, μιά και συμπράξατε μαζί της τήν Δευτέρα ;

— Είναι πολύ καλή όρχήστρα Φυσικά είναι νέα ακόμη, αλλά έχει πολύ μέλλον. 'Εκείνο πάντως πού μου έκανε έντύπωση ήταν ή έπαφή πού απέκτησα μέ τόν μάετρο Σόλωνα Μιχαηλίδη και τούς μουσικούς μέ τις πρώτες νότες. Παρ' όλο πού γλωσσικώς, δεν μπορούσαμε νά συνεννοηθούμε συνεννοηθήκαμε μέ τήν καρδιά μας και μέ τήν τέχνη μας.

— Τί σας έκανε έντύπωση από τήν πρώτη σας αυτή επίσκεψι στην 'Ελλάδα ;

— 'Η εύγένεια τών αστυνομικών, πού μέ υπεδέχθησαν στα σύνορα, τά ραδίκια, ή ταραμοσαλάτα, και οι μπακλαβάδες. Σε κάθε διάλειμμα της συναυλίας μου στην Θεσσαλονίκη, έτρωγα και από δυό - τρεις μπακλαβάδες. Τόσο πού φοβήθηκα μή πάθω τίποτα, και δεν μου δίνανε άλλους.

— Στην 'Αθήνα τί θά παίξετε ;

— Θα παίξω έργα του Μπράμς του Μπάχ, του Προκόφιεφ, ένα δικό μου έργο, και γιά πρώτη φορά θά εκτελεσω τήν πρώτη σονάτα του Μπρίττεν στην 'Αθήνα, πού μου τήν έχει μάλιστα αφιερώσει. Μπρίττεν συνέθεσε τήν σονάτα του αυτή στην 'Αθήνα, μιά λοιπόν και γεννήθηκε εδώ, θέλω νά τήν πρωτοπαίξω στην 'Αθήνα. Μέ τήν εύκαιρία αυτή θά πρέπει νά σας πώ, ότι ό Μπρίττεν συνθέτει τώρα ένα κοντσέρτο, πού θά τό παίξω στο Φεστιβάλ του 'Ωσμבורω της 'Αγγλίας.

— Γιατί άφοσιωθήκατε στο βιολοντσέλλο ;

— Ούτε κι' έγώ ξέρω. 'Ο πατέρας μου έπαιζε τό ίδιο όργανο και από 8 χρονών, μου τό μάθαινε και έμένα. Είμαι και καλός πιανίστας επίσης.

— 'Η σύζυγός σας είναι καλλιτέχνης ;

— Ναι. Είναι ή τραγουδίστρια Γκαλίνα Βισινέφσκαγια, μέλος του Μπολσόϊ.

— 'Εσεις ασχολείσθε μέ τίποτε άλλο ;

— Διδάσκω τρεις μήνες κάθε χρόνο στα 'Ωδεια της Μόσχας και του Λένινγκραντ.

— 'Ελληνική μουσική έχετε ακούσει ;

— "Οχι, ποτέ. Θα ακούσω όμως τώρα, μιά και βρίσκομαι στην 'Ελλάδα. "Ηδη άπόψε θά ακούσω ένα έργο του Σκαλκώτα.

— Ποιές είναι οι προτιμήσεις σας από τούς μεγάλους μουσικούς ;

— 'Ο Μπετόβεν, ό Μπάχ, ό Μπράμς, ό Σούμαν, ό Χίντεμυτ, ό Προκόφιεφ, ό Σοστάκοβιτς και άλλοι.

— Ποιόν θεωρείτε, ως τόν μεγαλύτερο σύγχρονο Ρώσο συνθέτη ;

— Τόν Σοστάκοβιτς.

— Ποιά είναι ή γνώμη σας γιά τόν Στραβίνσκι ;

— 'Ο Στραβίνσκι είναι ένας από τούς μεγάλους μουσικούς. Τώρα γράφει Δωδεκαφθογγική μουσική. Πολλά έργα του δεν τά καταλαβαίνω. 'Ισως τό σφάλμα, όμως, νά είναι δικό μου.

— 'Εκτός από τήν μουσική, τί άλλο αγαπάτε ;

— Τά ταξίδια. 'Αγαπώ όμως και τήν γυναίκα μου και τά δυό μου παιδιά. 'Ετσι, όταν άποφασίσω νά ταξιδέψω, λυπάμαι συγχρόνως, γιατί αφήνω πίσω μου τήν γυναίκα μου και τά παιδιά μου. Δυστυχώς—και εύτυχώς επομένως—ταξιδεύω πολύ τακτικά. 'Αρκεί νά σας πώ, ότι δίνω 130 περίπου συναυλίες τόν χρόνο.

— Ποιά είναι ή γνώμη σας γιά τήν μοντέρνα μουσική ;

— Είναι μιά αναζητήσις. Στην Δύσι ή αναζητήσις αυτή ρεκλαμάρεται και διατυμπανίζεται, ενώ σε μās μπορεί οι νέοι νά αναζητούν, αλλά θέλουν πρώτα νά φθάσουν στο αποτέλεσμα και μετά νά ανακοινώσουν κάτι. Παντού γίνονται πειράματα. 'Υπάρχουν οι συνθέτες, οι εκτελεσται και τό κοινόν. 'Εμείς οι εκτελεσται λοιπόν, πού σεβόμαστε τό κοινόν, δεν πρέπει νά του δίνουμε πειραματισμούς, πού δεν έχουν καμιά κατάληξι.

— Τό σοβιετικό κράτος βοηθά τις τέχνες ;

— Τό Κράτος μας, κάνει τά πάντα. 'Οσον άφορα τήν μουσική, διαθέτει πολλά χρήματα, γιατί θέλει νά τήν διαδώση και στα πιο απομακρυσμένα χωριά. 'Ενας καλλιτέχνης θά πληρωθ ή τό ίδιο κι' όταν είναι άδεια ή αίθουσα.

— Δηλαδή έσεις πρέπει νά είσθε πλούσιος.

— Είμαι. 'Εχω ό,τι ποθώ. "Όταν κανείς έχει περισσότερο από ό,τι χρειάζεται γιά νά ζή άνετα και νά κάνει αυτό πού θέλει, τότε είναι άφηρημένα πλούσιος. 'Εγώ έχω αυτόκινητα δυό, σπίτι ωραίο και ζώ θαύμα. Δεν θά μπορούσα νά ζώ καλύτερα και άς είχα περισσότερα χρήματα.

«Μεγαλώνουμε μέ την ιδέα της 'Ελλάδος»

Μ. Ροστρόποβιτς: "Ένας από
του μεγαλύτερους σύγχρονους
μουσικούς.

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΡΟΣΤΡΟΠΟΒΙΤΣ ΑΠΟ
ΤΗΝ ΕΜΦΑΝΙΣΙ ΤΟΥ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΜΑΣ

«ΜΕΓΑΛΩΝΟΜΕ μέ την
ιδέα της 'Ελλάδος
και είναι για μας όλους
τους Σοβιετικούς μεγάλη
τιμή νά επισκεφθούμε και
νά ιδούμε την χώρα σας».

Αυτά ήσαν τα πρώτα λόγια που
είπε προς τους δημοσιογράφους ο δι-
άσημος Ρώσος βιολοντσελλίστας
Μστισλάβ Ροστρόποβιτς χθές στο
σπίτι του καθηγητού κ. Χρ. Ευελπί-
δη, άμέσως μετά την άφιξί του από
την Θεσσαλονίκη. Ο διάσημος ξέ-
νος καλλιτέχνης, που συνοδεύεται ά-
πό τον συμπατριώτη του πιανίστα
'Αλέξανδρο Ντεντιούσκιν, έκανε ήδη
την πρώτη του εμφάνισι στην 'Ελ-
λάδα αφού έλαβε μέρος ως σολίστ
στην προχθεσινή συναυλία της Συμ-
φωνικής 'Ορχήστρας Βορείου 'Ελλά-
δος. Απόψε, 10 μ.μ. θα δώση το μο-
ναδικό του ρεσιτάλ στην αίθουσα
του «Σινε Όπερά».

Μόνος του προθυμοποιήθηκε νά δώ-
ση τις πρώτες έντυπώσεις του.

«'Η πρώτη μου έπαφή μέ 'Ελ-
ληνας έγινε στα σύνορα. Ήσαν
οί αστυνομικοί και οί τελωνεια-
κοί υπάλληλοι. Ίσως είναι οί μό-
νοι από τους συναδέλφους των
άλλων χωρών που μου φέρθηκαν
τόσο πολιτισμένα και τόσο εύ-
γενικά».

'Από την συμπρωτεύουσα ο Ρο-
στρόποβιτς έμεινε καταγοητευμένος.
Στο διάστημα των δύο ημερών που
έμεινε εκεί είχε την εύκαιρία νά θαυ-
μάση τα βυζαντινά μνημεία της πό-
λεως, νά κάνη περίπατο στην παρα-
λιακή λεωφόρο του Λευκού Πύργου
και νά δοκιμάση ωραία βραστά ρα-
δίκια, νόστιμη ταραμοσαλάτα και έ-
ξαιρετικούς μπακλαβάδες!

Εύχαριστημένος

«ΜΕ τον μάετρο της όρχήστρας
κ. Μιχαηλίδη, αλλά και μέ τα
μέλη της έμεινα πολύ εύχαριστημέ-
νος. Είναι όλοι τους θαυμάσιοι μου-
σικοί. 'Η έπαφή μου μαζί τους ήταν
άπόλυτη. Νομίζω ότι η όρχήστρα αυ-
τή έχει έξαιρετικές προοπτικές! Θα
ήθελα άκόμη νά τονίσω, συνέχισε ο
Ρώσος βιολοντσελλίστας, ότι τόσο
μεταξύ των μουσικών της όρχήστρας
όσον και ανάμεσα στους μαθητάς
των 'Ωδείων, για τους όποιους έ-
παιξα το απόγευμα της Κυριακής,
υπήρχε μια άτμόσφαιρα φιλίας και
συμπαθείας».

—Πώς σας φάνηκε το κοινό της
Θεσσαλονίκης;

—Διαθέτει έξαιρετικής ποιότητας
κριτήριο και έχει άνεπτυγμένο το
μουσικό αίσθητήριό του.

—Στην άποψινή σας συναυλία τί
 έργα θα άποδώσετε;

—Θά εκτελέσω συνθέσεις Μπράμς,
Μπάχ, Προκόφιεφ και μία δική μου.
Το σπουδαιότερο όμως, κατά την
γνώμη μου, θα είναι η έρμηνεία μιας
 νέας σονάτας του Μπρίττεν, που ο
 διάσημος συνθέτης έγραψε στην 'Α-
θήνα.

—Θά εμφανισθήτε στο Φεστιβάλ
'Αθηνών;

—Τίς διαπραγματεύσεις για τις
εμφάνσεις μου καθορίζει το Κεντρι-
κό Γραφείο Συναυλιών της Μόσχας.
Είναι άγνωστο λοιπόν αν θα παίξω
στα πλαίσια του Φεστιβάλ 'Αθηνών,
τουλάχιστον έφέτος.

—Κατά την γνώμη σας, ποιό θα
είναι το σημαντικώτερο μουσικό γε-
γονός της έρχομένης περιόδου, στο
όποιο θα λάβετε μέρος;

—Το Φεστιβάλ του Όλμπορ, όπου
θα εμφανισθούν ο Μπρίττεν, ο Με-
νούχιν και ο ύποφαινόμενος.

'Αντισταλινικός

Ο ΡΟΣΤΡΟΠΟΒΙΤΣ, που είναι
παντραμένος μέ μία τραγουδί-
στρια του θεάτρου «Μπολσόϊ», την
Γκαλίνα Βισίτσκαγια, μίλησε για
την ανάπτυξι της μουσικής στην χώ-
ρα του. Σήμερα, είπε, στην Ρωσία
οί συνθέται εργάζονται έλεύθερα, χω-
ρίς νά παίρνουν κατευθύνσεις από
την ήγεσία του τόπου. 'Επί έποχής
Στάλιν, όμως, συνέχισε, τα πράγμα-
τα δέν ήταν έτσι. Ο κάθε καλλιτέ-
χνης θα έπρεπε νά συνθέτη σύμφω-
να μέ τα γούστα του Στάλιν. Και
έπειδή, ως γνωστόν, οί προτιμήσεις
του ήσαν κακές, όλα τα έργα βγή-
καν χωρίς αξιώσεις.

Ο Ρώσος καλλιτέχνης, ο όποιος
δίδει κάθε χρόνο στην πατρίδα του
περί τα 130 ρεσιτάλ και διδάσκει
στα 'Ωδεία Μόσχας και Λένινγκραντ,
θεωρείται σήμερα ένας από τους πιο
πλούσιους καλλιτέχνας της Ρωσίας.
Διαθέτει δύο αυτοκίνητα και ένα ω-
ραιότατο διαμέρισμα στην Μόσχα.

Τὰ βραβεῖα

τοῦ διαγωνισμοῦ γιὰ τὸ
«Τραγοῦδι Θεσ)νίκης»

Ἡ ΚΡΙΤΙΚΗ ἐπιτροπὴ τοῦ διαγωνισμοῦ γιὰ τὸ «Τραγοῦδι τῆς Θεσσαλονίκης», ἀποτελουμένη ἀπὸ τὸν κ. Σ. Μιχαηλίδην διευθυντὴν τοῦ Κρατικοῦ Ὀδείου Θεσσαλονίκης καὶ τῆς Συμφωνικῆς Ὀρχήστρας Βορείου Ἑλλάδος ὡς προέδρου καὶ τοὺς κ.κ. Ἀντίσχον Εὐαγγελάτον πρόεδρον τῶν Ἑλλήνων Μουσουργῶν, Θεοφάνους καὶ Κοτσανίδην μουσουργοὺς καὶ τὸν ἐκπρόσωπον τῆς Ὀργανωτικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν ἑορτῶν κ. Β. Χατζηκυριάκου διευθυντὴν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης Θεσσαλονίκης, ἐξέδωκε προχθὲς Κυριακὴν τὰ ἀποτελέσματα τοῦ διαγωνισμοῦ. Ἐκ τῶν ἐμπροσθέντων ὑποβληθέντων, βάσει τῆς προκηρῦξεως, τραγουδιῶν, ἐβράβευσε κατὰ σειράν μὲ τὸ Α' βραβεῖον ἐκ δρχ. 15000 τὸ τραγοῦδι «Βυζαντινὴ μου ἀρχόντισσα» (στίχοι Γιώργου Μετσόλη καὶ μουσικὴ Γεωργίου Γεωργιάδη), τὸ Β' βραβεῖον ἀπένευμεν εἰς τὸ τραγοῦδι «Θεοφρούρητη Θεσσαλονίκη» (στίχοι Γιώργου Θέμελη καὶ μουσικὴ Γιώργου Μαυρομουστάκη), τὸ δὲ Γ' βραβεῖον εἰς τὸ τραγοῦδι «Τρανὴ Πολιτεία» (στίχοι Ἰωάννου Λογοθέτη καὶ μουσικὴ Γιώργου Θυμῆ).

Ο ΣΟΛΩΝ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ μιλά στη "Χαραυγή"

Χαραυγή 31 Μαΐου 1962

ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - ΛΕΙΟΛΟΓΗ Η ΕΦΕΣΗ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΛΑΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗ ΜΟΥΣΙΚΗ - ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΡΩΓΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

«Αναμφίβολα, ο ΣΟΛΩΝ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα κεφάλαια της Κύπρου στον τομέα της Τέχνης και ιδιαίτερα της μουσικής, έστω κι' αν τα τελευταία χρόνια εργάζεται μακριά από την ιδιαίτερη πατρίδα του. Η προσωπική του σφραγίδα είναι έντονα αποτυπωμένη στη μουσική μας ιστορία των τελευταίων 25—30 χρόνων. Χιλιάδες πρόσωπα μαθήτευσαν κοντά του κι' απ' αυτόν πήραν στοιχειώδεις ή περισσότερες γνώσεις και την αγάπη για την τέχνη των ήχων. Για χρόνια στάθηκε εμπνευστής κι' ανιδιαιτέρως υπέρτης της σοβαρής και τόσο δύσκολης προσπάθειας για εύρτερη μουσική καλλιέργεια του κοινού. Αυτός ο μόχθος του, που τον ανέβασε στην πιο ψηλή βαθμίδα της εκτίμησης του λαού, αλλά ιδιαίτερα η συνθετική και μουσικολογική εργασία του, τον αντίκρισαν με διεθνή αναγνώριση. Σήμερα τιμά το κυπριακό έθνος κυρίως στον ελλαδικό χώρο, αλλά και σε άλλους διεθνείς μουσικούς κύκλους.

«Αν αυτά όλα αντιπροσωπεύονται από το όνομα Σόλων Μιχαηλίδης, τότε ο αναγνώστης μας μπορεί να αντιληφθεί πόσο δικαιολογημένη υπήρξε η επιθυμία μας να ξαναδούμε τον παλιό μας δάσκαλο και περισσότερο να ξανασφαλισουμε μία συνέντευξη μαζί

Χαρακτηριστικό στιγμιότυπο: Ο κ. Σόλων Μιχαηλίδης, ενώ διευθύνει τη συμφωνική ορχήστρα Θεσσαλονίκης.

του. Είχε έρθει εδώ χωρίς να το ξαίρει σχεδόν κανείς — εκτός από μερικούς πολύ άμεσα εννοιαφορούμενους. Ακόμα κι' ο τύπος το πληροφορήθηκε μετά την άφιξη του, όταν μερικοί δημοσιογράφοι τον συνάντησαν τυχαία στο αεροδρόμιο. Ωστόσο αυτή η τυχερή ύμπτωση, δεν βοηθούσε και ποτέ για μία συνέντευξη. Απλού-

στατα γιατί η έδω παραμονή του μαέστρου και συνθέτη θα ήταν πολύ σύντομη, ύστερα γιατί δεν μπορούσε να μείνει στον ίδιο τόπο και τέλος γιατί ήταν πνιγμένος στη δουλειά.

Τον άνακαλύψαμε το απόγευμα της περ. Πέμπτης (είχε έρθει

Γυμνάσιο Παυλουιάτισσας, όπου θα εξέταζε, μαζί με τον κ. Αντίοχο Εδαγγελάτο και την κα Κρινιώ Καλομοίρη τρεις καθηγητές της μουσικής και άκαλούθως θα παρακολουθούσε την έτήσια συναυλία του Μότσαρτ. Όλα αυτά θα τέλειωναν κοντά στις 10.30 — 11 μ.μ. Και φυσικά θα έπρεπε ν' ακολουθήσει δείπνο.

—Πότε λοιπόν θα σάς ξαναδούμε;

—Αύριο το πρωί φεύγω.

— Τότε λοιπόν θα πρέπει να σάς πάρουμε τη συνέντευξη στο αεροδρόμιο.

— Η επιμονή μας είναι μεγάλη.

— Καλά, λέει. Αύριο στο αεροδρόμιο.

«Έτσι λοιπόν στήνουμε καραούλι την επομένη και στην αβούσα άναμονής του αεροδρομίου υποβάλλουμε τις ερωτήσεις μας. Η στιγμή φυσικά άκατάλληλη, άλλα άποωδήποτε πρέπει κάτω να βγει.

«Η πρώτη μας ερώτηση άφορά την εργασία του στη μακεδονική πρωτεύουσα. Άπαντά με πλάγιο τρόπο.

— Ζωηρότατη είναι η μουσική κίνηση στη Θεσσαλονίκη, σπονδυλική στήλη της οποίας είναι ή συμφωνική ορχήστρα Βόρειας Ελλάδας. Η συμφωνική ορχήστρα ίδρύθηκε το 1959 και τον Ιούνιο θα συμπληρώσει τριετία, κατά την οποία θα έχει δώσει συνολικά 80 συναυλίες. Δίδονται δυό τοκτικές συναυλίες συνδρομητών στη Θεσσαλονίκη κάθε μήνα και άλλες έκτακτες στη Θεσσαλονίκη και άλλες πόλεις και αρχαία θέατρα της Βόρειας Ελλάδας.

— Πρώτος μαέστρος της ορχήστρας έσείς;

— Ναι, πρώτος και ο μόνος μόνιμος από την ίδρυση της μέχρι σήμερα. Έχω διευθύνει τις 50 από τις 80 συναυλίες της.

— Τι επιδιώκετε μ' αυτή την προσπάθεια;

— Κύριος σκοπός είναι η ανάπτυξη της μουσικής κίνησης στη Βόρεια Ελλάδα, αλλά είναι και μέσο προβολής της ελληνικής μουσικής και των Έλλήνων καλλιτεχνών. Τακτικώτατο περιλαμβάονται στο πρόγραμμά μας έργα Έλλήνων συνθετών και διόπλα στους διεθνούς φήμης μαέστρους και σολίστ που προσκαλούνται, προσκαλούνται και Έλληνες άρχιμουσικοί και σολίστ σε αρκετά σημαντική άναλογία. Έπισης προς το τέλος κάθε περιόδου διατίθενται μία - δυό συναυλίες για συμμαχοί των Έλλήνων καλλιτεχνών και σολίστ, που επιτυγχάνουν σε ειδικά διοργανούμενο διαγωνισμό.

— Μερικά όνόματα ξένων και Έλλήνων που διέθυσαν την ορχήστρα σας;

— Ο Χόρρεσταϊν, ο Γάλλος Σι. άρλ Μπρούκ, ο διευθυντής της όπερας της Κοκωνίας Πάουλ Μύλλερ, από τους δικούς μας ο Χαραφάς, ο Εδαγγελάτος, ο Παρίδης και άλλοι.

— Ποιά ή ανταπόκριση στο έργο σας;

— Η ανταπόκριση είναι πραγματικά συγκινητική. Άρκει να λεχθεί ότι την πρώτη περίοδο ο άριθμός των συνδρομητών ήταν 135, ενώ τώρα ανέθηκε σε 550. Κατά μέσον όρο οι άκροατές κατά συναυλία ανέθηκαν από 450 στην πρώτη περίοδο σε 850 σήμερα.

— Σας βοηθά το κράτος;

— Ναι, μας επιχορηγεί με 2.000.000 δραχμές τον χρόνο (περίπου £24.000). Έπίσης διέθεσε 3.000.000 δραχμές για την ενάρξη της λειτουργίας της ορχήστρας.

— Από πόσα μέλη άποτελείται ή ορχήστρα σας;

— Έβδομήντα δύο.

— Άπασχολείτε και στο κρατικό ωδείο της Θεσσαλονίκης;

— Έκτός από τη διέθυνση και τη διοικητική εργασία της ορχήστρας, έχω επίσης τη διέθυνση του κρατικού ωδείου Θεσσαλονίκης και διατηρώ την έδρα άνωτέρων θεωρητικών και σύνθεσης στο ωδείο.

— Τι έχετε να πείτε για τη δική μας μουσική κίνηση;

— Άν λάθει κανείς ύπ' όψη των σημαντικώτατο άριθμό σπουδαστών της μουσικής, μπορεί να συμπεράνει ότι υπάρχει αξιόλογη έφεση του κυπριακού λαού προς τη μουσική και μπορεί να είναι αισιόδοξος για το μέλλον.

— Παρακολουθήσατε τη συναυλία του «Μότσαρτ»;

— Είναι συγκινητική ή από πολλά χρόνια άφοσίωση των μελών του «Μότσαρτ» και όλων των άλλων μουσικών οργανώσεων και ωδείων στον έερό σκοπό της καλλιέργειας μουσικού αισθήματος. Έλπίζω και εύχομαι όπως οί προσπάθειες αυτές αξιολογηθούν με την οικονομική ένισχυση του νέου κράτους.

— Ποιός ήταν ο σκοπός της έπιλοκής σας;

— Να προεδρεύσω ζετασιακών έπιτροπών του άδειου Έλληνίδων Άμμοχώστου και του άδειου Πάφου όπου, καθώς διεπίστασα διεξάγεται αξιόλογη και αξιέπαινη εργασία...

«Έχουμε ακόμα να ρωτήσουμε τόσα πολλά, αλλά ή ώρα της άναχώρησης πλησιάζει. Έιδιαίτερα θέλωμε κάποια λεπτομερή παράθεση της συνθετικής του εργασίας, της προβολής της και των καλλιτεχνικών ένεργειών του σε άλλες χώρες. Άποφείνω όμως τα προσωπικά αυτά ζητήματα κι' έτσι θ' αναγκασθούμε να καταφύγουμε σ' άλλες πηγές. Στο μεταξύ ή έπιθείση στον «Κομητή» άρχίζει κι' έμεϊς εύχόμεστε στον διαλεκτό μας μουσουργό «καλό ταξίδι» και σύντομα «καλή αντίαμηση» και πάλι στην Κύπρο.

ΜΕΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ο Σόλων Μιχαηλίδης γεννήθηκε στη Λευκωσία στις 12 Νοεμβρίου 1905. Σπούδασε στο «Τρίντυ Κόλλετζ» όφ Μιούσικς

τοφ Λονδίνου κι' ύστερα στην «Έκόνλ Νορμάλ ντέ Μιζίκ» και στη «Σκόλα Καντόρουμ» του Παρισιού. Άφού πήρε τα διπλώματα του κι' από τις τρεις αυτές σχολές, γύρισε στην Κύπρο, όπου στα 1934 ίδρυσε το «Ωδείο και τον Σύλλογο Συναυλιών Λεμεσού, δημιουργώντας έτσι στην πόλη αυτή μία άρκετά σημαντική μουσική κίνηση.

Στην Ελλάδα πήγε τον Άπρίλιο 1957 ύστερα από πρόσκληση του ύπουργείου Παιδείας για ν' αναλάβει τη διέθυνση του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης.

Άπό χρόνια προσκαλείται ως κριτής στο διεθνές φεστιβάλ της Ουάλλιας και από το 1948 εκλεγεται μέλος του Έκτελεστικού Συμβουλίου της Διεθνούς Έταιρείας Λαϊκής Μουσικής. Χρημάτι-

εικό της Μουσικής «Γκρόουβ» (1954).

Σάν μαέστρος διέθυσσε με επιτυχία στη Θεσσαλονίκη, Άθήνα, Στρασβούργο, Κύπρο και άλλοι. Φέτος κλήθηκε να διευθύνει στο Στρασβούργο, όπως και τη συμφωνική ορχήστρα της γαλλικής ραδιοτηλεόρασης (3—4 Ιουλίου). Έργα του έχουν εκτελεσθεί εκτός από την Ελλάδα και Κύπρο, στη Γενεύη, Λονδίνο, Όσλο, Λισσαβόνα και άλλες χώρες. Θεωρείται σαν ένας από τους πιο έλλεκτους εκπροσώπους της μετά το 1930 ελληνικής σχολής.

Τα έργα του είναι τα άκόλουθα:

ΓΙΑ ΟΡΧΗΣΤΡΑ: «Κυπριατικός γάμος» για όρχήστρα εγχόρδων και σόλο φλάουτο (1934), «Δύο Βυζαντινά σκίτσας» για όρ-

Τμήμα της συμφωνικής ορχήστρας Θεσσαλονίκης.

σε έπίσης μέλος της ζετασιακής έπιτροπής των διπλωματικών ζετασιασεων του Παρισινού Ωδειού «Έκόνλ Σεζάρ Φράνκ». Πήρε ενεργό μέρος σε Διεθνή Συνέδρια Μουσικής στη Βασιλεία, Βενετία, Πάγμα της Μαγιόρκας, Λονδίνο (1952), όπου εξελέγη πρόεδρος του συνεδρίου μεταξύ 300 συνέδρων, Βρυξέλλες, Λιέγη, Όπάτια, Όσλο, Βιέννη, Κεμπέκ και Ν. Υόρκη. Σ' όλα αυτά τα συνέδρια πρόβαλε με όμιλλες την ελληνική μουσική, αρχαία και νεώτερη, έντεχνη και λαϊκή. Το 1952 εξελέγη έπίτιμος έταίρος του Τρίντυ Κόλλετζ του Λονδίνου.

Δημοσίευσε πολλές αξιόλογες μουσικολογικές μελέτες, όπως ή «Σύγχρονη άγγλική μουσική» (1939), «Η κυπριακή λαϊκή μουσική» (1944, 1956). «Η Νεώτερη ελληνική μουσική» (1945, 1952), «Η νεοελληνική λαϊκή μουσική» (1948, στα άγγλικά) και πολλά άρθρα σε ελληνικά, άγγλικά και γαλλικά περιοδικά. Όμως το πιο σημαντικό σύγγραμμα του είναι «Η άρμονία της σύγχρονης μουσικής» (1945) σε δυό τόμους, που κρίθηκε γενικά σαν το πληρέστερο έργο του είδους στην παγκόσμια μουσική φιλολογία. Ές ίσου σημαντική είναι ή άρθρογραφία του για την ελληνική μουσική και τους Έλληνες συνθέτες στο άγγλικό Λε-

χόστρα εγχόρδων (1336), Δυό συμφωνικές εικόνας «Αυγή στον Παρθένονα» και «Τό πανηγύρι της Κακόθαας», εμπνευσμένο από τον «Δωδεκάλογο του Γύφτου» του Κ. Παλαμά (1936), «Ντέ Προφόντις», συμφωνικό ποίημα (1933, 1949), «Βυζαντινό άφιέρωμα» για όρχήστρα εγχόρδων (1944), «Άρχαϊκή Σούτς» για φλάουτο δίμπος, όργανα και όρχήστρα εγχόρδων (1954).

Μελοδραματική Μουσική: «Όδυοσάς» όπερα σε τρεις πράξεις λιμπρέττο του συνθέτη (1951).

Μουσική Σικνηής: Για τις τραγωδίες του Εόρμηδη «Μήδειαν», «Ηλέκτρας» και «Ιφιγένεια έν Ταύροις». Ένα μπολλέτο «Ναυσικάς».

Καντάτες: «Ό τάφος» για άφηγητή μέτο - σοπράνο, μπασό, χορωδία και όρχήστρα, σε στίγους του Κωστή Παλαμά, 1936 «Έλευθερο Πολιορκημένοι» για θαυρότονο, χορωδία και όρχήστρα σε στίγους Δ. Σολωμού (1955).

Μουσική δωματίου: Κουαρτέτο εγχόρδων (1934) τρία μέ μπασό (1946). Έγγραφε επίσης κομμάτια για πιάνο, για όργανα και τραγοδία.

(Σημ. Σχεδόν όλα τα πιο πάνω στοιχεία είναι παρμένα από το προλογικό σημείωμα του ΣΠΥΡΟΥ ΣΚΙΑΔΑΡΕΣΗ στη φετινή έκδοση της «Άρχαϊκής Σούτς»).

Σ. Α.

Η ΣΥΜΦΩΝΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Συμφωνικὴ Ὀρχήστρα Βορείου Ἑλλάδος, Ἰδρύθη κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ προέδρου τῆς Κυβερνήσεως κ. Κωνσταντίνου Καραμανλῆ, τῷ 1959. Γὰρ Ἰδρυτικὸν Βασιλικὸν Διάταγμα ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τὴν 19ην Φεβρουαρίου 1959. Ἡ ΣΟΒΕ τελεῖ ὑπὸ τὴν δι-
ιῶθυνσιν τοῦ τακτικοῦ τῆς διευθυντοῦ κ. Σόλωνος Μιχαηλίδου.

Κατὰ τὸ δίαστημα τῆς πρώτης τριετίας, ἡ Σ.Ο.Β.Ε. ἀνέπτυξεν ἀειόλογον δράσιν, δικαιοῦσα ἀπολύτως τὰς προσδοκίας, αἱ ὁποῖαι ἐστηρίχθησαν ἐπ' αὐτῆς.

Τὸ φιλόμουσον κοινὸν τῆς Θεσσαλονίκης περιέβαλε μὲ στοργὴν καὶ ἀγάπην τὴν ΣΟΒΕ καὶ παρακολουθεῖ καὶ ἐνθαρρύνει μὲ ἰδιαιτέραν συμπάθειαν τὸ ἔργον τῆς. Οἱ συνδρομηταί

τῶν συναυλιῶν ἀπὸ 130 τὸ πρῶτον ἔτος, ἠρέθησαν εἰς 460 τὸ τρίτον.

Ἡ Σ.Ο.Β.Ε. δίδει ἐν Θεσσαλονίκῃ τακτικῶς δύο συναυλίας συνδρομητῶν κατὰ μῆνα ἀπὸ τοῦ Ὀκτωβρίου μέχρι τοῦ Ἰουνίου καὶ ἐκτάκτως 2—3 κατὰ τὴν περίοδον τῆς ΔΕΘ. Ἐπίσης δίδει περιοδικῶς συναυλίας εἰς ἄλλας πόλεις τῆς Βορείου Ἑλλάδος.

Κατὰ τὴν πρώτην τριετίαν ἡ Σ.Ο.Β.Ε. ἔδωκεν ἐν συνόλῳ 78 συναυλίας, ἐκ τῶν ὁποίων 67 εἰς Θεσσαλονίκην, ἀνὰ 2 εἰς Δράμαν, εἰς τὰ ἀρχαῖα θέατρα Θάσου καὶ Φιλίππων καὶ ἀνὰ μίαν εἰς Βόλον, Καβάλαν, Κοζάνην, Λάρισαν καὶ Σέρρας.

Εἰς τὰς συναυλίας αὐτάς συμμετέσχον εἴτε ὡς μαέστροι εἴτε ὡς σολίστ 68 καλλιτέχναι, ἐξ ὧν 51 Ἑλ-

ληγες καὶ 17 ξένοι. Ἡ ΣΟΒΕ ἔδωκεν ἐπίσης τὴν εὐκαιρίαν εἰς νέους καλλιτέχνας νὰ συμμετάσχουν ὡς μαέστροι ἢ ὡς σολίστ εἰς συναυλίας τῆς. Ἰδιαιτέρον ἐνδιαφέρον ἐπέδειξε πρὸς τὴν ἑλληνικὴν δημιουργίαν, συμπεριλαμβάνουσα κανονικῶς εἰς τὰ προγράμματά τῆς ἔργα Ἑλλήνων συνθετῶν.

Κατὰ τὸ δίαστημα τῆς τριετίας, ἡ ΣΟΒΕ παρουσίασεν εἰς τὸ κοινὸν 170 περίπου συμφωνικά, ἐκ τῶν ὁποίων 32 ἦσαν ἑλληνικά καὶ 80 ἐδόθησαν εἰς πρώτην ἐκτέλεσιν ἐν Θεσσαλονίκῃ.

Τὰς 76 συναυλίας τῆς ΣΟΒΕ παρακολούθησαν ἐν συνόλῳ 58930 ἀκροαταί, ἤτοι 774 κατὰ μέσον ὄρον κατὰ συναυλίαν.

Ή από τήν συναυλία τής συμφωνικήσ ὀρχήστρασ Βορείου Ἑλλάδος τής περασμένησ Δευτέρας. Ἄνω. Ὁ μάεστροσ κ. Σόλων Μιχαηλίδης σέ πέντε ἐκφραστικώτατα στιγμιότυπα

Ἀπόψε τὸ ὄρατόριον
«Ἅγιος Δημήτριος»
εἰς Θεσσαλονίκην

Ο ΣΥΝΘΕΤΗΣ καὶ πιανίστας Νικόλαος Ἀστρεϊνίδης εἰς τὸν ὁποῖον ἀπὸ πέρυσιν ἔχει ἀνατεθῆ ἡ σύνθεσις τοῦ ὄρατορίου «Ἅγιος Δημήτριος» εἰδικῶς διὰ τὸν ἑορτασμὸν τῆς 50ετηρίδος τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Θεσσαλονίκης, εὐρίσκεται ἀπὸ μηνὸς καὶ πλέον εἰς τὴν μακεδονικὴν πρωτεύουσιν διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν του. Τοὺς στίχους ἔχει γράψει ὁ ποιητὴς Γιώργος Θέμελης. Ἡ πρώτη τοῦ ἔργου ὠρίσθη διὰ τὸ βράδυ τῆς αὔριον 28ης Ὀκτωβρίου μὲ τὴν Συμφωνικὴν τῆς Βορείου Ἑλλάδος

Ἀπόψε γίνεται ἡ ἔναρξις τῶν παραστάσεων εἰς τὸ καινούργιον Θέατρον Βεᾶκη τῆς τῶν Ἀλ. Σακελλάριου - Χρ. Γιαννακόπου λ φωτογραφίαν ἡ Ἄννα Φόνσου — πρωταγωνίστρια εἰς μίαν σκ

καὶ τὴν πρὸς τοῦτο συσταθεῖσαν χορωδίαν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀρχιμουσικοῦ κ. Σόλωνος Μιχαηλίδη. Τὴν πανηγυρικὴν αὐτὴν συναυλίαν, ποὺ θὰ δοθῆ στὸ θέατρον Μακεδονικῶν Σπουδῶν θὰ παρακολουθήσουν οἱ Βασιλεῖς, ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ὁ πνευματικὸς κόσμος τῆς Θεσσαλονίκης.

«Πρὲς κόνφερανς» τοῦ Ρο- στροπόβιτς

Ἀφίχθη χθὲς στὴν Ἀθήνα ἀ-
πὸ τὴν Θεσσαλονίκη ὁ Ρῶσος
βιολοντσελλίστας Μιστισλάβ Ρο-
στροπόβιτς. Ὁ διάσημος καλλι-
τέχνης, τὸν ὁποῖον μετεκάλεσεν
διὰ σειρὰν ρεσιτάλ εἰς τὴν Ἑλ-
λάδα τὸ Καλλιτεχνικὸν Γραφεῖον
«Γία», συνέπραξε προχθὲς στὴν
Θεσσαλονίκη μετὰ τὴν Συμφωνικὴν
Βορείου Ἑλλάδος ὑπὸ τὴν διεύ-
θυνσιν τοῦ Σολ. Μιχαηλίδη. Εἰς
χθεσινὴν συνάντησίν του μετὰ τοὺς
ἀντιπροσώπους τῶν Ἀθηναϊκῶν
ἐφημερίδων ὁ Ροστροπόβιτς εἶπε
μεταξὺ ἄλλων τὰ ἑξῆς: «Εἶμαι
εὐτυχῆς ποὺ εὐρίσκομαι στὴν Ἑλ-
λάδα, ἡ ὁποία εἶναι ἡ 32α χώρα
ποὺ ἐπισκέπτομαι. Ἦδη ἔχω ἐ-
πισκεφθῆ ἤν Γιουγκοσλαβία καὶ
τὸ Παρίσι, ὅπου ἔδωσα 3 ρεσι-
τάλ».

Ὁ Ροστροπόβιτς εἶναι μαζὶ
μετὰ τὸν ἐπίσης διάσημο Πάμπλο
Καζάλς, οἱ μεγαλύτεροι βιολον-
τσελλίστας τοῦ κόσμου. Εἰς τὸ
σημερινόν του ρεσιτάλ εἰς τὸ
«Σινέ - Ὀπερα» θὰ ἐρμηνεύσῃ
μεταξὺ ἄλλων καὶ μία «σονάτα
γιά βιολοντσέλλο» τοῦ διασήμου
Ἀγγλοῦ συνθέτου Μπρίτεν, ὁ ὁ-
πέϊος εἶναι προσωπικὸς τοῦ φί-
λου. Τὴ «σονάτα γιά βιολοντσέλλο»
τὴν ἔγραψε ὁ Μπρίτεν σ' ἓ-
να ταξίδι του στὴν Ἑλλάδα καὶ
τὴν ἀφιέρωσε στὸ Ροστροπόβιτς.
Τὸν Ροστροπόβιτς στὸ αὐριανόν
του ρεσιτάλ θὰ συνοδεύσῃ στὸ
πιάνο ὁ Ἀλέξανδρος ντέ Διού-
κιν.

— Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ Μπρίτεν,

ὁ Ροστροπόβιτς, ἀγαπᾷ πολὺ
τοὺς συνθέτες Στραβίνσκι, Προ-
κόφιεφ, Χίντεμ. Καμπαλέβσκι
καὶ τὸν συμπατριώτη μου Σοστο-
κόβιτς τὸν ὁποῖον θεωρεῖ ὡς τὸν
μεγαλύτερο σύγχρονο συνθέτη. Ἐ-
πίσης ἔχει ἀκούσει πολλοὺς ἐ-
παίνοους καὶ γιὰ τὸν Σκαλκώτς.
Ὁ Ροστροπόβιτς θὰ ἐμφανισθῇ

τὸ φθινόπωρο στὸν Καναδά καὶ
θὰ λάβῃ ἐπίσης μέρος στὸ Φε-
στιβάλ τῆς Βιέννης.

ΑΠΟΨΗ Η ΣΥΝΑΥΛΙΑ Σ. Ο. Β. Ε. - ΧΟΡΩΔΙΑΣ Β. Ε.

ΚΑΙ ΑΥΤΗΝ ΤΗΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑ «ΤΟ ΝΑΥΤΑΚΙ» ΣΤΟ «ΠΑΛΛΑΣ»

«Απόψε στις 7.30» δίδεται με κάθε έπισημότητα στο νέο θέατρο της Έταιρίας Μακεδονικών Σπουδών υπό την διεύθυνση του κ. Σ. Μιχαηλίδη ή πανηγυρική συναυλία της Συμφωνικής Ορχήστρας Βορείου Ελλάδος και της νεοσυσταθείσης χορωδίας Β. Ελλάδος, μέσα στα πλαίσια του εορτασμού της 50ετηρίδας.

Την συναυλία αυτή θα τιμήσουν με την παρουσία τους οι Βασιλείς, ο Πρόεδρος και τα μέλη της Κυβερνήσεως, οι τοπικές αρχές και άνθρωποι των Γραμμάτων και των Τεχνών.

Το πρόγραμμα της συναυλίας περιλαμβάνει κατά σειρά: 'Αποσπώριμα από το δράματιο «Άγιος Δημήτριος» του Ν. Ασπρωπίδη (στίχοι Γ. Θυμίου), 2) Το συμφωνικό ποίημα «Ελευθερία» του Σ. Μιχαηλίδη, 3) Την συμφωνική εικόνα «Τραγούδι στην 'Ελευθερία» του κ. Χρήστου Δύλα και 4) «Τα νικητήρια» στο «Συμφωνία της Λεβεντιάς» από την Μανώλη Κολομοίρη.

Η ίδια συναυλία θα επαναληφθεί αύριο.

ΤΟΝ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟ ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Ανεχώρησε προχθές από την Αθήνα για το Μόναχο ο συνθέτης Νίκος Μαραγκάκης, ο οποίος διεξήγαγε συνεννοήσεις με την Διεύθυνση του Φεστιβάλ Αθηνών για την οργάνωση στην Αθήνα μιας συναυλίας ηλεκτρονικής μουσικής. Η συναυλία αυτή θα δοθεί τον Δεκέμβριο με διεύθυνση αρχήστρας τον Νίκο Μαραγκάκη, ο οποίος θα επιστρέψει στην σκοπό αυτό στην Ελλάδα.

μηνιαίου περιοδικού των 'Ιωνίνων «'Ηπειρωτική Έστιας» που διευθύνει ο λογοτέχνης κ. Δημόστρος Κόκκινος.

Σημειώνομε μερικά από τα περιεχόμενα του τεύχους: 'Ανδρέα Γεωργιάδου «Προσωπογραφία καλλιτέχνους, Στέφ. Παπαδοπούλου «Κορίτσα» (Ιστορική πραγματεία), Βασίλ. Σκαφίδα «'Ιστορία του Μετσόβου» (Ιστορική πραγματεία), Κώστα Λαζαρίδη, «'Ο Τραπεζοβίτης Νίκ. Παπαδόπουλος» (Ιστορική μονογραφία), Γεωργίου Πεϊσιού «Άγιογραφία και Άγιογράφοι Χιονιάδων» (πραγματεία), Βασίλ. Παυλίδη «Μέτρα και σταθμά στην περιοχή Παραμβίας» (Λαογραφία), Δημ. Σαλαμάγκα «Τουρκο-Περσο-Άραβικές λέξεις στο Γιαννιώτικο γλωσσικό ίδιωμα», Γεωργίου Ράγκου «Τύψη» (ποίημα),

Ι. Παπαδημητρίου ('Ηλιμνη» (ποίημα), Τάκη Σωτήρχου «Ευχαριστώ» (ποίημα).

Στο χρονικό του μηνός σχολιάζονται από τον Α. Γερωνικό «Το Φεστιβάλ της Δωδώνης, από τον Γ. Ράγκο «'Οι μεταφράσεις των αρχαίων δραμάτων» και «'Οι Δελφοί Πνευματικό Κέντρο της Εδράνης».

Κρίνονται πολλές εκδόσεις από τον κ. Δημοσθένη Κόκκينو και σχολιάζονται διάφορα πνευματικά και καλλιτεχνικά γεγονότα.

Ο ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Στο «Βήμα» της 26ης 'Οκτωβρίου, ο κριτικός κ. Πέτρος Σπανδωνίδης έγραψε ένα άρθρο για τους συγγα-

φείς της Θεσσαλονίκης. Δυστυχώς δεν είναι αντικειμενικός, ούτε θυμήθηκε πολλούς συγγραφείς, παρά μόνο τους συνεργάτες των «Μακεδονικών Ημερών» και δυο — τρεις άλλους. Και οι συνεργάτες του λογοτεχνικού περιοδικού «Μορφές» που τόσα χρόνια έδιναν ζωή στην πνευματική κίνηση της Θεσσαλονίκης τι έγιναν; Οι συνεργάτες του «Κοχλία» που έζησε εποχή με την ποιότητά του; Οι συνεργάτες των «Μακεδονικών Γραμμάτων» γιατί άγνοήθηκαν; Οι συνεργάτες της «Νέας Πορείας»; Όλα αυτά δείχνουν μία διάθεση κάπως παράξενη, και ο κ. Σπανδωνίδης έδωσε την ευκαιρία για σχόλια όχι τόσο εύκριτα για τις παραλήψεις του. Η δικαιολογία έτι δεν έχει πρόθεση ιστορικής πληρότητας το έργο του δεν είναι πιστικό. Δε θα θέλαμε τέτοια παραδείγματα πνευματικού ήθους.

Οἱ Βασιλεῖς σὲ συναυλία ὀρχήστρας Βορ. Ἑλλάδος

ΕΠΙ ΤΗ ΕΘΝΙΚῆ ΕΟΡΤῆ

Ἡ Συμφωνικὴ Ὀρχήστρα Βορείου Ἑλλάδος, ἐν συμπράξει μετὰ τῆς Μικτῆς Χορωδίας Βορείου Ἑλλάδος, θὰ δώσῃ, ἐντὸς τῶν πλαισίων τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Θεσσαλονίκης, τὴν 28ην Ὀκτωβρίου, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Σόλωνος Μιχαηλίδη, πανηγυρικὴν συναυλίαν εἰς τὸ θέατρον τῆς Ἑταιρίας Μακεδονικῶν Σπουδῶν. Τὴν συναυλίαν θὰ τιμήσουσιν διὰ τῆς παρουσίας τῶν οἱ Βασιλεῖς καὶ τὰ μέλη τῆς Βασιλικῆς Οἰκογενείας, ὁ Πρόεδρος καὶ τὰ μέλη τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἄλλοι ἐπίσημοι.

— Ἐπέστρεψαν ἐκ Δυτικῆς Γερμανίας ὁ βιολιστῆς Μιχάλης Σέμσης καὶ ὁ πιανίστας Κωστῆς Γαϊτάνος, οἱ ὅποιοι ἐπραγματοποίησαν σειρὰν ἐπιτυχῶν ἐμφανίσεων εἰς διαφόρους πόλεις μὲ σονάτες γιὰ βιολί καὶ πιάνο. Τὸ κοινὸν τοὺς ἐπεφύλαξε θερμοτάτην ὑποδοχὴν καὶ τοὺς ὑπεχρέωσε ἐπανειλημμένως νὰ παίξουν καὶ ἐκτὸς προγράμματος.

Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΙΔΡΥΕΙ

«ΜΟΥΣΙΚΗΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΝ»

ΠΡΟΙΚΟΔΟΤΕΙΤΑΙ ΜΕ 3 ΕΚΑΤ. ΔΡΑΧΜΩΝ

Ἡ κυβέρνησις, ἐνδιαφερομένη διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς μουσικῆς κινήσεως εἰς τὴν χώραν προέβη εἰς τὴν λήψιν σειράς ἀποφάσεων, αἱ ὁποῖαι θὰ συντελέσουν εἰς τὸν σκοπὸν αὐτόν. Αἱ σχετικαὶ ἀποφάσεις συνεζητήθησαν κατὰ τὴν διάρκειαν σειράς συσκέψεων ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ πρωθυπουργοῦ κ. Καραμανλῆ, εἰς τὰς ὁποίας μετέσχον ὁ ὑπουργὸς Παιδείας κ. Γρ. Κασιμάτης, οἱ Ἀκαδημαϊκοὶ κ. κ. Κ. Τσάτσος καὶ Π. Πετρίδης, ὁ καθηγητῆς Πανεπιστημίου κ. Ν. Λούρος, ὁ γενικὸς διευθυντῆς τῆς Ε.Λ.Σ. καὶ τοῦ Ε.Ι.Ρ. κ. Κ. Μπασιτιάς, ὁ γενικὸς διευθυντῆς τῆς Κρατικῆς Ὀρχήστρας Ἀθηνῶν κ. Θ. Βαβαγιάννης, ὁ γενικὸς διευθυντῆς τῆς Συμφωνικῆς Ὀρχήστρας Βορείου Ἑλλάδος κ. Σ. Μιχαηλίδης, ὁ πρόεδρος τοῦ Ὁδείου Ἀθηνῶν κ. Ἄρ. Κυριακίδης, ὁ μουσουργὸς κ. Γ. Σισιλιάνος καὶ ἀρμόδιοι ὑπηρεσιακοὶ παράγοντες. Χθὲς ἐπραγματοποιήθη ἡ τελευταία τῶν ὡς ἄνω συσκέψεων, κατόπιν τῆς ὁποίας ἀνεκοινώθη ὅτι ἐλήφθησαν αἱ ἀκόλουθοι ἀποφάσεις: (α) Ἡ Ἰδρυσις, πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς μουσικῆς κινήσεως εἰς τὸν τόπον, Ἑλληνικῆς Μουσικῆς Ἀκαδημίας πρὸς συστηματικὴν καλλιέργειαν καὶ ἀνάπτυξιν τοῦ μουσικοῦ αἰσθηματος τοῦ λαοῦ. Ἀπεφασίσθη δὲ καὶ ἡ ἐφόραξ προικοδότησις τῆς διὰ 3 ἑκατομμυρίων ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ τρέχοντος ἔτους, πέραν τῆς κατ' ἔτος μελλοντικῆς τακτικῆς ἐνισχύσεώς τῆς ἐκ τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ. Τὸ ποσὸν θὰ χρησιμοποιηθῆ καὶ διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν πρώτων δαπανῶν γενικῶς, κυρίως ὁμῶς διὰ τὴν μετὰ κλησιν ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς καθηγητῶν πρὸς πλήρωσιν τῶν εἰς τὴν μουσικὴν ἐκπαίδευσιν κενῶν

καὶ τὴν ἀποστολὴν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ὑποτρόφων μουσικῆς. β) Ἡ ἀνέγερσις, εἰς τὸ πλαίσιον τοῦ προγράμματος πρὸς δημιουργίαν Πνευματικοῦ Κέντρου, τὸ ὁποῖον εὐρίσκειται ὑπὸ μελέτην, τῶν ἀναγκαζομένων κτιρίων διὰ τὴν στέγασιν αὐτοῦ τοῦ Ὁδείου Ἀθηνῶν καὶ τῆς Λυρικῆς Σκηνῆς, ὡς καὶ τῶν ἀπαιτουμένων αἰθουσῶν συναυλιῶν. Σημειωτέον ὅτι διὰ τὴν ἀνάγεισιν τοῦ νέου κτιρίου τοῦ Ὁδείου Ἀθηνῶν ἡ κυβέρνησις ἔχει ἤδη ἀπὸ καιροῦ διαθέσει ποσὸν 10 ἑκατομμυρίων δραχμῶν. γ) Ἡ ἐκτακτος ἐνίσχυσις, ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ τρέχοντος ἔτους, τῆς Κρατικῆς Ὀρχήστρας Ἀθηνῶν διὰ ποσοῦ 900.000 δραχμῶν καὶ τῆς Συμφωνικῆς Ὀρχήστρας Βορείου Ἑλλάδος καὶ τοῦ Ὁδείου Θεσσαλονίκης διὰ ποσοῦ 600.000 δραχμῶν. Διὰ τῶν μέτρων τούτων, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν ἀπὸ τὴν ἀπόδειξιν τοῦ ζῴηρου ἐνδιαφερόντος τῆς διὰ τὴν μουσικὴν κίνησιν εἰς τὴν χώραν, ἡ κυβέρνησις τρέφει τὴν ἐλπίδα ὅτι δημιουργοῦνται αἱ ἀναγκαῖαι προϋποθέσεις, γὰρ εἰς τὰς ὁποίας θὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ ἀνάπτυξις τοῦ μουσικοῦ αἰσθηματος τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ ἡ ἀξιοποίησις τῶν μουσικῶν ἰδιοφυῶν ἐπ' ὠφελείᾳ τῆς γενικωτέρας προβολῆς τῆς χώρας εἰς τὴν διεθνή καλλιτεχνικὴν κίνησιν».

Η ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΖΩΗ

(ΒΙΒΛΙΟΝ - ΘΕΑΤΡΟΝ - ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ - ΜΟΥΣΙΚΗ)

ΣΥΝΙΣΤΑΤΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΡΟΙΚΟΔΟΤΟΥΜΕΝΗ ΔΙΑ 3 ΕΚ.
ΜΕΤΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΑΙ ΚΑΙ ΘΕΣΠΙΖΟΝΤΑΙ ΥΠΟΤΡΟΦΙΑΙ
ΕΝΙΣΧΥΟΝΤΑΙ ΤΟ ΩΔΕΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ, Η ΛΥΡΙΚΗ ΣΚΗΝΗ ΚΑΙ Η ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ

Ἐκ τοῦ ὑφυπουργείου Τύπου ἐδόθη
χθές ἡ ἀκόλουθος ἀνακοίνωσις:

Ἡ Κυβέρνησις, ἐνδιαφερομένη διὰ
τὴν ἀνάπτυξιν τῆς μουσικῆς κινήσεως
εἰς τὴν χώραν, προέβη εἰς τὴν λήψιν
σειρᾶς ἀποφάσεων, αἱ ὁποῖαι θὰ συντε-
λέσουσιν εἰς τὸν σκοπὸν αὐτόν. Αἱ σχετι-
καὶ ἀποφάσεις συνεζητήθησαν κατὰ τὴν
διάρκειαν σειρᾶς συσκέψεων ὑπὸ τὴν
προεδρίαν τοῦ πρωθυπουργοῦ κ. Κ. Κα-
ραμανλῆ, εἰς τὰς ὁποίας μετέσχον ὁ ὑ-
πουργὸς Παιδείας κ. Γρ. Κασσιμάτης, οἱ
ἀκαδημαϊκοὶ κ.κ. Κ. Τσάτσος καὶ Π.
Πετρίδης, ὁ καθηγητὴς Πανεπιστημίου
κ. Ν. Λούρος, ὁ γενικὸς διευθυντὴς τῆς
Λυρικῆς Σκηνῆς καὶ τοῦ Ε.Ι.Ρ. κ. Ι.
Μασιτιάδης, ὁ γενικὸς διευθυντὴς τῆς
Κρατικῆς Ὀρχήστρας Ἀθηνῶν κ. Θ.
Βασιγιάννης, ὁ γενικὸς διευθυντὴς τῆς
Συμφωνικῆς Ὀρχήστρας Βορείου Ἑλ-
λάδος κ. Σ. Μιχαηλίδης, ὁ πρόεδρος
τοῦ Ὁδείου Ἀθηνῶν κ. Ἀρ. Κυριακί-
δης, ὁ μουσουργὸς κ. Γ. Σισιλιάνος,
καὶ ἀρμόδιοι ὑπηρεσιακοὶ παράγοντες.

Σήμερον τὴν πρωίαν ἐπραγματοποι-
ήθη ἡ τελευταία τῶν ὧν ἄνω συσκέ-
ψεων, κατόπιν τῆς ὁποίας ἀνεκοινώθη
ὅτι ἐλήφθησαν αἱ ἀκόλουθοι ἀποφά-
σεις:

α) Ἡ Ἰδρυσις πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς
μουσικῆς κινήσεως εἰς τὸν τόπον, ἐλ-
ληνικῆς Μουσικῆς Ἀκαδημίας, ἐχούσης
ὡς σκοπὸν τὴν συστηματικὴν καλλιέρ-
γειαν καὶ ἀνάπτυξιν τοῦ μουσικοῦ αἰ-
σθήματος τοῦ λαοῦ διὰ συντονισμένων
ἐνεργειῶν ἀναγομένων τούσιν εἰς τὴν
ἀνωτάτην ἐκπαιδεύσιν μουσικῶν στελε-
χῶν, ὅσον καὶ εἰς τὴν ὀργάνωσιν μου-
σικῶν, ἐν εὐρείᾳ ἐνόησι ἀκδηλώσεων.
Ἡ ἀπόφασις διὰ τὴν σύστασιν τῆς ἐλ-
ληνικῆς Μουσικῆς Ἀκαδημίας, ὡς αὐ-
τελοῦς νομικοῦ προσώπου δημοσίου δι-
καίου, ἐλήφθη ἤδη παρὰ τοῦ Ὑπουργι-
κοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσθη δὲ καὶ ἡ
ἐφ' ἅπασι προικοδότησις τῆς διὰ ποσοδὸν
3 ἑκατομμυρίων ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ
τοῦ τρέχοντος ἔτους, πέραν τῆς κατ' Ἐ-

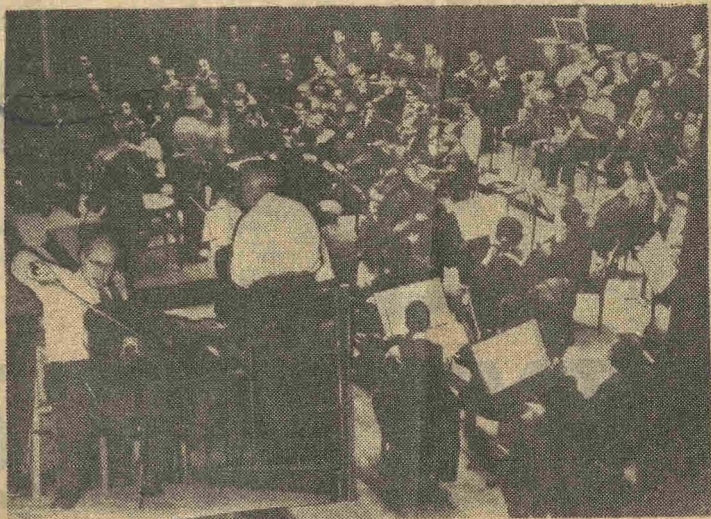
τος μελλοντικῆς τακτικῆς ἐνίσχυσέως
τῆς ἐκ τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ.
Τὸ ποσὸν τούτου τῶν 3 ἑκατομμυρίων θὰ
χρησιμοποιηθῇ ἀφ' ἐνὸς μὲν διὰ τὴν ἀν-
τιμετωπίσιν τῶν πρώτων δαπανῶν ὀρ-
γανώσεως καὶ λειτουργίας τῆς Ἀκαδη-
μίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ καὶ κατὰ κύριον
λόγον, διὰ τὴν μετακλήσιν ἐκ τῆς ἄλ-
λοδαπῆς καθηγητῶν πρὸς πλήρωσιν τῶν
παρὰτρουμένων εἰς τὴν μουσικὴν ἐκ-
παιδεύσιν κενῶν καὶ τὴν ἀποστολὴν εἰς
τὸ ἐξωτερικὸν ὑποτρόφων μουσικῆς.

β) Ἡ ἀνέγερσις εἰς τὸ πλῆσιον τοῦ
προγράμματος πρὸς δημιουργίαν Πνευ-
ματικοῦ Κέντρου, τὸ ὁποῖον εὐρίσκεται
ὑπὸ μελέτην, τῶν ἀναγκαιούτων κτι-
ρίων διὰ τὴν στέγασιν τοῦ Ὁδείου Ἀ-
θηνῶν καὶ τῆς Ἐθνικῆς Λυρικῆς Σκη-
νῆς, ὡς καὶ τῶν ἀπαιτουμένων αἰθου-
σῶν συναυλιῶν. Σημειωτέον ὅτι διὰ
τὴν ἀνέγερσιν τοῦ νέου κτιρίου τοῦ Ὁ-
δείου Ἀθηνῶν ἡ Κυβέρνησις ἔχει ἤδη
ἀπὸ «αἰρου» διαθέσει ποσὸν 10 ἑκατ.
δραχμῶν.

γ) Ἡ ἑκτακτος ἐνίσχυσις ἐκ τοῦ
προϋπολογισμοῦ τοῦ τρέχοντος ἔτους
τῆς Κρατικῆς Ὀρχήστρας Ἀθηνῶν διὰ
ποσοῦ 900.000 δραχμῶν καὶ τῆς Συμ-
φωνικῆς Ὀρχήστρας Βορείου Ἑλλάδος
καὶ τοῦ Ὁδείου Θεσσαλονικῆς διὰ πο-
σοῦ 600.000 δραχμῶν. Τὰ ποσὰ ταῦτα
θὰ διατεθοῦν διὰ τὴν προμήθειαν μου-
σικῶν ὀργάνων καὶ τὴν ἀντιμετώπισιν
ἑτέρων ἐκτάκτων συναφῶν ἀναγκῶν τῶν
ἐνίσχυομένων ὀργανισμῶν.

Διὰ τῶν μέτρων τούτων, τὰ ὁποῖα
ἀποτελοῦν ἀπὴν ἀπόδειξιν τοῦ ζωηροῦ
ἐνδιαφερόντος τῆς διὰ τὴν μουσικὴν κί-
νησιν εἰς τὴν χώραν, ἡ Κυβέρνησις
τρέφει βέβαιον τὴν ἐλπίδα ὅτι δημιουρ-
γοῦνται αἱ ἀναγκαῖαι προϋποθέσεις, χά-
ρις εἰς τὰς ὁποίας θὰ καταστῇ δυνατὴ
ἡ ἀνάπτυξις τοῦ μουσικοῦ αἰσθηματος
τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ ἡ ἀξιοποίησις
τῶν μουσικῶν ἰδιοφυῶν ἐπ' ὠφελείᾳ
τῆς γενικωτέρας προβολῆς τῆς χώρας
εἰς τὴν διεθνή καλλιτεχνικὴν κίνησιν.

Η ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΚΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ ΜΕ ΤΟΝ ΒΙΟΛΟΝΤΣΕΛΛΙΣΤΑ Μ. ΡΟΣΤΡΟΠΟΒΙΤΣ

“Εν στιγμιότυπον από τὰς ἐξαντλητικὰς δοκιμὰς τῆς ΣΟΒΕ με τὸν κ. Ροστρόποβιτς. Κάτω ἀριστερὰ, ὁ διάσημος βιολοντσελλίστας καὶ ὁ μαέστρος κ. Μιχαηλίδης.

Πραγματικὴ ἀπόλαυσις ὑπῆρξε διὰ τοὺς Θεσσαλονικεῖς φίλους τῆς κλασσικῆς μουσικῆς ἡ χθεσινὴ συναυλία τῆς συμφωνικῆς ὀρχήστρας βορείου Ἑλλάδος, με σολίστ τὸν διάσημον Ρώσσον βιολοντσελλίστα Μ. Ροστρόποβιτς, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Σ. Μιχαηλίδη. Ἡ ἀφίξις τοῦ κ. Ροστρόποβιτς εἰς Θεσσαλονικίην ἐθεωρήθη μέγα μουσικὸν γεγονός, δεδομένου ὅτι οὗτος χαρακτηρίζεται σήμερον ὡς ὁ μεγαλύτερος σολίστ τσελλοῦ εἰς τὸν κόσμον. Καὶ ἡ φήμη αὐτῆ ἐδικαιώθη πλήρως κατὰ τὴν χθεσινὴν συναυλίαν. Ὁ Ροστρόποβιτς ἀπέδειξεν ὅτι εἶναι ἀριστος γνώστης τῆς τεχνικῆς τοῦ βιολοντσελλοῦ. Ἐπέδειξεν, ὅμως καὶ σημεῖα τεχνικῆς ἐντελῶς ἀγνωστα, εἰς τὴν Ἑλλάδα τοῦλάχιστον. Χειρίζεται τὸ ὄργανόν του με καταπληκτικὴν εὐχέρειαν. Εἶναι βαθύς γνώστης τῆς μουσικῆς καὶ τῶν ἔργων τὰ ὁποῖα ἐκτελεῖ, πολλὰ δὲ ἐξ αὐτῶν ἐγράψαν εἰδικῶς διὰ τὸν ἴδιον, ὑπὸ τοῦ Σοστάκοβιτς, τοῦ Μπρίττεν καὶ ἄλλων διασήμων μουσικοσυνθετῶν.

Ὁ Ροστρόποβιτς ἐγεννήθη εἰς τὸ Μπακού, ἀπὸ μικρὸς δὲ ἔδωκε δείγματα τῆς μουσικῆς του ἰδιοφυΐας καὶ διὰ τοῦτο ἔτυχεν ἰδιαιτέρας προσοχῆς καὶ διηκολύθη εἰς τὰς σπουδὰς. Ἡ πρώτη ἐμφάνισις με ὀρχήστραν ὡς σολίστ ἐγένετο

ὅταν οὗτος ἦτο εἰς ἡλικίαν 13 μόνον ἐτῶν, ἔκτοτε δὲ ἔδωκε συναυλίαις εἰς 32 χώρας. Κατὰ τὴν πρώτην ἐκείνην ἐμφάνισίν του, εἶχεν ἐκτελέσει τὸ δυσκολώτατον κοντσέρτο τοῦ Σαίν - Σάνς τὸ ὁποῖον ἔπαιξε καὶ χθὲς με τὴν ΣΟΒΕ. Τῆς συναυλίαις προηγήθησαν ἐξαντλητικαὶ δοκιμαί, χθὲς καὶ τὴν Κυριακὴν, κατὰ τὰς ὁποίας ἐπετεύχθη πλήρης συνεργασία τοῦ Ροστρόποβιτς μετὰ τῆς ΣΟΒΕ, ὡς καὶ ἀύθις αὐτῆς εἰς τὴν ἰδιαιτέραν του τεχνικὴν καὶ τὸ προσωπικόν του ὕψος.

Κατὰ τὰς δοκιμὰς, ὁ Ροστρόποβιτς συνδηρῶθηκε σχεδὸν μετὰ τοῦ κ. Μιχαηλίδη, ὥστε ἐπῆλθε μετὰ τὴν πλήρη συνεννόησιν, ἡ ὁποία συνέβαλεν εἰς τὴν αὖτε προηγουμένον ἐπιτυχίαν τῆς συναυλίαις. Τὸ πρόγραμμα περιελάμβανε, πλὴν τοῦ κοντσέρτου τοῦ Σαίν - Σάνς, τὴν συμφωνίαν ἀριθ. 29 εἰς λα μείζον τοῦ Μότσαρτ καὶ τὸ κοντσέρτο δι' ὀρχήστραν καὶ βιολοντσελλοῦ τοῦ Ντβόρζακ.

Τὴν 5ην μ.μ. ὁ κ. Ροστρόποβιτς ἔδωκεν εἰς τὸ ὠδεῖον μικρὸν ρεσιτάλ διὰ τοὺς μαθητὰς καὶ καθηγητὰς αὐτοῦ, με ἔργα Σοστάκοβιτς, Γκρίκ κλπ. Σημειωτέον, ὅτι ὁ κ. Ροστρόποβιτς εἶναι ἐπίσης ξένογος πιανίστας καὶ χορογράφος. Ὁ διάσημος Ρώσσος βιολοντσελλίστας ἀναχωρεῖ σήμερον εἰς Ἀθήνας, ὅπου θε ἔδωκεν ρεσιτάλ.

ΑΠΟΨΕ ΣΤΗΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΚΗΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΘΑ ΠΑΡΑΣΤΟΥΝ ΟΙ ΒΑΣΙΛΕΙΣ

Σήμερα στις 7.30 μ.μ. ἡ Συμφωνική ὀρχήστρα Βορείου Ἑλλάδος σὲ σύμπραξι μὲ τὴν Μικρὴ χορωδία Βορείου Ἑλλάδος θὰ δώσῃ, στὴν σειρά τῶν ἐορταστικῶν ἐκδηλώσεων γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσι, τῆς Θεσσαλονίκης, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Σόλωνος Μιχαηλίδου πανηγυρικὴ συναυλίαν, στὸ θέατρο τῆς ἐταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν. Τὴν συναυλίαν θὰ τιμήσουν μὲ τὴν παρουσία τους οἱ Βασιλεῖς καὶ τα. Στὶς ἀμέσως ἐπόμενες συκογενείας, ὁ Πρόεδρος καὶ τὰ μέλη τῆς κυβερνήσεως, ποὺ ἐκλήθησαν, καὶ ἄλλοι ἐπίσημοι.

Τὸ πρόγραμμα περιλαμβάνει: 1) Ἀποσπάσματα ἀπὸ τὸ Ὁρατόριον «Ἅγιος Δημήτριος» τοῦ Ν. Ἀστρεϊνίδου. 2) Τὸ συμφωνικὸ ποίημα «Ἐλευθέρας» τοῦ Σ. Μιχαηλίδου 3) Τὴν συμφωνικὴ εἰκόνα «τραγούδι στὴν Ἐλευθερία» τοῦ Χρῶ. Δέλλα καὶ 4) «Τὰ νικητήρια», ἀπὸ τὴν «Συμφωνία τῆς Λεβεντιάς», τοῦ Μανώλη Καλομοίρη.

«Ελευθερία»

Η 16 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1962

ΕΤΕΛΕΣΘΗ ΜΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑΝ ΤΟ ΣΥΜΦΩΝΙΚΟΝ ΠΟΙΗΜΑ ΤΟΥ Κ. ΣΟΛΩΝΟΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗ

ΑΘΗΝΑΙ, 15 (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας). — Ὅπως σᾶς εἶχα προαναγγεῖλει, ἡ Κρατική Ὀρχήστρα Ἀθηνῶν περιέλαβεν εἰς τὸ πρόγραμμα τῆς χθεσινῆς συναυλίας τῆς τὸ συμφωνικὸν ποίημα «Ἡ ζωὴ ἐν τάφῳ» τοῦ συμπατριώτου μας μουσουργοῦ κ. Σόλωνος Μιχαηλίδη. Τὸ ἔργον, ἐκτελεσθὲν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀρχιμουσικοῦ κ. Παρίδη ἐσημείωσε μεγάλην ἐπιτυχίαν. προκαλέσαν ἀρίστας ἐντυπώσεις καὶ γενικὴν ἰκανοποίησιν τόσοσιν ἐκ μέρους τοῦ Κοινοῦ, τὸ ὁποῖον τὸ ἐχειροκρότησε ζωηρῶς καὶ θερμῶς, ὅσον καὶ ἐκ μέρους τῆς Κριτικῆς, ἡ ὁποία τὸ ἐπήνεσεν ὁμοφώνως.

Χαρακτηριστικὸν τῆς εὐγενικῆς καὶ γνησίως καλλιτεχνικῆς σεμνότητος τοῦ Κυπρίου μουσικοῦ εἶναι τὸ γεγονός ὅτι ὁ ἴδιος δὲν παρευρέθη εἰς τὴν συναυλίαν, παραμείνας εἰς Θεσσαλονίκην, ὅπου διηύθυνε συναυλίαν τῆς ἐκεῖ Συμφωνικῆς Ὀρχήστρας τῆς Βορείου Ἑλλάδος, τῆς ὁποίας τυγχάνει ὁ πρῶτος ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς της ἐμπυχωτῆς καὶ διευθυντῆς.

Σημειωτέον ὅτι, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς συμπληρώσεως τριῶν ἐτῶν λειτουργίας τῆς ἐν λόγῳ Ὀρχήστρας, ἐξεδόθη εἰς ἰδιαίτερον φυλλάδιον ἀπολογισμὸς τῆς πλουσίας καὶ γονίμου ὑράσεώς της, ἡ ὁποία καταδεικνύει τὴν ἰκανότητα, τὴν ἀφοσίωσιν καὶ τὴν δραστηριότητα τοῦ συμπατριώτου μας ἀρχιμουσικοῦ.

Εἰς τὸν ἀπολογισμὸν αὐτὸν ἀναφέρονται καὶ πέντε μουσικαὶ συνθέσεις τοῦ κ. Μιχαηλίδη, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸ συμφωνικὸν ποίημα «Κυπριακὰ Ἐλευθέρια», ἀφιερωμένον εἰς τὸν ἀπελευθερωτικὸν ἀγῶνα τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ. Σχετικῶς μὲ τὸ ἔργον τοῦ τοῦτο ὁ κ. Μιχαηλίδης ἔδωσε τὴν ἀκόλουθον ἐξήγησιν:

«Τὰ «Ἐλευθέρια» — εἶπεν ὁ κ. Μιχαηλίδης — εἶναι ἓνα ἔργο ἐμπνευσμένο ἀπὸ τὸν ἀγῶνα τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσίν του. Τὸ ἔργο ἀρχίζει μ' ἓνα συμβολικὸ προσκλητήριον, ὕστερα ἀπ' τὸ ὁποῖο ἐκτίθεται τὸ πρῶτον θέμα, ἡ Βυζαντινὴ μελωδία «Κύριε τῶν Δυνάμεων», ποῦ ἀποτελεῖ τὴν πρώτη κυρίαρχη ἰδέαν, ποῦ εὐλογεῖ καὶ τονώνει τὸν ἀγῶνα. Μετὰ ἀπὸ μίαν διεξοδικὴν ἐπεξεργασία προβάλλει — μὲ συμμετοχὴ χορωδίας — τὸ δεύτερον θέμα, τὸ «Χριστὸς Ἀνέστη», ποῦ γεννιέται κυριολεκτικὰ ἀπὸ τὴν προηγούμενη μελωδία σὺν παιδί της, καὶ ἐκφράζει συμβολικὰ τὸ ἐπιστάγασμα καὶ τὸν καρπὸ τοῦ ἀγῶνα: τὴν Ἐλευθερίαν».

ΕΚΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΥΡΙΟΝ ΥΠΟ ΤΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ ΤΟ ΣΥΜΦΩΝΙΚΟΝ ΠΟΙΗΜΑ ΤΟΥ ΣΟΛΩΝΟΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗ

[Πῶς ὁ διακεκριμένος
μουσουργὸς ἐνεπνεύσθη
τὴν σύνθεσίν του.]

ΑΘΗΝΑΙ, 10 (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ
μας). — Ἐξ ἀφορμῆς τῆς ὑπὸ τῆς
Κρατικῆς Ὀρχήστρας Ἀθηνῶν πρώ-
της ἐκτελέσεως τοῦ συμφωνικοῦ ποι-
ήματος «Ἡ ζωὴ ἐν τάφῳ» τοῦ συμ-
πατριώτου μας ἀρχιμουσικοῦ καὶ
μουσουργοῦ κ. Σόλωνος Μιχαηλίδη,
συντάκτης τῆς Ἀθηναϊκῆς ἐφημερί-
δος «Τὸ Βῆμα» εἶχε μετ' αὐτοῦ συ-
νέντευξιν, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Κύ-
πριος μουσικοσυνθέτης ἔδωσεν ὀρι-
σμένας πληροφορίες διὰ τὸ ἐν λόγῳ
ἔργον του.

Κατὰ τὰς πληροφορίες αὐτάς, τὸ
ὡς ἄνω συμφωνικὸν ποίημα ἐνεπνεύ-
σθη ὁ κ. Μιχαηλίδης ἀπὸ τὸ γνω-
στὸν καὶ ὁμώνυμον μυθιστόρημα τοῦ
κ. Στράτη Μυριθήλη, καὶ εἰδικώτε-
ρον ἀπὸ τὸ κεφάλαιον τοῦ μυθιστο-
ρήματος «Ὁ Ἀλιμπέρης ξεφοβήθηκε
τὶς ὀβίδες», εἰς τὸ ὁποῖον ὁ στρατι-
ώτης αὐτός, μόνος προστάτης τῆς
μητέρας καὶ τεσσάρων ἀδελφῶν του,
ζητεῖ ἀπὸ τὸν λοχαγόν του νὰ τὸν
ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ
λάθῃ μέρος εἰς τὴν ἐπίθεσιν. Ὁ λο-
χαγὸς ὅμως, ἀποδίδων τὴν παράκλη-
σίν του αὐτὴν εἰς δειλίαν, διατάσσει
νὰ τὸν δέσουν εἰς ἓνα δένδρον, «γιά
νὰ ξεφοβηθῇ τὶς ὀβίδες». Ἀκολου-
θεῖ ἡ ἐπίθεσις, καὶ ἡ λύσις τοῦ δρά-
ματος εἶναι ἡ τρέλλα τοῦ στρατιώ-
τη.

«Τὰ δύο πρόσωπα — ἐπεξηγεῖ ὁ
Κύπριος μουσουργὸς — ὁ στρατιώ-
της Ἀλιμπέρτης κι' ὁ λοχαγὸς ἀν-
τιπροσωπεύουν τὶς δυὸ ἀντίπαλας ἰ-
δέες, πού σὲ προέκταση εἶναι αὐτὲς
τῆς εἰρήνης καὶ τοῦ πολέμου, καὶ
προσφέρουν τὸ ἰδεολογικὸ ὕλικὸ στὴ
δημιουργίαν καὶ ἀνάπτυξιν τοῦ συμ-
φωνικοῦ ποιήματος στὰ δυὸ συνεχό-
μενα πρῶτα μέρη. Στὸ τρίτο μέρος
(«Τὸ πρῶινὸ ξύπνημα») ὁ ἥλιος ἀ-
νεβαίνει γιὰ νὰ φέρῃ τὸ φῶς καὶ
τὴ γαλήνην, καὶ γιὰ νὰ δείξῃ συμβο-
λικά πού βρίσκεται ἡ χαρὰ κι' ἡ εὐ-
τυχία τῆς ζωῆς».

Ἡ συναυλία τῆς Κρατικῆς Ὀρ-
χήστρας, κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ παι-
χθῇ τὸ ἔργον τοῦ συμπατριώτου μας
μουσικοῦ, θὰ δοθῇ μεθαύριον Δευ-
τέραν.

11/11/62
Ἐξουσία

**ΑΥΡΙΟ ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
Η ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΗ
ΣΥΝΑΥΛΙΑ
ΣΟΒΕ — ΧΟΡΩΔΙΑΣ Β.Ε.**

Αύριο ή Συμφωνική Όρχηστρα Βορείου Ελλάδος θα δώσει σε σύμπραξι με την νεοσυσταθείσα χορωδία Β. Ελλάδος, μέσα στα πλαίσια των έορταστικών εκδηλώσεων της 50στηρίδος, πανηγυρική συναυλία στο νέο θέατρο της Έταιρείας Μακεδονικών Σπουδών με διευθυντή τον κ. Σόλωνα Μιχαηλίδη.

Την συναυλία αυτή θα τιμήσουν με την παρουσία τους οί Βασίλειος, ο Πρόεδρος και μέλη της Κυβερνήσεως, οί τοπικές αρχές και άνθρωποι τών Γραμμάτων και τών Τεχνών.

Το πρόγραμμα της συναυλίας περιλαμβάνει κατά σειρά: 1) Αποσπασματα από τὸ δράμα «Άγιος Δημήτριος» τοῦ Ν. Ἀστρεϊνίδη (στίχοι Γ. Θάμειη), 2) Τὸ συμφωνικὸ ποίημα «Ἐλευθέρια» τοῦ Σ. Μιχαηλίδη, 3) Τὴν συμφωνικὴ εἰκόνα «Τραγούδι στὴν Ἐλευθερίαν» τοῦ κ. Χρήστου Δέλλα καὶ 4) «Τὰ νικητήρια» ἀπὸ τὴν «Συμφωνία τῆς Λεβεντιάς» τοῦ Μαιώλη Καλομοίρη.

Ὁ συμπολίτης κ. Γεώργιος Γεωργιάδης, τοῦ ὁποίου τὸ τραγούδι «Βυζαντινὴ μου ἀρχόντισσα» ἔλαβε τὸ πρῶτο βραβεῖο στὸν διαγωνισμὸ γιὰ τὸ τραγούδι τῆς Θεσσαλονίκης.

Ἡ ἴδια συναυλία θὰ ἐπαναληφθῇ μεθαύριον Δευτέραιν.

ΤΟ "ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ"

ΠΡΟΕΚΗΡΥΧΘΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΥΠΟ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΕΟΡΤΑΣΜΟΥ

Ἐπί τῇ συμπληρώσει πενήτηκοντα-ετίας ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Θεσσαλονίκης, ἡ Ὀργανωτικὴ Ἐπιτροπὴ τῶν Ἐορτῶν, προκηρύσσει πανελλήνιον διαγωνισμόν συνθέσεως τοῦ «Τραγουδιοῦ τῆς Θεσσαλονίκης» ὑπὸ τούς κάτωθι ἄρους:

Α) Οἱ στίχοι δέον ὅπως ἀναφέρονται εἰς τὴν πόλιν τῆς Θεσσαλονίκης ἢ τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν ἀπελευθέρωσίν της, ἄνευ περιορισμοῦ τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν.

Β) Τὸ ὄφος τῆς μουσικῆς νὰ εἶναι ἀπλοῦν καὶ εὐληπτον διὰ τὸ εὐρὺ κοινόν, ἀλλὰ ὕψηλῆς ὅπωςδὴποτε στάθμης.

Γ) Εἰς τὸν διαγωνισμόν δύνανται νὰ συμμετάσχουν διὰ δύο κατ' ἀνώτατον ὄριον τραγουδιῶν, πάντες οἱ Ἕλληνες τὴν καταγωγὴν συνθέται καὶ στιχουργοί.

Δ) Στίχοι ἄνευ μουσικῆς καὶ ἀντιστρόφως δέν θὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν.

Ε) Τὰ πρὸς κρίσιν τραγοῦδια πρέπει, ὅσον ἀφορᾷ τοῦλάχιστον τὴν μουσικὴν νὰ εἶναι πρωτότυπα καὶ ἀνέκδοτα καὶ νὰ μὴ ἔχουν καθ' οἰονδὴποτε τρόπον καὶ δι' οἰονδὴποτε μέσου ἐκτελεσθῆ ἢ ἐμφανισθῆ δημοσίως μέχρι τῆς λήξεως τοῦ διαγωνισμοῦ.

ΣΤ) Τὰ τραγοῦδια δέον ὅπως ὑποβάλλονται εἰς δύο εὐανάγνωστα ἀντίγραφα (πάρτες) διὰ πιάνο καὶ μίαν φωνὴν καὶ διάσκευή αὐτῶν διὰ μικτὴν χορωδίαν συνοδεία πιάνου. Πρέπει δὲ νὰ ἀποσταλοῦν ταχυδρομικῶς καὶ ἐπὶ συστάσει εἰς τὸν κ. Σολ. Μιχαηλίδην, Διευθυντὴν τοῦ Κρατικοῦ Ὁδείου Θεσσαλονίκης, Βασιλέως Γεωργίου 12 Θεσσαλονίκη, τὸ ἀργότερον μέχρι τῆς 10 Ὀκτωβρίου 1962, τῆς ταχυδρομικῆς σφραγίδος ἐπεχούσης θέσιν ἀποδείξεως τοῦ χρόνου ἀποστολῆς των. Πᾶς ἄλλος τρόπος ὑποβολῆς τῶν ἔργων ἀποκλείεται.

Ζ) Ἐπί τῶν ὑποβληθησομένων ἔργων θὰ ἀναγράφεται εὐκρινῶς ὁ τίτλος τοῦ τραγουδιοῦ καὶ τὸ ψευδώνυμον συνθέτου καὶ στιχουργοῦ θὰ ἀναγράφονται διὰ γραφομηχανῆς, ἐπὶ ἰδιαιτέρου φύλλου χάρτου καὶ νὰ συνοποβάλλονται ἐντὸς ἐσφραγισμένου φακέλλου, ἐπὶ τοῦ ὁποῦ θὰ σημειοῦται μόνον ὁ τίτλος τοῦ τραγουδιοῦ καὶ τὰ ψευδώνυμα συνθέτου καὶ στιχουργοῦ.

Εἰς τὸν ταχυδρομικόν φάκελλον ἀποστολῆς, κατόπιν εἰδικῆς ἐγκρίσεως τῆς διευθύνσεως Ταχυδρομείων, δέν θὰ ἀναγράφεται τὸ πραγματικόν ὄνομα τοῦ ἀποστολέως. Πᾶσα παράβασις τοῦ ὄρου αὐτοῦ θὰ συνεπάγεται τὸν ἀποκλεισμόν τοῦ τραγουδιοῦ.

Η) Πενταμελὴς ἐπιτροπὴ, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ κ. Σ. Μιχαηλίδου διευθυντοῦ τοῦ Κρατικοῦ Ὁδείου Θεσσαλονίκης καὶ τῆς ΣΟΒΕ, ἀποτελουμένη ἀπὸ εἰδικούς καὶ ἐκπρόσωπον τῆς ὀργανωτικῆς ἐπιτροπῆς, θὰ ἀπονείμῃ κατὰ πλειοψηφίαν τὰ βραβεῖα.

Θ) Τὰ βραβεῖα ὀρίζονται ὡς ἀκολούθως:

1) Α' Βραβεῖον ἐκ δραχμῶν 15.000 (δέκα πέντε χιλιάδων) διὰ τὴν μουσικὴν καὶ τούς στίχους ἀπὸ κοινῶν.

2) Β' καὶ Γ' Βραβεῖον τιμητικῶν ἐπαίνων, ἄνευ χρηματικοῦ ἐπάθλου.

1) Τὰ ὑποβληθέντα καὶ μὴ βραβευθέντα ἔργα δύνανται νὰ ἐπιστραφοῦν εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους τῇ αἰτήσει των, ἐντὸς τὸ πολὺ ἐνός μηνός ἀπὸ τῆς 28ης Ὀκτωβρίου 1962.

1α) Ἡ ὀργανωτικὴ ἐπιτροπὴ ἐπιφυλάσσει εἰς ἑαυτὴν πᾶν δικαίωμα μετατροπῆς τῶν ἐπουσιωδῶν ὄρων τοῦ παρόντος κανονισμοῦ, ἀναλαυβήνους τὴν ὑποχρέωσιν τῆς ἐγκαίρου διὰ τοῦ τύπου κοινοποιήσεως τῶν ἐνδεχομένων ἐπουσιωδῶν, μεταβολῶν.

Ἡ Ὀργανωτικὴ Ἐπιτροπὴ

ΥΠΟ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ Β.Ε. Κ. ΜΑΝΕΝΤΗ

ΣΗΜΕΡΟΝ ΑΝΑΚΟΙΝΟΥΝΤΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΤΕΛΙΚΗΝ ΜΟΡΦΗΝ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΟΡΤΑΣΜΟΥ ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑΕΤΗΡΙΔΟΣ

ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΣΥΝΤΟΝΟΝ ΡΥΘΜΟΝ ΑΙ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΙ ΤΟΥ ΠΑΝΗΓΥ-
ΡΙΣΜΟΥ.— Ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΥΤΕΡΑΝ ΣΥΝΘΕΣΙΝ ΠΕΡΙ ΘΕΣΪΚΗΣ

ΠΟΙΑ ΤΑ ΒΡΑΒΕΥΘΕΝΤΑ ΤΡΙΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Ο ὑπουργὸς Βορείου Ἑλλάδος κ. Μανέντης ἀπεσχολήθη κατὰ τὰς προσημβρινὰς ὥρας χθὲς μὲ τὸ θέμα τῶν καλλιτεχνικῶν ἐκδηλώσεων τῆς 50ετηρίδος καθὼς καὶ μὲ τὸ ἐπίσημον πρόγραμμα τοῦ εορτασμοῦ, τὸ ὁποῖον θὰ δοθῇ πρὸς δημοσίευσιν εἰς τὸν Τύπον σήμερον εἰς τὴν τελικὴν καὶ ὀριστικὴν του μορφήν.

Κατὰ τὴν ἐν λόγω συνεργασίαν δ' κ. ὑπουργὸς συνέστησεν εἰς τοὺς ἀρμοδίους ὑπηρεσιακοὺς παράγοντας, εἰς τοὺς ἐκπροσώπους τοῦ Δήμου καὶ εἰς τὰς ἐπὶ μέρους ἐπιτροπὰς τοῦ εορτασμοῦ ὅπως καταβάλλουν κάθε δυνατὴν προσπάθειαν διὰ τὴν πανηγυρικὴν ἐμφάνισιν τῆς πόλεως, ὅσον καὶ διὰ τὴν πιστὴν ἐφαρμογὴν τοῦ εορταστικοῦ προγράμματος.

Ἐν τῷ μεταξύ, ὡς ἀνεφέρθη εἰς τὸν κ. ὑπουργόν, ἅπασαι αἱ ἐργασίαι τῆς διακοσμήσεως τῆς πόλεως, κατασκευῆς τῶν ἐξεδρῶν, καὶ ἐξωραϊσμοῦ τῶν εορταστικῶν χώρων, προχωροῦν μὲ γοργὸν ρυθμόν, ὥστε τὰ πάντα νὰ εἶναι ἔτοιμα τὴν πρωίαν τῆς 24ης τρέχοντος, ἡμέραν, καθ' ἣν θὰ ἀρχίσουν αἱ εορταστικαὶ ἐκδηλώσεις τῆς 50ετηρίδος ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς πόλεως.

Ἐν τῷ μεταξύ, ἡ εἰδικὴ ἐπιτροπὴ βραβεύσεως τοῦ καλυτέρου τραγουδιοῦ διὰ τὴν Θεσσαλονικὴν ἐπ' εὐκαιρίαν τῶν εορτῶν τῆς 50ετηρίδος, συνεδρίασε διὰ τὴν ἐπιλογὴν καὶ βράβεισιν τῶν καλυτέρων ὑποβληθεισῶν συνθέσεων.

Ἡ ἐπιτροπὴ, ἣτις συνήλθεν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ κ. Σδλ. Μιχα-

λίδου διευθυντοῦ τοῦ Κρατικοῦ Ὀδείου καὶ τῆς ὁποίας μέλη εἶναι οἱ κ. κ. Ἀντίοχος Εὐαγγελάτος πρόεδρος τῶν Ἑλλήνων μουσουργῶν, Β. Θεοφάνους καὶ Κοτσανίδης μουσικοὶ καὶ Β. Χατζηκυριακοῦ ἐκπρόσωπος τῆς Ὀργανωτικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν εορτῶν τῆς 50ετηρίδος, ἀπεφάσισεν ἕως τὸ πρῶτον βραβεῖον ἐκ δραχμῶν 15.000 δοθῆν εἰς τὸ τραγοῦδι «Βυζαντινὴ Ἀρχόντισσα» εἰς στίχους τοῦ Γ. Μετσόλα καὶ μουσικὴν τοῦ Γ. Γεωργιάδη. Τὸ δεύτερον βραβεῖον ἀπενεμήθη εἰς τὸ τραγοῦδι «Θεοφρούρητη Θεσσαλονικὴ» εἰς στίχους τοῦ Γ. Θέμελη καὶ μουσικὴν τοῦ Γ' Μαυρομουστάκη καὶ τρίτον βραβεῖον ἐδόθη εἰς τὸ τραγοῦδι «Τρανὴ πολιτεία» εἰς στίχους τοῦ Ι. Λογοθέτου καὶ μουσικὴν τοῦ Γ. Θυμῆ.

ΑΠΕΝΕΜΗΘΗ

Τὸ βραβεῖον «Τραγουδίου Θεσσαλονικῆς»

Ο ΓΕΧ. ΜΕΝΟΥΧΙΝ

Ἡ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου Βορείου Ἑλλάδος συσταθεῖσα κριτικὴ Ἐπιτροπὴ διὰ τὴν βράβευσιν τοῦ προκηρυχθέντος διαγωνισμοῦ «Τραγουδίου τῆς Θεσσαλονικῆς», ἀποτελουμένη ἀπὸ τὸν κ. Σ. Μιχαηλίδην, Διευθυντὴν τοῦ Κρατικοῦ Ὀδείου Θεσσαλονικῆς καὶ τῆς Συμφωνικῆς Ὀρχήστρας Βορείου Ἑλλάδος, ὡς προέδρου, καὶ τοὺς κ. κ. Ἀντών. Εὐαγγελᾶτον, πρόεδρον τῶν Ἑλλήνων Μουσουργῶν, Θεοφάνους καὶ Κοτσανίδη μουσουργοὺς καὶ τὸν ἐκπρόσωπον τῆς Ὀργανωτικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν ἑορτῶν κ. Β. Χατζηκυριάκου, Διευθυντοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς Θεσσαλονικῆς, ἐξέδωκε προχθὲς Κυριακὴν τὰ ἀποτελέσματα τοῦ διαγωνισμοῦ. Ἐκ τῶν ὑποβληθέντων, βάσει τῆς προκηρύξεως, τραγουδιῶν, ἐβράβευσε κατὰ σειράν μὲ τὸ Α' Βραβεῖον, ἐκ δρχ. 15.000, τὸ τραγούδι «Βυζαντινὴ μου Ἀρχόντισσα», στίχοι Γιώργου Μετσόλη καὶ μουσικὴ Γεωργ. Γεωργιάδη, τὸ Β' Βραβεῖον ἀπένευμεν εἰς τὸ τραγούδι «Θεοφρούρητη Θεσσαλονίκη», στίχοι Γιώργου Θέμελη καὶ μουσικὴ Γιώργου Μαυρομουστάκη, τὸ δὲ Γ' Βραβεῖον εἰς τὸ τραγούδι «Τρανὴ Πολιτεία», στίχοι Ἰωάννου Λογοθέτη καὶ μουσικὴ Γιώργου Ξυμῆ.

ΕΒΡΑΒΕΥΘΗΣΑΝ ΤΑ ΤΡΙΑ ΑΠΟ ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑΕΤΗΡΙΔΟΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΙ ΑΙ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΙ ΤΩΝ ΕΘΡΩΝ

Ἡ εἰδικὴ ἐπιτροπὴ βραβεύσεως τοῦ καλύτερου τραγουδιοῦ διὰ τὴν Θεσσαλονικὴν, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τῆς πεντηκονταετηρίδος, συνεδρίασε χθὲς διὰ τὴν ἐπιλογὴν καὶ βράβειον τῶν καλύτερων ὑποβληθεισῶν συνθέσεων. Ἡ ἐπιτροπὴ, ἣ ὅποια συνήλθεν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ κ. Σόλ. Μιχαηλίδου, διευθυντοῦ τοῦ κρατικοῦ ὤδειου καὶ τῆς ὁποίας μέλη εἶναι οἱ κ.κ. Ἀντίοχος Εὐαγγελάτος, πρόεδρος τῶν Ἑλλήνων μουσουργῶν, Β. Θεοφάνους καὶ Κασσανδρῆς καθηγηταὶ τοῦ ὤδειου καὶ Β. Χατζηκυριακοῦ, ἐκπρόσωπος τῆς οργανωτικῆς ἐπιτροπῆς τῶν ἑορτῶν τῆς πεντηκονταετηρίδος, ἀπεφάνισεν ὅπως τὸ πρῶτον βραβεῖον ἐκ δραχμῶν 15.000, δοθῆ εἰς τὸ τραγούδι «Βυζαντινὴ ἀρχόντισσα» εἰς στίχους Γ. Μετσόλα καὶ μουσικὴν Γ. Γεωργιάδου, τὸ δεύτερον βραβεῖον εἰς τὸ τραγούδι «Θεοφρούρητη Θεσσαλονικὴ», εἰς στίχους Γ. Θέμελη καὶ μουσικὴν Γ. Μαυρομουστάκη καὶ τὸ τρίτον βραβεῖον εἰς τὸ τραγούδι «Τρανὴ πολιτεία» εἰς στίχους Ι. Λογοθέτου καὶ μουσικὴν Γ. Θωμῆ.

Ἐν τῷ μεταξύ, συνεχίζονται ἐντατικῶς αἱ προετοιμασίαι διὰ τὸν ἑορτασμόν τῆς πεντηκονταετηρίδος. Ὁ ὑπουργὸς ὀρειοῦ Ἑλλάδος κ. Μανέντης ἀπασχολήθη μὲ τὸ πρόγραμμα τοῦ ἑορτασμοῦ, τὸ ὁποῖον θὰ δοθῆ σήμερον πρὸς δημοσίευσιν.

Ὡς ἀνεφέρθη εἰς τὸν κ. ὑπουργόν, αἱ ἐργασίαι τῆς διακοσμῆσεως τῆς πόλεως, τῶν ἐξεδρῶν καὶ τῶν ἑορταστικῶν χώρων, πικωροῦν μὲ γοργὸν ρυθμὸν, ὥστε τὰ πάντα νὰ εἶναι ἔτοιμα τὴν πρωίαν τῆς 24ης Ὀκτωβρίου, ὅποτε θὰ ἀρχίσουν αἱ ἑορταστικαὶ ἐκδηλώσεις.

Ἐξ ἄλλου, ἀνεκονομῶν ἀρμοδίως ὅτι συμφωνούντων ὄλων τῶν μελῶν τῆς συντονιστικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ ἑορτασμοῦ, ἣ κατεβλήθη τῆς παρελάσεως τῶν στρατευμάτων καθωρίσθη ἀπὸ πλατείας Μεταξᾶ πρὸς ἀψίδα Γαλερίου, διὰ νὰ συμβολιζῆ κατ' ἀκριβῆ τὴν ἐξοδὸν τοῦ ἐλληνικοῦ στρατοῦ εἰς Θεσσαλονικὴν κατὰ τὴν ἀπελευθέρωσίν τῆς.

Τούτου δοθέντος καὶ ἐπειδὴ τὸ τιμώμενον πρόσωπον πρέπει νὰ εἶναι εἰς τὸ δεξιόν. ἡ θέσις τῆς ἐξεδρας καθωρίσθη

ὑποχρεωτικῶς εἰς ἣν κατέχει θέσιν, ἦτοι ἐπὶ τῶν ὁδῶν Ἐγγατίας καὶ Ἀριστοτέλους καὶ ἐπὶ τῆς νοτίου πλευρᾶς τῆς Ἐγγατίας.

Εἰς τὸ θέατρον τῆς Ἐταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν ἐγένετο χθὲς δοκιμὴ τῆς ΣΟΒΕ καὶ τῆς μικτῆς χορωδίας, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Σ. Μιχαηλίδου, μὲ τὸ πρόγραμμα τὸ ὁποῖον θὰ ἐκτελεσθῆ κατὰ τὰς ἑορτὰς τῆς πεντηκονταετηρίδος, εἰς τὸ ὁποῖον περιλαμβάνονται τὰ ἔργα «Γῆ ὑπερμάχου» τοῦ Καλομοίρη, «Ἅγιος Δημήτριος» τοῦ Ἀστρεϊνίδου, «Ἐλευθερία» τοῦ Σ. Μιχαηλίδου καὶ «Τραγούδι στὴ λευτερία» τοῦ Δέλλα. Ἡ χορωδία καὶ ἡ ὀρχήστρα ἐργάζονται καθημερινῶς διὰ τὴν μελέτην τῶν ἔργων αὐτῶν. Τὴν χορωδίαν εἰς τὰς κεχωρισμένας τῆς δοκιμᾶς διευθύνει ὁ κ. Τάσος Παπᾶς.

Εἰς Αμερικὴν

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ, 15. (16. Ὑπρ.). — Ὁ σύνδεσμος τῶν Θεσσαλονικῶν Ἀμερικῆς «Ὁ Ἅγιος Δημήτριος», συμμετέχων εἰς τὰς ἑορτὰς ἐπὶ τῆ πεντηκονταετηρίδι ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Θεσσαλονικῆς, ὀργανώνει εἰς Νέαν Ὑόρκην σειράν ἑορταστικῶν ἐκδηλώσεων. Τὴν 28 Ὀκτωβρίου, θὰ γίνῃ ἐπίσημος δοξολογία εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Δημητρίου Ἀστωρίας, εἰς τὴν ὁποίαν ἐκλήθησαν νὰ παραστοῦν ὁ ἀρχιεπίσκοπος, διπλωματικοὶ ἐκπρόσωποι καὶ ἀντιπρόσωποι ὄλων τῶν ἑλληνικῶν σωματείων τῆς Νέας Ὑόρκης. Τὴν 3ην Νοεμβρίου 9ην μ.μ. θὰ δοθῆ ὁ ἐτήσιος χορὸς τῶν Θεσσαλονικῶν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον «Ἐσσεξ Χάουζ» τῆς Νέας Ὑόρκης, μὲ τὸν Νίκον Γούνερην καὶ μεγάλην ὀρχήστραν. Θὰ κυκλοφορήσῃ καὶ πανηγυρικὸν λεύκωμα. Εἰς τὰς ἐν συνεχείᾳ ἑορταστικὰς του ἐκδηλώσεις, ὁ σύνδεσμος τῶν Θεσσαλονικῶν θὰ περιλάβῃ προβολὴν φωτεινῶν εἰκόνων τῆς Θεσσαλονικῆς, μὲ εἰσηγήτην τὸν κ. Νίκον Σαρμαρᾶν, μουσικὸν ἀπογευματινὸν μὲ ἑλληνικὴν μουσικὴν καὶ τραγούδια τῆς δορυοῦ Ἑλλάδος καὶ διάλεξιν μὲ θέμα τὴν σημερινὴν πνευματικὴν Θεσσαλονικὴν.

Γιά τόν

κ. Σόλων Μιχαηλίδη

“Όταν δίδονται συναυλίες ή ΣΟΒΕ χρησιμοποιοει βάθρα, αναλόγια καρέκλες και στό βάθος ένα ριντό. Από αυτά άλλα είναι καλά και άλλα άβλια. Ή ΣΟΒΕ πραγματικά παρήγγειλε άπλά και ώραία καθίσματα και αναλόγια. Δυστυχώς τό βάθρα είναι άβραφα και όταν αποχωρούν τά μέλη τής ορχήστρας παρουνσιάζουν ένα άχαρο θέαμα. Επίσης τό ύφασμα του ριντό είναι φτηνό, μοιάζει σαν «κάμποτο» και ασφαλώς τέτοιο είναι. Επίσης τό «πόντιουμ» του μαέστρου έχει κάτι άκομψα σίδερα βαμενα μέ ...μίνιο. Επίσης ό κ. Σόλων Μιχαηλίδης θέ πρέπει νά άπαγορεύση νά ανάβουν τίς λάμπες που βρίσκονται πίσω από τό ριντό. Επίσης νά άπαγορεύση τούς διαφόρους μηχανικούς, ηλεκτρολόγους κ.π, νά θγάζουν... τά κεφάλια τους από τίς κουίντες.

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΜΟΥΣΙΚΗ "Η ΤΕΤΡΑΦΩΝΙΑ ΕΙΣ ΤΑΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑΣ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΣ

Έπιστολή του πρωτοψάλτου Ι. Μητροπόλεως

Έλάβαμε και δημοσιευομεν κατωτέρω, έπιστολή του πρωτοψάλτου της Ίερās Μητροπόλεως Θεσσαλονικης κ. Αθανασίου Καραμάνη, σχετικήν πρός την δημοσιευθείσαν εις τόν «ΕΛΕΥΘΕΡΟΝ ΛΑΟΝ» έρευναν περί της εισαγωγής εις την εκκλησίαν και τετραφώνου μουσικής.

Κύριε Διευθυντά,
Ανέγνωσα εις την έγκριτον έφημερίδα σας, τας περί τής εκκλησιαστικής μουσικής γνώμας του Παναγιωτάτου Μητροπολίτου κ. Παντελεήμονος, του αξιοτίμου διευθυντού του ένταύθα έθνικου ώδου κ. Σ. Μιχαηλίδη κ.ά

Πρωτίως θεωρώ υποχρέωσιν μου να συχαρώ την διευθυνσιν τής έφημερίδος σας διά τήν αναληφθείσαν παρ' αυτής πρωτοβουλίαν και να εύχαριστήσω, διότι μου παρέχει τήν εύκαιρίαν να εκφέρω και εγώ τήν γνώμην μου, επί του σοβαρωτάτου τούτου περί τήν εκκλησιαστικήν μας μουσικήν επίμαχου θέματος.

Κατ' άρχήν θά πρέπει να τονίσω ότι με εύρίσκουσι σύμφωνον ή γνώμη του Παναγιωτάτου Μητροπολίτου Θεσσαλονικης, ως πρός τή σημασία εκείνα που άφορῶσι τās μελωδίας εκ τής εκκλησιαστικής μας μουσικής, τās όποιας λόγω των σπερινών συνθηκών ζωής, θά πρέπει να φροντίσωμεν να αντικαταστήσωμεν διά των συντομωτέρων ύπαρχουσών τοιούτων, ως επίσης και ή γνώμη του κ. Σ. Μιχαηλίδη ως πρός τό ότι ή βυζαντινή μουσική δεόν να παραμείνη ως μελωδία και γενικώς ως μουσικόν σύστημα ως έχει παραληφθῆ εκ τής προγονικής ήμιν παραδόσεως άντων άστοχών και άποτυχημένων έρμηνυσεων αυτής, δι' άς μόνον βάσεις δύνανται να έπαίσιανται.

Η γνώμη του υπογράφοντος είναι ότι ή εκκλησιαστική μας μουσική ή άσποκαλομένη βυζαντινή έσν να παραμείνη ως μοναδική ή τήν άρθόδοξον έλληνικήν έκλησίαν άφ' ενός μέν διότι είναι άρξ εκ τής ίδιας αυτής σαρκός, αλλά και άφ' έτέρου διότι ως έχει ήμερον τό τυπικόν τής εκκλησίας ενάγει και αντικατάστατος.

Αι κατηγορίαι που εκτοξεύονται διά τής εκκλησιαστικής μας μουσικής περί οιοφωνιών και τουρκικών άμανέδων, είναι κατά τόν έκρατέστερον χαρακτηρισμόν προρολογία. Αυτή καθ' έαυτή ή βυζαντινή εκκλησιαστική μας μουσική έχει όλα τās βασικά γνωρίσματα ής άρτίας μουσικής τέχνης, τήν όποιαν ήμίλησαν και ήμιν ένθουσιωδώς ήμέτεροι και ξεπαράγοντες τής Ευρωπαϊκής μουσικής. Η βυζαντινή μουσική είναι αυτή που έφάλλετο από Έλληνας αυτοκράτορας, άρχιερείς, μουσικούς, πολλοί των όποιών ήπυρκαί συγγραφείς αυτής, ως έξαισιοι ύμνωδοί τής.

Ενδεικτικώς αναφέρομεν μετατούς Τρεις Μεγίστους Ίεράρχους αυτοκράτορας θεόφιλον, ίλιειον τόν Μακεδόνα, Λέοντα Σοφόν και Κωνσταντίνον τόν φουρογέννητον, καθώς και πλήθος άλλων διαπρεφάντων πατριαρχών και άλλων διακριθέντων επί τής θέμας και μορφώσεϊ.

Η εκκλησιαστική μας μουσική είναι άνάγκη αναντιρήτους καλυπτομένης μεταχειρίσεως, διότι είναι φανερόν ότι από καιροῦ έχει διαπραχθή, έγκαταλειφθείσα κυριολεκτικώς εις τό έλεος του πρωτοτύχοντος, καλών ή κακών έρμηνυσεων.

Τό θεσθαίως θαρύνει κατά πρώτον λόγον τήν ήγέτιδα τάξιν της εκκλησίας και του ελληνικού έθνους.

Είναι άνάγκη επομένως να ληφθώσι μέτρα άνάλογα πρός τήν σοβαρότητα του θέματος. Έν πρώτον είναι άνάγκη να συσταθῆ έπιτροπή αποτελουμένη από μουσικούς άρχιερείς ως ό Κοσμάς κ.κ. Διονύσιος, ό Κίτρος

κ.κ. Βαρνάβας ως και ιερείς. Έπίσης καθηγηταί ώδειών ως οι κ.κ. Σ. Μιχαηλίδης, Ευαγγελάτος, Χατζηθεοδώρου, επίσης παράγοντες του πνεύματος, ιδιαίτέρως τής βυζαντινής τέχνης ως ό κ. Κόνταγλου κ.ά. Επίσης και τινες των ιεροψαλτών των όποιών ή πείρα επιτρέπει τήν συμμετοχήν των.

Η ως άνω έπιτροπή θά έχη ως σκοπόν:

1) Να εκκαθαρίση τās μελωδίας άπὸ τās τυχόν εισχωρήσαντα άπαρδεκτα στοιχεία και προθήκας.

2) Να τακτοποιηθῶν γραφικώς άπὸ πάσης πλευράς όλοι αι μελωδίαί και να κωδικοποιηθῶν άφου προσδιορισθῆ έπακριβώς τό ίσοκράτημα αυτών, ή άρμονία.

3) Να εκδοθῶσι τās άνωτέρω και να άποτελέσων τόν μόνιμον μουσικόν όπλισμόν τής εκκλησίας.

4) Να συστηθῶσι μουσικαί σχολαί εις εκάστην μητροπολιτικήν έδραν με ειδικευμένους δασκάλους και καθηγητάς διά τήν μουσικήν μόρφωσιν των νέων εκάστης έπερχίας, ζαπάναις των εκκλησιών.

5) Να δημιουργηθῶσι μερίμνη τής ίδιας ως άνω έπιτροπής πρότυποι βυζαντινοί χοροί εις τούς όποιους να δοθῶσιν τās τεχνικά εκείνα μέσα, διά τήν άρτίαν άπό καλλιτεχνικής πλευράς εκτέλεσιν των μελωδημάτων.

6) Βάσει των προτύπων αυτών χορών να δημιουργηθῶσιν παρ' εκάστη μητροπολιτική έδρα παρόμοιοι χωροδίαί.

Διά των άνωτέρω, θά είναι δυνατόν να δημιουργηθῆ νέα έντελής κατάστασις περί τήν εκκλησιαστικήν μας μουσικήν, χωρίς ρινοφωνίας και άχρόνους μουσικάς εκτελέσεις.

Τότε άσφαλώς θά παύσουν και τās πικρόχολα σχόλια των εκκλησιαζομένων αλλά και θά συντελεσώμεν ώστε να μη άπολεσθῆ ένας εύγενής και άγλαός καρπός του πνεύματος των Έλλήνων Βυζαντινών προγόνων μας.

Με τήν εύχήν αυτήν χαιρετιζώ έν κατακλείδι τήν άρτιαν ύμῶν πρωτοβουλίαν τής έφημερίδος ύμῶν.

Μεθ' έξαιρέτου τιμής
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΗΣ
Πρωτοψάλτης Ίερās Μητροπόλεως Θεσσαλονικης

«Μεγαλώνουμε μέ την ιδέα της 'Ελλάδος»

Μ. Ροστρόποβιτς: Ένας από
του μεγαλύτερους σύγχρονους
μουσικούς.

ΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΡΟΣΤΡΟΠΟΒΙΤΣ ΑΠΟ
ΗΝ ΕΜΦΑΝΙΣΙ ΤΟΥ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΜΑΣ

«**ΜΕΓΑΛΩΝΟΜΕ** μέ την
ιδέα της 'Ελλάδος
και είναι για μᾶς ὄλους
τούς Σοβιετικούς μεγάλη
τιμή νά επισκεφθοῦμε και
νά ἰδοῦμε τήν χώρα σας».

Αὐτά ἦσαν τὰ πρῶτα λόγια πού
εἶπε πρὸς τούς δημοσιογράφους ὁ δι-
άσημος Ρῶσος βιολοντσελλίστας
Μστισλάβ Ροστρόποβιτς χθές στό
σπίτι τοῦ καθηγητοῦ κ. Χρ. Εὐελπί-
δη, ἀμέσως μετά τήν ἀφιξί του ἀπό
τὴν Θεσσαλονίκη. Ὁ διάσημος ξέ-
νος καλλιτέχνης, πού συνοδεύεται ἀ-
πὸ τὸν συμπατριώτη του πιανίστα
Ἀλέξανδρο Ντεντιούσκιν, ἔκανε ἤδη
τὴν πρώτη του ἐμφάνισι στὴν Ἑλ-
λάδα ἀφοῦ ἔλαβε μέρος ὡς σολίστ
στὴν προχθεσινὴ συναυλία τῆς Συμ-
φωνικῆς Ὀρχήστρας Βορείου Ἑλλά-
δος. Ἀπόψε, 10 μ.μ. θὰ δώσῃ τὸ μο-
ναδικό του ρεσιτάλ στὴν αἴθουσα
τοῦ «Σινὲ Ὀπερά».

Μόνος του προθυμοποιήθηκε νά δώ-
σῃ τὶς πρῶτες ἐντυπώσεις του.

«Ἡ πρώτη μου ἐπαφή μέ Ἑλ-
ληνας ἔγινε στὰ σύνορα. Ἦσαν
οἱ ἀστυνομικοὶ καὶ οἱ τελωνεια-
κοὶ ὑπάλληλοι. Ἴσως εἶναι οἱ μό-
νοι ἀπὸ τούς συναδέλφους τῶν
ἄλλων χωρῶν πού μοῦ φέρθηκαν
τόσο πολιτισμένα καὶ τόσο εὐ-
γενικά».

Ἀπὸ τὴν συμπρωτεύουσα ὁ Ρο-
στρόποβιτς ἔμεινε καταγοητευμένος.
Στὸ διάστημα τῶν δύο ἡμερῶν πού
ἔμεινε ἐκεῖ εἶχε τὴν εὐκαιρία νά θαυ-
μάσῃ τὰ βυζαντινὰ μνημεῖα τῆς πό-
λεως, νά κάνῃ περίπατο στὴν παρα-
λιακὴ λεωφόρο τοῦ Λευκοῦ Πύργου
καὶ νά δοκιμάσῃ ωραία βραστὰ ρα-
δίκια, νόστιμη ταραμοσαλάτα καὶ ἐ-
ξαιρετικούς μπακλαβάδες!

Εὐχαριστημένος

«**ΜΕ** τὸν μαέστρο τῆς ὀρχήστρας
κ. Μιχαηλίδη, ἀλλὰ καὶ μέ τὰ
μέλη τῆς ἔμεινα πολὺ εὐχαριστημέ-
νος. Εἶναι ὄλοι τους θαυμάσιοι μου-
σικοὶ. Ἡ ἐπαφή μου μαζί τους ἦταν
ἀπόλυτη. Νομίζω ὅτι ἡ ὀρχήστρα αὐ-
τὴ ἔχει ἐξαιρετικὲς προοπτικές! Θὰ
ἤθελα ἀκόμη νά τονίσω, συνέχισε ὁ
Ρῶσος βιολοντσελλίστας, ὅτι τόσο
μεταξύ τῶν μουσικῶν τῆς ὀρχήστρας
ὅσον καὶ ἀνάμεσα στοὺς μαθητὰς
τῶν Ὁδείων, γιὰ τούς ὁποίους ἔ-
παιξα τὸ ἀπόγευμα τῆς Κυριακῆς,
ὑπῆρχε μιὰ ἀτμόσφαιρα φιλίας καὶ
συμπαθείας».

—Πῶς σᾶς φάνηκε τὸ κοινὸ τῆς
Θεσσαλονίκης;

—Διαθέτει ἐξαιρετικῆς ποιότητος
κριτήριο καὶ ἔχει ἀνεπτυγμένο τὸ
μουσικὸ αἰσθητήριό του.

—Στὴν ἀποψινὴ σας συναυλία τί
ἔργα θὰ ἀποδώσετε;

—Θὰ ἐκτελέσω συνθέσεις Μπράμς,
Μπάχ, Προκόφιεφ καὶ μία δική μου.
Τὸ σπουδαιότερο ὅμως, κατὰ τὴν
γνώμη μου, θὰ εἶναι ἡ ἐρμηνεία μιᾶς
νέας σονάτας τοῦ Μπρίττεν, πού ὁ
διάσημος συνθέτης ἔγραψε στὴν Ἀ-
θήνα.

—Θὰ ἐμφανισθῆτε στό Φεστιβάλ
'Αθηνῶν;

—Τὶς διαπραγματεύσεις γιὰ τὶς
ἐμφανίσεις μου καθορίζει τὸ Κεντρι-
κὸ Γραφεῖο Συναυλιῶν τῆς Μόσχας.
Εἶναι ἄγνωστο λοιπὸν ἂν θὰ παίξω
στὰ πλαίσια τοῦ Φεστιβάλ Ἀθηνῶν,
τουλάχιστον ἐφέτος.

—Κατὰ τὴν γνώμη σας, ποιό θὰ
εἶναι τὸ σημαντικώτερο μουσικὸ γε-
γονὸς τῆς ἐρχομένης περιόδου, στό
ὁποῖο θὰ λάβετε μέρος;

—Τὸ Φεστιβάλ τοῦ Ὀλμπορ, ὅπου
θὰ ἐμφανισθοῦν ὁ Μπρίττεν, ὁ Με-
νούχιν καὶ ὁ ὑποφαινόμενος.

Ἀντισταλινικός

Ο ΡΟΣΤΡΟΠΟΒΙΤΣ, πού εἶναι
παντρεμένος μέ μία τραγουδί-
στρια τοῦ θεάτρου «Μπολσόϊ», τὴν
Γκαλίνα Βισίβσκαγια, μίλησε γιὰ
τὴν ἀνάπτυξι τῆς μουσικῆς στὴν χῶ-
ρα του. Σήμερα, εἶπε, στὴν Ρωσία
οἱ συνθέται ἐργάζονται ἐλεύθερα, χω-
ρὶς νά παίρνουν κατευθύνσεις ἀπὸ
τὴν ἡγεσία τοῦ τόπου. Ἐπὶ ἐποχῆς
Στάλιν, ὅμως, συνέχισε, τὰ πράγμα-
τα δὲν ἦταν ἔτσι. Ὁ κάθε καλλιτέ-
χνης θὰ ἔπρεπε νά συνθέτῃ σύμφω-
να μέ τὰ γούστα τοῦ Στάλιν. Καὶ
ἐπειδὴ, ὡς γνωστόν, οἱ προτιμήσεις
του ἦσαν κακές, ὅλα τὰ ἔργα βγῆ-
καν χωρὶς ἀξιώσεις.

Ὁ Ρῶσος καλλιτέχνης, ὁ ὁποῖος
δίδει κάθε χρόνο στὴν πατρίδα του
περὶ τὰ 130 ρεσιτάλ καὶ διδάσκει
στὰ Ὁδεῖα Μόσχας καὶ Λένινγκραντ,
θεωρεῖται σήμερα ἓνας ἀπὸ τούς πιὸ
πλούσιους καλλιτέχνας τῆς Ρωσίας.
Διαθέτει δύο αὐτοκίνητα καὶ ἓνα ὡ-
ραιότατο διαμέρισμα στὴν Μόσχα.

'Ελευθερία έπικρατεί στη Ρωσία

ΕΠΙ ΣΤΑΛΙΝ Η ΤΕΧΝΗ ΗΤΑΝ ΣΕ ΧΑΜΗΛΟΤΕΡΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Ενθουσιάστηκε από τούς μπακλαδάδες !

Παρ' όλο πού τό 1951 ο Στάλιν έτίμησε μέ παράσημό του τόν διάσημο βιολοντσελλίστα Μιστισλάβ Ροστρόποβιτς, ο διαπρεπής καλλιτέχνης κάθε άλλο παρά έτίμησε μέ τά λόγια του τόν άποθανόντα δικτάτορα στην χθεσινή του Πρέσ Κόνφερανς.

— Ο θάνατος του Στάλιν, είπε, ύπήρξε και τό τέλος της προσωπολατρίας, και τό τέλος της προσωπολατρίας, ύπήρξε ή άρχή της άνατάσεως της τέχνης στην Σοβιετική Ένωσι.

— Δηλαδή, επί Στάλιν ή τέχνη στη Ρωσία βρισκόταν σε χαμηλότερο επίπεδο από ό,τι βρίσκεται τώρα ;

— Ασφαλώς. Ο Στάλιν επέβαλε τό προσωπικό του γούστο σε όλες τις καλλιτεχνικές έκδηλώσεις, και επειδή τό γούστο του δέν ήταν και τόσο καλό, οι καλλιτεχνικές έκδηλώσεις δέν ήταν και αυτές καλές. Τώρα οι νέοι καλλιτέχνες αρχίζουν να ψάχνουν, και κανείς δέν τούς εμποδίζει. Τά πράγματα είναι έντελώς διαφορετικά. Έπικρατεί άλλη άτμόσφαιρα.

— Συμφωνείτε μέ τόν Νικήτα Χρουστσώφ πού λέει ότι ή άφηρημένη τέχνη δέν είναι τέχνη και είναι άσχετη πρós τόν λαό ;

— Νομίζω, ότι ή άφηρημένη τέχνη πρέπει να ύπάρχει εν και πιστεύω, ότι άλλα από τά έργα είναι καλά και άλλα άσχημα. Βλέπετε ο Χρουστσώφ είπε τη γνώμη του και εγώ λέω την δική μου. Υπάρχει τώρα έλευθερία.

Ο Μιστισλάβ Ροστρόποβιτς είναι σήμερα 35 χρονών, και θεωρείται τό πρώτο βιολοντσέλλο του κόσμου. Οι Ρώσοι μετά την επίθεσι πού έξαπέλυσαν μέ τόν "Οϊστραχ και τόν Ρίχτερ για να κατακτήσουν τό πρώτο βιολί και τό πρώτο πιάνο του κόσμου, έστειλαν τώρα τόν 35ετή Ροστρόποβιτς, για να άφαιρέση από τόν Πάμπλο Καζάλς τά πρωτεία, και φαίνεται ότι τό κατάφεραν.

— Ποιά είναι ή γνώμη σας για τόν Καζάλς ;

— Η γνώμη μου είναι, ότι πρόκειται για θαυμάσιο καλλιτέχνη.

— Πώς σας φάνηκε ή όρχήστρα της Θεσσαλονίκης, μιά και συμπράξατε μαζί της την Δευτέρα ;

— Είναι πολύ καλή όρχήστρα. Φυσικά είναι νέα ακόμη, αλλά έχει πολύ μέλλον. Έκείνο πάντως πού μου έκανε έντύπωση ήταν ή έπαφή πού απέκτησα μέ τόν μαέστρο Σόλωνα Μιχαηλίδη και τούς μουσικούς μέ τις πρώτες νότες. Παρ' όλο πού γλωσσικώς, δέν μπορούσαμε να συνεννοηθούμε συνεννοηθήκαμε μέ την καρδιά μας και μέ την τέχνη μας.

— Τί σας έκανε έντύπωση από την πρώτη σας αυτή επίσκεψη στην Έλλάδα ;

— Η ευγένεια των αστυνομικών, πού μέ ύπεδέχθησαν στα σύνορα, τά ραδίκια, ή ταραμοσαλάτα, και οι μπακλαδάδες. Σε κάθε διάλειμμα της συναυλίας μου στην Θεσσαλονίκη, έτρωγα και από δυό - τρεις μπακλαδάδες. Τόσο πού φοβήθηκα μή πάθω τίποτα, και δέν μου δίνανε άλλους.

— Στην Αθήνα τί θα παίξετε ;

— Θα παίξω έργα του Μπράμς του Μπάχ, του Προκόφιεφ, ένα δικό μου έργο, και για πρώτη φορά θα έκτελέσω την πρώτη σονάτα του Μπρίττεν στην Αθήνα, πού μου την έχει μάλιστα άφιερώσει. Ο Μπρίττεν συνέθεσε την σονάτα του αυτή στην Αθήνα, μιά λοιπόν και γεννήθηκε εδώ, θέλω να την πρωτοπαίξω στην Αθήνα. Μέ την ευκαιρία αυτή θα πρέπει να σας πώ, ότι ο Μπρίττεν συνθέτει τώρα ένα κοντσέρτο, πού θα τό παίξω στό Φεστιβάλ του "Ωσμπορω της Αγγλίας.

— Γιατί άφροσιωθήκατε στό βιολοντσέλλο ;

— Ούτε κι' εγώ ξέρω. Ο πατέρας μου έπαιζε τό ίδιο όργανο και από 8 χρονών, μου τό μάθαινε και έμένα. Είμαι και καλός πιανίστας επίσης.

— Η σύζυγός σας είναι καλλιτέχνης ;

— Ναί. Είναι ή τραγουδίστρια Γκαλίνα Βισινέφσκαγια, μέλος του Μπολσόϊ.

— Έσείς άσχολεύσθε μέ τίποτε άλλο ;

— Διδάσκω τρεις μήνες κάθε χρόνο στα "Ωδεια της Μόσχας και του Λένινγκραντ.

— Έλληνική μουσική έχετε άκούσει ;

— Όχι, ποτέ. Θα άκούσω όμως τώρα, μιά και βρίσκομαι στην Έλλάδα. Ήδη άπόψε θα άκούσω ένα έργο του Σκαλκώτα.

— Ποιές είναι οι προτιμήσεις σας από τούς μεγάλους μουσικούς ;

— Ο Μπετόβεν, ο Μπάχ, ο Μπράμς, ο Σούμαν, ο Χίντεμιτ, ο Προκόφιεφ, ο Σοστάκοβιτς και άλλοι.

— Ποιόν θεωρείτε, ως τόν μεγαλύτερο σύγχρονο Ρώσο συνθέτη ;

— Τόν Σοστάκοβιτς.

— Ποιά είναι ή γνώμη σας για τόν Στραβίνσκι ;

— Ο Στραβίνσκι είναι ένας από τούς μεγάλους μουσικούς. Τώρα γράφει Δωδεκαφθογγική μουσική. Πολλά έργα του δέν τά καταλαβαίνω. Ίσως τό σφάλμα, όμως, να είναι δικό μου.

— Εκτός από την μουσική, τί άλλο αγαπάτε ;

— Τά ταξίδια. Αγαπώ όμως και την γυναίκα μου και τά δυό μου παιδιά. Έτσι, όταν αποφασίσω να ταξιδέψω, λυπάμαι συγχρόνως, γιατί αφήνω πίσω μου την γυναίκα μου και τά παιδιά μου. Δυστυχώς—και ευτυχώς έπομένως—ταξιδεύω πολύ τακτικά. Άρκει να σας πώ, ότι δίνω 130 περίπου συναυλίες τόν χρόνο.

— Ποιά είναι ή γνώμη σας για την μοντέρνα μουσική ;

— Είναι μιά άναζητήσις. Στην Δύσι ή άναζητήσις αυτή ρεκλαμάρεται και διατυμπανίζεται, ενώ σε μας μπορεί οι νέοι να άναζητούν, αλλά θέλουν πρώτα να φθάσουν στό αποτέλεσμα και μετά να άνακοινώσουν κάτι. Παντού γίνονται πειράματα. Υπάρχουν οι συνθέτες, οι έκτελεστές και τό κοινό. Έμεις οι έκτελεστές λοιπόν, πού σεβόμαστε τό κοινό, δέν πρέπει να του δίνουμε πειραματισμούς, πού δέν έχουν καμμία κατάληξι.

— Τό σοβιετικό κράτος βοηθά τις τέχνες ;

— Τό Κράτος μας, κάνει τά πάντα. Όσον αφορά την μουσική, διαθέτει πολλά χρήματα, γιατί θέλει να την διαδώσει και στα πιο άπομακρυσμένα χωριά. Ένας καλλιτέχνης θα πληρωθή τό ίδιο κι' όταν είναι άβγεια ή αίθουσα.

— Δηλαδή έσείς πρέπει να είσθε πλούσιος.

— Είμαι. Έχω ό,τι ποθώ. Όταν κανείς έχει περισσότερα από ό,τι χρειάζεται για να ζή άνετα και να κάνει αυτό πού θέλει, τότε είναι άφηρημένα πλούσιος. Έγώ έχω αυτοκίνητα δυό, σπιτι ώραίο και ζω θαύμα. Δέν θα μπορούσα να ζω καλύτερα και άς είχα περισσότερα χρήματα.

